

Møte onsdag den 15. desember 2010 kl. 10

President: Dag Terje Andersen

Dagsorden (nr. 37):

1. Muntlig spørretime
2. Innstilling fra næringskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2011, kapitler under Nærings- og handelsdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Landbruks- og matdepartementet og enkelte kapitler under Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet (rammeområdene 9, 10 og 11) (Innst. 8 S (2010–2011), jf. Prop. 1 S (2010–2011) og Prop. 1 S Tillegg 1 og 2 (2010–2011))
3. Innstilling fra næringskomiteen om endringer i statsbudsjettet for 2010 under Fiskeri- og kystdepartementet (Innst. 155 S (2010–2011), jf. Prop. 27 S (2010–2011), unntatt kap. 1062 og kap. 5575)
4. Innstilling fra næringskomiteen om endringer i statsbudsjettet for 2010 under Landbruks- og matdepartementet (Innst. 154 S (2010–2011), jf. Prop. 28 S (2010–2011), unntatt kap. 1137)
5. Innstilling fra næringskomiteen om endringer i statsbudsjettet for 2010 under Nærings- og handelsdepartementet (Innst. 152 S (2010–2011), jf. Prop. 24 S (2010–2011), unntatt kapitlene 2426, 5326 og 5613)
6. Innstilling fra næringskomiteen om kapitalforhøyelse og statlig lån til Statskog SF (Innst. 153 S (2010–2011), jf. Prop. 11 S (2010–2011))
7. Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om endringer i statsbudsjettet for 2010 under Nærings- og handelsdepartementet (Innst. 131 S (2010–2011), jf. Prop. 24 S (2010–2011) kap. 2426, 5326 og 5613)
8. Representantforslag fra stortingsrepresentantene Harald T. Nesvik, Per Roar Bredvold, Torgeir Trældal og Jørund Rytman om å fjerne tollsats på import fra kjøtt i perioden 6. desember–31. desember 2010 (Dokument 8:52 S (2010–2011))
9. Innstilling fra finanskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2011 vedrørende rammeområde 20 Garanti-instituttet for eksportkreditt, rammeområde 21 Finansadministrasjon mv., enkelte tema under Finansdepartementet, enkelte garantier under Finansdepartementet og Nærings- og handelsdepartementet, statsbudsjettets 90-poster, kapitlene som gjelder overføring til og fra Statens pensjonsfond utland mv., og fullmakt til å ta opp statslån i 2011 (Innst. 5 S (2010–2011), jf. Prop. 1 S (2010–2011) og Prop. 1 S Tillegg 4 (2010–2011))
10. Innstilling fra finanskomiteen om samtykke til å sette i kraft en protokoll til skatteavtalen mellom Norge og Sveits (Innst. 151 S (2010–2011), jf. Prop. 17 S (2010–2011))

11. Forslag fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen på vegne av Fremskrittspartiet fremsatt i Stortingets møte 9. desember 2010 (jf. Innst. 120 L):

«Stortinget ber regjeringen forhandle med EU om det foreliggende Parlaments- og rådsdirektiv om endring av direktiv 2006/48 og 2006/49 og bestemmelsene om godtgjørelser med sikte på å i størst mulig grad hindre begrensninger i avtalefriheten og inn gripen i markeds mekanismene når direktivene skal implementeres i Norge.»

12. Referat

Presidenten: Representanten Karin S. *Woldseth*, som har vært permittert, har igjen tatt sete.

Fra Høyres stortingsgruppe foreligger søknad om sykepermisjon for representanten Ine M. Eriksen *Søreide* i tiden fra og med 15. desember til og med 17. desember.

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Søknaden behandles straks og innvilges.
2. Vararepresentanten, Afshan *Rafiq*, innkalles for å møte i permisjonstiden.

Presidenten: Afshan Rafiq er til stede og vil ta sete.

Før sakene på dagens kart tas opp til behandling, vil presidenten foreslå at formiddagsmøtet om nødvendig fortsetter utover den reglements messige tid kl. 16.00, til dagens kart er ferdigbehandlet.

Ingen innvendinger er kommet mot presidentens forslag – og det anses vedtatt.

Sak nr. 1 [10:00:21]

Muntlig spørretime

Presidenten: Stortinget mottok mandag meddelelse fra Statsministerens kontor om at statsminister Jens Stoltenberg vil møte til muntlig spørretime.

Statsministeren er til stede, og vi er klare til å starte den muntlige spørretimen.

De representantene som i tillegg til de forhåndspåmeldte ønsker å stille hovedspørsmål, bes om å reise seg.

Da er vi klare til å starte med første hovedspørsmål, som er fra representanten Siv Jensen.

Siv Jensen (FrP) [10:00:56]: Det kan se ut som om det har begynt å bli en vane for den rød-grønne regjeringen og dens politikere å komme med velplasserte løfter når det er valgkamp, for så å bruke tiden mellom valg til å prøve å bortforklare alle løftene man kommer med i en valgkamp, som kanskje bidro til at det var flere mennesker som stemte rød-grønt enn det strengt tatt burde være. Vi har jo opplevd det i flere valgkamper, at det plutselig og tilfeldigvis kom en gladmelding fra den rød-grønne regjeringen om et industrikraftregime, og at det derfor var viktig at regjeringen fikk fortsette. Alle ser jo hvordan re-

sultatet av det har blitt – og det er vel kanskje ikke til full applaus fra kraftkrevende industri.

Tilsvarende var jeg på sykehuset i Ålesund under valgkampen i 2007. Jeg skulle ha et møte om sykehusutviklingen i Møre og Romsdal – for så vidt knyttet opp mot mange andre lokalsykehus rundt omkring i landet. Akkurat den dagen, tilfeldigvis fordi jeg befant meg i Møre og Romsdal, fant statsministeren det fornuftig å komme seilende i et helikopter for dermed å love både ny barneavdeling til det ene sykehuset og utbygging av Molde sjukehus. Det var et løfte som ble gitt helt betingelsesløst. Statsministeren var så redd for å bli misforstått at han sågar sendte ut en pressemelding i midten av 2007, hvor han var helt tydelig på at det ikke var knyttet betingelser til utbyggingen av Molde sjukehus, snarere tvert imot. Det skulle skje, og oppstarten skulle skje i 2012. Det har senere blitt bekreftet av flere helseministre i den rød-grønne regjeringen.

Hva er det da som har skjedd, når den sittende helseministeren nå har satt hele dette prosjektet på vent og skylder på pengemangel, og man antyder at dette ikke blir iverksatt før i 2018?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:03:13]: Først vil jeg gjerne ønske representanten Siv Jensen god jul.

Så vil jeg si at jeg flyr helikopter når det nødvendig. Og så vil jeg si følgende: Vi har investert betydelig i sykehus etter at staten overtok ansvaret for sykehusene. Investeringene er tredoblet, og antall pasienter som behandles, er økt betydelig. Vi er opptatt av å ha like og rettferdige spilleregler over hele landet, slik at når vi nå bygger sykehus, f.eks. Ahus i Akershus, setter i gang bygging av nytt sykehus i Fredrikstad, investerer store summer i St. Olavs Hospital, får til nye investeringer i Stavanger og Bergen – Haukeland – Sortland og mange andre steder i landet, er det fordi vi har utvidet helseforetakenes økonomiske rammer, og fordi vi følger de samme spillereglene over hele landet, nemlig at investeringene skal finansieres innenfor de rammene. Vi har altså endret finansieringen, slik at det tas hensyn til det som kalles avskrivninger, nettopp fordi vi også skal ha penger til å investere i nye sykehus. Det gjelder også for Helse Midt-Norge. Det er understreket gang på gang at de investeringene som skal gjennomføres i sykehus innenfor Helse Midt-Norge, selv sagt skal finansieres etter samme regler og på samme måte som sykehusinvesteringer i resten av landet finansieres.

Vi har fått plass til store investeringer i Ålesund, vi har fått plass til store investeringer i St. Olavs Hospital, vi har hatt som målsetting å få til investeringer i Molde i 2012 – altså oppstart – men det har vært understreket skriftlig og muntlig mange ganger at det forutsettes at det kan tas innenfor de økonomiske rammene som Helse Midt-Norge har. Det har Helse Midt-Norge gjort klart at de ikke har mulighet til, og derfor vil det ta lengre tid.

Siv Jensen (FrP) [10:05:20]: Jeg ønsker også gjerne statsministeren en riktig god jul, men da bør han jo bruke julen til å tenke gjennom hvordan det oppleves for velgerne der ute å bli regelrett lurt av Stoltenbergs valgløfter. I

stad henviste jeg til løftene han kom med i 2007, men han gjentok dem jo i 2009. Da sa han klart og tydelig at nytt sykehus i Molde skal gjennomføres som tidligere lovet. Ingen betingelser knyttet til det!

Jeg hører jo nå av svaret fra statsministeren at han fossror så fælt at det er som om han har erstattet årene med påhengsmotor. Jeg skjønner det behovet, fordi det er en krevende øvelse å forklare seg bort fra så klare og entydige løfter som denne regjeringen har gitt knyttet til å opprettholde alle lokalsykehusene – til og med bygge dem ut – for så å begynne å forklare de samme velgerne og de samme innbyggerne hvorfor man ikke mente det akkurat slik. Jeg må si det er hult å bruke økonomi som argument. Norge går med hundretalls av milliarder i overskudd. Vi har råd til å gjøre dette, hvis vi vil.

Statsminister Jens Stoltenberg [10:06:27]: Jeg fastholder det jeg har sagt hele tiden, at vårt mål fortsatt er å bygge et nytt sykehus. Men akkurat som det var i Fredrikstad, akkurat som det var når det gjelder andre store sykehusinvesteringer, har vi sagt at vi kan ha målsettinger om årstall, men at vi skal få det til innenfor de økonomiske rammene. Det har vært sagt tydelig flere ganger av helseministre – både skriftlig og muntlig. Det betyr at vi har opplevd at noen prosjekter har tatt lengre tid, at de altså har vært utsatt i tid, men at de har kommet etter hvert. Det ville være helt urimelig om vi nå forskjellsbehandlet ett prosjekt i Midt-Norge framfor andre prosjekter andre steder i landet. Når Helse Midt-Norge sier at de ikke har mulighet til å ta dette innenfor rammene, er det helt i tråd med det vi har sagt, at da vil det ta noe lengre tid før oppstart av det prosjektet kan skje.

Men det investeres altså tre ganger så mye i sykehus nå som før staten overtok ansvaret for sykehusene. Stortinget har sluttet seg til et investeringsregime, altså spilleregler for hvordan man investerer i sykehusene, som nettopp understreker at det skal finansieres innenfor helseforetakenes rammer. Staten er beredt til å stille opp med sin andel den dagen helseforetaket er klar med sin del.

Presidenten: Det blir gitt anledning til fire oppfølgings spørsmål – først Per Arne Olsen.

Per Arne Olsen (FrP) [10:07:50]: Til tross for at vi har bunkevis med det vi oppfatter som løfter, forstår jeg statsministeren, og også Raymond Johansen på tv i går, dit hen at løfter ikke er gitt. På den andre siden har man altså hele Moldes befolkning, fagfolk på sykehus, fagbevegelse, ikke minst lokallag av Arbeiderpartiet, kandidater fra Arbeiderpartiet og stortingsrepresentanter her i salen fra Arbeiderpartiet, som har oppfattet dette som et løfte.

Jeg registrerer nå at statsministeren nok en gang forsøker å gå bort fra disse løftene, forsøker å fremstille det annerledes. Situasjonen er slik at vi har Raymond Johansen og statsministeren på den ene siden, som sier at det ikke er gitt et løfte, og så har vi på den andre siden alle dem jeg nevnte, som oppfatter at et løfte er gitt. Kan statsministeren i det minste strekke seg så langt som til å si at de har vært noe uklare?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:08:49]: Jeg forstår veldig godt at det er et veldig sterkt engasjement for sykehus. Det er det over hele landet. Vi bygger altså veldig mange nye sykehus, vi investerer betydelig i sykehus, og vi skal fortsette å gjøre det. Vi jobber jo også med å få til det prosjektet vi hele tiden har snakket om i Helse Midt-Norge.

Det som er utfordringen, er altså at dette er tydelig understreket gang på gang – og jeg har f.eks. en pressemelding fra 3. oktober 2008, altså i god tid før valget i 2009 – både fra helseministeren og fra helseforetaket. Forutsetningen er at Helse Midt-Norge som helhet holder orden i økonomien, og at vi holder oss innenfor de økonomiske rammene som tildeles, sier Kolbjørn Almlid i en egen pressemelding – altså som forutsetning for å gjennomføre disse investeringene. Det er ikke mulig å få til det innenfor de økonomiske rammene. Vi kan ikke forskjellsbehandle ulike sykehusprosjekter. Alle må likebehandles innenfor det samme systemet som Stortinget har sluttet seg til, og da sier vi at staten stiller med sin andel den dagen Helse Midt-Norge er i stand til å stille med sin andel. Det er de ikke i 2012 – det har Helse Midt-Norge gjort klart. Da kan vi ikke begynne å forskjellsbehandle ulike prosjekter.

Presidenten: Bent Høie – til oppfølgingsspørsmål.

Bent Høie (H) [10:10:04]: Jeg forstår at statsministeren startet med å ønske Siv Jensen god jul, fordi det å stole på, eller tro på, løfter fra statsministeren og Arbeiderpartiet er akkurat det samme som å tro på julenissen.

Nå er det slik at livsviktige avgjørelser for befolkningen tas av ansiktsløse byråkrater, mens helseministeren lar seg fange totalt av det systemet hun egentlig har ansvaret for å styre.

Nå er det jo slik at en samlet opposisjon er enig med Høyre i at det er på tide å avvikle de regionale helseforetakene. Ja, SV og Senterpartiet er enig med Høyre i at det er på tide å avvikle de regionale helseforetakene, og store fylkeslag i Arbeiderpartiet, som Buskerud Arbeiderparti, er nå enig med Høyre i at det er på tide å avvikle de regionale helseforetakene, plassere ansvaret for helsepolitikken der det hører hjemme, nemlig i storting og regjering, og overlate styringen av sykehusene til dem som jobber med pasientene, til dem som er nær de ansatte. Når vil statsministeren innse at det er på tide å avvikle de regionale helseforetakene?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:11:12]: Det viktige vi gjorde i 2001, var at vi lot staten overta ansvaret for sykehusene. Det har vært en meget vellykket reform, som gjør at vi istedenfor å forholde oss til nesten 100 ulike sykehusenheter, nå forholder oss til 20 ulike helseforetak. Istedenfor å forholde oss til 20 ulike sykehuseiere, 19 fylkeskommuner og staten, forholder vi oss til én sykehuseier – staten. Det har ført til en kraftig økning i antall pasienter som behandles, det har ført til en tredobling i investeringene i sykehus, det har ført til sterkere aktivitetsvekst – altså sterkere økning i antall pasienter nå enn da

fylkeskommunene hadde ansvaret for sykehusene – og det har ført til en god produktivitetsvekst, altså at vi får mer igjen for pengene vi bruker på sykehus.

Det betyr selvsagt ikke at vi ikke har mange uløste problemer. Vi er bekymret for ventetider, vi ser at det er store, økte behov, og at det er mange uløste problemer i norsk helsevesen. Men at staten overtok ansvaret, at vi fikk bedre samordning, f.eks. at vi ikke behandler kreft ved veldig mange forskjellige sykehus, men har samlet det på noen sykehus og har fått til en bedre arbeidsfordeling, har altså gitt bedre behandlingstilbud, og det er flere som overlever etter en kreftbehandling. Samlet sett er det en god måte å gjøre det på. (Presidenten klubber.)

Så kan vi gjerne diskutere hvordan vi organiserer det, men at staten skal ha ansvaret, er jeg sikker på.

Presidenten: Presidenten må få minne om at taletiden er 1 minutt.

Rigmor Andersen Eide – til oppfølgingsspørsmål.

Rigmor Andersen Eide (KrF) [10:12:40]: Jeg har også en hel bunke med brutte løfter fra ulike statsråder i dagens regjering. Representanten Siv Jensen refererte selv hva statsministeren sa i valgkampen 2007, og jeg skal referere til hva Sylvia Brustad sa i 2008. Hun sa at hun ikke forsto at folk i fylket – altså i Møre og Romsdal – var urolige for om dette ville komme på plass. Det var det ingen grunn til, for planleggingen av de to prosjektene ville fortsette – folk i Møre og Romsdal kunne være trygge på at begge de to tingene kom på plass.

Så til et siste utsagn fra dagens helseminister, som i går stilte spørsmålet: Er dette det rette prosjektet for fremtiden? Spørsmålet mitt blir da til statsministeren: Holder regjeringen befolkningen for narr? Eller har regjeringen en skjult agenda, hvor målet er at det skal bli færre sykehus i Møre og Romsdal?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:13:41]: Jeg understreker igjen at vi jobber videre med planene, vi jobber videre med prosjektering, og vi investerer betydelig i sykehus.

Men det har vært sagt flere ganger, skriftlig og muntlig i pressemeldinger og i andre sammenhenger, at forutsetningen for å komme i gang i 2012 er at det kan finansieres som alle andre sykehusprosjekter. Det ble også sagt av Bjarne Håkon Hanssen 3. oktober 2008: dette selvsagt under forutsetning av at en samlet sett også vil ha økonomi til å drive det nye sykehuset, og at behovet for statlige lånemidler vil bli vurdert i de enkelte budsjettene. Og også Kolbjørn Almlid er tydelig på at det skal finansieres innenfor de vanlige investeringsrammene. Helse Midt-Norge sier i dag at de ikke har mulighet til å gjøre det. Fra statens side er vi villige til å stille med vår andel den dagen Helse Midt-Norge har en økonomi som gjør at de kan stille med sin andel. Det har de ikke i dag. Da er ikke den forutsetningen oppfylt, og da kan vi ikke sette i gang i 2012.

Vi er opptatt av å komme i gang så raskt som mulig, men da må vi altså ytterligere styrke sykehusenes økonomi, og det vil regjeringen fortsette med.

Presidenten: Trine Skei Grande – til oppfølgings-spørsmål.

Trine Skei Grande (V) [10:14:51]: Statsministeren sier i en lett ovenfra-og-ned-holdning at han skjønner at folk blir engasjert når det gjelder sykehussaken. Det skjønner vi i Venstre også, for det handler om den grunnleggende tryggheten som folk føler. Folk føler nå at de har en statsminister og en statsråd som har lovet ting de ikke holder.

Venstre ble startet i kampen mot embetsmannsstaten. Nå ser vi egentlig mange av de konturene vi kjempet mot i 1884, i noen foretak, som folk føler seg helt maktesløse overfor. Det finnes ingen folkevalgte organer man kan bruke for å presse noe fram, for de har sagt noe annet enn det de egentlig gjør. Nå ser vi at frustrasjonen holder på å bli stor. Men det er trygghet det er snakk om her. Det er derfor det engasjerer så mange.

I dagens Firda sier Jorunn Kirketeig fra Arbeiderpartiet at man må slutte å være så redd for ikke å ha fødselstjeneste i nærheten:

«Dei som kjem fort i ein taxi eller ein bil, går bra.»

Dette sa Jorunn Kirketeig fra fylkestingets talerstol. Skjønner statsministeren at folk føler utrygghet?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:16:01]: Jeg skjønner veldig godt at folk er opptatt av trygghet. Jeg skjønner veldig godt at folk er redd for alt som kan oppleves som en svekkelse av lokalt helsetilbud. Derfor har vi sagt at vi skal opprettholde alle lokalsykehus, og derfor har vi sagt at vi skal styrke det lokale helsetilbudet, både det statlige og det kommunale, ikke minst gjennom Samhandlingsreformen.

Men vi har også sagt at vi skal få til en bedre arbeidsfordeling mellom ulike sykehus, fordi det kan bedre kvaliteten. Det er ikke alltid slik at kvalitet måles i antall kilometer, men det måles faktisk i kvalitet ved de ulike sykehusene. Når vi nå samler en del oppgaver ved noen sykehus, får vi bedre kvalitet. Det viktigste er ikke alltid å komme til det nærmeste sykehuset, men det er å komme til det beste sykehuset. Så det at vi skal ha bedre arbeidsdeling mellom sykehus, er ikke noe som svekker tryggheten. Det øker tryggheten, fordi vi samlet sett får et bedre helsetilbud. Det er altså nesten 80 000 flere pasienter som får behandling, og vi får mer vellykket behandling nå enn før.

Presidenten: Vi går videre til neste hovedspørsmål.

Erna Solberg (H) [10:17:21]: På lørdag opplevde Sverige et av de mest marerittlignende scenarioene man har i mange av våre vestlige demokratier: De opplevde sin første selvmordsbombing. Terrortrusselen har vært en konstant trussel, i hvert fall i de siste ti årene, mot mange av de europeiske landene. Derfor har det vært et stort og viktig behov for å ha gode strategier både når det gjelder å forebygge, bekjempe og følge godt med på de utfordringene internasjonal terror gir, og de krumspringene og de kildene som finnes for at terrorhandlinger kan skje i vårt land.

Parallelt med at vårt naboland altså opplever en dramatisk situasjon, opplever vi nå en diskusjon basert på de nye opplysningene som har kommet om våre alliertes vurdering av vår terrorbekjempelse, som gir grunnlag for bekymring. Det er beskrivelser, ikke minst i tilknytning til den saken som foreløpig er under etterforskning, av at vi ikke har ressurser nok til å føre spaning, at spaningsressursene til det norske PST er for dårlige. Kostnadsbildet er så stort i disse sakene at vi rett og slett ikke klarer å følge alle sporene. På et tidspunkt gikk det så langt at vi fikk tilbud om et taktisk team fra Storbritannia for å bistå i denne saken. Det sa PST nei takk til.

Mitt spørsmål til statsministeren er: Er disse bekymringene som nå kommer frem fra våre allierte, bekymringer som også regjeringen er gjort kjent med både i forhold til det store bildet og den aktuelle saken, og var regjeringen deltagende når det gjaldt å si nei til et bidrag fra Storbritannia for å hjelpe til i saken?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:19:29]: Norge er sammenlignet med de fleste andre land et trygt land å bo i. Likevel skal vi ta trusler og fare for terrorhandlinger i vårt eget land på største alvor. Det skyldes ikke minst at Politiets sikkerhetstjeneste kan fortelle oss at det nå er utviklingstrekk i Norge som gjør at vi har mer likhetstrekk med land der terrorhandlinger har funnet sted. Det gjør at regjeringen gjør mange ting for å forebygge og bekjempe mulige terrorhandlinger i Norge.

Punkt én: Vi følger nettopp opp det representanten Solberg var opptatt av, nemlig å styrke PST. PST er betydelig styrket de senere årene. Siden 2005 er budsjettet økt med over 50 pst. Antall ansatte i PST er økt med 30 pst., slik at Politiets sikkerhetstjeneste er betydelig styrket. I tillegg er politiet generelt styrket.

Punkt to: Vi la nylig fram en plan for å forebygge terror. Det mener noen er – hva skal jeg si – ikke effektivt. Jeg mener at vi trenger både politi, overvåking – de klassiske politivirkemidlene – og forebygging. Vi vet bl.a. fra USA, og vi vet fra vårt eget arbeid mot nynazistiske miljøer, at går vi inn i ekstreme miljøer tidlig, kan vi oppløse dem og redusere grunnlaget for rekruttering til terrorhandlinger.

Punkt tre: Vi er opptatt av å gi politiet de redskaper de er opptatt av å ha, og et av de viktige redskapene politiet og Politiets sikkerhetstjeneste ønsker, er adgang til trafikkdata. Trafikkdata på Internett, på mobiltelefoner, er avgjørende ifølge politiet selv for bl.a. å bekjempe terror, etterforske terror og rulle opp nettverk. Når vi ikke ønsker at Norge skal ha et vesentlig slappere og dårligere regelverk enn våre europeiske naboland på dette området og ønsker å innføre EUs datalagringsdirektiv, så er det ikke minst fordi vi ønsker å ha et effektivt redskap i kampen mot terror.

Vi er klar over at PST ønsket økte ressurser. Vi har gitt PST økte ressurser, og vi tar stilling til hvert enkelt budsjett hvert enkelt år. Men også i årets budsjett øker bevilgningene til PST.

Erna Solberg (H) [10:21:41]: Jeg la merke til at statsministeren ikke svarte på spørsmålet mitt, om han var kjent

med bekymringene fra andre kilder enn PST, eller om han var inne i vurderingen av å si nei takk til internasjonal bistand i denne saken.

Jeg mener jo at det er helt riktig og bra at vi styrker PST. Men i dag sier altså statssekretær Terje Moland Pedersen:

«(...) så blir det alltid et spørsmål om hva som er godt nok.»

Det er denne sal som må bestemme hva som er godt nok når det gjelder budsjettbevilgninger. Det er Stortingets ansvar. Sannheten er at Stortinget i dag ikke får informasjon annet enn i den sminkede versjonen som statsministeren gir av hva som har skjedd når det gjelder kriminalitetsforebygging og særlig terrorforebygging.

Derfor er mitt spørsmål til statsministeren veldig konkret og enkelt: Vil statsministeren være med på at det nå gjøres en ekstern gjennomgang av PSTs situasjon, hvilke behov vi har for ressurser og tolketjenester, slik at vi kan være styrket i kampen mot terror, og at det legges frem for et egnet forum innenfor Stortinget, slik at vi er sikre på at det norske folk får trygghet?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:22:47]: Vi svarer på de spørsmål Stortinget er opptatt av når det gjelder vurdering av ulike budsjettkapitler, også selvfølgelig de tingene som kan offentliggjøres rundt PSTs arbeid. Vi har hatt møte med PST om deres budsjettbehov. Vi har gitt PST betydelig økte midler. Alle enkelthetene der er det bedre at justisministeren svarer for i forhold til de enkelte, konkrete prosjektene. Men PST har altså bedt om mer penger, og de har fått mer penger. Stortinget kan stille spørsmål og så få svar på de spørsmålene.

Men noe av det viktigste PST ber om, er adgang til trafikkdata, og det hjelper ikke å bevilge mer penger til PST hvis PST fratras et av sine viktigste virkemidler, nemlig muligheten til å gå inn på trafikkdata på nettet, på mobil, og ikke kan bruke det i kampen mot terror. Det veldig alvorlige er at hvis vi ikke innfører den typen regler i Norge, vil vi ha vesentlig svakere regelverk i Norge enn i andre europeiske land. Det vil svekke vårt arbeid mot terror.

Presidenten: Det blir gitt anledning til tre oppfølgings-spørsmål – først Per-Kristian Foss.

Per-Kristian Foss (H) [10:24:06]: Jeg skjønner at statsministeren går på en slags autopilot fra regjeringskonferansene i forsøket på å overbevise regjeringskollegaer om datalagringsdirektivet. Jeg skal la det ligge, for Erna Solbergs siste spørsmål var egentlig en utstrakt hånd til regjeringen. Vil regjeringen søke kontakt med Stortinget for på en måte å overbevise Stortinget om at de rapportene vi har fått, er feilaktige, når de gir et inntrykk av at

«(...) Norge ikke har de fysiske eller tekniske ressurser som er nødvendig for å sørge for overvåking (...)»

Det er bare en av flere lekkasjer som har kommet i det siste. Jeg må si at det ikke er helt ulikt de rapportene vi som stortingsrepresentanter får fra PST om at spaningskapasitet overfor folk med et språk som trenger tolkning, er et stort problem for PST. Det kan vi ikke leve med, og jeg ber statsministeren nok en gang vurdere om han ikke

vil gi en annen respons på denne invitasjonen enn bare å si at man vil svare på spørsmål. For det gjør man faktisk ikke, og da må man inn i drøftelser hvor man kan gjøre det på en fortrolig måte.

Statsminister Jens Stoltenberg [10:25:17]: For det første: Jeg har ingen ambisjoner om å overbevise de to andre regjeringspartiene om å være for datalagringsdirektivet. Det ga jeg opp i Soria Moria II. Derimot har jeg ambisjoner om å overbevise Høyre og Fremskrittspartiet om at politiet bør få de redskapene som de selv mener er helt avgjørende, bl.a. til å bekjempe terror, og som vil gjøre at vi ikke har et vesentlig dårligere regelverk i Norge enn man har i andre land. Dette mener politiet selv er avgjørende, og det har de sagt til oss. Det har de sagt til offentligheten, og det må de gjerne si til Stortinget.

Så mente jeg å være positiv i den forstand at jeg er opptatt av at hvis Høyre eller andre partier på Stortinget har spørsmål om PSTs behov, om PSTs arbeid og om PSTs budsjetter, kan man på helt vanlig måte stille de spørsmålene justisministeren, er jeg helt sikker på, er innstilt på å besvare så langt det overhodet lar seg gjøre i offentlighet.

Hvis det i tillegg er behov for mer informasjon i mer fortrolighet, har for det første Stortinget organer til å håndtere det, så det kan vi håndtere der. Hvis det i tillegg er behov for enda flere kommunikasjonsformer, kan vi gjerne diskutere også det.

Presidenten: Til oppfølgings-spørsmål – Per Sandberg.

Per Sandberg (FrP) [10:26:34]: La meg først slå fast at Politiets sikkerhetstjeneste har tilgang til trafikkdata, og det viktigste nå er å sikre at PST får beholde tilgangen til de trafikkdata man har allerede i dag. Men min utfordring til statsministeren er, i kjølvannet av både Erna Solberg og Per-Kristian Foss, bedre kommunikasjonsverktøy mellom storting, regjering og underliggende etater. For det er ikke noen tvil om at det denne høsten har vist seg i en rekke saker at PST har kjempeutfordringer, og at våre hemmelige tjenester har store utfordringer. Det ser ut som om virkelighetsbeskrivelsen både i forhold til trusselnivå, hvilke verktøy man har tilgjengelig, og hvilke verktøy man har behov for, er nødt til å få en større gjennomgang, og at man må jobbe kontinuerlig med det.

Fremskrittspartiet har en rekke ganger foreslått en sikkerhetskomité på Stortinget som kan ha en kontinuerlig dialog med regjering og underliggende etater, slik at man raskt kan omstille seg hvis det er behov for store ressurser inn i PST og de hemmelige tjenestene. Hvordan stiller statsministeren seg til en slik komité?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:27:43]: For det første er det litt forvirrende hva Fremskrittspartiet egentlig mener om politiets adgang til trafikkdata. Den ene dagen sier de at det er et veldig alvorlig angrep på personvernet, og den andre dagen sier de at det er bra at politiet har tilgang til denne type data. Problemet med politiets tilgang i dag er for det første at det bare er begrunnet med faktureringshensyn – med kommersielle hensyn. Det er litt rart at

vårt behov ut fra sikkerhetshensyn – ut fra kriminalitetshensyn – skal være betinget av hva teleleverandører har behov for å lagre av trafikkdata ut fra rene kommersielle hensyn, spesielt når kommersiell lagring av data reduseres fordi nye faktureringsmetoder gjør at de har mindre behov for å lagre trafikkdata for å sende purrekrav og inkassokrav og hva det måtte være. Så jeg synes det er rart at Fremskrittspartiets holdning til disse spørsmålene er avhengig av faktureringsrutiner rundt omkring i teleselskaper, og vi har svært dårlig tilgang til data på nettet. Vi snakker ikke om innhold. Vi snakker om trafikkdata.

Jeg mener at vi har en god måte å organisere dialogen med Stortinget på – gjennom spørsmål, gjennom den utvidede utenrikskomité. Men jeg er åpen for å diskutere andre former for å gi Stortinget den informasjonen Stortinget trenger.

Presidenten: Kjell Ingolf Ropstad – til siste oppfølgingsspørsmål.

Kjell Ingolf Ropstad (KrF) [10:29:00]: Det er vanskelig å tru på statsministeren i dag, for han bruker tida på å snakke om datalagringsdirektivet – eit direktiv som kom for fire, fem år sidan, og som regjeringa har somla med å innføre. Så viss det hadde vore så viktig som statsministeren prøver å peike på at det er, burde han ha komme med det for lenge sida. Men det alvorlege i denne saka er at vår allierte USA er så bekymra for Noregs evne til å kjempe mot terror. Det er for så vidt ikkje noko nytt, men det som er nytt, er at PST-sjefen, eller den daverande PST-sjefen, teiknar eit dystert bilete av Noregs evne til å beskytte seg mot terror. Deler statsministeren PST-sjefens bekymring, eller tek han feil?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:29:52]: Jeg snakker om datalagring fordi jeg fikk et spørsmål om hva regjeringen gjør for å bekjempe terror, forebygge terror. Datalagringsdirektivet ble utarbeidet som et svar på de terrorhandlingene som fant sted i London og i Madrid. Begrunnelsen for at vi bør få en systematisk tilgang til trafikkdata – ikke innhold i tekstmeldinger, ikke innhold i mailer, men når og hvem folk har ringt til, hvis det altså er mistanke om grov kriminalitet, og en domstol har sagt ja, politiet kan få tilgang – er at politiet mener at det er et viktig redskap til å bekjempe grov kriminalitet og bekjempe terror. Derfor snakker jeg om datalagringsdirektivet.

Det er riktig at vi har noe tilgang til den type data i dag, men det er altså helt betinget av kommersielle hensyn, og tilgangen blir mindre, og det er det som er problemet. Jeg ønsker samme regler i Norge som i resten av Europa.

Jeg er klar over at PST ønsker økte ressurser. Jeg har svart på det nå flere ganger. Vi har økt bevilgningene med over 50 pst., antall stillinger med 30 pst., og så får vi komme tilbake til ytterligere økninger i årene som kommer.

Presidenten: Da går vi til neste hovedspørsmål.

Dagfinn Høybråten (KrF) [10:31:14]: Jeg vil tilbake til situasjonen i sykehussektoren som er veldig urovekkende, og som er preget av opprør. Men aller først: En riktig god jul til statsministeren! Det er jo ikke min oppgave, og det er heller ikke nødvendig å fortelle statsministeren hvorfor vi feirer jul, men jeg må minne om at julen også handler om en ung familie som hadde problemer med å finne et trygt sted å føde i småbyen.

Sykehusene er et av våre viktigste velferdsgoder, og det krever stor politisk kløkt å styre dem. Jeg minnes en dag i oktober i 2001 da jeg var på vei oppover Akersgata. Tidligere, og da avgåtte, statsminister Stoltenberg var på vei til Stortinget. Vi møttes der, og den daværende avgåtte statsminister sa: Nå passer du på reformen min! Jeg lovte å gjøre det. Den ble innført, slik som den var vedtatt i Stortinget. Det er snart ti år siden. Kristelig Folkeparti er av den oppfatning at vi nå ser klare behov for å reformere reformen, for den er blitt brukt ikke til å ta ansvar, som var hensikten, men til å skyve ansvar. Vi har sett det her i dag. Statsministeren skyver ansvaret for sine egne løfter over på et regionalt helseforetak, fordi de har sendt et brev og sagt at rammene ikke holder. Men, statsminister, hvem er det som vedtar rammene da? Og var det ikke slik at da statsministeren var i opposisjon, løp han ved siden av regjeringen og sa at rammene er for små, rammene er for små, og vi måtte tilleggsbevilge her i Stortinget. Det er slik man gjør det når rammene er for små, og man skal oppfylle sine løfter overfor innbyggerne.

Så spørsmålet mitt er: Hadde det ikke vært en tanke at statsministeren satte seg ned sammen med finansministeren og helseministeren og konstaterte at vi er nødt til å bevilge økte rammer for 2012, slik at denne byggestarten kan skje – og så begynne å se på om ikke reformen «vår», statsminister, bør reformeres?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:33:25]: Først vil jeg gjerne få ønske representanten Høybråten også en riktig god jul. Jeg er helt enig i at lokalsykehusstilbudet og akutt- og fødetilbudet i Jerusalem for 2 000 år siden helt sikkert var mangelfullt. Jeg tar ikke det fulle og hele ansvaret for det, men jeg tar derimot ansvaret for fødetilbudet i Norge i 2010 og i årene som følger. Det gjør jeg ved bl.a. å følge opp den reformen som jeg er veldig glad for at representanten Høybråten, da han var helseminister, var opptatt av å gjennomføre. Selv om det er mange uløste oppgaver, og selv om det er store gjenværende problemer i det norske helsevesenet, må vi likevel ta inn over oss at det er et sykehusvesen der det jobber 115 000 mennesker hver dag, som gjør en fantastisk jobb, der det brukes 100 mrd. kr i året på sykehus, og der vi får til vesentlig bedre resultater nå enn før staten tok over ansvaret for sykehusene, både målt i antall behandlede pasienter og målt i form av hvor mye helse vi får per krone brukt i helsevesenet. Produktiviteten har økt. En egen forskningsrapport fra Forskningsrådet som er involvert i reformen, dokumenterer det. Investeringene i sykehus er, som jeg sier, tredoblet, og det viktigste er at vi har fått bedre kvalitet, og vi har fått vesentlig bedre samordning mellom sykehusene. Man spesialiserer seg og får til bedre behandling, f.eks. innenfor kreft.

Jeg mener at alle reformer skal vurderes og evalueres. Jeg mener at en sosialdemokrats viktigste egenskap er å kunne reformere reformene, og jeg er når som helst villig til å diskutere justeringer, endringer i virkemidlene for å nå det grunnleggende målet: et godt helsetilbud over hele landet. Da må vi også utvide rammene. Vi utvider rammene, vi gjør det også neste år, men jeg er opptatt av at spillereglene i forhold til investeringer holdes, og da er det slik at helseforetakene må investere innenfor de rammene de får.

Dagfinn Høybråten (KrF) [10:35:34]: La meg først presisere at jeg har ingen kunnskap om fødetilbudet i Jerusalem for 2 000 år siden, men vi har en ganske god dokumentasjon på hvordan det sto til med fødetilbudet i Betlehem (munterhet i salen), og vi vet enda mer, statsministeren og jeg, om hvordan det står til med fødetilbudet på en del andre småsteder og i småbyer her i landet. Det vi kan konstatere, er at det nå er opprør – jeg vet ikke om statsministeren har fått med seg det – kysten rundt i forhold til omstillingsprosesser i helseforetakene, og det eneste svaret regjeringen er i stand til å gi, er å henvise til de regionale helseforetakene. Det har statsministeren gjort i dag, også da han fikk et spørsmål om situasjonen i Møre og Romsdal. Da må jeg spørre: Hvor sitter det politiske ansvaret i denne reformen? Det er det som er Kristelig Folkepartis spørsmål. Vi mener at det er på tide å ta vekk det mellomliggende byråkratiet, det filteret, som heter regionale helseforetak. Da vil ikke statsministeren kunne skylde på det. Da må han ta det nasjonale politiske ansvar her, sammen med sin helseminister, og så kan de lokale helseforetakene få lov til å drive sykehus, for det er de gode på.

Statsminister Jens Stoltenberg [10:36:42]: Vi tar ansvaret for fødetilbudet over hele landet, ved lokalsykehus og ved større sykehus, men vi er opptatt av å gjøre det på en ryddig og ordentlig måte, der vi tar ansvaret på samme måte og ikke forskjellsbehandler ulike sykehus. Det er grunnen til at vi har vært opptatt av at vi skal utvide investeringsrammene, altså rammene til sykehusene, slik at vi kan investere mer i sykehus. Vi har tredoblet investeringene i sykehus, og det skal også brukes penger på oppussing av sykehuset i Molde ifølge Helse Midt-Norge. Men det jeg er opptatt av, er at vi skal kunne gjøre det på en ryddig og forsvarlig måte, der vi ikke forskjellsbehandler sykehus, og der det er de samme reglene som gjelder, enten vi investerer i sykehuset i Østfold, eller det er Haukeland, eller det er i Stavanger eller i Molde. Da har vi hele tiden sagt at investeringer i et nytt sykehus i Helse Midt-Norge må skje innenfor de investeringsrammene de har. Som helseminister Dagfinn Høybråten i sin tid sa, var det ikke aktuelt å gi ekstrapenger til det. Han utsatte et sykehus i Molde nettopp under henvisning til økonomiske rammer.

Presidenten: Det blir anledning til tilleggsspørsmål – først Laila Dævøy.

Laila Dævøy (KrF) [10:38:03]: Forleden hadde Arne Strand, sjefredaktør i Dagsavisen, en artikkel. Jeg kunne ikke sagt det bedre selv:

«Sykehuspolitikk har aldri vært enkelt, men den har aldri vært så syk som nå. Hadde enda helseministeren klart å forklare folk at hensikten med nedleggelse av akuttavdelinger og flytting av fødeavdelinger er å gi folk et bedre helsetilbud, kunne hun fått støtte i befolkningen. Her har hun feilet. Folk tror det dreier seg om å spare penger. Dessuten – og det er enda skumlere for regjeringen – har helseministeren ikke lenger styring med utviklingen. Direktørene i de regionale helseforetakene gjør hva de vil.»

Det gjør de faktisk. Vi har ikke likeverdige helsetilbud i landet vårt. Vi har store helseforskjeller. Mitt spørsmål er: Hvorfor tar ikke regjeringen styringen i forbindelse med nasjonal helseplan, som nå skal utarbeides, lager en sykehusplan for hele landet, definerer hva et lokalsykehus skal være, og skaper trygghet i befolkningen?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:39:08]: Det er jo nettopp slik at Stortinget har bedt om at det skal lages egne planer for fødetilbudet rundt omkring i hele landet. Det har nå helseforetakene gjort. Noe av det som skaper diskusjon og usikkerhet rundt omkring i landet, er jo at når helseforetakene går gjennom det, ser de på endringer og justeringer, og da blir det usikkerhet. Jeg mener det er riktig at helseforetakene gjør det et enstemmig storting ba dem om, nemlig gå gjennom fødetilbudet – ikke for å spare penger, men for å sikre god kvalitet. Derfor er det nå laget egne retningslinjer som nettopp skal forsøke å fastsette et strengere krav til hva som er god kvalitet på fødetilbudet rundt omkring i landet vårt. Helseministeren har sagt at det vil hun ha på sitt bord, slik at vi politisk tar stilling til det. Vi vil også legge fram en nasjonal helseplan, og Stortinget skal få anledning til å drøfte overordnede retningslinjer for helsepolitikken ved flere anledninger. Allerede til våren kommer første runden.

Presidenten: Per Arne Olsen – til oppfølgingsspørsmål.

Per Arne Olsen (FrP) [10:40:18]: Da tror jeg vi skal bevege oss fra Jerusalem, Betlehem og til Vestlandet, som denne saken egentlig handler om. Jeg har først lyst til å komme inn på noe som statsministeren selv refererte til i sitt forrige svar til meg, nemlig en pressemelding fra Helse Midt-Norge i 2008, der han fant det for godt å lese en setning av mange setninger. Jeg vil bare minne om at i den pressemeldingen er overskriften at det er realistisk med byggestart i Molde i 2012 dersom Helse Midt-Norge holder orden i økonomien. Jeg vil minne om at Helse Midt-Norge går med overskudd, mens det sykehuset som skal bygges i Østfold, bygges i en helseregion som går med underskudd. Så dette henger ikke sammen. Men nå er status sånn at det uttrykkes mistillit, ikke fra opposisjonen denne gang, men fra statsministerens egne partifeller og sentrale arbeiderpartitopper på Vestlandet. Mitt spørsmål blir da: Hvordan føles det å ha mistillit

fra sine egne i motsetning til opposisjonen, for en gangs skyld?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:41:22]: Det er – hva skal vi si – lang tradisjon i Norge for at det er et veldig sterkt engasjement rundt lokalsykehus. Det forstår jeg veldig godt, for det er viktig for helsetilbudet i lokalmiljøene. Det er en viktig arbeidsplass, og det er viktig kompetanse der. Det er grunnen til at denne regjeringen har sagt at vi ikke skal nedlegge lokalsykehus, men vi skal se på arbeidsdelingen mellom lokalsykehusene. I tillegg har vi sagt at vi er opptatt av å øke investeringene i sykehus. Vi har økt rammene betydelig. Derfor investeres det nå mer i sykehus enn vel noen gang før. Men vi har også vært opptatt av at det skal være de samme spillereglene, de samme ordningene, som gjelder i hele landet for investeringer i nye sykehus. Derfor er det bl.a. i den pressemeldingen og andre steder sagt at forutsetningen for at vi kan komme i gang med å investere i et nytt sykehus, enten det er i Molde eller i Sarpsborg i Helse Sør-Øst, er at helseforetaket kan ta sin andel, og så kommer vi med vår andel. Staten er beredt til å gi sin andel når Helse Midt-Norge har en økonomi som gjør at de kan finansiere sin andel.

Presidenten: Bent Høie – til oppfølgingsspørsmål.

Bent Høie (H) [10:42:46]: Jeg konstaterer at det å spørre statsministeren om helsepolitiske spørsmål gir de samme svarene som når en spør helseministeren. Det er systemet som skal forsvares. En er ikke opptatt av å finne løsninger som fungerer for pasientene, og stort sett peker en på de regionale helseforetakene.

Behovet for et nytt sykehus i Molde er åpenbart for alle som har vært og sett tilstanden på det sykehuset. Tilstanden er så alvorlig at selv helseministeren sier at det er behov for å bruke et hundretall millioner kroner for å oppjustere det sykehuset, mens en venter på at Helse Midt-Norge får likviditet til å investere i et nytt sykehus. Ville det ikke da være mer fornuftig å åpne opp for Offentlig Privat Samarbeid, som ville gjøre at en kunne bygge ut et nytt sykehus raskere, få det på plass, istedenfor å sløse vekk hundretalls millioner kroner på en sykehusbygning som uansett ikke skal brukes til den virksomheten i framtiden?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:43:42]: Uansett når man starter bygging av et nytt sykehus i Molde, vil det kreve oppussing av det eksisterende sykehuset. Det tar tid å bygge et nytt sykehus, og forfatningen til det sykehuset er såpass dårlig – bl.a. må vinduer skiftes ut – at oppussing uansett må skje, ifølge Helse Midt-Norge, og det vil også da skje.

Så er det slik at når det gjelder Offentlig Privat Samarbeid, ble det faktisk lansert i 2004. Det ble da avvist av den daværende regjeringen, der Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre satt. Dagfinn Høybråten hadde et langt intervju i Romsdals Budstikke der han forklarte hvorfor han var mot at man startet bygging av et nytt sykehus i Molde, og avviste privat finansiering. Jeg regner med at

regjeringen den gang sto samlet bak det. Det var hensynet til økonomi som gjorde at Dagfinn Høybråten utsatte bygging av nytt sykehus i Molde i 2004, og det er hensynet til økonomi som gjør at vi nå også utsetter byggingen av et nytt sykehus. Men vi sier at når Helse Midt-Norge er i stand til å finansiere investeringene, er staten klar til å stille med sin andel.

Presidenten: Trine Skei Grande – til oppfølgings-spørsmål.

Trine Skei Grande (V) [10:44:56]: Hører man på statsministeren i dag, hører man en hel tirade av bortforklaringer av tidligere lovnader. Vi ser en regjering som prøver å si at dette er egentlig ikke deres ansvar, det er egentlig en mekanisme og et vesen der ute. Men så ser vi at helseministeren gjerne kunne gripe direkte inn med tanke på navnsetting av sykehus i Oslo.

Statsministeren sa: «Vi har ansvaret for fødetilbudet over hele landet.» Jeg har lyst til å gjenta mitt spørsmål, og det er et ganske enkelt ja-eller-nei-spørsmål. De stakars arbeiderpartifolkene som er sendt rundt omkring i landet for å forsvare det regjeringa står for, blir ganske desperate i argumentasjonen sin, slik jeg refererte til fra dagens Firda. Da vil jeg ganske enkelt spørre statsministeren: Deler statsministeren det syn at det er helt greit å måtte føde i bil, båt eller i drosje på vei til sykehuset – fordi de aller fleste fødslene går greit, og da må man også kunne gjennomføre en fødsel i bil? Er statsministeren enig i det?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:46:00]: Nei, jeg mener det ikke er greit å føde i bil, båt eller i andre transportmidler. Jeg mener at folk skal føde på fødeavdelinger, kvinneklinikker, fødestuer under trygghende forhold, og det er det vi legger til rette for. Men det er altså slik at vi er opptatt av at det skal være god kvalitet på det tilbudet. Det er også grunnen til at et enstemmig storting har bedt om en gjennomgang av fødetilbudet, og det er det helseforetakene har gjort. Det er jo nettopp for å sikre at folk skal ha nærhet til gode tilbud over hele landet, og at vi skal ha mindre forskjeller når det gjelder kvalitet og fødetilbud til mennesker i hele Norges land. Det arbeidet er vi i gang med, og det er rart om ikke regjeringen gjorde det Stortinget har vedtatt når det gjelder gjennomgang av fødetilbudet. Hensikten er jo å forbedre det, styrke det og bedre kvaliteten – selvsagt ikke å svekke kvaliteten. Det handler altså mye mindre om penger, det handler mye mer om kvalitet enn det mange tror.

Presidenten: Vi går til neste hovedspørsmål.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [10:47:23]: I hånden min holder jeg et ark om noe som sikkert varmer en sosialøkonoms sinn. Det er en oversikt fra kraftbørsen Nord Pool som viser at vi realiserer verdiene i norsk vannkraft. I går – viser oversikten – kunne kraftselskapene selge strømmen for over 2 kr per kWh, deler av dagen, og det er for man regner inn elavgift, moms og nettleie. Det er gode inntekter for staten. Mens staten smiler, så opplever nærings-

livet og folk flest situasjonen som vanskelig og uakseptabel. Økonomien blir usikker, og bedriftene stenger ned. Selvsagt er løsningen på disse tingene langsiktig, man må bedre kraftproduksjonen, ha mer enøk og få flere kraftlinjer. Det lovet regjeringen å få en tiltaksplan for for Midt-Norge, men det er nok et løftebrudd – en sånn tiltakspakke er aldri levert Stortinget.

Men det er mulig å gi en håndsrekning til vanlige folk i denne situasjonen, også på kort sikt. Opposisjonen fremmet 25. november i år et forslag om å bruke bostøtten for å avhjelpe situasjonen for dem som lider spesielt i perioder med høy strømpris. Det valgte regjeringspartiene å stemme imot. Fremskrittspartiet har foreslått å redusere elavgiften i tider med høy strømpris. Det har regjeringen avslått. Enova, som skal gi støtte til enøktiltak i husholdningene, er nå tom for penger.

Men det finnes kraftproduksjon i Midt-Norge som ikke er tatt i bruk. Regjeringen har brukt 2,5 mrd. kr på å kjøpe to mobile gasskraftverk – som står stille. I dag skal de kun starte opp hvis det er mer enn 50 pst. sjans for kollaps av systemet.

Jeg synes vi skal ta prissignalene på alvor. Når strømprisen er over 2 kr per kilowatttime, er det markedets signal om at noe er alvorlig feil. Det er meningsløst å la et kraftverk stå stille når markedet sier det er i dyp ubalanse. I fjor var strømprisen på over 14 kr per kWh i perioder, uten at regjeringen syntes det var verdt å starte opp de mobile gasskraftverkene.

Spørsmålet er: Vil regjeringen nå ta lærdom av fjorårets situasjon og endre de politisk bestemte reglene for de mobile gasskraftverkene, slik at man kan ha en forevar-tilnærming?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:49:30]: For det første er jeg også urolig for kraftbalansen, kraftsituasjonen, i Norge. De viktige tingene handler om grunnleggende endringer. Det handler dels om å skaffe til veie økt kraftproduksjon, men vel så viktig – det handler om å skaffe til veie økt kraftoverføring, altså bygge ut ledningsnettet. For problemet i Norge er at vi over år og samlet sett har normalt kraftoverskudd, men vi har ikke kraft på de stedene i landet – og i de årstidene – der det er kraftmangel. Derfor får vi store variasjoner i pris. Derfor må vi ha styrking av kraftproduksjonen, men egentlig først og fremst av kraftframføringen. Det gjør regjeringen noe med. Vi er i gang med å bygge en ledning fra Sima til Samnanger – anleggstart har kommet i gang. Vi er klare til å ta en beslutning om ikke så lenge når det gjelder Ørskog–Fardal, som vil være et veldig viktig bidrag til å styrke kraftsituasjonen i Midt-Norge. Vi åpnet en ny ledning i vår, fra Sverige og inn i Midt-Norge, og det har gjort at Midt-Norge i år har hatt veldig stor import – 7 TWh – og muligheten til å importere kraft inn til Midt-Norge vil bli styrket når vi får enda en ledning på plass. Det er riktig at disse tingene tar noe tid, selv om noen av dem allerede er iverksatt, altså den nye ledningen fra Sverige.

I tillegg har regjeringen sørget for at vi har fått to mobile gasskraftverk. Vi er blitt varslet om – eller jeg tror vi kanskje allerede har fått, det skal jeg undersøke – en søk-

nad fra Statnett om å endre vilkårene for oppstart. Vi er innstilt på å gjøre det, få en rask behandling, slik at terskelen for å ta i bruk de mobile gasskraftverkene skal bli noe lavere enn i dag. Samtidig må vi vite at dette er kraftverk der kostnadene er høye. Så i utgangspunktet er det snakk om dyr kraft, og det er faktisk små volumer sammenlignet med hva vi får gjennom f.eks. den nye ledningen fra Sverige.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [10:51:42]: Statsministeren er forutsigbar. Dette med kraftlinjer er alle helt enige om. Da vi diskuterte dette i 2005, ble det lovet at kraftlinjen til Midt-Norge skulle være på plass i 2010 eller i 2011. Nå kommer beslutningen om linjen tidligst i 2011, og da kommer i tillegg ankesaker. Så man kunne hatt en løsning på plass neste år, men regjeringen har nå trenert dette i fem år. Det er ingenting å skryte av, men det må på plass – det er jeg enig i.

Så er det riktig at Statnett har søkt om å endre konsesjonsreglene. Det gjorde de også i fjor, så det er heller ingen nyhet. I fjor kunne de heller ikke få lov til å bruke dem basert på pris, kun basert på kollaps. Jeg synes ikke at 50 pst. fare for kollaps før vi tar dem i bruk, er akseptabelt.

Så sier statsministeren at det er dyr kraft. Med dagens gasspris til Europa og med den virkningsgraden de mobile gasskraftverkene har, er strømprisen ut 51,8 øre/kWh. Når strømprisen i Midt-Norge er 2 kr, er det en gevinst til Statnett på 1,50 kr/kWh. Synes statsministeren det er urimelig for Statnett?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:52:54]: Det jeg viser til, er at Statnett har søkt om endringer i vilkårene for å starte. Vi skal behandle den søknaden raskt. Men jeg mener samtidig at det er viktig å få med seg at dimensjonen over dette ikke er slik at det i seg selv løser kraftproblemene i Midt-Norge. Midt-Norge er jo nå koblet til resten av Norden, til Sverige og til Nord-Norge, og derfor må man vurdere den økte kapasiteten i lys av den totale kapasiteten i Sverige, Midt-Norge og Nord-Norge og faktisk deler av Danmark. Da er det ikke slik at to mobile gasskraftverk har noen særlig betydning for prisen, om det er mulig å måle overhodet.

Det er hvis det er innelåst, altså flaskehalsproblemer, at disse mobile gasskraftverkene er avgjørende. Det er ikke det som er problemet i Midt-Norge nå. Midt-Norge har samme pris som i Sverige og Nord-Norge, og da vil begrenset økt kapasitet fra mobile gasskraftverk ha svært liten effekt på prisene så lenge det er koblet til det nordiske systemet.

Presidenten: Det blir gitt anledning til to oppfølgings-spørsmål – først Per Sandberg.

Per Sandberg (FrP) [10:54:18]: Jeg tror ikke at man skal undervurdere de mobile gasskraftverkene. De tilsvarer tross alt 50 småkraftverk. Så det er dimensjoner over det også.

Jeg vil vise til representanten Ketil Solvik-Olsens innledning. Fremskrittspartiet har fremmet forslag om å ta i

bruk bostøtte og eventuelt avgiftskutt for å hjelpe næringsliv og barnefamilier i Midt-Norge. Nå er prisene så høye at enkelte barnefamilier med lavere inntekter faktisk vurderer å droppe juleforberedelsene. Indirekte blir nå barn rammet av de høye strømprisene.

Men så registrerer jeg at etter at budsjettet for 2011 er vedtatt, og etter at regjeringspartiene har stemt ned disse forslagene fra Fremskrittspartiet, har finansministeren antydnet at regjeringen kanskje vil vurdere å bruke bostøtte og andre virkemidler for å hjelpe næringsliv, familier og pensjonister i Midt-Norge. Er også statsministeren på det nivået at han mener prisen nå er så høy at man vurderer Fremskrittspartiets tiltak?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:55:27]: Bostøtte er blitt brukt tidligere. Vi har sagt at vi er åpne for å vurdere å bruke det igjen. Det er noe vi nå vurderer i lys av både hvordan kraftprisene utvikler seg, og hvordan strømsituasjonen utvikler seg.

Det avgjørende er at vi må være klar over at vi i Norge lever i et land der det er svingende strømpriser, der vi nå i store deler av Norge har samme pris som i våre naboland – det gjelder ikke minst Midt-Norge – og der det er den samlede kraftforsyningen i Norden som avgjør f.eks. prisene i Midt-Norge. Da er det slik at det er den samlede tilgangen på kraft i hele dette området som avgjør. Da er det klart at småkraftverk eller små mobile gasskraftverk er viktige, men de har liten betydning for den samlede kraftprisen i Norden, som altså gjelder i store deler av Norge mesteparten av tiden.

Presidenten: Siri A. Meling – til oppfølgingsspørsmål.

Siri A. Meling (H) [10:56:32]: Høyre er opptatt av energiforsyningen til Midt-Norge og også muligheten regionen har for økt egenproduksjon. Vi stiller oss bak den satsingen som regjeringen har på CCS, karbonfangst og -lagring, men etter hvert som et renseanlegg ved gasskraftverket på Mongstad både blir dyrere, fordi det bygges inne på et raffineriområde, og det blir utsatt i tid, har Høyre tatt til orde for å flytte renseprosjektet til et helt nytt gasskraftverk, gjerne i et område av landet som har underskudd i sin egen kraftproduksjon, som f.eks. Elnesvågen i Midt-Norge. Dette ville være en langt billigere løsning, og vi kan få frem rensing tidligere.

Vil statsministeren vurdere sin månelanding på Mongstad, at renseanlegget på Mongstad kan flyttes til et annet sted i Norge for å få det frem både rimeligere og forttere enn det som regjeringen hittil har lagt opp til?

Statsminister Jens Stoltenberg [10:57:35]: Det regjeringen gjør, er å holde fast ved en totrinnsstilt nærming, en tostegstilt nærming, til satsingen på kraft og CO₂-lagring på Mongstad ved å gjøre to ting: Det ene vi gjør, er å bygge et verdensledende teknologisenter. Det er vi godt i gang med. Det vil ventelig stå ferdig som planlagt i 2012. Det koster omtrent 6 mrd. kr og vil være ledende i sitt slag når det gjelder utvikling av karbonfangstteknologi. Det er vi i gang med på Mongstad.

Så har vi åpenbart fått større utfordringer knyttet til kostnader og teknologi på fullskala fangstanlegg på Mongstad. Derfor har vi sagt at vi utsetter investeringsbeslutningen. Vi regner med at det kan skje i 2014, men det er også tatt forbehold om det tidspunktet.

Det jeg nå tror vil være uheldig, er hvis vi nå fullstendig endrer disse planene. For det er brukt ganske mye tid, ganske mye krefter og ganske mye penger på å utvikle fullskalakonseptet på Mongstad. Jeg tror vi vil gå en omvei hvis vi nå endrer de planene.

Presidenten: Da går vi til neste hovedspørsmål. Det blir også dagens siste hovedspørsmål.

Bent Høie (H) [10:58:57]: Sykehusreformen skulle få slutt på diskusjonen mellom staten og fylkeskommunene om ansvaret for sykehusstilbudet. Men svartepersillet om sykehusene har aldri gått høyere enn det det gjør nå.

Helseforetakene sier at de følger instruksjoner fra helseministeren når de gjør omlegginger i sykehusstilbudet. Helseministeren skylder på Stortinget for vedtak som regjeringen selv har foreslått, mens kommunalminister Navarsete uttaler i Dagbladet 6. desember at Stortinget har abdisert til fordel for styrene i helseforetakene. Senterpartiets helsepolitiske talskvinne kaller regjeringens egen politikk for en hån mot folk. Og statsministeren selv peker på helseforetakene når befolkningen går i fakkeltog for det som de opplever som livsviktige spørsmål.

Evaluering av helseforetaksreformen viser at det er store variasjoner i helsetilbudet mellom regionene. Man har ikke nådd målet om et likeverdig helsetilbud i hele landet. De ansatte opplever liten medbestemmelse i omstillingsprosessene, og avstanden mellom dem som styrer, og dem som faktisk utøver helsetjenesten, er stor, og ansvaret er uklart.

Høyre støttet en statlig overtakelse av sykehusene, men vi ønsket ikke de regionale helseforetakene. Vi foreslo den gangen en annen styringsmodell, og gikk inn for at Stortinget skulle fastsette strukturen og ta ansvar for innholdet i helsetilbudet. I 2009 foreslo vi på nytt flere tiltak for å sikre en klarere politisk styring av helseforetakene, bl.a. gjennom en operativ nasjonal helseplan og avvikling av de regionale helseforetakene – nettopp for å sikre bedre samsvar mellom politisk ansvar og politisk myndighet. Selv arkitekten bak reformen, tidligere statssekretær Lars Erik Flatø, sa allerede i 2004 at nå var det på tide å avvikle de regionale helseforetakene.

Når vil statsministeren se at det å få en nasjonal helseplan gjør det mulig å avskaffe dette byråkratiske, unødvendige mellomleddet?

Statsminister Jens Stoltenberg [11:01:04]: For det første mener jeg det er bra at Høyre og Arbeiderpartiet og flere andre partier mente det var riktig i 2001 at staten overtok ansvaret for sykehusene. Og selv om det altså fortsatt åpenbart er mange ting som er uløst, mange problemer som gjenstår, er den samlede oppsummeringen at den overtakelsen har gjort at vi har fått et vesentlig bedre sykehusstilbud, målt på mange ulike måter, men først og fremst målt

gjennom antall behandlede pasienter og veksten i aktivitet, som har vært sterkere nå enn den f.eks. var på 1990-tallet. Sykehusøkonomien har også kommet i balanse – det var den ikke da fylkeskommene hadde ansvaret for sykehusene. Nå har det endelig blitt balanse og orden i helseforetakenes og sykehusenes økonomi. Og, som jeg sier, investeringene er omtrent tredoblet, og produktiviteten – altså det vi får igjen for pengene investert – har økt. Så det er mange gode ting. Men det betyr ikke at vi er fornøyd med alt. Derfor er jeg åpen for å diskutere endringer, justeringer. Men når noen mener at vi igjen skal – hva skal vi si – gå tilbake til den gamle modellen, der vi har 19 fylkeskommuner og én statlig eier av sykehus, er det i hvert fall en dårlig modell, og det oppfatter jeg også at Høyre er enig med oss i.

Så er det også slik at selv om du avskaffer de regionale helseforetakene, avskaffer du ikke foretaksmodellen, for det er fortsatt rundt 20 foretak som har ansvar for de ulike sykehusene. Så jeg tror det er en del, hva skal vi si, ulik begrepsbruk i denne debatten som skaper litt misforståelser.

Vi diskuterer og evaluerer helsereformen, vi er åpne for å diskutere og evaluere hvordan den innrettes. Men jeg er veldig trygg på at staten fortsatt skal være eier, og at vi fortsatt trenger foretak innenfor sykehussektoren. Hvordan vi skal organisere det, hvordan vi skal fordele ansvaret, er jeg gjerne åpen for å diskutere.

Bent Høie (H) [11:03:03]: En utmerket anledning til å gjøre det er i forbindelse med at regjeringen nå arbeider med en ny nasjonal helseplan. Da kan en legge fram et forslag om at en skal starte en prosess for å utvikle de regionale helseforetakene, få en operativ nasjonal helseplan som definerer innholdet i sykehusene, sånn at folk faktisk vet hva som er bak døren, når det henger overskriften «Sykehus» over en dør.

Men regjeringen bidrar jo selv sterkt til å undergrave den styringsmodellen som er nå. Blant annet kan vi lese i en pressemelding fra Buskerud Arbeiderparti den 8. desember at det har vært et møte mellom Helse Sør-Øst, helseminister Strøm-Erichsen og ledelsen i Buskerud Arbeiderparti, og at i dette forum bestemte en at planene om kjøp av tomten på Gullaug skal skrinlegges – noe som for øvrig er en klok beslutning. Men i helseforetaksloven står det eksplisitt at staten som eier ikke kan utøve eierstyring i foretakene utenom foretaksmøte. Er det å ha ledelsen i Buskerud Arbeiderparti på møte sammen med Helse Sør-Øst i tråd med foretaksloven?

Statsminister Jens Stoltenberg [11:04:07]: Buskerud Arbeiderparti er et viktig og betydningsfullt fylkesparti i Det norske Arbeiderparti, med mange framstående medlemmer. Men de fyller ikke rollen som foretaksmøte i Helse Sør-Øst, og det er derfor andre som bestemmer hvorvidt vi skal ta i bruk tomten på Gullaug til å bygge et nytt sykehus. Men det har selvfølgelig politisk betydning hva Buskerud Arbeiderparti mener, hva andre lokalpolitikere i Buskerud mener, og staten og regjeringen har altså mulighet til å gripe inn i beslutninger. Men da er det gjennom foretaksmøtet staten gjør det. Staten er ikke en

anonym person, staten er det politikerne vil at staten skal være. Staten styres grunnleggende sett av regjering og storting, og regjering og storting kan selvsagt ha meninger og oppfatninger om sykehusstruktur. Det har regjeringen, og det har Stortinget. Men det vi har vært opptatt av når det gjelder helsereformen, var nettopp å ha klare ansvarsforhold – at staten skal være opptatt av å styre de store beslutningene, at vi skal få til bedre samordning – og det har vi altså fått til bl.a. gjennom de regionale helseforetakene.

Presidenten: Det blir oppfølgingsspørsmål – Sonja Irene Sjøli.

Sonja Irene Sjøli (H) [11:05:23]: Når jeg hører statsministeren her i dag, tror jeg sannelig han kunne ha trent en jordmor, jeg, som behersker forløsningens kunst, så han kunne kommet seg litt videre i denne debatten.

Et av målene med helseforetaksreformen var jo også å sikre et mer likeverdig tilbud til pasientene over hele landet. Evalueringen av helseforetaksreformen viser at dette målet ikke er nådd. Det samme gjelder Helsetilsynets rapporter, som i årevis har dokumentert store forskjeller i tilbudet til pasientene. 76 pst. av pasientene i Helse Midt-Norge får rett til helsehjelp, mens det bare gjelder 45 pst. av pasientene i Nord-Norge. Barn fra østlandsområdet som trenger psykisk helsevern, må vente i to måneder på hjelp, mens i Nord-Norge må de vente i tre måneder. Og en fjerdedel av de rusavhengige i Midt-Norge får ikke behandling i tide, noe som er dobbelt så mange som på Østlandet.

Er statsministeren enig i at helsetilbudet ikke skal avhenge av hvilken helseregion en bor i?

Statsminister Jens Stoltenberg [11:06:23]: Jeg er enig i at vi skal ha likeverdige og gode helsetilbud over hele landet, og at sykehustilbudet skal være likeverdig. Det er også en av grunnene til at Stortinget har bedt om f.eks. en gjennomgang av fødetilbudet – nettopp for at det skal være god kvalitet og likeverdige tilbud over hele landet. Og jeg er helt sikker på at vi får et mer likeverdig tilbud når vi har én eier av sykehusene, og når vi har regionale helseforetak som kan samordne og organisere tilbudet på en best mulig måte, enn vi hadde da vi hadde 19 fylkeskommuner og staten som 20 eiere totalt av norske sykehus.

Så er det altså slik at vi fortsatt må gjøre mye for å utjevne forskjeller i helsetilbud – dette har jeg sagt også tidligere i dag, men det handler jo litt om at jeg får de samme spørsmålene, så da blir det lett også de samme svarene, heldigvis. Det skal vi gjøre på flere måter, gjennom å få til bedre arbeidsdeling mellom sykehus, vi skal gjøre det gjennom å utvide rammene til sykehusene slik at vi kan investere mer og behandle flere pasienter, men også gjennom å bruke fritt sykehusvalg, som er en måte å utjevne forskjeller på når folk kan velge sykehus ulike steder i landet.

Presidenten: Per Arne Olsen – til oppfølgingsspørsmål.

Per Arne Olsen (FrP) [11:07:32]: Jeg oppfatter faktisk svaret fra statsministeren som at han var åpen for å

se på de regionale helseforetakene – noe som mange partier, inkludert Fremskrittspartiet, har ment lenge – som har vært et av bidragene til at vi i dag har flere helsebyråkrater i Norge enn vi har leger ansatt i norske sykehus. Så det er på høy tid å gjøre noe med det.

Men jeg har lyst til å gripe fatt i noe statsministeren også har svart i forhold til det han kaller funksjonsdeling. Det betyr på godt norsk at man opprettholder skiltet på utsiden av veggen, at det står «Lokalsykehus», men inne i lokalsykehuset driver man ikke lenger med det befolkningen forventer; man opererer noen knær, e.l. Hvis du får hjertestans eller er i en bilulykke, forventer du faktisk at du får hjelp på det sykehuset som det står «Lokalsykehus» på.

Representanten Kjersti Toppe, som er helsepolitisk talsmann for Senterpartiet, har jo nå sagt at det er på høy tid at vi definerer hva et lokalsykehus skal inneholde, og at det bør være et minimum av akuttfunksjoner. Er statsministeren enig i dette?

Statsminister Jens Stoltenberg [11:08:41]: Hva et lokalsykehus tilbyr, vil og bør variere veldig mellom ulike lokalsykehus, nettopp fordi vi skal ha arbeidsdeling mellom ulike lokalsykehus. Derfor er jeg litt redd for å fastsette for firkantede krav. Jeg tror nettopp at det kan svekke tilbudet, for det bør og må være en arbeidsdeling mellom ulike lokalsykehus. Det henger jo sammen med at vi får stadig mer spesialisering, også stadig mer spesialisering innenfor ulike akuttfunksjoner.

Hva som er et akuttinntak, varierer jo veldig. Vi vet at for veldig mange akutte lidelser er det få sykehus som kan gi helt spesialisert tilbud. Derfor må vi ha en arbeidsdeling, og derfor kan det ofte være slik at det beste er ikke å komme til det nærmeste sykehuset, men til det beste sykehuset for den akutte lidelsen du har. Det er derfor jeg er redd for å si at vi skal ha standardiserte krav til akkurat hva et lokalsykehus skal være, simpelthen fordi det er nødt til å være forskjeller i tilbudene for å sikre et godt kvalitativt tilbud til alle uansett hvor de bor.

Presidenten: Dagfinn Høybråten – til oppfølgings-spørsmål.

Dagfinn Høybråten (KrF) [11:09:53]: Jeg er jo glad for at statsministeren bruker tiden på å lese sju år gamle sitater fra en tidligere helseminister fra Kristelig Folkeparti. Jeg har lest gjennom intervjuet i Romsdals Budstikke, og jeg står ved hvert ord jeg sa den gangen, for poenget er det samme i dag som det var da.

Den gangen var det prioritert nr. 1 å få bygd St. Olavs Hospital. Alle pengene gikk dit, og Helse Midt-Norge måtte ha mer penger enn det var i deres rammer for å realisere St. Olavs Hospital. Det var jobben da. Vi tilførte mer penger i rammene for å få bygd St. Olavs hospital. Nå er den jobben gjort. Nå er det Møre og Romsdal som står for tur, og de trenger også mer penger for å gjennomføre de planene som nå ligger der, og som måtte skyves på fordi det var andre ting som måtte gjøres først for sju år siden.

Jeg synes det er veldig bra at dagens nyhet er at stats-

ministeren åpner for en diskusjon om de regionale helseforetakenes framtid. Det ser vi på som positivt. Jeg vil spørre statsministeren om han i tillegg kan tenke seg å lage en nasjonal sykehusplan, slik at vi får en overordnet politisk styring over dette området?

Statsminister Jens Stoltenberg [11:11:01]: Når jeg viste til Romsdals Budstikke, var det egentlig i to sammenhenger. Det ene var at jeg fikk spørsmål om Offentlig Privat Samarbeid, og da viste jeg til at helseminister Dagfinn Høybråten i Romsdals Budstikke avviste det ved å si at regnestykket ikke blir annerledes om pengene kommer fra private eller fra staten. Det andre er altså oppslag 22. april 2004, hvor Høybråten avviser å gi noe ekstra penger, fordi han er opptatt av at sykehuset i Molde skal finansieres innenfor investeringsrammene til sykehuse- ne, og utsetter det til 2014. Det skapte reaksjoner i Molde den gang. Og det er jo ikke rart, for man ønsker selvfølgelig sykehus så raskt som mulig.

Vi er opptatt av det samme systemet, nemlig at vi må finansiere sykehus på samme måte over hele landet, holde oss til spillereglene. Det er riktig at noen av de sykehuse- ne som har startet under det gamle regimet, fikk særskilte midler. Det var en overgangsordning. Siden har Stortinget vært enig om at vi skal finansiere investeringer innenfor sykehusesens rammer. Det har vi gjort, og det bør vi holde oss til.

Presidenten: Trine Skei Grande – til oppfølgings-spørsmål.

Trine Skei Grande (V) [11:12:12]: Venstre har sagt over lang tid at vi ikke nødvendigvis syns at flertallsregjeringer er et scoop for demokratiet. Her har vi i dag sett en betydelig arroganse i forhold til både egen befolkning, mener jeg, og egne lovnader.

Sist uke har vi sett et enormt engasjement fra statsminister, utenriksminister og justisminister for å få gjennomført en annen sak, mens helseministeren ble sendt til løvens hule i Molde i går. Jeg lurer på om vi kan se et like stort og bredt engasjement fra så mange statsråder for å få gjennomført sykehuspolitikken – om statsministeren kunne ha tenkt seg å reise til Møre og Romsdal og møtt folk og fortalt hva han mente på dette området – eller om det er noen saker som er så viktige at man ruller ut to statsråder og statsministeren sammen, som sist uke, mens andre saker får helseministeren fikse mot demonstranter alene.

Statsministeren hadde helikopter i valgkampen. Vil han bruke det nå?

Statsminister Jens Stoltenberg [11:13:15]: Jeg har også reist mye rundt og besøkt norske sykehus. Jeg var med på å legge fram høringen til Nasjonal helseplan, oppfølgingen av Samhandlingsreformen sammen med helseministeren, og jeg er opptatt av å jobbe mye med helsepolitikk, fordi det er så store og viktige spørsmål. Det er også grunnen til at jeg deltok på lanseringen av de store helse-dokumentene vi nå har sendt på høring, som bl.a. hand-

ler om sykehus og gjennomføring av Samhandlingsreformen.

Akkurat når og hvor jeg skal reise rundt omkring i landet, får vi komme tilbake til, men jeg er helt sikker på at jeg kommer til å fortsette å reise rundt i landet og møte engasjerte mennesker, fordi denne regjeringen er opptatt av at vi skal ha godt helsetilbud over hele landet. Vi er opptatt av at vi skal øke sykehusenes rammer, slik at vi kan investere enda mer i sykehus. Men vi er opptatt av å ha samme spilleregler og å følge de spillereglene Stortinget har vedtatt, med hensyn til når vi skal investere i hvilke sykehus.

Presidenten: Dermed er den muntlige spørretimen omme.

Etter ønske fra næringskomiteen vil presidenten foreslå at sakene nr. 2–5 behandles under ett – og anser det for vedtatt.

Sak nr. 2 [11:14:39]

Innstilling fra næringskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2011, kapitler under Nærings- og handelsdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Landbruks- og matdepartementet og enkelte kapitler under Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet (rammeområdene 9, 10 og 11) (Innst. 8 S (2010–2011), jf. Prop. 1 S (2010–2011) og Prop. 1 S Tillegg 1 og 2 (2010–2011))

Sak nr. 3 [11:14:54]

Innstilling fra næringskomiteen om endringer i statsbudsjettet for 2010 under Fiskeri- og kystdepartementet (Innst. 155 S (2010–2011), jf. Prop. 27 S (2010–2011), unntatt kap. 1062 og kap. 5575)

Sak nr. 4 [11:15:00]

Innstilling fra næringskomiteen om endringer i statsbudsjettet for 2010 under Landbruks- og matdepartementet (Innst. 154 S (2010–2011), jf. Prop. 28 S (2010–2011), unntatt kap. 1137)

Sak nr. 5 [11:15:05]

Innstilling fra næringskomiteen om endringer i statsbudsjettet for 2010 under Nærings- og handelsdepartementet (Innst. 152 S (2010–2011), jf. Prop. 24 S (2010–2011), unntatt kapitlene 2426, 5326 og 5613)

Presidenten: Presidenten vil foreslå at debatten blir begrenset til 2 timer og 5 minutter, og at taletiden fordeles slik: Arbeiderpartiet 45 minutter, Fremskrittspartiet 30 minutter, Høyre 20 minutter, Sosialistisk Venstreparti

10 minutter, Senterpartiet 10 minutter, Kristelig Folkeparti 5 minutter og Venstre 5 minutter.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til replikkordskifte på inntil tre replikker med svar etter innlegg fra partienes hovedtalere og inntil fem replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av regjeringen innenfor den fordelte taletid.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på tallerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Terje Aasland (A) [11:15:59] (komiteens leder): Verdens befolkning er i dag på om lag 6,9 milliarder mennesker. I august 2008 anslo Verdensbanken at 1,4 milliarder mennesker lever i fattigdom.

Hvert år legger ILO fram en rapport om arbeidsledighetsforholdene i verden, og rapporten anslår at antall registrerte arbeidsledige er på 220 millioner mennesker i 2009. Dette betyr en økning på nesten 42 millioner mennesker fra 2007. Det meste av denne økningen skjedde i 2009.

Andelen sysselsatte mennesker i Norge mellom 16 og 64 år har økt under rød-grønt styre, i motsetning til hva vi ser rundt om i verden. I 2004 var andelen sysselsatte på 75 pst., og i 2009 på 76,5 pst. Dette prosenttallet forteller oss at Norge har en stor andel av sin befolkning i yrkesaktiv alder jobb. Til sammenligning har Sverige 72 pst., USA 67 pst. og EU 66 pst. Vi har den høyeste sysselsettingsraten og den laveste ledigheten i Europa. Det er skapt 253 900 nye jobber i Norge fra 2004 til 2009, på tross av nedgang i 2009 som følge av finanskrisen. 190 000 av de nye jobbene er i privat sektor. Det betyr at omtrent tre av fire nye jobber har kommet i privat sektor.

Å sikre høy sysselsetting og lav ledighet er særdeles viktig og må stå som et helt sentralt mål i næringspolitikken. Man bør ikke inn i dype diskusjoner omkring rangeringsforhold, man bør ikke forstå innovasjonsgraden i detalj, men en bør kunne erkjenne disse enkle faktaene for å forstå at Norge er i en særdeles gunstig posisjon.

Næringslivet i Norge representerer et mangfold, hvor vi har nær 500 000 bedrifter. Dette er et lite bilde på det mangfoldige næringslivet i Norge – et mangfold som er sammensatt av de store industrielle lokomotivene, supplert med de tusener av små og mellomstore bedrifter. Helt sentralt i dette mangfoldet står menneskene og kunnskapen menneskene besitter. Arbeidstakere og bedrifter skaper enorme verdier for landet. Det er nettopp fordi vi erkjenner at vår viktigste og desidert største andel av nasjonalformuen er plassert i folks hoder og hender.

Det satses bredt på at alle i Norge skal ha god basiskunnskap, en god fagopplæring, og at mange også går gjennom et høyere utdanningsløp. Det har enormt stor betydning. Det kommer verdiskapningen til gode, det kommer bedriftene til gode, og det kommer hele samfunnet til gode. I dette mangfoldet er det altså skapt over 250 000 nye jobber, og vi har en sysselsettingsrate på 76,5 pst.

Det er heller ikke uten betydning at vi nok en gang erkjenner prinsippet om at verdiene som ligger i våre enor-

me naturressurser, er folkets eie. Utvikling, foredling og salg av naturressurser gjennom det prinsippet har gjort oss rike. Et av de selskapene som har fått utvikle seg med basis i norske naturressurser, er Statkraft. Statkraft er et av de viktigste og mest verdifulle selskapene staten eier. Statkraft forvalter betydelige norske vannkraftressurser, som skal komme hele samfunnet til gode. Statkraft har hatt, og har, en ekspansiv vekststrategi og har innenfor fornybar energi posisjonert seg godt i Europa. Vekstpotensialet for selskapet innenfor fornybar energi er stort, og det er nå et viktig tidsvindu som ligger åpent, og som må benyttes.

Når Stortinget i dag vedtar et egenkapitalinnskudd til Statkraft på 14 mrd. kr, samtidig som det legges til grunn et utbytte på om lag 80 pst., så rigges selskapet for ytterligere vekst, som igjen vil bidra til framtidige verdier for selskapet og samfunnet. Det er med andre ord en særdeles viktig underbygging av et statlig selskap med et betydelig vekstpotensial som gjøres.

Jeg vil understreke at det er betydelige forventninger til selskapet. Det gjelder selvfølgelig selskapets internasjonale potensial, men det gjelder ikke minst forholdet til investeringer i ny kraftproduksjon i Norge. Og forventningene er vel ikke redusert etter at regjeringen nå har fått klarhet med Sverige om et felles grønt sertifikatmarked fra 2012. Det er også forventninger til at Statkraft som selskap bidrar sterkt til forskning og til gode nasjonale innovasjonsløsninger.

Det er en siste forventning som jeg ønsker spesielt å ramme inn, og jeg har behov for å sette to streker under følgende: Statkraft som den største vannkraftprodusenten i Norge må ta et særskilt ansvar for å utvikle gode prismodeller og løsninger for langsiktige kraftavtaler til industrien. Dette er et forhold som har særdeles stor betydning og aktualitet, og som historisk sett er en direkte årsak til at Norge er en stor vannkraftprodusent. Jeg forventer at selskapet bidrar til at disse forventningene innfris.

Velferdsstaten er avhengig av god verdiskapning og en sterk eksportrettet sektor som bidrar til store eksportinntekter. Det er av stor betydning at vi kontinuerlig har dette forholdet til politisk vurdering. Vi må som nasjon og gjennom næringslivet i Norge tiltrekke oss investeringer for framtidig verdiskapning. Dette er generelt særdeles viktig, men spesielt innenfor den konkurranseutsatte eksportsektoren, som møter en hardere og hardere global konkurranse. Næringspolitikken må ivareta dette behovet.

En del av ivaretagelsen er en ansvarlig økonomisk politikk, og det er her de store politiske skillelinjene faktisk ligger. I forbindelse med finanskrisen ble det iverksatt store virkemidler til riktig tid. At vi gjennom budsjettet for 2011 reduserer noen av tiltakene som ble iverksatt for å dempe virkningen av finanskrisen, er riktig og nødvendig. Det handler om økonomisk ansvarlighet, samtidig som man legger til rette for å komme tilbake til en normal-situasjon, som igjen tilsier at en kan skru opp aktiviteten når et eventuelt behov dukker opp.

Vi foreslår å rigge ned noe rundt Innovasjon Norge, men samtidig bevilger vi penger til å kunne håndtere denne situasjonen på en god måte. Samtidig som dette gjøres, har vi i inneværende år kommet med en bety-

delig verftspakke for å underbygge aktiviteten i maritim sektor.

I sum: Dette er aktiv og dynamisk næringspolitikk.

Debatten om forenkling har vært stor i denne sal i løpet av høsten. Vi ønsker – og jeg understreker – å fjerne unødig arbeid og frigjøre ressurser i næringslivet for å styrke konkurranseevnen. Det er flere eksempler jeg kunne trukket fram, men jeg vil understreke at vi gjennom forenklingsarbeidet vil frigjøre tid for bedriftene til verdiskapende virksomhet. Jeg antar at den tidsepoken vi nå er inne i, vil historien beskrive som forenklingens tid for bedriftene.

Det er en moralsk forpliktelse å utnytte de ressursene vi samlet sett rår over. Sulten rammer nær 1 milliard mennesker daglig. I 2050 kan vi forvente at 9 milliarder mennesker skal leve av det vi klarer å produsere av mat. Skal vi klare oppgaven å gi mat til 9 milliarder mennesker uten at noen skal behøve å legge seg sultne, må vi sette krav også til oss selv. Vi må bygge på de målsettinger som nå er etablert om å opprettholde et levende landbruk med en variert bruksstruktur over hele landet. Vi må videreutvikle næringens muligheter og attraktivitet, bl.a. gjennom å videreutvikle inntekts- og velferdspolitikken. Vi må opprettholde et sterkt importvern for innenlandsk produksjon. Vi kan ikke, slik Fremskrittspartiet og Høyre foreslår i budsjettet, fjerne store deler av støtten til denne moralske oppgaven. Vi kan ikke fjerne importvernet, og vi kan ikke foreta dramatiske strukturrasjonaliseringer, for da forlater vi våre moralske forpliktelser.

Et rent hav og store fiskeriresurser har gitt oss nok en viktig næringsgren i Norge. Sjømatnæringen er en betydelig næring for Norge. I 2009 ble det eksportert sjømat fra Norge til en verdi av nesten 45 mrd. kr. I år ser det ut til at næringen vil eksportere for enda større verdier. Sjømatnæringen har stor betydning for sysselsetting og bosetting i distriktene. Fiskeriresursene er en del av fellesskapets ressurser og må forvaltes med dette som utgangspunkt. Reguleringer skal føre til bærekraftig forvaltning og fordeling av ressurser som kommer hele landet til gode. Vi har mulighetene, vi har ressursene, og vi har kunnskapen. Vi har et godt utgangspunkt for å videreutvikle norsk næringsliv.

Budsjettet vi i dag vedtar, er godt. Det er tilpasset situasjonen, og det vil legge til rette for stor verdiskapning også til neste år. Det er et budsjett som fortsatt vil legge til rette for høy sysselsetting og lav ledighet i Norge. Jeg vil si helt til slutt at når man ser seg om i verden med begge beina plantet på norsk jord, må det være lov å føle en viss grad av entusiasme for framtidsutsiktene til et mangfoldig norsk næringsliv.

Helt til slutt vil jeg ta opp forslaget som er omdelt på representantenes plasser, og som omhandler fullmakt til Nærings- og handelsdepartementet i forbindelse med at det i statsbudsjettet for 2011 kan utgiftsføres kjøp av aksjer i Norsk Hydro ASA, som var en del av forutsetningene da Norsk Hydro engasjerte seg i Vale.

Presidenten: Representanten Terje Aasland har tatt opp det forslaget han viste til.

Det åpnes for replikkordskifte.

Harald T. Nesvik (FrP) [11:26:47]: Det er helt åpenbart at regjeringspartiene er godt fornøyd med regjeringens framlegg til budsjett, for man har ikke funnet rom for å endre på en eneste krone i komiteen – altså fraksjonen som har sittet og jobbet med dette budsjettet nå i hele høst – til tross for de innspill vi har fått fra en rekke miljø. I den forbindelse vil jeg stille komiteens leder et spørsmål.

Det er en kjensgjerning at særlig såkornfondene, de som er med helt i oppstartsfasen for å kjøre i gang nye bedrifter, er i ferd med å gå tom for kapital, og man sier at nå er det ikke mulig å legge nye bedrifter inn i de systemene og programmene man har. Spørsmålet mitt til representanten Aasland er da følgende: Tar man ikke disse signalene på alvor, eller har man rett og slett bare unnlatt å vurdere det, slik at man nå ikke får tilgang til ny såkornkapital?

Terje Aasland (A) [11:27:51]: Aller først vil jeg understreke det representanten Nesvik sier: Jeg er særdeles godt fornøyd med det statsbudsjettet som er lagt fram. Jeg er særdeles godt fornøyd med det budsjettet som omhandler de tre næringsområdene vi har til behandling i dag. Det er av betydning at det i løpet av perioden 2004–2009 er skapt 253 900 nye arbeidsplasser i Norge. Det vitner jo om at det er muligheter – store muligheter – i norsk næringsliv.

Så har vi også registrert det som blir sagt om såkornkapitalen. Derfor har vi også i budsjettet og i vår innstilling sagt veldig tydelig at såkornkapitalen og kapital til næringslivet er noe vi er opptatt av, og vi følger situasjonen svært nøye i tiden framover.

Svein Flåtten (H) [11:28:54]: Komiteens leder brukte mye tid til å snakke om Statkraft i sitt innlegg. Det synes jeg var en helt riktig vurdering av komitélederen. Det er, som han selv beskrev i høystemte vendinger – jeg holdt på å si høyspente vendinger – et av våre viktigste selskap. Det er kanskje det aller viktigste.

Da vil jeg gjerne spørre representanten Aasland om hvordan han bedømmer den behandlingen som kapitalbehovet og den nye strategien i Statkraft har vært gjenstand for gjennom nesten to år, hvor et styre ba om tilbakemeldinger på hvordan man ville finansiere den nye strategien, uten å høre noen verdens ting. Er det noe som korresponderer med den beskrivelsen representanten Aasland nå har gitt av selskapets viktighet?

Terje Aasland (A) [11:29:54]: Jeg er helt enig med representanten Flåtten i at Statkraft er et særdeles viktig selskap. Og det er en særdeles viktig ting vi gjør i dag, når en oppkapitaliserer selskapet for at de kan gjennomføre en fokusert strategi. Jeg tror det har vært helt nødvendig at en har tatt den prosessen og den runden som har vært nå mellom eier og styre, og ser det som helt naturlig når et selskap henvender seg til eier om et så pass stort beløp som det her legges opp til.

Så er jeg helt enig i at vår inngang til kapitaltilførselen til Statkraft er å tilføre selskapet kapital, men samtidig begrense noe av uttaket i tida framover, sånn at selskapet fortsatt kan utvikle seg i en positiv retning. Jeg registrerer

at Høyre har en litt annen tilnærming til hvordan en skal oppkapitalisere selskapet, og likeledes at de vil fortsette å ha noe høyere utbytte enn det regjeringspartiene legger opp til. Så kunne det vært utfordrende å høre hva representanten eventuelt senere vil mene om Statkraft, for vi har også en tilleggsdimensjon om at det er et særdeles viktig politisk verktøy for staten Norge.

Rigmor Andersen Eide (KrF) [11:31:14]: Representanten Aasland var opptatt av at verdens befolkning vokser, og han fokuserte på arbeid og sysselsetting. Det er viktig. Verdens befolkning skal også ha mat, så matsikkerhet er også viktig i Norge.

3 pst. av arealet er dyrket mark her i landet, og vi ser at matjord går til bl.a. bygging av veier og næringsbygg. Da er mitt spørsmål til representanten: Bør myndigheten for jordvernet flyttes fra kommunene og tilbakeføres til staten, slik at man slipper presset mot lokale politikere når gode prosjekter skal realiseres?

Terje Aasland (A) [11:31:52]: Det aller viktigste når det gjelder norsk landbruksproduksjon i tida framover, er at en i hvert fall sørger for at norsk landbruksvirke har gode rammebetingelser, at de har et inntektssystem og muligheter for utvikling i tråd med det som regjeringen foreslår og har vært med på gjennom jordbruksoppkjørene de siste årene og for så vidt har lagt til grunn også for 2011.

Når det gjelder jordvernet konkret, skal ikke jeg ta stilling til det og konkludere nå. Jeg er opptatt av at en i så stor grad som mulig klarer å opprettholde et stort areal innenfor de 3 pst. som ligger. 3 pst. er viktig å forsøke å opprettholde. Om det skal skje via statlig styring eller lokalt selvstyre, får vi heller komme tilbake til. Jeg mener utgangspunktet er at vi må fokusere på at det å opprettholde verdifull matjord i tida framover er viktig.

Presidenten: Replikskiftet er omme.

Harald T. Nesvik (FrP) [11:32:59]: Innledningsvis vil jeg bare få lov til å ta opp de forslagene Fremskrittspartiet enten står alene eller sammen med andre om i alle disse sakene som vi nå har til behandling, slik at det er gjort og man slipper å glemme det på et senere tidspunkt.

Så til selve debatten. I forbindelse med at regjeringen la fram sitt budsjett for 2011, var kommentarene både fra opposisjonen, fra næringslivet selv, fra mediene og fra andre at dette var et budsjett på det jevne, og ikke minst at det var et oljesmurt budsjett. Det var knyttet store forhåpninger til at regjeringen ville innfri noen av de mange og relativt kostbare løftene fra valgkampen 2009 i dette budsjettet, siden man for inneværende års budsjett ikke var i stand til å innfri og kunne ta de store grepene som man da hadde lovet.

Man må vel kunne konstatere at deknningen for de store løftene uteble også denne gang, selvfølgelig av ulike årsaker. Det som imidlertid heller ikke denne gangen slo feil, var at en legger opp til en vekst i offentlig sektor for 2011. Det er i hvert fall et sikkert tegn på høsten at regjeringen legger fram en vekst i offentlig sektor.

Næringskomiteen har hovedansvaret for næringspolitikken i Norge, og det er et relativt stort område. Problemet er bare at virkemiddelapparatet i stor grad ligger andre steder, i hvert fall dersom man ser bort fra det som ligger under det statlige ansvarsområdet til Innovasjon Norge, og det som skjer under landbruksdiskusjonene.

Denne høsten har vært preget av en rekke saker og diskusjoner om hvordan en skal kunne gjøre det enklere for de små og mellomstore bedriftene i Norge, og også om hvordan det skal kunne gjøres enklere å starte bedrifter, men ikke minst hvordan en skal kunne klare å sørge for at de som driver denne typen virksomhet, skal få lov til å bruke sin tid på nettopp det å skape arbeidsplasser og verdier i stedet for å måtte bruke stadig mer tid på skjema og innrapporteringer, for deretter å bli belønnet med svært høye skatter og avgifter.

En samlet opposisjon har gang på gang fremmet forslag til forbedringer, men de rød-grønne partiene har klart å stemme imot samtlige forslag, til tross for at man uttaler at mange av forslagene er veldig gode og interessante. Jeg trodde lenge at en i det politiske systemet så vel som i det vanlige liv går inn for det som man er for, og stemmer imot det som man er imot. Men, som sagt, så har altså ikke skjedd i disse sakene.

Et slikt eksempel er Fremskrittspartiets forslag om å fjerne revisjonsplikten for bedrifter med en omsetning på mindre enn 5 mill. kr, som nå ligger til behandling i finanskomiteen. Jeg ser fram til nettopp denne behandlingen, all den tid også næringsministeren har iverksatt et arbeid med å se på det som har med revisjonsplikten for de små bedriftene å gjøre.

Som jeg tidligere har uttalt, er de små og mellomstore bedriftene selve bærebjelken i det norske næringslivet. Her skjer svært mye av verdiskapingen, og – ikke minst – her skapes det mange arbeidsplasser rundt om i det ganske land. Fremskrittspartiet legger ikke skjul på at både formuesskatten og arveavgiften er en betydelig utfordring i så henseende.

Når en familieeid bedrift er nødt til å betale ut ekstraordinært utbytte til eierne fordi de skal ha råd til å betale formuesskatten sin, gjerne i en bedrift som har en relativt anstrengt økonomi i utgangspunktet, er dette faktisk med på å sette arbeidsplassene i fare. Man burde i stedet ta disse bedriftenes utfordringer på alvor og sikre arbeidsplassene.

Jeg vil nå ta for meg en del enkeltområder innenfor næringspolitikken generelt. Jeg vil også komme inn på en del fiskeripolitiske utfordringer. Når det gjelder landbruket og de mange utfordringene man der står overfor, med en utdatert regulatorisk og støttebasert landbrukspolitikk, vil andre i Fremskrittspartiet ta for seg den delen i denne debatten.

Jeg har tidligere nevnt problemstillingene knyttet til at næringskomiteen, og ikke minst Nærings- og handelsdepartementet, har ansvaret for næringspolitikken, mens selve verktøyet som man skal kunne bruke, i stor grad ligger hos andre. Det gir store utfordringer, ikke minst når vi ser at det nettopp er den næringspolitikken vi skal føre, som skal finansiere det vi omtaler som fellesgodene og velferdsgodene i samfunnet. Da er det jo også betegnende

det vi nettopp har diskutert her i dag. Tidligere i morges, da vi skulle diskutere i spørretimen, og man hadde oppe bl.a. sykehus ute i distriktene, var det en relativt full presselosje. Så skal vi nå diskutere den måten vi skal finansiere disse velferdsgodene på, nemlig næringspolitikken. Allerede før komiteens leder rakk å komme på talerstolen, var presselosjen tom. Jeg hadde håpet at man også fra medias side kunne vise et større engasjement for diskusjon om nettopp det som har med næringspolitikken å gjøre. Vi får se i framtiden hvorvidt dette blir fulgt opp når man isteden sitter og ser på denne debatten på TV. La oss i hvert fall håpe at det kommer noe ut av det.

Jeg vil først si litt om Innovasjon Norge. I den forbindelse finner Fremskrittspartiet grunn til å stille spørsmål ved hvordan midlene til Innovasjon Norge fordeles. Får man ut av disse midlene det man faktisk ønsker å få ut av dem? Har man innrettet støttesystemer på en slik måte at det er selve ideen man belønner når man skal videreutvikle, og ikke utelukkende det som har å gjøre med hvor ideen har sitt utspring, i form av bostedsadressen til ham som har ideen, eller hvor man ønsker å starte opp bedriften?

Jeg tror tiden nå er inne for å evaluere Innovasjon Norge – som statsråden har igangsatt et arbeid med, og som man har sagt at man vil komme til Stortinget med – og ser fram til at vi får en sak, for jeg tror det er på tide at det er selve ideen vi må sette i høysetet, og ikke hvor ideen kommer fra.

I mitt spørsmål til komiteens leder var jeg inne på det som har med såkornkapital og tilgangen til såkornkapital å gjøre. Dette er i ferd med å bli et stort problem, fordi man har problemer med å få nye bedrifter og nye ideer inn under ordningen med såkornkapital. Alle fond er så å si oppbrukt, og i tillegg er det som sagt ingen nye ideer som kommer inn under denne ordningen, fordi man ikke har kapasitet eller økonomi til å følge opp flere. Det er på tide at vi tar inn over oss at vi har behov for flere investeringsfond. Istedenfor at staten skal sitte og gi klare føringer for hva pengene skal brukes til, bør det opprettes flere nye profesjonelle fond etter modell av Argentum. I tillegg må man forbedre SkatteFUNN-ordningen, slik at bedriftene selv i større grad kan styre sin egen FoU-virksomhet ut ifra det de faktisk har behov for. Da må man også gå inn og se på den timeprisen som ligger til grunn for dagens FoU-ordning, for den er for lav. Nå ligger det riktignok under en annen komité, men det viser med all tydelighet at det er flere forskjellige statsråder og komiteer som må spille på lag for å få gjennomført det som har med næringspolitikken å gjøre.

Innovasjon Møbel har også fra denne talerstolen vært et stadig tilbakevendende tema. Flere statsråder, ikke minst tidligere næringsminister Sylvia Brustad, reiste rundt sist valgkamp og lovet betydelige midler til Innovasjon Møbel. Etter den tid har regjeringen sprunget fra sine løfter og bare henvist til Innovasjon Norge, og at man istedenfor å bevilge det nødvendige til dette prosjektet har satt av ca. 1 mill. kr til Innovasjon Norge for inneværende år. Behovet er i størrelsesorden 15–20 mill. kr. for å kunne kjøre dette videre. Fremskrittspartiet mener at det er et godt prosjekt, og at det burde vært finansiert opp. Jeg håper også at stats-

råden – det ligger et forslag til behandling i dag – gjennom sine kanaler og bestillingsbrev til Innovasjon Norge sørger for at Innovasjon Møbel blir tilført i hvert fall 20 mill. kr, slik at de kan få gjennomført sine prosjekter.

Det har vært en uttalt målsetting at man fra norsk side ønsker å være en ledende skipsfartsnasjon. Jeg må si at statsråden har gjort en god jobb med å sette dette på dagsordenen. Men det er klart at dersom vi skal klare å opprettholde vår posisjon og sørge for at vi har norske sjøfolk på norske båter, er det også viktig at nettolønnsordningen er konkurransedyktig. Dagens nettolønnsordning som vi kaller det, som i realiteten er en refusjonsordning der refusjonsbeløpet er på 198 000 kr, har ikke vært endret og regulert siden innføringen. I den forbindelse er det helt naturlig at jeg ber statsråden om å sørge for at det igangsettes et arbeid nettopp med å få på plass en regulering av dette beløpet, slik at det er i tråd med den virkeligheten vi har å forholde oss til. Da er disse 198 000 kr for lite. Beløpet har som sagt ikke vært regulert, og det er på tide at det blir regulert.

Det er utrolig – selv om man i utgangspunktet trodde man har veldig god tid, forsvinner taletiden veldig fort. Derfor vil jeg nå gå over på et annet tema som står mitt hjerte veldig nær.

Det gjelder fiskerisaker. Statsråden har lagt fram et budsjett som for så vidt tar opp de problemstillingene vi står overfor. Men det er åpenbart at vi har store utfordringer på fiskerifeltet.

Innenfor oppdrettsnæringen er det ikke bare den økonomiske situasjonen som er problemet, for der har man gode tider, men det er selvfølgelig problemstillinger knyttet til lakselus, rømming og også at man fra regjeringshold, fra statsråders side, uttaler seg forskjellig. Ikke minst har man direktører for forskjellige direktorater som uttaler seg forskjellig. Det er stor grunn til å stille spørsmålet: Hva er det egentlig som er regjeringens politikk? Jeg håper virkelig det blir fiskeriministeren som får lederrollen, for fiskeriministeren har i hvert fall en tilnærming til denne problemstillingen som er svært positiv. Det er den måten vi må gå fram på.

Vi må alle sammen ta inn over oss at vi må finne løsninger på lusesituasjonen. Vi må også ta inn over oss at vi er nødt til å finne løsninger på det som har med rømming fra oppdrettsanleggene å gjøre. Den løsningen får man ikke ved at man går i klinsj med hverandre. Løsningene finner man når næringen setter seg sammen med de styrende direktorater og departementene og prøver å finne fram til måter å gjøre dette på. Felles avlusing er noe man har hatt som forsøk, og som man absolutt må fortsette med.

Videre er det åpenbart at når det gjelder diskusjonen om lukkede anlegg eller ikke, må man snart begynne å diskutere ut fra hva som er praktisk og realistisk mulig å få til. Med dagens teknologi er det ikke mulig å samle norsk oppdrettsnæring i tette og lukkede merder.

Videre er det helt åpenbart at når det gjelder villfiskområdet, er nå de aller fleste norske bestander i godt hold. Man har lyktes med en god fiskeriforvaltning – det skal vi ta med oss. Men situasjonen er også slik på det området at diskusjonen nå gjelder hvorvidt vi klarer å få på plass

gode nok avtaler med de landene vi skal forholde oss til. Det har vært snakk om at 90 pst. av de fiskebestandene Norge fisker på, forvalter vi sammen med andre land. Da er det viktig at man også gjør en god jobb både internasjonalt og nasjonalt knyttet til de utfordringene som ligger der. Det ligger selvfølgelig i det uregulerte, ulovlige fisket som finnes. Man har kommet et langt stykke på vei med Russland, men vi har dessverre sett at det ikke bare er utenlandske båter som er et problem. Vi har også tilfeller med våre egne som også må følges opp. I den forbindelse er det nettopp viktig å sørge for at både sporbarhet og ikke minst de kontrolltiltakene som vi skal ha, er det viktig å følge opp på en skikkelig måte. Personlig tror jeg også det har vært for lite fokusering på at situasjonen når det gjelder åte i havet, altså det som har med fôr i havet å gjøre, kan være en medvirkende årsak til at villaksstammen har problemer, og ikke utelukkende lusesituasjonen.

Vi har mange utfordringer. Statsbudsjettet er, som jeg har sagt, et budsjett på det jevne, og jeg tror at på en rekke av disse områdene kommer man i mål, men jeg hadde selvfølgelig ønsket at man hadde vært litt mer offensiv på noen felt.

Presidenten: Det åpnes for replikkordskifte.

Lillian Hansen (A) [11:48:43]: Ideen om å videreføre føringstilskuddet for å sikre gode mottaksstrukturer langs kysten kommer faktisk fra denne regjeringen. Tilskuddet for føring av fisk og støtte til mottaksstasjoner er viktig i en fortsatt krevende situasjon etter finanskrisen – for enkelte distrikter. Så hvorfor er Fremskrittspartiet imot dette? Er det fordi Fremskrittspartiet ikke ønsker en desentralisert mottaksstruktur?

I tillegg er det vel naturlig at Fremskrittspartiet følger opp det de påpeker i en av merknadene sine, at de ønsker en liberalisering av norsk fiskerinæring – ja, man mener faktisk det går for sakte. Hvordan mener Fremskrittspartiet at mottaksstrukturen vil se ut langs kysten, og hvordan vil da fiskeripolitikken utvikle seg?

Harald T. Nesvik (FrP) [11:49:35]: Problemstillingen knyttet til dagens system med statsfinansierte eller tilskuddsbaserte mottaksstasjoner er at man gir fordeler til en landsdel kontra andre plasser. Det er svært uheldig fordi dette nå har vart en stund, og det ser ut til å vedvare. Da legger man dette inn nærmest som et subsidieelement. Det som er de faktiske forhold, er at hvis man nå går inn og ser på både prisene og måten fisk omsettes på, har man allerede regulert dette på en slik måte at man også burde sett på finansieringen av dette. Og som vi skriver i våre merknader, vi føler ikke at det er riktig at det er staten som skal gå inn og subsidiere dette. Det må tas gjennom det ordinære salgsapparatet, enten gjennom Råfisklaget eller gjennom kjøpere av fisken. Det er faktisk der utgiftene skal legges.

Vi sier at man må liberalisere. Det er jo åpenbart noe som er hakkende galt når du til og med ved et generasjonsskifte innenfor fiskerinæringen har boplikt for å kunne være med og drive din egen bedrift. Ja, det er jaggu på tide å gjøre noe!

15. des. – 1) Bev. på statsbudsj. for 2011, kap. under Nærings- og handelsdept., Fiskeri- og kystdept., Landbruks- og matdept. og enkelte kap. under Fornyings-, administrasjons- og kirkedept. 2) Endringer i statsbudsj. for 2010 under Fiskeri- og kystdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2010 under Landbruks- og matdept. 4) Endringer i statsbudsj. for 2010 under Nærings- og handelsdept.

Else-May Botten (A) [11:50:49]: Jeg hører at representanten fra Fremskrittspartiet er rimelig enig i at det budsjettet som regjeringen har lagt fram, er bra. Men jeg merket meg også at representanten har én setning om landbrukspolitikk, og det er en kritikk av det regjeringen gjør.

Så har jeg oppfattet at Fremskrittspartiet er opptatt av tilsyn når det gjelder dyrevelferden – ja, til og med økt tilsyn er viktig. Jeg kan bare bekrefte at Fremskrittspartiets lokale representanter i vårt fylke er for akkurat det, de ringer til og med meg og sier at det er viktig å få økt bevilgningene til Mattilsynet. Fremskrittspartiet kutter i sitt alternative budsjett 35 mill. kr på Mattilsynet. Dette gjelder riktignok gebyr, men det svekker inntekten og gjør det selvsagt vanskeligere å gå ut og gjøre den jobben som også Fremskrittspartiet er opptatt av. Synes representanten Nesvik at dette henger på greip?

Harald T. Nesvik (FrP) [11:51:47]: Ja, det henger virkelig på greip!

For det første sa jeg det var et budsjett på det jevne, jeg sa ikke at budsjettet var bra. Jeg sa vi hadde flere utfordringer. Jeg tror det er litt viktig å skille de to tingene fra hverandre.

Når det gjelder det som har med landbrukspolitikken å gjøre, er det åpenbart at det er rom for forbedringer, og det er et klart behov for det. Bakgrunnen er bl.a. at vi nettopp har fått en doktoravhandling fra Ivar Gaasland, som viser til at det så til de grader er store muligheter, og at det også er på tide man gjør noe innenfor landbrukssektoren. Det Fremskrittspartiet ønsker, er å slippe bonden fri til å få produsere mer i tråd med det markedet etterspør, og ikke minst få styre jorda si bedre – på egen kjøp – enn det man gjør i dag.

Når det gjelder Mattilsynet, er det helt åpenbart at det er betydelig rom for forbedringer, også når det gjelder måten å finansiere Mattilsynet på. Det kan ikke være slik at man bare skal fortsette å putte penger inn i et system uten også å stille større krav til måten man jobber på. Forbedringspotensialet er stort, og kontrollen skal vi også sørge for blir opprettholdt – det står i våre merknader.

Irene Lange Nordahl (Sp) [11:53:00]: Representanten Nesvik var innom flere viktige tema. Jeg vil stille noen spørsmål om landbruket.

Fremskrittspartiet ønsker å kutte 7,7 mrd. kr i jordbruksavtalen. Det vil få dramatiske konsekvenser for landbruket. Samtidig viser de til at staten fortsatt skal gi økonomisk tilskudd til landbruket, men at dette skal være mer målrettet og mindre byråkratisk. Jeg vil derfor spørre representanten Nesvik om han kan utdype hva Fremskrittspartiet vil målrette mer, og hvordan de skal gjøre landbruket mindre byråkratisk.

Harald T. Nesvik (FrP) [11:53:47]: For det første vil vi fjerne en del lover og regler, bl.a. når det gjelder avvikling av konsesjonsgrenser gitt i medhold av husdyrkonsesjonsloven, og også når det gjelder konsesjon ved erverv av fast eiendom. Vi ønsker avbyråkratisering av landbruks-

næringens rammevilkår. Vi vil sørge for å utvikle begrensninger og kvotetak for samdrifter i melkeproduksjon. Det er en rekke sånne ting som nå er byråkratiserende i landbruket. Det er jo ganske meningsløst at vi har et system som til og med går inn og definerer hvor mange bønder som skal få lov til å slå seg sammen i en samdrift. Hvis du er én over, får du nei, det går ikke, for nå mener staten at det er mange nok som har slått seg sammen. Det er åpenbart at det er en masse ting å gjøre.

Når det gjelder det som har med overføringene til landbruket å gjøre, har Fremskrittspartiet fremmet forslag om å fjerne systemet med jordbruksavtale ved landbruksforhandlingene. Isteden skal dette følge de ordinære budsjettforhandlingene. Videre vil vi også fjerne en del av skjermingsordningene, slik at norske forbrukere får tilgang til rimeligere mat.

Presidenten: Replikskordskiftet er omme.

Svein Flåtten (H) [11:54:57]: Jeg er enig med komiteens leder i at mye er bra i norsk næringsliv. Men i en replikkveksling hørte vi fra representanten Lillian Hansen at deler av næringslivet fortsatt er i en krevende situasjon, som f.eks. fiskeriene. Etter finanskrisen er det derfor fortsatt usikkert for en del bransjer.

Det er slik at svikter verdiskapingen i landets næringsliv, svikter også fundamentet for velferdssamfunnet. Selv i Norge med vår solide økonomi og gode reguleringer var det en kort periode etter krisen, og under krisen, at frykten og nervøsiteten i markedene kunne gjort at alt hadde gått verre. Jeg har lyst til å understreke at de tiltakene som den gangen ble satt inn, var det full enighet om fra alle politiske partier i Stortinget. Forsøkene i etterkant på å monopolisere eierskapet til at Norge kom godt ut av den situasjonen, tror jeg både nå, og i et lengre tilbakeblikk, vil falle på sin egen urimelighet. Uenigheten dreide seg om styrken på tiltakene og på hvilke områder de skulle settes inn, og kanskje på varigheten. Resultatene etterpå viser jo også at det ikke var full effekt av alle tiltak – det kan det da heller ikke være.

Men krisen lærte oss noe, nemlig at det går an å stimulere økonomien i nedgangstider og få resultater. Det går selvfølgelig også an å stimulere den i andre situasjoner. Det er det som nå er situasjonen når vi lager budsjettet for 2011. Vi må løfte blikket, og så må vi se de utfordringene som ligger foran oss i årene som kommer. Næringspolitikken fremover vil være helt avgjørende når inntektene fra petroleumssektoren gradvis vil falle og utgiftene til pensjoner, helse og omsorg til oss eldre vil øke. Derfor beror vår trygghet og fremtidige velferd på evnen til verdiskaping, til å skape jobber og nye arbeidsplasser. Derfor er en offensiv næringspolitikk også en offensiv sosialpolitikk og en offensiv velferdspolitikk. Disse elementene er uløselig sammenknyttet.

Vi kan ikke bevilge oss til velferden, Vi kan bare bevilge til velferd når vi gjennom verdiskaping har skapt det finansielle grunnlaget for å gjøre dette. Det er det som er utfordringen med de lange linjene. Men selv dette må man etter hvert gå løs på. Vår fortsatte velferd krever at verdi-

skapingen kommer sterkere i fokus, også når det ikke er krise. Vi må sørge for å stimulere folk til å skape bedrifter, til å beholde og utvide eksisterende bedrifter og ikke minst til å delta i arbeidslivet fremfor å være i passivitet. Vi må sette inn betydelige tiltak bl.a. på skattesiden, for å gjøre det lønnsomt å ta seg en jobb og ikke minst å drive næringsvirksomhet, slik at man skaper disse jobbene.

Skattekostnadene er spesielle for Norge, de er høyere enn i mange sammenlignbare land. Konkurranssevnen til norske bedrifter svekkes stadig også av kostnadsnivået vårt. Vi har en rekke forslag i vårt budsjett for 2011 som vil virke positivt for dette, både for det året som kommer, og også i årene fremover, og det er det som er viktig,

Vi må også sørge for å ha en velutdannet befolkning. Vi må øke kunnskapen i befolkningen. Derfor øker vi bevilgningene til forskning, utdanning og kvalitet i skolen, men investerer også mye sterkere i samferdsel, særlig veibygging i vårt langstrakte land.

Så er det slik at innovasjonsevnen og takten i norsk næringsliv er synkende. Innovasjon Norge er et helt sentralt element i den sammenhengen. Nå foregår det en evaluering hos departementet, og den må til Stortinget, slik at vi får en bred debatt om virkemiddelbruken. Riksrevisjonen har jo påpekt at her er det mye å sette fingeren på.

Det meste av verdiskapingen i Norge foregår i små og mellomstore bedrifter. Småbedriftene er på mange vis selve livsnerven i norsk næringsliv. Når historien om forenklingsarbeidet skal skrives, tror jeg ikke det blir slik som representanten Aasland beskrev det i nokså lyriske vendinger, at det blir snakk om historien om «forenklingens tid». Det tror jeg de fleste bedrifter vil være svært uenig i.

Det har vært fremmet en lang rekke forslag i den senere tid om dette forenklingsarbeidet. Det er ingen overraskelse at de ikke er blitt vedtatt. Det bør heller ikke være noen overraskelse at i hvert fall vi for vår del og sikkert resten av opposisjonen vil fortsette med forslag og etterlysninger av ikke minst fremdriften, inntil noe skjer. Jeg tror vi har alle landets småbedrifter og deres ansatte i ryggen i den saken. Det er ingen tung bær, men det er en betydelig skyvekraft, for det er den verdiskapingen som legger grunnlaget for velferden. Derfor må det gis gode betingelser for ikke minst småbedriftene.

De ansattes medeierskap er kanskje en liten sak, men ganske viktig for småbedriftene. Det øker lojaliteten og motivasjonen. Vi foreslår i år som tidligere år forbedringer på dette området. Jeg venter i spenning på at Soria Moria II-erklæringen, som også har målsettinger om dette, kanskje vil komme oss i møte. Det er gode eksempler på at dette fungerer godt i næringslivet.

Så til de større bedriftene. Eierskapsmeldingen som er varslet, må sørge for igjen å fastslå et profesjonelt eierskap fra statens side. Det mangler ikke på at det ikke er vedtatt av Stortinget tidligere, men det er for mange eksempler på at så ikke har skjedd, og det er for mange episoder under skiftende næringsministre hvor det profesjonelle har måttet vike for mer tilfeldige politiske avgjørelser.

Finansieringen av Statkrafts nye strategi er et godt eksempel, for den eneste reaksjonen i løpet av nær to år etter styrets henvendelse var at styrets leder og deler av styret

ble fjernet, men uten at man svarte på selve henvendelsen. Så har man i siste øyeblikk kommet til Stortinget med en tilleggsproposisjon. Det er bra, og den har fått en rask og god behandling i næringskomiteen. Men også i den saken preges behandlingen fortsatt av uryddighet, hvor utbytter føres frem og tilbake – jeg skal ikke si som i en pølsebod, men det er nærliggende å få den typen assosiasjoner. Vi støtter i aller høyeste grad at Statkraft tilføres kapital, men vi mener at det kunne vært gjort på andre måter i den tiden som nå har gått. Man kunne arrangert sine eiendeler og aktiva på en helt annen måte.

Jeg har lyst til å bruke litt tid på landbruk. Det er viktig, og det blir svært viktig i året som kommer, med tanke på landbruksmeldingen. Riksrevisjonens gjennomgang har vist, så langt nær uimotsagt, at måloppnåelsen er svak, at målene er for mange, at det er konflikter mellom målene, at man har lite presise virkemidler, at de ikke er effektive nok – og kanskje også for byråkratiske. Da har jeg tatt med det meste – kort sagt: en grusom salve.

Debatten i etterkant om inntektsnivåer og strukturer i jordbruket har vist betydelig usikkerhet om hva som er de eksisterende fakta om denne næringen, hvor staten er en så sterk medspiller. De offentlige virkemidlene virker selvfølgelig sterkt inn på strukturer og inntekter. Da må vi ha riktig kunnskap, slik at politikken kommer først, og ikke kommer etter utviklingen. Får vi inntektsøkningen der hvor det er produksjonsmessig mest effektivt? Mye av inntektsstatistikken tyder på at de økonomiske virkemidlene ikke er treffsikre nok.

Derfor mener vi i vår landbrukspolitikk at det trengs mer skreddersøm i bl.a. tilskuddsordninger som kan ta vare på både heltidsbønder og kombinasjonsbønder og tilpasse fordelingen på en måte som kan bli mer samfunnsøkonomisk kostnadseffektiv. Det er ikke bare Høyre som mener det, dette mener man langt inn i landbruket.

Den investeringstørken som man ser, og som har preget norsk jordbruk i det senere, viser nettopp at usikkerheten er nådd også ned til dem som jobber med dette. Investeringsevnen må økes. I det budsjettet vi legger frem, har vi en god pakke til landbruket som ligger på rundt 500 mill. kr på årsbasis, med skatteendringer, stimulans, avskrivninger og andre tiltak. Bondelaget har etterlyst over ti år et investeringsbehov på 13 mrd. kr. Vårt forslag i et tiårsperspektiv, i tillegg til våre forslag om å fjerne formuesskatten, som alene utgjør 1,3 mrd. kr i året for landbruket, ville faktisk gi Bondelaget 50 pst. mer enn det de spør om, nemlig 18 mrd. kr i økt investeringsevne på ti år. Det er tall som teller.

På overtid tillater jeg meg å ta opp de forslagene i innstillingene som vi har alene eller sammen med Kristelig Folkeparti.

Line Henriette Hjemdal hadde her overtatt presidentplassen.

Presidenten: Representanten Svein Flåtten har tatt opp de forslagene han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Terje Aasland (A) [12:05:46]: Om jeg ikke er enig i alt som representanten Flåtten ga uttrykk for, er jeg i hvert fall enig i noe, ikke minst det at verdiskapingen er særdeles viktig for samfunnets velferdsnivå. Og da kan jeg vel egentlig replisere litt tilbake: Til tross for at vi har samlede skatter og avgifter som andel av verdiskapingen i Norge langt lavere enn i både Danmark og Sverige, har vi et særdeles høyt velferdsnivå, ja langt over nivået i både Danmark og Sverige. Vi registrerer også at det kanskje er noe av grunnen til at næringslivet går godt i Norge.

Representanten var opptatt av å stimulere næringslivet. Det er også jeg. Da er jeg litt forundret over at Høyre denne gang kanskje velger å se bort fra en helhet, når de kutter nær 2 mrd. kr, eller godt over 1,5 mrd. kr, i tilskuddet til fylkeskommunene som gjelder regional utvikling. Jeg erkjenner at de plusser på noen andre steder, men i sum er det veldig mye minus når det gjelder stimulans til næringslivet. Mitt spørsmål til representanten Flåtten er: Er han tilfreds med dette?

Svein Flåtten (H) [12:06:52]: Det er jeg veldig tilfreds med. Jeg er selv av dem i Høyre som har foreslått dette for finansfraksjonen, fordi vi fyller på med, som representanten peker på, veldig mange andre midler veldig mange andre steder. I tillegg vil selvsagt de skattelettelsene som vi foreslår, også stimulere bedriftene.

Næringsliv består jo ikke først og fremst av de tilskuddene som kommer over statsbudsjettet. Det dreier seg først og fremst om hva bedriftene selv kan få til, hvor mye de selv kan beholde av det de tjener, som øker deres investeringsevne – nettopp det jeg snakket om i forbindelse med landbruket. Det er det aller viktigste.

Når det gjelder økonomien ute i Distrikts-Norge, ikke minst i fylkeskommunene, er det min erfaring at først og fremst fylkeskommunene har en relativt god økonomi.

Alf Egil Holmelid (SV) [12:08:05]: Høgre har i sin merknad til oppkapitalisering av Statkraft foreslått å ta heile summen som skal tilførast Statkraft, som kapitalinnskudd. No er det sånn at Statkraft er eit heileigd selskap. Å skyte inn kapital under streken i eit heileigd selskap samtidig som ein tek utbytte over streken, blir vanlegvis oppfatta som ein måte å omgå handlingsregelen på.

Meiner representanten Flåtten at det er god budsjettpraksis å setje inn kapital under streken i eit heileigd selskap same året som ein tek ut bytte over streken?

Svein Flåtten (H) [12:08:47]: Det jeg synes er en uheldig praksis i denne saken, er at man gjør det så lite forutsigbart for en bedrift å innføre prinsipper om at man først tar ut utbytte, så fører man utbyttet tilbake. I tillegg, i denne saken om Statkraft, sier man også noe om de fremtidige utbytter. Med min relativt beskjedne bakgrunn fra næringslivet har jeg i hvert fall lært så vidt mye at det å si noe om utbytter som ligger langt frem i tid, er ganske uvanlig. Det er greit å forholde seg til årets resultat før man gjør noe med det utbyttet som kommer.

Så ja, jeg synes at vi har håndtert dette på en vel så

ryddig måte som det regjeringen og posisjonspartiene har gjort.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [12:09:55]: Jeg hadde håpet at jeg en gang skulle unngå å ta replikk på Høyre i jordbrukspolitikken, men det nytter dessverre ikke.

Frekkheten i partiet Høyre er så stor at det er på tide at yrkesutøvere sier fra om den økonomiske virkeligheten. Høyre har nå innført begrepet «realistisk» – det skal være realisme i den kommende landbruksmeldingen, og det er realistisk å redusere inntektene med 1 970 mill. kr. Høyres egne tall i innstillingen viser et vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk på 163 900 kr. Med 5 pst. avkastning på 1 mill. kr i egenkapital er vi nede i 113 900 kr. Delt på 1 865 timer er det 64 kr per time. Tar vi vekk Høyres fradrag, kommer vi ned i 40 kr. Så presterer Høyre her å snakke om at en skal ha «en fremtidsrettet og lønnsom landbruksnæring over hele landet», og at investeringene skal økes.

Hvorfor skal en som ungdom investere i landbruket når inntekten er slik? Er det realistisk?

Presidenten: Presidenten vil påpeke at representanten Lundteigen helt sikkert har gode nok argumenter, slik at han kan unngå å bruke uttrykket «frekkhet» om et annet partis politikk.

Svein Flåtten (H) [12:11:17]: La meg i hvert fall for egen regning si at jeg ikke oppfatter vår politikk som frekk.

Jeg tror noe av problemet i denne diskusjonen om landbrukspolitikken og økonomien er at vi har fundamentalister som mener at ethvert alternativ, enhver annen tenkning, er helt utilstedeilig og ikke må forekomme. Men jeg har hørt representanten Lundteigen i andre sammenhenger, hvor også han står opp og lur på hvor vi er, og hvor vi kommer hen.

Det går fint an å presentere regnestykker for innsatsen i landbruket som er brutt ned både på timenivå og minuttnivå. Men jeg ber representanten Lundteigen om også å se på våre forslag til økt investeringsevne i landbruket. 18 mrd. kr over ti år – det blir noen kroner i timen det også!

Presidenten: Da er replikkordskiftet over.

Alf Egil Holmelid (SV) [12:12:43]: I ein budsjettdiskusjon som denne kan det vere grunn til å løfte blikket litt og sjå dei enkelte budsjettpostane i eit større perspektiv. Det ligg ikkje for ein sørlending å skryte, og ikkje for ein vestlending heller, men når opposisjonen stadig prøver å snakke ned konsekvensane av den økonomiske politikken, er det nødvendig å minne om ein del sentrale forhold i norsk økonomi og norsk næringsliv.

Noreg er det landet som har kome best igjennom finanskrisa, og vi har den lågaste arbeidsløysa i Europa. Noreg har også kome godt ut på ein del indeksar som måler konkurransevne. Den velrenommerte institusjonen IMD plasserer Noreg på ein niandeplass. Det er tre plassar betre enn i fjor. Det er berre eitt europeisk land som ligg

føre Noreg på denne indeksen, som måler ulike aspekt ved konkurransevna.

Andre indeksar kan gi andre resultat, så vi skal vere varsame med å overtolke slike indikatorar anten dei går opp eller ned. Men desse eksempla viser at det ikkje er sakleg grunn til noka svartmaling av situasjonen i norsk økonomi og norsk næringsliv. Derimot er det god grunn til å satse offensivt for å møte nye utfordringar.

Vi møter utfordringane best ved å byggje på dei sterke sidene i den norske modellen. Høgrepartia har ein tendens til å overfokusere på skattelette og framstille velferdsstaten som ein klamp om foten på verdiskaping og næringsutvikling. Men det er å snu sakskomplekset fullstendig på hovudet. Det er den norske velferdsmodellen som har lagt grunnlaget for den omstillingsevna og den innovasjonsevna som vi har her i landet.

Eg kunne snakke lenge om dette, men eg skal avgrense meg til nokre punkt:

- Tryggleik frigjer tid og energi til å satse i næringslivet.
- Full barnehagedekning gjer det mogleg for alle å delta.
- Vi har høg yrkesdeltaking i Noreg.
- Høg kompetanse på alle nivå i organisasjonane er noko av det som pregar norsk næringsliv og er eit konkurransefortrinn.
- God miljøpolitikk er god næringspolitikk.

Alt dette er del av ein velferdsstat som er viktig for næringslivet, og ikkje ein klamp om foten for det.

I det siste har den raud-grøne regjeringa lagt opp til eit kraftig lyft for fornybar energi og dermed også for norsk industri.

Regjeringa foreslår å styrkje eigenkapitalen i Statkraft med 14 mrd. kr. Det gjer det mogleg for selskapet å investere 82 mrd. kr i miljøvenleg energi. Gjennom statleg eigarskap har vi utløynt ei kraftig satsing på fornybar energi og miljøteknologi. Satsinga byggjer på at vi skyt inn kapital, og så utløyser vi meir kapital på forretningsmessige vilkår.

Sist veke blei avtalen med Sverige om grøne sertifikat signert. Det vil utløse milliardinvesteringar i ny fornybar energi og fornybar energi.

Dessutan har vi i statsbudsjettet for 2011 etablert eit miljøteknologiprogram på nesten 300 mill. kr. Det skal bl.a. støtte pilotanlegg og prototypar, som næringslivet har etterlyst. Spesielt dei store bedriftene har sett at dagens verkemiddel ikkje har vore gode nok for dei store lyfta innanfor miljøteknologi.

Denne veka blei det kjent at eit utval skal sjå på den langsiktige utviklinga i kraft- og energibalansen. Dette er eit tiltak som er svært viktig både for den kraftforbrukande industrien og for den kraftproduserande industrien.

Desse fire tiltaka er kvar for seg store lyft for miljøvenleg energi og for norsk næringsliv. Samla utgjer det ei satsing av historiske dimensjonar. Inga tidlegare regjering har vore i nærleiken av eit slikt lyft for miljøvenleg energi. Men dette er ikkje berre ei satsing på miljøvenleg energi, det er også ei kraftig industripolitisk satsing. Milliardinvesteringane i miljøvenleg energi opnar ein stor marknad for leveransar frå høgteknologiske norske bedrifter. Dette

gjeld ikkje minst leverandørindustrien. Sentrale personar i leverandørindustrien, ikkje minst frå mitt fylke, har stått fram og sagt at no har vi ein sterkt veksande marknad innanfor miljøteknologi. Saman med tiltaka frå regjeringa får dei eit springbrett til å kome inn i ein marknad som er sterkt veksande. Det er nettopp den teknologien som offshoreindustrien, som leverandørindustrien, i Noreg har, som gjer at ein kan gå inn på det med f.eks. havvindmøller i Storbritannia. Det vil vere ein måte å få fleire bein å stå på, så vi slepp nedbemanning i denne industrien når vi begynner å nærme oss slutten på oljealderen.

SV er oppteke av å leggje til rette for eit variert næringsliv med både små og store bedrifter. Av og til har eg inntrykk av at enkelte prøver å lage ein motsetnad mellom små og store bedrifter. Det blir snakka veldig positivt om små bedrifter – og det synest vi i SV er bra – men poenget er at vi treng begge delar, og mi erfaring er at dei kan støtte kvarandre. Det kan bl.a. skje gjennom bransjenettverk mellom store og små bedrifter der også akademiske miljø, som universitet eller høgskular, deltek.

Eg har hatt gleden av å delta i slike nettverk og har sett kor stor effekt det kan ha. Det skjer på den måten at dei store bedriftene har større ressursar til å jobbe saman med universitet og høgskular med omsyn til forskings- og utviklingsprogram som krev både innsats og kompetanse. Dei små bedriftene har kanskje ikkje tid nok til å vere med på dei store prosjekta, men gjennom nettverkssamarbeidet kan dei få kompetanseoverføring frå dei større bedriftene, som kan ha felles kompetanseutvikling med universitet og høgskular.

Den typen nettverk som eg her snakkar om, er ofte nettverk som er etablert gjennom støtteordningar frå det offentlege. Vi har to store program som byggjer slike nettverk. Det er Arena-programmet, og det er programmet Norwegian Centres of Expertise. Eg har sjølv sett fleire tilfelle der det er slik at når vi har fått cluster, næringsklyngene, innanfor desse programma, har det lyfta det regionale industriclustret ganske kraftig både kompetansesmessig og omdømmemessig, også med omsyn til å rekruttere kvalifisert personell og få posisjonar i marknaden. Derfor overraskar det meg veldig at Høgre i sitt alternative statsbudsjett kuttar nettopp i den budsjettposten som bl.a. er med på å finansiere Arena-programmet og Norwegian Centres of Expertise. Eg trur det rett og slett må kome av at partiet ikkje har sett seg inn i dei gode effektane av dei to programma.

Primærnæringsane er ein viktig del av næringspolitikken, ikkje minst i distrikta.

Klimakrise og global matmangel har sett nytt fokus på landbruket. Vi står overfor ein situasjon der klimaendringane kan true den globale matforsyninga. Derfor er det viktig at Noreg tek vare på og vidareutviklar landbrukspolitikken.

Landbruket produserer også viktige fellesgode. Jordbruket er grunnlaget for busetnaden i mange bygder i Distrikts-Noreg. Utan eit livskraftig landbruk i distrikta vil mange bygder bli avfolka. Landbruket legg også grunnlaget for andre distriktsnæringsar, som næringsmiddelindustri, reiseliv og opplevingssturisme.

Noreg har ein topografi som gjer det krevjande å drive landbruk mange stader. I eit slikt land kan ikkje marknadskreftene sikre matvaretryggleik og levande bygder.

Det er viktig å vidareutvikle det veletablerte samarbeidet mellom staten og landbruksorganisasjonane og vidareføre systemet med landbruksforhandlingar, dersom vi skal oppretthalde eit aktivt landbruk og levande bygder i heile landet.

Høgrepertia kuttar kraftig i landbruksstøtta og vil avregulere landbruket. Dette er eit opplegg for å sentralisere og byggje ned norsk landbruk. Om Høgre og Framstegspartiet skulle få makta, tvilar eg på at dei små brattlendte bruka i mitt heimfylke ville få ei god framtid.

Det er ikkje grunn til å leggje skjul på at vi står overfor ein del utfordringar i landbruket. Det er bra at også opposisjonen engasjerer seg i desse utfordringane, det set vi stor pris på. Vi ser med interesse på innspela som kjem. Men den avreguleringa og dei budsjettkutta som høgrepertia legg opp til, vil berre akselerere problema og auke avgangen frå næringa.

Noreg er ein stor fiskerinasjon. Dei viltlevande marine ressursane er fellesskapet sin eigedom. Det er viktig å sikre desse ressursane for framtidige generasjonar gjennom berekraftig forvaltning og berekraftig hausting. Det er også viktig å ha ein variert flåte som sikrar sysselsetjinga og busetjinga i kystsamfunna.

Oppdrettsnæringa har vakse til å bli ei stor og viktig næring, som no eksporterer for 26 mrd. kr i året. Næringa er også viktig for mange lokalsamfunn og mange kystsamfunn.

Med utgangspunkt i fiskeri- og oppdrettsnæringa har regjeringa sett seg som mål å bli ein leiande sjømatnasjon. Dette er ei viktig satsing som kan bidra til å auke verdiskapinga i næringa, mens vi samtidig held fram med eit berekraftig forvaltningsregime. Men oppdrettsnæringa står overfor store utfordringar. Problemet med lakselus truar villaksen og reduserer verdien av oppdrettsfisk.

Rømming fører til at det er mykje oppdrettsfisk i viktige lakseelvar, og vi får innblanding av genar frå oppdrettsfisk i villaksstammar. Næringa har også eit problem med fiskejukdommar.

Det er viktig at næringa får kontroll med desse problema. I motsett fall vil det ikkje berre gå ut over villaksen, det vil òg true framtida til næringa. Vi veit frå andre unge næringar at det er viktig med strenge offentlege miljøkrav. Det er heilt avgjerande både for villaksen og for oppdrettsnæringa at regjeringa følgjer utviklinga nøye og set i verk nødvendige tiltak og reguleringar.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Per Roar Bredvold (FrP) [12:23:15]: Dagens regjering bestående av SV, Senterpartiet og Arbeiderpartiet har sittet i regjering i mange år, hvor bl.a. landbrukspolitikken er et satsingsområde. Men aldri tidligere har det vært så mange tomme, ubebodde gårdsbruk som nå – nærmere 35 000. Aldri før har det vært så få heltids- eller deltidsbønder. Aldri før har vi hatt så lite matjord som nå, og aldri før har vi bygd ned så mye matjord som nå. Aldri før

har bøndene hatt så dårlig betalt for sitt arbeid – i nyere tid – og 2009 var et spesielt dårlig år for en del av bøndene. Aldri før har det vært så mye frustrasjon mellom bønder som har bufe som yrke, sett i forhold til rovdyr, som f.eks. SV vil ha mange av. Aldri før har det vært gitt så mye overføringer til landbruket, sett opp mot antall bruk og antall drivere. Aldri før har det vært så mye mangel på nye tanker, løsninger eller investeringer. Hva har gått galt?

Alf Egil Holmelid (SV) [12:24:13]: Som eg sa i mitt innlegg, er landbruket ei viktig næring, og det er eit veldig viktig grunnlag for distriktpolitikken og for at vi skal ha levande bygder i heile landet. Det som eg òg sa i mitt innlegg, er at det er bra at opposisjonen kjem inn og ser på dei problemstillingane. Men det eg opplever her på nytt frå Framstegspartiet, er at dei har god oversikt og ei liste over problema i næringa, men dei har ikkje løysingar. Løysinga Framstegspartiet legg opp til, er kutt, og det er avregulering, som alle som er i næringa er heilt overtydde om berre vil føre til akselererande problem, og ikkje reversere problema.

Frank Bakke-Jensen (H) [12:25:05]: Representanten Holmelid omtalte i varme ordlag den nasjonale satsingen på Statkraft og den nasjonale satsingen på fornybar energi. Nå er det sånn at Statkraft er en ganske stor eier i et tysk energiselskap som heter E.ON. E.ON driver en energiproduksjon som er fordelt som følger: 38 pst. er olje og gass, 34 pst. baserer seg på kull, 15 pst. baserer seg på atomkraft, 7 pst. på vannkraft og 6 pst. på nye fornybare ressurser.

Spørsmålet mitt til Holmelid blir egentlig: Ville det ha styrket profilen til Statkraft at man fokuserer på den bærekraftige og fornybare ressursen, hvis man hadde solgt seg ut av E.ON og kanskje brukt den kapitalen til å skaffe kapital for å satse på den nye fokuserte strategien?

Alf Egil Holmelid (SV) [12:26:09]: Det gleder meg at Høgre er oppteken av ny fornybar energi, for det er også, som eg la vekt på i innlegget mitt, noko av det som SV har jobba sterkt for. Vi har faktisk fått til at det no skal investerast 82 mrd. kr i ny fornybar energi – ingen av dei kronene skal gå til fossil energi. Det er eit lyft for fornybar energi som er heilt utan sidestykke, og som rett og slett er blitt realisert gjennom ein god eigardialog mellom Statkraft og staten. Så alle dei pengane som no går inn frå staten si side, og dei nye midlane som er utløyste, blir utløyste i forhold til ny fornybar energi, og ingen av dei går til gasskraftverk eller fossil energi.

Rigmor Andersen Eide (KrF) [12:27:04]: Kristelig Folkeparti står sammen med komiteen og SV i merknaden om Mattilsynet, der vi mot slutten av merknaden tar opp utfordringen rundt pelsdyrnæringen. Kristelig Folkeparti går ut av merknaden i siste avsnitt. Kanskje man lurer på hvorfor? Der står det at flertallet ber Mattilsynet om «å benytte sanksjoner med sikte på å få bort eventuelle useriøse oppdrettere i næringen».

Kristelig Folkeparti er ikke imot sanksjoner. Men mener representanten Holmelid, som står bak merknaden,

at det er lite sannsynlig at det er useriøse oppdrettere i næringen, siden man står bak ordet «eventuelle»?

Alf Egil Holmelid (SV) [12:27:51]: Då kan eg innleie med å seie at det er ikkje noko hemmeleg at SV er skeptisk til heile næringa. Men så lenge vi har næringa, må vi prøve å rydde opp så godt vi kan, og ein kan ikkje dømme enkeltoppdrettarar på førehand. Når vi snakkar om at nokre er useriøse, må det stå «eventuelle» til det motsette er bevist. Noko anna er at eg er skeptisk til heile næringa, og eg trur ikkje at ho har berekraft i seg. Men så lenge vi snakkar om enkeltoppdrettarar, skal vi ikkje dømme dei som useriøse før det er bevist, og då brukar vi ordet «eventuelle».

Presidenten: Replikordskiftet er over.

Irene Lange Nordahl (Sp) [12:28:55]: Regjeringen har gjennom en aktiv og offensiv finanspolitikk ledet landet gjennom den verste finansielle krisen som verden har sett. Nå er det viktig å satse videre. Senterpartiet er opptatt av å føre en næringspolitikk som legger til rette for et nyskapende, kunnskapsbasert og miljøvennlig næringsliv.

La meg innledningsvis vise til et område som vi i Senterpartiet er svært opptatt av, og som har stor betydning både for folk og næringsliv, nemlig samferdsel. I 2011 bevilges det 2,8 mrd. kr mer til samferdselsformål. Dette er en vekst på 10,6 pst. Regjeringen er med dette i rute med å følge opp løftene i Nasjonal transportplan 2010–2019. Jeg vil gi ros til samferdselsministeren for dette arbeidet.

Satsing på miljøteknologi og fornybar energi er framtidrettet satsing, og regjeringen legger opp til en rekke satsinger på dette området. Regjeringen vil også i 2011 bruke nær 2 mrd. kr gjennom Enova på tiltak for å øke produksjonen på fornybar energi og varme, drive energi-effektivisering innenfor bygg og industri samt bidra til ny teknologi på området. I tillegg får Innovasjon Norge tilført midler til satsing på miljøteknologi.

Avtalen om grønne sertifikat, som ble undertegnet sist uke, skal bidra til 26,4 TWh ny energi, med formål om en lik fordeling av dette mellom Norge og Sverige.

Styrking av Statkraft viser muligheten for gjennom statlig eierskap å bygge opp under fornybarsatsing både i Norge og utenfor landets grenser.

Jeg vil også trekke fram regjeringens strategi for fornybar energiproduksjon til havs, som peker ut retningen på en langsiktig satsing for å gjøre havvind til en ny norsk næring, teknologisk og energimessig.

I tillegg er det viktig at ordningen med støtte til uttak av råstoff til produksjon av skogsflis videreføres, som en del av regjeringens bioenergisatsing.

Landbruket spiller en viktig rolle for bosetting og sysselsetting i store deler av landet. Norsk landbruks viktigste rolle er å produsere trygg og ren mat for egen befolkning. Det er også viktig å se denne oppgaven i sammenheng med befolkningsutviklingen, både internasjonalt og nasjonalt. I dette bildet må vi som nasjon ta ansvar for å brødfø egen befolkning.

På denne bakgrunn vil jeg karakterisere Fremskrittspartiets forslag til kutt på området som direkte uansvar-

lig. Fremskrittspartiet foreslår et kutt innenfor jordbruksavtalen på 7,7 mrd. kr, dvs. et kutt på nesten 60 pst. på ett eneste år. Kutforslagene i støtte, kombinert med de andre forslagene, vil etter en konkursbølge sentralisere landbruket i Norge rundt de største byene, mens det neppe er mulig å opprettholde noe landbruk i resten av landet. Det er ikke bare primærproduksjonen som vil rammes, men også i betydelig grad foredlingsledd, omsetningsledd og vareleverandører

Høyres kutforslag på nesten 2 mrd. kr er også dramatisk. Det er heller ingen hjelp til landbruksfamiliene at Høyres viktigste tiltak for å kompensere kuttene er å fjerne priskontrollen, slik at de kan få kjøpt landbrukseiene sine litt dyrere.

Senterpartiet er opptatt av næringsutvikling i hele landet. Derfor er satsing på entreprenørskap, småbedrifter og regional utvikling også viktig. Jeg synes derfor det er positivt at bevilgningen til kommunale næringsfond øker, og at det etableres et nytt næringshageprogram fra 1. januar 2011, der rammene også blir styrket.

Regjeringen legger også vekt på å følge opp nordområdestrategien, Nye byggesteiner i nord, og har oppmerksomheten rettet mot næringsutvikling på land i den videre oppfølgingen. Her vil jeg særlig trekke fram satsing på reiseliv, bergverk, bioprospektering, havbruk og olje og gass som spennende områder med et stort potensial. Den nye transportutredningen for nordområdene, som nylig ble lagt fram i Tromsø, viser hvordan vi kan få til en mer koordinert samhandling mellom næringsutvikling i nord og satsing på infrastruktur. Jeg ser fram til oppfølgingen av denne meldingen.

Regjeringen har som mål at Norge skal være verdens fremste sjømatnasjon, og Senterpartiet er tilfreds med at regjeringen legger til rette for 5 pst. økning i MTB i Troms og Finnmark i 2011. Dette er en bærekraftig og framtidrettet satsing, og jeg har forventninger om at lusesituasjonen i 2012 vil være på et slikt nivå at regjeringen kan vurdere ytterligere kapasitetsøkning i hele landet, som også regjeringserklæringen legger opp til.

Senterpartiet er tilfreds med at regjeringen i statsbudsjettet for 2011 satser offensivt og legger til rette for næringsutvikling i hele landet.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Torgeir Trældal (FrP) [12:33:44]: Dagens landbruksstøtte er innrettet slik at det blir produsert mer enn det forbrukerne trenger, f.eks. av melk. Overskuddsmelk blir brukt til å lage ost og smør som eksporteres til utlandet, til lavere pris enn det produktene koster i Norge. På den måten bidrar norske skattebetalere og melkedrikkere – ofte småbarnsfamilier – til å sponse utlendingers forbruk av billig Jarlsbergost.

Dette er en veldig kostbar måte å holde aktiviteten i jordbruket oppe på. Vi får en overføring av midler fra norske borgere som koster hver familie 800 kr per år – eller rettere sagt norske skattebetalere 1 mrd. kr. 1 mrd. kr omregnet i sykehjemsplasser ville gitt oss 2 000 nye sykehjemsplasser, som Norge sårt trenger.

15. des. – 1) Bev. på statsbudsj. for 2011, kap. under Nærings- og handelsdept., Fiskeri- og kystdept., Landbruks- og matdept. og enkelte kap. under Fornyings-, administrasjons- og kirkedept. 2) Endringer i statsbudsj. for 2010 under Fiskeri- og kystdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2010 under Landbruks- og matdept. 4) Endringer i statsbudsj. for 2010 under Nærings- og handelsdept. 2010

Mitt spørsmål til representanten blir: Hvordan kan representanten Lange Nordahl forsvare denne pengebruken? Og hvor mange sykehjemsplasser er representanten Lange Nordahl villig til å ofre for å opprettholde dagens feilslåtte landbrukspolitikk?

Irene Lange Nordahl (Sp) [12:34:42]: Jeg synes det er veldig interessant at Fremskrittspartiet viser omsorg for landbruket. Jeg synes særlig det er interessant at Fremskrittspartiet i sitt forslag legger opp til et kutt på 7,7 mrd. kr.

Jeg oppfatter ikke at Fremskrittspartiet er særlig opptatt av det som nettopp Senterpartiet er opptatt av, nemlig en økt selvforsyningsgrad, basert på norske ressurser og landbruk i hele landet. Vi er opptatt av at matproduksjonen skal være bærebjelken i norsk landbruk, og vi er opptatt av å styrke økonomien i det grasbaserte husdyrholdet.

Det Fremskrittspartiets representant her tar opp, er en liten problemstilling i det store bildet. Her må vi være opptatt av å se på hvordan vi skal drive landbrukspolitikk og brødfø egen befolkning, i en verden der antall mennesker øker, og der antall mennesker i Norge også øker.

Elisabeth Røbekk Nørve (H) [12:35:46]: Det er tatt initiativ til en aksjon, «La bygdene leve, Jens». Aksjonistene skal demonstrere utenfor Stortinget på fredag og avslutte med å levere et krav om endring i rovdyrpolitikken.

Dette viser nettopp hvor viktig rovdyrpolitikken er for Bygde-Norge, men regjeringen taler med minst to tunger, og usikkerheten er total. Senest i går kunne vi lese i Nationen at Landbruksdepartementet avlyser en utredning om erstatningsreglene som Miljøverndepartementet satte i gang.

Kan representanten Lange Nordahl og regjeringspartiene nå love at det vil bli tatt grep om rovdyrpolitikken, slik at den blir til å leve med for Distrikts-Norge?

Irene Lange Nordahl (Sp) [12:36:38]: Jeg vil takke for spørsmålet og engasjementet fra Høyre.

I regjeringserklæringen står det klart at vi skal ha nye bestandsmål for ulv og bjørn. Dette er et arbeid som pågår. Det er et stort engasjement på dette området, og det er viktig at vi får til en politikk som gjør at vi kan ha både beitedyr og rovdyr i dette landet.

I regjeringserklæringen står det også at det skal være erstatning basert på faktisk tap. Jeg legger til grunn at dette blir fulgt opp. Jeg ser også at landbruksministeren har vært veldig tydelig på det i sine uttalelser. Rovdyrpolitikken vil det bli muligheter for å diskutere videre i denne sal. Jeg tror det er veldig viktig at vi har en stor oppmerksomhet også rettet mot denne delen av grunnlaget for å drive med landbruk i hele landet.

Rigmor Andersen Eide (KrF) [12:37:40]: Mattilsynet fikk i regjeringens budsjett redusert driftsbudsjettet sitt med i overkant av 2 pst. – dette i en tid der avsløringene både i pelsdyrnæringen og havbruksnæringen er store, og i en tid med utfordringer med tilsetningsstoffer i maten. Som representanten selv sa, vil vi ha trygg mat. Dette gjør

at kuttene virker ganske uforståelige. Er dette også uforståelig for representanten Lange Nordahl, eller er det en fornuftig reduksjon?

Irene Lange Nordahl (Sp) [12:38:16]: Senterpartiet er opptatt av trygg mat, og vi er også opptatt av dyrevelferd. Jeg legger til grunn at Mattilsynet vil prioritere sin ressursbruk ut fra de rammene de har, og at de også vil følge opp de pålegg som de har gitt, og det oppdraget de har fått fra storting og regjering. Vi er opptatt av å følge situasjonen nøye, ikke minst når det gjelder pelsdyr. Det er også et nytt regelverk som er under revisjon, som jeg tror representanten Andersen Eide også kjenner til. Det er viktig at vi viser området oppmerksomhet, og det er viktig at vi følger dette nøye, men jeg legger som sagt til grunn at Mattilsynet vil prioritere sine oppdrag og følge dem opp innenfor de rammene de har fått.

Presidenten: Replikskordskiftet er omme.

Rigmor Andersen Eide (KrF) [12:39:37]: Jeg vil starte innlegget mitt med å løfte fram landbrukets behov. Kristelig Folkeparti ønsker et aktivt landbruk i alle deler av landet. Dette er avgjørende for å opprettholde hovedtrekkene i bosettingsmønsteret og et levende kulturlandskap. En forutsetning for rekruttering er at jordbruket gir en inntekt å leve av. Derfor er det viktig at bondene får en inntektsvekst på linje med andre grupper i samfunnet.

Kristelig Folkeparti vil legge til rette for en variert bruksstruktur som både tar hensyn til tradisjonelle familiebruk og gir mulighet til ulike samarbeidsformer. Vi vil gi større valgfrihet for aktive jordbruksvirksomheter. Samtidig bør det satses på alternativ næringsutvikling for å gi grunnlag for en mer robust og fremtidsrettet landbruksproduksjon over hele landet.

Landbruket har lenge hatt utfordringer knyttet til investeringer i ny drift. Kristelig Folkeparti foreslo i finansinnstillingen å øke avskrivningssatsen for driftsbygninger i landbruket – gruppe g – fra 4 til 6 pst. Driftsbygninger i landbruket har et større verdifall enn andre produksjonsbygg, og den skattemessige avskrivningstiden, slik den er i dag, er 100 år lengre enn den driftsøkonomiske og 100 år lengre i Norge enn for tilsvarende bygg i Sverige og Danmark. Den lave avskrivningssatsen er svært hemmende for investeringsevnen i norsk landbruk og gir stor likviditetsbelastning ved større investeringer.

Mattilsynet får med regjeringens forslag reelt redusert sitt driftsbudsjett med i overkant av 2 pst. Avsløringene av dårlig kontroll med pelsdyrnæringen, utfordringer med tilsetningsstoffer i mat og problemene med lus i oppdrettsnæringen gjør at kuttet virker uforståelig, tatt i betraktning de utfordringene Mattilsynet skal håndtere. Kristelig Folkeparti foreslo derfor i finansinnstillingen å øke bevilgningene med 10 mill. kr utover regjeringens forslag for å styrke matsikkerheten, bedre tilsynet med pelsdyroppdrett og bidra til en miljømessig bærekraftig havbruksnæring.

Fiskeri- og havbruksnæringen er avgjørende for verdi-

skaping og sysselsetting langs kysten. Havbruksnæringen er i sterk vekst, og eksportverdien av laks i første halvdel av 2010 var 13,9 mrd. kr – en økning på 31 pst. sammenlignet med i fjor. Forskning og teknologiutvikling er avgjørende for muligheten til bærekraftig og lønnsom produksjon i havbruksnæringen på sikt. Kristelig Folkeparti foreslo derfor i finansinnstillingen 40 mill. kr utover regjeringens forslag til forskning og teknologiutvikling for bærekraftig fiskeoppdrett under rammeområde 16. I den forbindelse vil jeg også nevne representantforslaget fra Kristelig Folkeparti om forpliktende miljøltiltak for oppdrettsnæringen, som nå ligger til behandling i næringskomiteen.

I Kristelig Folkeparti er vi glad for å kunne bevilge penger til mange gode formål, men vi er samtidig klar over at det blir verken kontantstøtte, sykehjemsplasser, barnevern eller nye lærere hvis vi ikke har skatteinntekter. Verdiskaping i næringslivet er grunnlaget for velferden vår, og Kristelig Folkeparti vil legge til rette for gode og forutsigbare rammevilkår for verdiskaping. På den måten kan næringslivet gi trygge arbeidsplasser og overskudd til fordeling til viktige fellesskapsgroder.

Regjeringens forslag gir ikke den nødvendige styrkingen av den langsiktige vekstevnen i norsk økonomi som vi trenger for å finansiere fremtidig velferd. En økt satsing på forskning, innovasjon og god offentlig infrastruktur er sentrale suksesskriterier for et verdiskapende næringsliv som skal bære kostnadene for kommende generasjoner. Kristelig Folkeparti foreslo derfor i finansinnstillingen å styrke SkatteFUNN-ordningen og Brukerstyrt Innovasjonsarena for å stimulere bedriftenes forsknings- og innovasjonsevne og å øke bevilgningen til samferdsel med til sammen nesten 700 mill. kr utover regjeringens forslag. Vi prioriterte videre å øke tilskuddet til innovasjon og næringsutvikling i regi av SIVA med 25 mill. kr, samt å bevilge 25 mill. kr utover regjeringens forslag til såkornfond for kapital til nyinvesteringer.

Kristelig Folkeparti foreslo videre i finansinnstillingen å fjerne arveavgiften ved generasjonsskifte i familiebedrifter for å trygge arbeidsplasser og verdiskaping. For å hindre at mange unge faller utenfor arbeidslivet, foreslo vi å halvere arbeidsgiveravgiften for nye lærlinger, slik at flere kan få en læreplass og innpass i arbeidslivet. Vi har ikke råd til at unge forsvinner ut av arbeidslivet før de kommer skikkelig i gang. Det er dårlig samfunnsøkonomi og et misbruk av unge som ønsker å bidra med sin arbeidskraft i en slik bedrift.

Så vil jeg gjerne ta opp de forslagene som Kristelig Folkeparti har i innstillingen.

Presidenten: Representanten Rigmor Andersen Eide har tatt opp de forslag hun refererte til.
Det blir replikkordskifte.

Else-May Botten (A) [12:45:15]: Regjeringen har i sin strategi stø kurs i forhold til den maritime politikken. Den inneholder mange viktige tiltak, bl.a. det å opprettholde taket på 198 000 kr i nettolønnsordningen. Det undrer meg at Kristelig Folkepartis representant, som for

øvrig har et stort engasjement innenfor maritim næring, kan stille seg bak et kutt i nettolønnsordningen på hele 550 mill. kr i forhold til det budsjettet som regjeringen legger fram.

Hvem er de over 2 500 sjøfolkene som skal settes på land, ut fra Kristelig Folkepartis budsjett?

Rigmor Andersen Eide (KrF) [12:45:52]: Nettolønnsordningen er viktig for den maritime næringen. Nettolønnsordningen, slik den er i dag, og slik den vil bli i fremtiden, er noe Kristelig Folkeparti jobber med.

Når vi står på den ordningen som vi i dag står for, er det for å understreke den konkurransevridende effekten den har hatt til andre næringer, spesielt til fiskerinæringen. Det er grunnlaget for at vi står på den ordningen som vi har i dag. Men som sagt, vi ønsker å jobbe videre med en fornyet nettolønnsordning.

Irene Lange Nordahl (Sp) [12:46:45]: Jeg synes det er veldig positivt at representanten Andersen Eide viser et stort engasjement for landbruket. Kristelig Folkeparti er opptatt av å ha et aktivt landbruk i alle deler av landet, og opprettholde hovedtrekkene i bosettingsmønsteret og et levende kulturlandskap.

Mitt spørsmål til representanten er: Hva vil Kristelig Folkeparti gjøre for å styrke økonomien i landbruket i de områdene der samdrift og samarbeidsformer av praktiske årsaker ikke er mulig?

Rigmor Andersen Eide (KrF) [12:47:17]: Kristelig Folkeparti er opptatt av inntektsutviklingen i landbruket. Når det gjelder samdrifter, har jo det vært et stort tema som vi har brukt mye tid på i Kristelig Folkeparti. Vi ser at samdriftsmodellen kan være positiv for mange, men at den ikke fungerer for alle. Da må vi også se på de ordningene som stimulerer til økt vekst for de andre. Vi har mange forslag – investeringstilskudd til bøndene, vi ser på de ulike deler av landet der det er landbruk, og vi er opptatt av Vestlandet, hvor vi ønsker å styrke det gressbaserte husdyrholdet. Så vi har mange incentiver og mange forslag for å øke inntektene til bøndene.

Svein Flåtten (H) [12:48:19]: I en lengre merknad om lakseoppdrett skriver Kristelig Folkeparti at de ønsker en sterk oppdrettsnæring i Norge. Det er jeg veldig enig i. De beskriver også problemene innenfor bærekraft og miljø, og foreslår en del tiltak, bl.a. lukkede oppdrettsanlegg. Jeg skal ikke gå direkte inn på det, men vi har jo en situasjon hvor det egentlig er vanskelig å vite hva som er status i norsk oppdrettsnæring i forhold til sykdom, bærekraft, og det at direktorater og departementer står mot hverandre. Det er ganske vanskelig å være politiker oppi dette. Det er i hvert fall vår oppfatning.

Tenker Kristelig Folkeparti at man vil gjennomføre en del av disse tiltakene før man får en mer utførlig status fra de ansvarlige myndigheter, eller ser man at det nå trengs mer, om ikke utredning, så i hvert fall at man får en god politisk plattform for å mene noe om dette også i forhold til miljøltiltak?

Rigmor Andersen Eide (KrF) [12:49:29]: Vi er veldig opptatt av oppdrettsnæringen. Oppdrettsnæringen er, som både representanten fra Høyre og jeg mener, viktig for kysten vår. Det er en svært viktig næring, spesielt der jeg kommer fra. Vi er opptatt av at den skal drives på en bærekraftig måte. Vi er også opptatt av at den informasjonen vi får fra ulike hold, ikke stemmer overens. Vi får ulike signaler fra ulike direktorater og departementer, og derfor har vi også ved flere anledninger etterspurt mer nøytral informasjon. Vi har et forslag liggende i næringskomiteen om en bærekraftig næring, og forslag til hvordan vi ønsker å gå videre. Derfor ser jeg fram til den behandlingen, som jeg håper også får støtte fra Høyre.

Presidenten: Replikordskiftet er dermed omme.

Borghild Tenden (V) [12:50:43]: Stortinget har denne høsten – og ikke minst de siste ukene – diskutert næringspolitikk en rekke ganger. Det er i og for seg positivt at vi diskuterer næringspolitikk ofte, men måten disse debattene blir ført på, har ikke vært spesielt konstruktiv. I stedet for en reell vilje til å vurdere opposisjonens forslag og å gå i dialog, er regjeringspartiene mest opptatt av enten å karikere enkeltsetninger eller enkeltforslag til det ugjenkjennelige, eller av å være ekstremt bakoverskuende og utelukkende være opptatt av hva den forrige regjeringen har gjort.

Ja, man kan, som det heter i filmen «Mitt liv som hund», «jamføra», men da må sammenligningsgrunnlaget være reelt. Denne regjeringen har hatt et enormt økonomisk handlingsrom, som den forrige regjeringen ikke hadde. Det har i realiteten vært bevilget penger til en mengde mer eller mindre gode formål over statsbudsjettets utgiftssider. Innenfor et slikt handlingsrom har regjeringen dessverre ikke prioritert næringspolitikk spesielt høyt. Her går det et vesentlig skille mellom regjeringen og regjeringspartiene på den ene siden og Venstre, og enkelte andre opposisjonspartier, på den andre siden.

Venstre har hvert år foreslått en betydelig satsing på bedre rammevilkår for norsk næringsliv generelt og for småbedriftene spesielt. Det er f.eks. en kjensgjerning at regjeringen og regjeringspartiene ikke er nevneverdig bekymret for forholdene for selvstendig næringsdrivende. Fremtredende representanter for regjeringspartiene har sågar advart mot en utvikling der flere går fra ordinært arbeid til det å bli selvstendig. Venstre ønsker derimot en slik utvikling. Vi vil legge til rette for at flere tør og vil satse på ideer. Vi vil belønne og berømme dem som tar sjansen på å skape en arbeidsplass til seg selv, og kanskje noen til. Derfor foreslår vi en rekke målrettede skatteforslag knyttet til selvstendig næringsdrivende. Derfor foreslår vi å gjeninnføre tilskudd til ulønnet forskningsinnsats i SkatteFUNN-ordningen, og derfor foreslår vi å bedre de sosiale rettighetene knyttet til pensjon, sykkelønn og omsorg for egne barn for selvstendige næringsdrivende.

Mange av de debattene vi har hatt i det siste, har handlet om det er gode vilkår for å drive næringsvirksomhet i Norge eller om det ikke er det. Og vi har på begge sider vist til statistikk som viser både det ene og det andre. Nå

når julefreden er i ferd med å senke seg over oss, tror jeg vi alle kan være tjent med å slå fast at jo, i stort er det bra å drive næringsvirksomhet i Norge. Det kan vi gjerne være enige om dersom det hjelper oss videre, for det er nettopp det som er Venstres poeng: Vi må videre. Vi må bygge på det som er bra, og så må vi forbedre oss der hvor det ikke er bra, for vi må også kunne erkjenne at det er ting som ikke fungerer bra.

Jeg vil spesielt peke på tre ting, og det er tilgang på kapital i oppstartsfasen, et altfor omfattende skjemavelde, og at det må bli lettere og billigere å starte nye bedrifter.

For å skape og sikre arbeidsplasser er det avgjørende med generelt gode rammevilkår for alle deler av næringslivet, kombinert med en målrettet innsats for å sikre underveksten av de ufødte bedrifter og utvikling av flere og bedre kunnskapsbedrifter. Det offentlige virkemiddelapparatet må i sterkere grad stimulere til omstilling og nyskaping fremfor tradisjonell næringsvirksomhet, geografiske hensyn og bevaring. Næringslivet er avhengig av fornying og nyskaping for å være konkurransedyktig og møte fremtidens utfordringer.

I Venstres alternative statsbudsjett har vi tiltak for å bedre vilkårene for det norske næringslivet på samlet 5 mrd. kr, fordelt med omtrent like mye i målrettet skattelette og målrettede tiltak over statsbudsjettets utgiftsside. Når det gjelder det siste, er det først og fremst knyttet til en kraftfull satsing på infrastruktur, på forskning og på det miljø- og klimavennlige næringslivet vi er helt avhengige av i fremtiden.

Til slutt vil jeg varsle at Venstre vil støtte forslagene nr. 1–8, 10, 15, 20, 21, 27 og 28 i innstillingen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Arne L. Haugen (A) [12:55:50]: Næringsmiddelindustrien er en viktig del av verdikjeden som matproduksjonen i Norge består av. Det er et gjensidig avhengighetsforhold mellom landbruk og næringsmiddelindustri, og en sterk og konkurransedyktig næringsmiddelindustri er viktig for landbruket. Men den er konkurranseutsatt, og i det lyset er det jeg ikke forstår hvorfor Venstre kutter 45 mill. kr i RÅK-bevilgningene igjen, noe som reduserer industriens konkurransekraft. Hva er begrunnelsen for det kuttet?

Borghild Tenden (V) [12:56:36]: Som representanten vet, er politikk å prioritere, og som jeg sa i mitt innlegg her akkurat nå, så har vi prioritert å bedre rammevilkårene for småbedriftene. Vi bruker sågar 5 mrd. kr på det. Vi bruker det på forenkling. Vi ønsker å opprette et regelråd. Det koster penger. Vi vil øke tilgangen på startkapital i startfasen til bedriftene. Vi har en rekke tiltak som skal stimulere i startfasen, og vi ønsker også å gjøre det billigere å ansette flere. Det er de tre områdene som de små bedriftene peker på, som er en utfordring, og vi prioriterer det. Det er svaret.

Harald T. Nesvik (FrP) [12:57:37]: Fremskrittspartiet og Venstre har denne høsten stått sammen om en rekke for-

slag knyttet til forenkling og rammevilkår for små og mellomstore bedrifter. I forbindelse med arbeidet med å forenkle og, ikke minst, få redusert kostnadene for disse små og mellomstore bedriftene har Fremskrittspartiet fremmet et forslag om å fjerne revisjonsplikten for selskaper med omsetning på under 5 mill. kr og om å redusere oppbevaringstiden for regnskap fra ti til fem år. Dette er to ting som vil redusere bedriftenes kostnader betydelig, og forslaget ligger nå til behandling i finanskomiteen.

Mitt spørsmål til Venstre er: Er dette forslag som Venstre er enig med Fremskrittspartiet i, slik at vi kan komme et steg videre når det gjelder å redusere kostnadene for de små og mellomstore bedriftene?

Borghild Tenden (V) [12:58:31]: Ja, det er vi. Vi er enige i det. Det trodde jeg kanskje representanten visste, men da får jeg også sagt det. På 5 minutter får man ikke sagt alt om den gode Venstre-politikken vi har på dette området. Og så vil jeg også si at jeg er glad for den støtten vi får når det gjelder forenkling. Der vet jeg at Fremskrittspartiet også er veldig offensive. Jeg håper de støtter oss i at det opprettes et regelråd, og det tror jeg de gjør. Altinn, som næringsministeren skryter av hele tiden, var det faktisk Bondevik-regjeringen som innførte i desember 2002. Så når det gjelder den skrytelisten som alltid kommer, først med Altinn, så er det slik at det faktisk var Bondevik-regjeringen som innførte Altinn.

Men vi står sammen om forenkling, og vi står sammen om revisjonsplikt.

Alf Egil Holmelid (SV) [12:59:31]: Lærling og yrkesfagleg opplæring er veldig viktig for mange små og mellomstore bedrifter. No har Venstre i sitt alternative statsbudsjett foreslått å redusere stønaden til lærling og vil i staden gå inn for fritak for moms. No er det slik at vi har differensiert moms i Noreg, så det vil føre til at dei får vesentleg mindre stønad i dei delane av landet som har låg moms, enn i dei delane som har normal moms. Då er spørsmålet mitt til representanten: Kvifor skal det vere mindre stønad til lærling i Finnmark enn i Oslo?

Borghild Tenden (V) [13:00:14]: Først vil jeg berømme innlegget til representanten. Det synes jeg var veldig godt. Han snakket om store bedrifter og små bedrifter som var gjensidig avhengig av hverandre. Det synes jeg var veldig klokt sagt, og det virket som om han hadde god kunnskap om det han snakket om.

Når det gjelder SVs politikk, er jeg mer bekymret for de selvstendig næringsdrivende. Venstre har en rekke skatletter for å stimulere næringslivet. Det gjelder hele landet. Vi ser på landet som en helhet. For eksempel skal det i nystartede bedrifter ikke være arbeidsgiveravgift de tre første årene, og det skal være et minstefradrag for selvstendig næringsdrivende. Vi har en rekke gode tiltak, men de skal rett og slett gjelde for hele landet og ikke for enkelte landsdeler.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Statsråd Trond Giske [13:01:37]: Foregående taler sa at regjeringspartiene var mest opptatt av å snakke om fortiden. Vel, jeg snakker mer enn gjerne om nåtiden.

Løfter vi blikket og ser oss rundt, ser vi at Norge i særdeleshet er i en fabelaktig posisjon når det gjelder økonomisk trygghet, når det gjelder næringsutvikling, når det gjelder sysselsetting – og ikke minst et solid statsbudsjett og styring.

I budsjettinnstillingen fra komiteen på side 10 står egentlig hele historien. Der står det:

«Fra 2004–2009 ble det skapt 253 900 nye arbeidsplasser i Norge samtidig som sysselsettingen steg fra 75 pst. i 2005 til 76,4 pst. i 2009.»

Det er en historie om et land som altså har klart seg gjennom finanskrisen med en økning i sysselsettingen, en økning i sysselsettingsgraden og en lav arbeidsløshet, helt ulikt så å si alle andre vestlige land.

Foregående representant viste til filmen «Mitt liv som hund». Jeg kan si at i mitt liv som Trond hadde jeg aldri trodd at vi skulle klare oss så godt når internasjonal økonomi blir rammet så hardt. Det er bare gjennom systematisk satsing, trygg styring og handlekraft mot finanskrisen at vi har sikret at norske arbeidstakere har en bedre situasjon enn noen andre.

Jeg hørte tidligere her at det var bekymring for at det er sterk sysselsettingsvekst i offentlig sektor. Men det meste av sysselsettingsveksten kommer altså i privat sektor. Jeg lurer også på hvordan opposisjonen tenker når de stadig trykker på for at vi skal gjøre enda mer for skoleelevene våre, for dem som trenger helsestell, for eldre som trenger omsorg, hvis vi ikke samtidig også skal styrke sysselsettingen på disse områdene. Vi må gjøre begge deler, og det er det vi gjør. Med trygg økonomisk styring sikrer vi også velferden gjennom solide offentlige inntekter, gjennom overskudd på statsbudsjettet og gjennom investeringer i fremtiden.

Jeg antar at når Fremskrittspartiets hovedtalsmann sier at dette er et budsjett på det jevne, så er det noe av det peneste en FrP-er noensinne kommer til å karakterisere et rød-grønt budsjett som. Så det tar jeg som en solid tillitserklæring.

Budsjettet for 2011 er solid. Det er foreslått 7,45 mrd. kr på Nærings- og handelsdepartementets område. Viktige prioriteringer er handel og internasjonalt samarbeid, innovasjon og forskning, kommersialisering av miljøteknologi, forenkling for næringslivet, og ikke minst, gjennom nordområdesatsingen, en kartlegging av våre naturressurser og grunnlag for ny næringssetning.

Internasjonale markeder har stor betydning for næringslivet. Det merker vi nå når det går dårlig i mange andre land. Eksportrettede sektorer er avhengig av hva som skjer ute. Og selv om EU fortsatt er vårt viktigste marked, ser vi nå, ikke minst etter finanskrisen, at land som Kina, Brasil og India blir stadig viktigere for verdensøkonomien, og dermed også stadig viktigere for norsk utenrikshandel. Verden er i endring, og vi må endre oss i takt med den. Derfor bruker vi mye tid på å legge til rette for norsk næringsliv i disse landene gjennom handelsavtaleforhandlinger, og ikke minst gjennom å være med bedrif-

ter og næringslivet ut, åpne dører, knytte kontakter, møte forretningspartnere og legge til rette for at vi kan være der det skjer.

Jeg er også fornøyd med at de høye garantirammene for Garanti-instituttet for eksportkreditt i 2010 er videreført neste år. Dette var en viktig del av tiltakspakken mot verftskrisen i vår, og det er stor aktivitet på området.

I budsjettet for 2011 er det satt av om lag 2,18 mrd. kr til næringsrelevant forskning på Nærings- og handelsdepartementets område. Mesteparten av midlene, 1,34 mrd. kr, går til Forskningsrådet, med sentrale initiativ som brukerstyrt innovasjonsarena, marin bioprospektering og miljøteknologi. Og selv om internasjonale kontingenter fører til at noen poster på forskningsbudsjettet til regjeringen justeres, er dette altså et av de største forskningsbudsjettene vi noensinne har hatt. Jeg tror vi aldri har brukt mer på forskning i Norge enn vi gjør i budsjettet for 2011. Det er en investering i fremtiden. Det er grunnlag for nye arbeidsplasser.

Ikke minst vet vi at skal vi løse klimaproblemene, skal vi møte miljøutfordringene, må vi spille på lag med næringslivet. Vi må bruke hele den kraften, det engasjementet, den innovasjonen som finnes i næringslivet, om vi skal få til dette. Derfor var det en gledens dag i går da jeg sammen med miljøvernministeren kunne være til stede under undertegningen av en ny periode for NO_x-avtalen som på en glimrende måte bruker avgiftssystemet for å gjøre det ulønnsomt å forurense, samtidig som en kanaliserte pengene tilbake til innovasjon og nyskaping, slik at vi utvikler de nye produktene som gjør at vi kan kombinere arbeidsplasser og næringsutvikling og godt miljø. Miljøteknologi bidrar til å løse miljøutfordringene. Samtidig skaper vi nye arbeidsplasser, og, ikke minst, sørger vi for at norske bedrifter er konkurransedyktige når de internasjonale miljøkravene blir strengere, for det kommer de til å bli.

Mange bedrifter i Norge er allerede i full gang med å skape miljøvennlig teknologi og miljøvennlige varer og tjenester. Vi vil om kort tid legge fram en nasjonal strategi for miljøteknologi, men i budsjettet for 2011 er vi allerede i full gang med å øke bevilgningene til miljøteknologi kraftig. Vi har en strategi som omfatter et program på 500 mill. kr i løpet av tre år, derav 167 mill. kr i økning på 2011-budsjettet.

Innovasjon Norge er antakelig vårt viktigste virkemiddel på næringsområdet. I 2011 er det satt av 1,47 mrd. kr til Innovasjon Norge. Innovasjon Norge gjorde en strålende jobb gjennom finanskrisen med å forvalte regjeringens ekstraordinære tiltak. Nå er vi tilbake til en normal budsjettssituasjon. De aller fleste av de ekstraordinære tiltakene er reversert gjennom budsjettet for 2010 og forslaget for 2011, og Innovasjon Norge skal tilpasse sin administrasjon til en ordinær virkelighet. Derfor har Innovasjon Norge et kutt på administrasjonsbudsjettet sitt. Samtidig har vi i nysalderingen for 2010 et noe større tilskudd, slik at omstillingsprosessen kan gå på en god måte.

SIVA er en annen viktig pådriver for innovasjonsevne og verdiskaping. I 2010 ble det lagt fram en evaluering av SIVA. Evalueringen ble iverksatt etter initiativ fra departementet og merknadene fra komiteens representanter

fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti om at evalueringen initiert av Riksrevisjonen derfor ikke er riktig.

Nordområdene er viktig for regjeringen. Det vi nå gjør for å kartlegge de geologiske ressursene, at vi faktisk doubler NGUs kapasitet og sender fly, helikoptre og teknikere ut for å kartlegge hva vi har av potensial når det gjelder mineralressurser, tror jeg er framtidsrettet. Det kommer ikke bare til å føre til at vi får mange gode arbeidsplasser, men at det også gir vår del av verden tryggere tilgang på viktige mineraler.

Maritim sektor er et av regjeringens hovedsatsingsområder. Jeg er fornøyd med at vi viderefører viktige deler av tiltakspakken fra i vår.

Staten er eier i norske selskaper for å sikre langsiktig verdiskaping og ivareta fellesskapets interesser. Når vi i dag behandler endringene på 2010-budsjettet, gjennomfører vi også en av de største kapitaløkningene i noe statlig selskap noen gang. Dette har bakgrunn i en lang og omfattende diskusjon, flere gjennomganger i styret i Statkraft og endringer i strategi, god dialog med departementet og ekstern vurdering av investeringsplanene. Dette har nå resultert i at regjeringen kan anbefale at vi reverserer utbyttet for 2010 og øker egenkapitalen, slik at selskapet totalt sett styrkes med 14 mrd. kr. Dette vil gi et investeringsprogram på om lag 82 mrd. kr. Selskapet har da lagt til grunn et høyt utbytte, om lag på dagens nivå.

Dette vil være den mest omfattende satsingen på fornybar energi noensinne, og det er virkelig et kindereg: Vi sørger for arbeidsplasser og kompetanse innenfor fornybar energi, vi sørger for at vi får mer tilgang på energi til øvrig næringsliv og husholdninger, og vi får overskudd i statskassen ved at avkastningen etter de eksterne konsulentenes anslag faktisk vil bli større med den nye strategien enn med den gamle. Bedre kan det ikke gjøres.

Vi har brukt ekstern finansiell rådgiver. Vi har brukt lang tid, for vi vet at dette er fellesskapets penger, vi vil være trygge på at de brukes på en god måte, og at dette er en god plassering av penger. Dette er ikke en utgift, det er en investering som skal gi mer penger tilbake til gode tiltak på statsbudsjettet. På den bakgrunnen har vi foreslått å styrke egenkapitalen.

Det er med glede jeg ser at hele komiteen støtter forslaget. For et så stort selskap er det viktig med kontinuitet, langsiktighet og forutsigbarhet.

Øyvind Korsberg hadde her overtatt presidentplassen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Harald T. Nesvik (FrP) [13:11:54]: Jeg er helt enig med næringsministeren i at de bevilgningene som Stortinget vedtok for å motvirke finanskrisen, var lure. Det var også et enstemmig storting som sto bak disse bevilgningene. Regjeringen har fulgt opp, og det er positivt.

I den forbindelse var det også gitt klart uttrykk for at en del av den ekstrabevilgningen som Innovasjon Norge fikk for å motvirke finanskrisen, skulle være midlertidig.

Det ble også forespeilet at det ville være midlertidig. Da er det underlig at vi i dag blir invitert til å fatte en beslutning der en, til tross for signalene til Innovasjon Norge om at dette ville være midlertidig, trenger å bruke 20 mill. kr av skattebetalernes penger til å ta ned bemanningen i virksomheten. I forbindelse med at Stortinget bevilget penger, burde man tatt det inn over seg, og da skulle det være unødvendig å måtte bruke 20 mill. kr ekstra på å ta ned bemanningen.

Spørsmålet mitt er: Er statsråden uenig i at dette var en midlertidig bevilgning?

Statsråd Trond Giske [13:13:03]: Nei, det var en midlertidig satsing. Men da vi satte i gang krisetiltakene, gjennom 2009 og inn i 2010, visste jo ingen hvor lenge denne krisen ville vare. Det sier seg selv at når Innovasjon Norge måtte bygge opp en stab, bygge kompetanse, legge inn ekstern hjelp og sørge for å ha bemanning nok til å gjennomføre tiltakene, kan det også være krevende å avvikle dette på kort tid. Vi tar et betydelig kutt i Innovasjon Norges budsjett i 2011. Jeg tror ikke man finner mange eksempler der man har tatt såpass store kutt i offentlig administrasjon noe sted noen gang på så kort tid, slik at dette er krevende både for de ansatte, for ledelsen og for styret i Innovasjon Norge. Da er vi opptatt av at det kan gjøres på en god måte, ikke bare av hensyn til de ansatte, men også av hensyn til Innovasjon Norges drift i 2011.

Per Roar Bredvold (FrP) [13:14:13]: Reiseliv og turisme sysselsetter ca. 160 000 og betyr spesielt mye for Distrikts-Norge. Jeg får mange henvendelser fra bedrifter som står overfor et generasjonsskifte der barna eller andre ikke vil overta, selv om enkelte av bedriftene går med et greit overskudd. Denne skepsisen skyldes at Norge bl.a. har et stivbeint regelverk, høye skatter og avgifter, arveavgift, eiendomsskatt, formuesskatt, rigide alkohollover, forskjellige momssatser, lange arbeidsdager, stor konkurranse med naboland da disse kan levere et billigere produkt, nei til snøscooterkjøring etc. Det er selvfølgelig avhengig av hvor man bor i landet og hvilken type næring det gjelder. Dette er punkter som Fremskrittspartiet er enig med næringen i, og som vi vil bidra til å løse.

Mitt spørsmål blir da: Hva har regjeringen tenkt å gjøre slik at ungdom vil overta foreldrenes eller andres næring, eller skape sin egen arbeidsplass som selvstendig næringsdrivende? Det er nemlig stor skepsis til det ute i distriktene.

Statsråd Trond Giske [13:15:13]: Representanten har et varmt hjerte for reiselivet. Det har vi opplevd mange ganger i denne salen. Det synes jeg er bra, for dette er en viktig næring. Det er en av de næringene som vokser raskest globalt. Derfor har vi etter at vi overtok i 2005, trappet opp satsingen på reiseliv enormt. Vi bruker i budsjettet for 2011 rundt en kvart milliard kroner på å støtte opp om reiseliv, ikke minst gjennom markedsføring av Norge internasjonalt for å få flere til å komme hit som turister og besøkende.

Vi kommer aldri til å bli et land som tiltrekker oss mange turister på grunn av billig sprit og billig arbeidskraft. Vi må tilby noe annet, og vi har masse annet og unikt å tilby. Også reiselivet må bygge på det høye kostnadsnivået vi har i Norge, for det er det som er levestandarden vår, og den ønsker vi å opprettholde. Da må vi ha bedre produkter, vi må ha høy kvalitet, vi må ha kompetanse, og vi må ha de unike tilbudene. Og det er jeg helt overbevist om at vi sammen med næringen skal klare å utvikle.

Svein Flåtten (H) [13:16:24]: Statsråden bruker mange gode ord om Statkraft i innlegget sitt. Det er vel fortjent for selskapet. Men da er det forunderlig at man har brukt nær to år på å bestemme seg for hva man skal gjøre. Nå sa komiteens leder tidligere i dag at det var nødvendig med en lang prosess. Min oppfatning er at det ikke har vært noen prosess, og det er det opposisjonen har kritisert.

Jeg hører statsråden si her i dag at når vi skal bruke skattebetalernes penger, er det nødvendig med lange prosesser. Men hvis ikke min hukommelse svikter meg helt, så husker jeg absolutt en regjering som av og til har kommet løpende til Stortinget, med kapitalutvidelse i SAS og annet, når det trengs penger. Og da går det rimelig fort. Når statsråden ser tilbake på den tiden som har gått med tanke på behandlingen av Statkrafts styre og deres strategi, er han fornøyd med den behandlingen et så viktig selskap har fått?

Statsråd Trond Giske [13:17:29]: Ja, jeg mener vi har gjort en solid jobb med utvidelsen av kapital i Statkraft. Ikke minst er jeg veldig fornøyd med konklusjonen om å gjennomføre denne investeringsstrategien som det nye styret nå har kommet til.

Det er riktig at vi enkelte ganger må komme til Stortinget med saker som haster. Det skyldes f.eks. at man får helt unike muligheter, slik Hydro fikk da man kjøpte Vale, hvor vi må handle raskt og ta stilling til det som styret legger fram for eierne. Andre ganger har vi bedre tid, hvor det er et selskap som legger opp til en investeringsstrategi som ikke er akutt, men som kan ha noe for seg. Særlig viktig blir vurderingen vår når vi er den eneste eieren, som i Statkraft. Her er det vi som står ansvarlig for hele investeringsbeløpet. Her er det vi som må ta denne beslutningen på egen hånd. Vi bruker eksterne eksperter og har grundige dialoger med styret. Det har vi gjort i dette tilfellet, og konklusjonen er etter mitt syn utmerket.

Rigmor Andersen Eide (KrF) [13:18:47]: Økt satsing på forskning, innovasjon og god offentlig infrastruktur er sentrale suksesskriterier for et verdiskapende næringsliv. Kristelig Folkeparti foreslo i finansinnstillingen å styrke SkatteFUNN-ordningen og brukerstyrt innovasjon for å stimulere til denne verdiskapingen. Når næringskomiteen kommer ut i ulike landsdeler og møter gründere og fondsforvaltere, er temaet det samme: mangel på tilgjengelig såkornkapital.

Ser statsråden at tilførselen av denne type kapital i en tidlig fase for bedriftene er så viktig at den må styrkes i fremtiden, altså mer penger i fremtiden?

Statsråd Trond Giske [13:19:33]: Ja, jeg tror det at det offentlige og private spiller på lag også med å sørge for risikovillig kapital, støtte til etablerere, støtte til gründerbedrifter, såkornfond, osv., er et viktig virkemiddel for at vi gjør det så godt som vi gjør det i Norge.

Vi har nå en full evaluering av både Innovasjon Norge og SIVA, som forvalter en del av disse virkemidlene. Det blir interessant å se hva sluttresultatet blir der. Jeg tror vi må ha en drøfting av hele kapitaltilførselen til norske bedrifter fra fødsel til full produksjon. Vi har en gjennomgang av erfaringene med såkornfondene. Vi vet at de nye såkornfondene begynner å gå tom for kapital, i hvert fall begynner de å gå tom for potensialet de har for å investere i nye virksomheter. Vi følger også det tett. Vi er et kapitalrikt land, og staten har mye kapital. Spørsmålet er hvordan vi kan medvirke til å bruke den slik at det legger grunnlaget for god næringsutvikling.

Borghild Tenden (V) [13:20:43]: Venstre er spesielt opptatt av vilkårene for de selvstendig næringsdrivende. Det går på forenkling, og det går på kapitaltilførsel, i startfasen spesielt. Statsråden har i og for seg vært veldig konstruktiv i sin tilnærming og sier at han vil vurdere de forslagene vi kommer med i denne sal. Derfor vil jeg utfordre ham nå like før jul, altså en liten julegave, på om han kan peke på ett av forslagene som vi har fremmet i denne sal, som han aktivt vil arbeide for å få igjennom i regjeringen.

Statsråd Trond Giske [13:21:20]: Jeg leser ønskelisten fra Venstre før jul med interesse. Jeg synes alltid at Venstre har hatt et hjerte for småbedriftene, og jeg vet at man har mange gode innspill. Vi har sagt at vi ønsker å være mer konkret i målsettingen for forenklingsarbeidet. Vi ønsker å ha konkrete strategier og konkrete handlinger for å få resultat. Et av tiltakene er det som også berører budsjettet, nemlig en styrking av Altinn, få mer elektronisk rapportering og skjema, slik at vi øker dette fra rundt 50 pst. opp til 95 pst. i 2012. Andre ting som vi ser på, er både revisjonsplikt, regnskapslov og aksjelov. Dette er vi i full gang med å gjennomgå, og vi kommer til Stortinget med de konklusjonene vi trekker, fortløpende.

Presidenten: Dermed er replikkordskiftet omme.

Arne L. Haugen (A) [13:22:35]: Det er svært hyggelig å representere regjeringsfraksjonen i en debatt om næringspolitikk. Rammebetingelsene for næringslivet i Norge er gode. Det går så det suser, og det er all mulig grunn til å være i godt humør. Vi kommer oss gjennom finanskrisen på en god måte – ikke på grunn av oljen, men nærmest på tross av den, vil utenlandske observatører si. Vi har hatt en ansvarlig økonomisk politikk som har lagt til rette for stabil og historisk lav rente og lav kronekurs. Statsråden refererte nettopp til de gode tallene for utviklingen i arbeidsmarkedet. Jeg synes det må lov til å være både litt stolt, og glad, over det. Historien taler for seg selv, og jeg skal ikke bruke mer tid på den, men jeg vil heller knytte noen kommentarer til saker som ligger foran oss.

Vi går inn i et år der vi skal ferdigstille en stortingsmel-

ding om landbruks- og matpolitikken. Arbeiderpartiet går inn i dette arbeidet med ambisiøse målsettinger både for landbruksnæringen og foredlingsindustrien. Vi forutsetter at dette skal være en melding som omfatter hele verdikjeden, fra jord til bord. Og i motsetning til høyrepartiene som møter denne næringen med kuttforslag, har vi ambisjoner for næringen og hele verdikjeden. Vi skal legge et grunnlag slik at aktørene i landbruket skal kunne satse videre med bakgrunn i en ærlig og nøktern virkelighetsbeskrivelse, og med en ambisjon om at vi skal ha landbruk over hele landet, med en variert bruksstruktur. Ulike rammebetingelser som klima, topografi og ulike regionale fortrinn sammen med treffsikre virkemidler fra statens side må til for at vi skal nå målsettingen om landbruk over hele landet. I tillegg går vi inn for å gjøre noen endringer i eiendomslovgivningen. Det er ytterst viktig at denne meldingen om landbruks- og matpolitikken skaper entusiasme og optimisme, og at den også blir forstått og verdsatt av – skal vi si – folk flest.

En annen næring med stort potensial er mineral- og bergverksnæringen. For meg er det helt uforståelig at det har vært så vanskelig å få politisk oppmerksomhet om denne næringen, i og med at alt det vi omgir oss med av teknologi og duppeditter, nettopp stammer fra denne næringen. Europa forbruker 26 pst. av verdens mineraler, men har bare 3 pst. Europas øyne rettes nå mot Nord-Norge, som er den norske delen av det fennoskandiske skjoldet. Det som er spesielt med gruveindustrien, er at arbeidsplasser og steds- og regionalutvikling kommer der ressursene ligger. Derfor er denne industrien viktig for distriktene og for Nord-Norge. Mineralene er helt avgjørende for velferden vår. Ennå har vi ikke en samlet politikk eller strategi for denne næringen, men den rød-grønne regjeringen har tatt avgjørende og viktige offensive tak: først ny minerallov, som er et viktig grunnlag for å utvikle en framtidssrettet og bærekraftig industripolitikk, et arbeid som nå blir prioritert i Nærings- og handelsdepartementet, og så en offensiv satsing på mineralkartlegging i Nord-Norge – 25 mill. kr i 2011, som skal videreføres i tre år til. Jeg betrakter dette som et gjennombrudd i arbeidet med å utvikle en framtidssrettet mineral- og bergverkspolitikk i Norge.

Ellers må jeg si at jeg er meget tilfreds med at regjeringen nå starter arbeidet med å minimalisere gruveforurensningene på Løkken. Det er satt av 30 mill. kr i budsjettet til det, og til en fullmakt til å pådra staten forpliktelser utover budsjettåret på inntil 190 mill. kr. Det at man nå tar tak i de områdene der det er størst fare for forurensning, er etter mitt skjønn en riktig prioritering. Det å fjerne de enorme bergveltene, ca. 1 million tonn forurenset masse, eller 100 000 lastebillass, er en stor og komplisert masseforflytting med betydelig fare for punktutslipp og uforutsette hendelser tett opptil en sentrumsbebyggelse, med avrenning til en av våre viktigste lakseelver. Jeg er kjent med at kommunen har bedt om en konsekvensvurdering av dette arbeidet med hjemmel i plan- og bygningsloven. Det er aldri gjort noe lignende i Norge. Folk er bekymret for hvordan dette skal gå, og jeg forutsetter at nødvendige forholdsregler blir tatt, slik at hensynet til kulturlandskapet og miljøet blir ivarettatt på en akseptabel måte.

Torgeir Trældal (FrP) [13:27:54]: Det sosialistiske landbrukspolitiske systemet har medført en dramatisk nedbygging av det norske landbruket med en halvering av antall produsenter på 20 år og dårlig inntektsutvikling i næringen – og så mange som 34 000 gårdsbruk står i dag tomme.

Landbrukspolitikken fratar matprodusentene det meste av næringsfriheten samt innholdet i eiendomsretten. Det gjør at utviklingsmulighetene er få. Det er naturlig nok vanskelig med rekruttering til en næring som er så gjennomregulert, med et omfattende byråkrati. For å snu denne vedvarende negative utviklingen for landbruket er det nødvendig med grunnleggende endringer som gjør at bonden får bestemme over sin egen produksjon, og at politikere og byråkrater får mindre innflytelse.

Færre regler og reguleringer for landbruket vil bety større utviklings- og inntektsmuligheter enn dagens regulerte rammebetingelser med næringsoverføringer gir grunnlag for. Det vil etter hvert bli en friere verdenshandel, også med matvarer, og da er det viktig at man benytter tiden til å sikre at norsk landbruk får de rammebetingelsene som er tilpasset et nytt handelssystem.

Friere handel – også med landbruksprodukter – vil bety større konkurranse i det norske matvaremarkedet, noe som vil komme forbrukerne til gode. Det vil også innebære eksportmuligheter og nye markeds- og inntektsmuligheter for matprodusentene. Mens regjeringen er mest opptatt av å holde fast ved en gammeldags reguleringspolitikk som ikke fungerer, mener Fremskrittspartiet at vi må gripe de mulighetene en friere handel gir for landbruket.

Vi har også den siste tiden kunnet lese forsker Ivar Gaaslands doktoravhandling om norsk landbruk. Han mener bl.a. at matsikkerheten og kulturlandskapet kan opprettholdes med et kutt på 12 mrd. kr – jeg sier: kutt på 12 mrd. kr. Kuttet han foreslår, utgjør 2 500 kr per innbygger i Norge. Det er omtrent like mye som staten bruker på å drive politi, påtalemyndighet og rettsvesen i Norge.

Dagens landbruksstøtte er innrettet slik at det blir produsert mer enn det forbrukerne trenger – f.eks. melk. Overskuddsmelk blir brukt til å lage ost og smør som eksporteres til utlandet, til en lavere pris enn det produktene koster i Norge. På den måten bidrar norske skattebetalere og melkedrikkere, ofte småbarnsfamilier, til å sponse utlendingers forbruk av billig jarlsbergost. Dette er en veldig kostbar måte å holde oppe aktiviteten i jordbruket på. Vi får en overføring av midler fra norske borgere til utenlandske ostepisere som koster hver familie i Norge 800 kr per år, eller norske skattebetalere 1 mrd. kr, som omregnet i sykehjemsplasser ville gitt 2 000 nye plasser. Jeg stilte representanten Nordahl et spørsmål i stad om hvor grensen her ville gå, men hun valgte ikke å svare. Så jeg håper representanten kan komme tilbake til spørsmålet mitt og svare etterpå, det var ikke noe i hennes innlegg om det.

For kort tid siden var jeg på seminar i Statens landbruksforvaltning, der bl.a. forsker Nils Ivar Pettersen sa at doktoravhandlingen til Ivar Gaasland er fornuftig – det kommer fra Nils' egne folk. Han tok også til orde for at man måtte se på omstilling i landbruket og starte forskning på landbrukspolitikkenes rasjonalitet, som han mente

regjeringen har sviktet og vært veldig dårlig på. Pettersen sa også at de som hevder at Fremskrittspartiets politikk ville rasere landbruket, tok feil. Dette kommer altså fra forskere. Det er bare å registrere at forskerne i Norge er på kollisjonskurs med regjeringen.

Riksrevisjonen er også kritisk til regjeringens politikk og uttaler at det er behov for økt målretting og mer risikobasert kontroll av tilskudd, og at differansen mellom den faktiske situasjonen og målet i for liten grad er styrende for utformingen og fordelingen av tilskudd. Riksrevisjonen påpeker det samme år etter år, nemlig mangel på styring og kontroll. Man kan også lese at man betaler ut store beløp, uten at man kan framvise faktura eller dokumentasjon.

Selv om næringen selv betaler dyrt for dagens politikk gjennom omfattende restriksjoner og byråkratisering, er det forbrukerne som må ta regningen. Da er det paradoksale at forbrukeren ikke er representert i forhandlingssystemet, men bare blir presentert regningen i form av høye priser og skatter. Dagens situasjon er at jordbruket får over 20 mrd. skatte kroner overført over statsbudsjettet, samt et prisnivå på produktene som ligger langt over våre nabolands. Sammenlignet med Sverige og Danmark er prisen på kjøtt og meieriprodukter over 50 pst. høyere. Regjeringen har innført en melketoll på svimlende 388 pst.

Forbrukerne presenteres for et særnorsk prisnivå og et dårlig produktvalg som følge av det jordbrukspolitiske systemet. Resultatet av jordbrukspolitikken som blir ført, viser at den tjener verken forbrukerne eller produsentene. Fremskrittspartiet mener det er på tide med en opprydding i det jordbrukspolitiske styringssystemet, der produsentene får mulighet til å utnytte produksjonsmuligheter på gården, og der jordbrukerne får mer makt, på bekostning av byråkratiet.

Jordbruksavtalen har utspilt sin rolle og bør avvikles.

Elisabeth Røbekk Nørve (H) [13:33:20]: Fundamentet for vårt velferdssamfunn er den daglige verdiskapingen i alle landets små og større bedrifter. Høyre mener derfor det er avgjørende med en næringspolitikk som skaper bærekraftig vekst og legger grunnlaget ikke bare for dagens, men også for fremtidens velferd.

Høyre er skuffet over at regjeringens budsjett mangler en klar strategi for økt vekst – dette til tross for at nye tall viser at alle de nordiske landene rundt oss, Sverige, Finland og Danmark, som ikke har Norges oljesmurte økonomi, opplever større vekst enn Norge. At Norge nå også er et av de få land i verden der det ifølge Verdensbankens rapport er blitt vanskeligere å drive næringsvirksomhet de siste fem årene, burde virkelig bekymre statsråden.

Høyre mener at regjeringens budsjett for 2011 ikke i tilstrekkelig grad evner å se de fremtidige utfordringene som norsk næringsliv står overfor. Skatteskjerpningen av arbeidsplasser blir for Høyre en totalt feilslått politikk, all den tid vi vet at økt vekst og nye arbeidsplasser er det som skal sikre den fremtidige velferden.

For at norsk næringsliv skal gjenvinne internasjonal konkurransekraft, må den jobbfiendtlige særnorske for-

muesskatten fjernes, sammen med arveavgiften. Begge utgjør de en ekstra belastning som bedrifter i de fleste land ikke har. Det er en konkurransemessig ulempe for norske investorer at utenlandsk kapital investert i norske arbeidsplasser har rimeligere skattevilkår enn våre egne investorer.

Som om dette ikke er nok: Regjeringen har sukret det hele med en ekstra giftpille og innført begrepet «nærings-eiendom» som ny utskriftskategori i eiendomsskatteloven. Kommuner som velger å ta i bruk denne skatten, vil påvirke investeringslysten i negativ retning. NHO Reiseliv viser til at hoteller og overnattingssteder vil bli spesielt utsatt. De har derfor gått ut og advart kommunene mot å innføre denne eiendomsskatten, som kan virke svært konkurransevridende.

Høyre forventer at småbedriftenes rammebetingelser får mer oppmerksomhet i den offentlige debatten enn det vi opplever med dagens regjering. Vi mener det haster med å få på plass en næringspolitikk som gir god grobunn for å skape nye arbeidsplasser. Høyre foreslår en kraftig forenkling av skjemaveldet, fjerning av revisjonsplikten og forenkling av bokføringsreglene for små selskaper.

Høyre vil også bedre skattebetingelsene for enkeltmannsforetak gjennom innføring av minstefradrag eller et eget næringsfradrag. Vi vil også foreta en forenkling av aksjelovgivningen ved å innføre et investeringsfond som gjør at enkeltmannsformen blir mer likestilt med aksjeselskap når det gjelder investeringer i egen bedrift – en ordning som også vil komme mange bønder til gode.

Høyre mener at regjeringen altfor tidlig reverserte økningen som ble gjort i startavskrivningssatsene på maskiner og utstyr, fra 30 til 20 pst. Høyre foreslår fortsatt 30 pst., fordi vi mener avskrivningssatsene er en viktig del av verftspakken som bør fortsette sammen med låneordningene som ble gitt gjennom GIEK og Eksportfinans.

Om jeg fikk lov til å være julenisse og komme med julegaver til næringslivet, vet jeg veldig godt hva jeg ville tatt med meg i nissesekken min til bedrifter og næringsdrivende rundt omkring i landet: Jeg ville ha fjernet arveavgiften helt. Det samme ville jeg ha gjort med formuesskatten, men først av alt skatt på arbeidende kapital. Dette er begge viktige politiske tiltak som vil bidra til å styrke bedriftene og arbeidsplassenes egenkapital, og med det gjøre dem langt mer konkurransedyktige i et nytt år med hard internasjonal konkurranse.

Det overrasker meg ikke, men det er svært skuffende at de rød-grønne heller ikke i årets budsjett har lyttet til møbelbransjen og lagt inn ekstra midler til Innovasjon Møbel-prosjektet – ei heller viser de noen form for interesse for Nofimas anlegg på Averøy.

Statsråd Lars Peder Brekk [13:38:06]: Denne regjeringen har vist at den ønsker å opprettholde en høy nasjonal matproduksjon, å bruke jordbruksarealene i hele landet og å legge til rette for lønnsom drift på bruk av variert størrelse.

Regjeringens mål om å opprettholde et levende landbruk over hele landet er selvsagt et meget krevende mål. Jeg er derfor glad for at flertallet i komiteen så tydelig

slutter seg til dette, og at Stortinget ser at landbruket og de ressursene landbruket representerer, spiller en viktig rolle for sysselsetting og bosetting. Jeg er også tilfreds med at flertallet understreker at norsk landbruks viktigste rolle er å produsere ren mat for egen befolkning.

På landbruks- og matområdet framgår de ideologiske og politiske forskjellene mellom regjeringen og opposisjonen svært tydelig. Jeg konstaterer at Høyre og Fremskrittspartiet fortsatt kjører sine løp med å kutte i overføringene til landbruket på en måte som nærmest vil kunne føre til en rasing i hele eller deler av næringen. Som flere har nevnt, foreslår Fremskrittspartiet en bevilgning over jordbruksavtalen som er 7,7 mrd. kr lavere enn regjeringens forslag, dvs. et kutt på nesten 60 pst. på ett år. Det er nesten umulig å lage en realistisk prognose for hva slags konsekvenser en slik politikk ville gi. Men jeg kan trygt slå fast at over tid vil det gi konkurser og innebære en omfattende sanering av norsk landbruk. Det er ikke bare primærjordbruket som rammes, men også i betydelig grad foredlingsledd, omsetningsledd og vareleverandører. Jeg vil kalle det en uansvarlig næringspolitikk. Høyres kuttforslag på nesten 2 mrd. kr vil også være svært alvorlig, ikke minst for de unge som har investert og satset sin framtid på at næringen vil gi dem inntekter, både til å betjene den investerte kapitalen og sikre et nødvendig privat forbruk for familien.

Jeg vil understreke at denne regjeringen viderefører en forsvarlig landbrukspolitikk som selvsagt koster i form av nødvendige budsjettmessige avsetninger, og som stiller krav til en effektiv forvaltning. For 2011 har vi gjort klare prioriteringer knyttet til inntekt, skog, klima og næringsmiddelbasert forskning. Disse profileringene får vi til fordi vi evner å prioritere, bl.a. ved at vi effektiviserer landbruks- og matforvaltningen. Jeg har gitt alle virksomheter knyttet til mitt departement i oppdrag å videreføre og forsterke arbeidet med effektivisering og omstilling, slik at vi kan få mest mulig igjen for de budsjettmidlene som er satt av.

Mattrygghet og god dyrehelse er viktige områder for Mattilsynet. Vi må ta på alvor de utfordringene som klimaendringene kan gi på dyrehelseområdet. God beredskap, overvåking og forebyggende tiltak er viktig for å møte økt smittepress i husdyrholdet.

Oppmerksomheten om dyrevelferd er stor. Jeg synes det er positivt at folk er opptatt av god dyrevelferd. Jeg har også merket meg at komiteen forventer en aktiv oppfølging med basis i den nye dyrevelferdsloven. Et godt regelverk og aktivt tilsyn legger et viktig grunnlag for god dyrevelferd i norsk husdyrhold. Mattilsynet vil derfor ha dyrevelferd som et av sine spesielt prioriterte områder i 2011.

En god inntektsutvikling for næringsutøverne er bærebjelken i denne regjeringens landbrukspolitikk. Fra vårt første landbruksoppgjør i 2006 og fram til i dag er det lagt til rette for en inntektsutvikling som er høyere enn gjennomsnittet for andre grupper regnet i kroner, til sammen i gjennomsnitt over 90 000 kr per årsverk, hensyntatt skatt og inklusive prognoser for 2011. Dette er nødvendig av hensyn til næringen selv og det enkle faktum at inntekt og

velferd er avgjørende for at vi skal sikre fortsatt rekruttering til næringen. Så må vi selvsagt evne å øke inntektene i jordbruket også framover. Uten et levedyktig og variert landbruk over hele landet vil ikke samfunnet over tid nå målene om trygg mat, levende bygder og åpne og velpleide kulturlandskap. Den jordbruksavtalen som er inngått i år, inneholder flere grep som, vurdert samlet, vil styrke det grasbaserte husdyrholdet og melkeproduksjonen særskilt. Min konklusjon på inntekt er at vi i de siste årene har snudd en trend. Jeg vil samtidig understreke at vi ikke er fornøyd med status i økonomien i landbruket, og vi vil fortsatt satse på å bedre lønnsomheten. Men jeg vil også minne om hva som kunne vært alternativet. Det har jeg allerede snakket om.

Oppfølgingen av St.meld. nr. 39 for 2008–2009, Klimautfordringene – landbruket en del av løsningen, har vært viktig. Det primære målet for skogpolitikken er økt aktivitet i skogen – vi trenger mer råstoff for å kunne nå målene om økt bruk av tre og bioenergi. For 2011 er det derfor lagt opp til en økning av virkemidlene til skogbruk, klima- og energitiltak.

I løpet av min tid som statsråd har jeg erfart at holdningene til matproduksjon har endret seg, ikke minst internasjonalt. Den stadig økende befolkningen gjør at verden trenger mer mat, og maten må fordeles på en mer rettferdig måte. Norsk matproduksjon er ikke stor i globalt perspektiv, men like fullt et viktig bidrag. Vi kan ikke kun basere oss på import av mat fra andre land. Vi må også utnytte våre naturgitte ressurser gjennom et aktivt landbruk og en aktiv landbrukssektor i hele landet.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Torgeir Trældal (FrP) [13:43:17]: Jeg må si at jeg nærmest hoppet i stolen da jeg onsdag den 30. november hørte at landbruksminister Brekk på NRK Vestfold uttalte at han reagerte på den billige ribbeprisen som ble brukt som lokkemat i butikkene.

Så kom statsråd Brekk med følgende gløse: Det kan være aktuelt å sette en nedre prisgrense på matvarer. Så uttaler statsråden videre: Vi er opptatt av at forbrukerne skal stå overfor riktige priser.

Nei, dette var ingen aprilspøk fra landbruksministeren. Landbruksministeren vurderte det slik at billig ribbe kan bli forbudt i hele kongeriket.

Nortura satt i september i år med 4 800 tonn svinekjøtt på lager. Så begynte priskrigen på ribbe, og lagrene gikk tomme på rekordtid. Dette er et bevis på at det går bedre når markedskreftene får virke uten politiske reguleringer.

Så mitt spørsmål til landbruksministeren blir: Vil landbruksministeren følge opp sine uttalelser ved å legge fram en liste over minstepriser på alle matvarer i Norge?

Statsråd Lars Peder Brekk [13:44:18]: Det er riktig det at jeg har uttalt at jeg synes det er både etisk uforvarlig og også økonomisk uforvarlig at man selger ribba ned til kr 9,90 per kg – eller kr 14,50 eller hva det skal være – i en situasjon der vi skal fremme bruken av god, norsk kvalitetsmat. Det er jo festmat vi snakker om, og

som er billigere enn hundefôr. Jeg synes det har vært en uklok strategi av dagligvarekjedene.

Så har jeg også sagt at spørsmålet om nedre prisgrense er en sak som Matkjedeutvalget vil måtte gjennomgå og foreta en vurdering av. Det sa også Matkjedeutvalgets leder, Einar Steensnæs, i sin kommentar. Det han har sagt – og som jeg har sagt – er i tråd med vurderinger som også foretas internasjonalt.

Så her er det ikke lagt noe krav om nedre prisgrense fra min side. Her er det sagt at det spørsmålet må vurderes, om en skal selge en vare under kostpris, og om det er riktig av hensyn til forbrukere og av hensyn til leverandører.

Torgeir Trældal (FrP) [13:45:24]: Jeg registrerer at statsråden går litt tilbake på det han sier tidligere.

Men han prater om at det er etisk uforvarlig når ribba koster litt over 10 kr. Men markedsregulatoren Nortura har altså eksportert – eller på godt norsk dumpet nærmere 2 000 tonn svinekjøtt til Ukraina for godt under 10 kr pr. kilo. Da kan man spørre statsråden: Er dét etisk uforvarlig, og hvorfor stiller man seg bak det?

Dette viser at statsråd Brekk, i lag med flertallet på Stortinget, er mer opptatt av å subsidiere billig mat til Ukraina enn å legge opp til en politikk som fungerer. Dette er typisk sosialistisk politikk på sitt beste – gi verden billig kjøtt og la Ola og Kari nordmann betale regningen, i god senterpartiånd.

Kan statsråden garantere at Norge ikke importerer kjøttet de har dumpet til Ukraina, tilbake til Norge, slik at skattebetalerne i Norge må betale regningen to ganger? Og: Vil landbruksministeren sørge for at norske skattebetalere slipper å reise til Ukraina for å kjøpe billig norsk kjøtt som de norske skattebetalere allerede har betalt for gjennom jordbruksoppgjøret?

Statsråd Lars Peder Brekk [13:46:28]: Det er litt vanskelig for meg å vite om norske forbrukere velger å ta reisen til Ukraina for å kjøpe billig svinekjøtt. Det er faktisk ganske umulig å forutse for en landbruks- og matminister.

Det Nortura gjør, er jo selvsagt å utøve den rollen de skal som markedsregulator. De skal sørge for at vi greier å opprettholde en balanse i etterspørsel og produksjon i Norge. Her er det slik at det har vært en liten overproduksjon, og en bruker da de virkemidlene en har til å selge ut kjøtt internasjonalt – i tråd med det alle andre land også gjør på samme vis når de kommer i slike situasjoner. Så denne praksisen har vært brukt før, og den kommer sikkert også til å bli brukt i fremtiden. Poenget er at vi skal skape stabilitet – både i priser og i produksjon, for norske bønder.

Elisabeth Røbekk Nørve (H) [13:47:31]: SVs Heidi Sørensen i Miljøverndepartementet har ifølge bladet Ren Mat uttalt at «sprøytemidler er gift». Hun hevdet at en rekke skader og helseproblemer er forårsaket av den uøkoslogiske måten en produserer mat på, og at sprøytemidler forårsaker alvorlige problemer for økosystemet. På mitt skriftlige spørsmål til landbruksministeren, om han

deler SV og Miljøverndepartementets oppfatning, svarer statsråden at det ikke er holdepunkter for å si dette.

Det virker som om opposisjonspolitikken fra departementet har blitt en vane for denne regjeringen. Dette skaper utrygghet både for norske bønder og forbrukere. Mitt spørsmål til statsråden blir: Hvem skal forbrukerne tro på? Skal de tro på SV, som styrer Miljøverndepartementet, eller på Senterpartiet, som har ansvaret for at den norske befolkningen har trygg mat?

Statsråd Lars Peder Brekk [13:48:31]: Jeg har lyst til å understreke at det svaret som jeg ga på det spørsmålet som representanten har stilt, er riktig. Jeg vil også understreke at det har skjedd en stor og betydelig og viktig utvikling i bruk av sprøytemidler i Norge. Vi har et strengt regelverk. Vi har et regelverk som skal ivareta forbrukernes interesser og også bønders helse og velferdskrav. Derfor er det mange produkter som etter hvert har blitt forbudt, eller som man har endret bruken av. Så denne kontrollen som føres innenfor det systemet som organiseres av bl.a. Mattilsynet, er viktig og riktig av hensyn til forbrukerne.

Vi er opptatt av å bruke minst mulig sprøytemidler i norsk landbruk. Samtidig er det enkelte produkter som må brukes i enkelte situasjoner, og de skal da være kontrollert, slik at de ikke har negative effekter som man ikke er kjent med.

Rigmor Andersen Eide (KrF) [13:49:37]: Jeg vet at landbruksministeren deler Kristelig Folkepartis bekymring over at det er få land i verden som har et lavere areal fulldyrket jord per person enn det Norge har. Ifølge SSB ble det omdisponert vel 8 000 dekar dyrket mark i 2009. Arealet fulldyrket jord i Norge er nå nede på 1,75 dekar per person. Nedbygging av matjord er et stort problem, og dette er uheldig både av hensyn til norsk landbruk, miljø og internasjonal matkrise.

Hvilke konkrete grep vil statsråden ta for å snu denne utviklingen her i Norge?

Statsråd Lars Peder Brekk [13:50:20]: Det er riktig at jeg er bekymret over utviklingen når det gjelder arealet matjord som vi har til rådighet, sett i det perspektivet at vi over mange år framover skal fortsette å produsere mat i Norge for den norske befolkning. Vi har greid å redusere omdisponeringen med ca. 30 pst. Målet har vært 50 pst., ned til i underkant av 6 000 dekar. Vi har dessverre ikke nådd det siste målet så langt. Det er det samme målet som den forrige regjeringen hadde, og som vi har videreført.

Vi jobber nå, i forbindelse med stortingsmeldingen, med å klargjøre ytterligere virkemidler i jordvernsaken, og det skal vi komme tilbake til i den forbindelse. Men jeg har lyst til å understreke at den største utfordringen på det området i dag er de enkelte kommuners planlegging av arealforvaltning. Jeg mener at de kommunene som planlegger sine areal, må ta jordvernutfordringene mye mer alvorlig.

Borghild Tenden (V) [13:51:23]: Landbruksministeren hadde tidligere i år en meget høy og prisverdig profil

når det gjaldt vilkårene for lokale produsenter av alkohol. Han sa til VG den 14. april:

«Salg til forbruker fra gårdsutsalg og mikrobryggerier av alkoholholdig drikke (...) vil gi en stor mulighet til verdiskaping og vil styrke norsk matmangfold.»

Venstre fremmet et forslag i denne salen, og da stemte samtlige senterpartirepresentanter – for så vidt alle regjeringspartiene – mot dette forslaget med den begrunnelsen at det ville utfordre vinmonopolordningen.

Så mitt spørsmål til landbruksministeren blir derfor: Er han enig i dette, og vil hans utsagn fra VG den 14. april utfordre vinmonopolordningen, og har han derfor kommet på andre tanker? Eller er det slik at han ikke får gjennomslag i eget parti eller egen regjering?

Statsråd Lars Peder Brekk [13:52:28]: Det er en spennende diskusjon representanten fra Venstre her tar opp. Jeg har lyst til å understreke at mine synspunkter på denne saken er de samme som før. Jeg har sagt i de samme intervjuene og i de samme sammenhenger at jeg har understreket at hvis vi skal få til endringer, må utgangspunktet være at vi ikke ødelegger vinmonopolordningen. Det tror jeg ikke lå i forslaget fra Venstre, bl.a., som var nødvendig å stemme imot. Det er slik at en også i Sverige foretar en utredning av de rammevilkårene vi har for lokalprodusert alkohol. Det skal vi også gjøre i Norge, og så får vi eventuelt komme tilbake til de nødvendige endringene som da kommer fram, dersom det er mulig å gjennomføre endringer i tråd med det vinmonopol-systemet som vi har, og som er kontrollert veldig sterkt av EU-systemet.

Presidenten: Replikskordskiftet er omme.

Lillian Hansen (A) [13:53:36]: Det er all grunn til stor optimisme for norsk fiskerinæring. Budsjettforslaget fra regjeringen bærer preg av det. Det er et godt budsjettforslag. Det satses, som det er sagt før, på bl.a. marin forskning og f.eks. marin bioprospektering, som vil bli svært viktig for fremtiden. Ingen annen regjering har satt nordområdene på kartet slik som denne regjeringen her har gjort.

Deler av industrien sliter ennå med ettervirkningene etter finansuroen. Det er fortsatt behov for forlengede og utvidede kreditter til deler av fiskeindustrien i 2011. Derfor er det viktig å videreføre garantiordningen, og det er også det regjeringen har lagt inn i forslaget.

Jeg vet at det må være fryktelig irriterende for opposisjonen at jeg gjentatte ganger står på denne talerstolen og skryter av norsk fiskeriforvaltningen og fiskerinæringen generelt. Eksporten av norsk fisk går så det suser. Ja, de siste dagene har vi til og med lest i media at norske forbrukere spiser mer laks enn før, mye mer.

Selv om det har vært utfordringer de siste årene, går det mye bedre nå. Nye eksportrekorder blir satt hvert år – ja, til dels hver måned. Opposisjonen må være noen kaldfisker hvis de ikke lar seg begeistre av dette.

De resultatene jeg henviser til, kommer ikke rekkende på ei fjøl. Det første middelet man har, som er veldig viktig, og som vil være viktig for Arbeiderpartiet i årene

framover, er å holde orden i norsk økonomi. Orden i norsk økonomi er helt avgjørende for vårt næringsliv.

En særnorsk renteoppgang og sterk krone som følge av uansvarlig pengebruk vil svekke norsk næringsliv. Dette vil slå særlig ut for eksportrettede næringer, som fiskerinæringen.

Tilbake til næringsbudsjettet: Gjennom denne budsjettbehandlingen og opposisjonens alternative budsjettforslag ser vi klare politiske skillelinjer. Det er helt fint, for kampen om samfunnsretningen står hver dag gjennom de små skrittene og de valgene vi tar. Hvorfor forandre på det som fungerer?

Representanten Flåtten sa i sitt innlegg at vi må løfte blikket. I fiskeripolitikken må jeg si at det er vanskelig å se hvor de fester blikket. Høyre er utydelig på sine prioriteringer i sin fiskeripolitikk og i grunnen også lite konkret. Om man skal trekke fram noe, må det være noe som ikke er nytt, og det velger jeg ikke å bruke tid på. Men det er verdt å merke seg at Høyre legger seg tett til – og med – Fremskrittspartiet i merknadene om fiskeripolitikken.

Fremskrittspartiet: Det er ingen overraskelse at Fremskrittspartiet ønsker en dreining i forvaltningen av fiskerinæringen. I Bergens Tidende kunne man forleden lese en uttalelse fra Harald T. Nesvik om at hvis Fremskrittspartiet kommer til makten, blir det en oppmyking i kravet til hvem som skal få lov til å eie fiskebåtene her i landet. Kanskje blir det fritt fram, sa han.

Det som er mest skremmende, er at også Høyre, med Frank Bakke-Jensen i spissen, snuser på å gi flere landkrabber rett til å eie fiskebåter, ifølge Bergens Tidende. Jeg tror ikke det er gode nyheter, spesielt for Nord-Norge som sliter med lite kapital. Det betyr en dramatisk oppmyking i kravet om hvem som skal få eie fiskebåtene her til lands.

Så gjemmer disse partiene seg bak at det er en utfordring med generasjonsskiftet som er årsaken til dette. Nei, dette er faktisk også disse partienes politiske mål: frislipp.

Da blir det ikke slik som Fremskrittspartiet har som mål i en av sine merknader, en variert flåtestruktur. Fiskeriresursene vil bli eid av de som har økonomisk ryggrad til å kjøpe seg disse rettighetene, og dette partiets rørende omsorg for de mange fiskeriavhengige samfunnene langs kysten står for fall. Det vil føre til en ren kommersialisering av denne viktige næringen for kysten og for landet, hvor markedskreftene får fritt spillerom. Vi ser hva det har ført til de siste årene.

For Arbeiderpartiet ligger det fast at målet er at verdene i havet skal komme kystsamfunnene til gode.

Fremskrittspartiet sier på den ene siden at de vil styrke kontrollen med uregulert og ulovlig fiske, men kutter samtidig kraftig i bevilgningene til Fiskeridirektoratet. I tillegg vil Fremskrittspartiet kutte i forskjellige avgifter og gebyrer, men man skal huske på at målsettingene med disse avgiftene nettopp er å dekke kostnader med drifting av tilsyn og kontroll. På toppen av det hele er det et stort kutt i Mattilsynet.

Det ser ut som den ene hånden ikke vet hva den andre gjør i Fremskrittspartiet.

Per Roar Bredvold (FrP) [13:58:59]: Tidligere nærings- og handelsminister, nå fylkesmann i Hedmark, Sylvia Brustad, sa gjennom regjeringens Soria Moria-erklæring at reiseliv var en av fem næringer hvor Norge har særskilte forutsetninger for å lykkes. Det ble lagt fram en strategi for dermed å satse nettopp på denne næringen. Det samme gjorde vel nåværende Soria Moria-erklæring og samme rød-grønne regjering, og ny næringsminister sier også at dette – dvs. reiseliv og turisme – er noe regjeringen skal satse på.

Jeg må si at jeg med flere ikke er særlig imponert over denne utviklingen, eller skal vi si mangelen på positiv utvikling. Sammenliknet med våre nordiske naboland, hvor f.eks. Sverige har hatt en økning, har Norge, med unntak av noen hoteller i og rundt de største byene samt flyplassene, hatt en negativ trend. Det er ofte sunt at f.eks. hoteller er til salgs, og at det kommer nye eiere med nye tanker og ideer, og ofte – ja, nesten alltid – blir det investert i fornyelse og utvidelser. Men så mange hoteller og overnattingssteder som har vært og er til salgs nå på grunn av sviktende økonomi og konkurser, har det vel aldri vært. Særlig gjelder dette for høyfjellshoteller. Hele 35 pst. av alle hoteller hadde et negativt resultat i 2009, og, som sagt, trenden fortsetter i 2010 og kanskje i 2011.

Nå kan man selvfølgelig si at noe er naturlig utvikling, og at noe skyldes finanskrisen. Ja, kanskje det. Men når man ser på regelverket som denne næringen må slåss mot, samt alle de utfordringer næringen ellers har, er det ikke rart mange gir seg. Det var, sammenlignet med andre næringer, lite hjelp man fikk av regjeringen i forbindelse med finanskrisen.

Ved inngangen til 2010 hadde i snitt samtlige hoteller 25 pst. lavere innbookingstall i forhold til 2009. 14 pst. svarte at de ville få likviditetsproblemer i nær framtid. Det er for turistnæringen – som sysselsetter ca. 160 000 personer, ofte kvinner, samt at det er viktige arbeidsplasser ute i distriktene – en katastrofe av stor betydning hvis man ikke får økonomien i pluss.

Ofte er turismen den viktigste og største arbeidsplassen i bygdene, og den får økonomien i kommunen i balanse. Den gir mange ringvirkninger til håndverkere og andre private næringsdrivende, og den gjør kommunen spennende, samt at den enkelte innbygger blir klar over at det man tar som en selvfølge, er noe unikt og spennende som turistene fra andre steder i Norge, og kanskje spesielt fra utlandet, opplever som svært interessant og er villige til å betale for for å oppleve.

Norge er unikt som land. Vi har så mye forskjellig natur som andre er villige til å betale for å oppleve. Vi har enda mye mer vi kunne ha solgt som opplevelser hvis vi hadde gitt kreative mennesker lov til å utnytte naturen på en enkel måte. Et eksempel – og dette er et enkelt eksempel som ikke koster noe – er å si ja til snøscooterkjøring innenfor gitte leder og med noen begrensninger. I dag reiser mange til Sverige med sin hobby. Der er det ja til denne type kjøring. Nordmenn leier seg inn på hotell eller hytter, bor der i flere dager, kjøper tjenester og koser seg. Dette kunne gitt mange millioner i inntekter til norske turiststeder langs grensen til både Sverige og Finland.

En annen ting som ville gitt mange kjærkomne kroner, er mer turisme kombinert med landbruk. Her er det enorme muligheter, men et strengt regelverk samt areal- og reguleringsplaner setter ofte en stopper for gode planer. Dette ville også gitt selve landbruket et oppsving, som ville reddet og ikke minst utviklet landbruket. Jeg tror at dette også ville gjort at ungdommen hadde vært mer positiv til å overta.

Det er ikke lenge siden vi hadde en debatt her i salen om produksjon og salg av alkoholholdige varer på enkelte gårder i kombinasjon med f.eks. turisme. Før saken kom opp til behandling, var både landbruksminister Brekk og næringsminister Giske svært positive, men i salen stemte både Arbeiderpartiet og Senterpartiet med flere nei. Merkelig!

Det har vært mye positivt prat om kortreist mat. Det ville vel heller ikke vært noe negativt med kortreist alkohol, noe vi f.eks. i Hedmark har hatt i mange år. Det siste var en spøk!

Ellers er det også å legge merke til at når vi nordmenn reiser på ferie til utlandet, bruker vi mye mer penger enn utlendinger gjør når de ferierer i Norge. Det må være et mål for oss at turistene blir her i flere dager, bruker mer penger og ikke minst er fornøyd med det de har betalt for. Den reklamen fornøyde turister gir, er ubetalelig.

Fremskrittspartiet har tro på turisme og reiseliv som en viktig næring som det er positivt å satse på. Derfor vil Fremskrittspartiet bruke 50 mill. kr mer enn regjeringen på å markedsføre Norge i utlandet, samt at vi foreslår en økning på 2 mill. kr i dette tilfellet til Svalbard.

Marit Nybakk hadde her overtatt presidentplassen.

Statsråd Lisbeth Berg-Hansen [14:04:26]: Norge er en sjømatnasjon – ja, vi er faktisk verdens nest største eksportnasjon av sjømat. Mer enn 90 pst. av fisken vi henter opp av havet i Norge, eksporteres ut av landet. I 2009 eksporterte vi sjømat for nesten 45 mrd. kr. Foreløpige tall for 2010 forteller oss at vi i år vil passere 50 mrd. norske kroner i eksportverdi. I tillegg skaper næringen merverdi gjennom betydelige ringvirkninger. Det er bl.a. utviklet ledende utstyrsmiljøer med stort eksportpotensial. Sjømatnæringen bidrar også til stor aktivitet i transportsektoren.

For en næring som er så eksportrettet, er det av avgjørende betydning at kronekurs og rentenivå er så lave som mulig. Det gjelder særlig i Norge, siden vi har høye priser og lønnskostnader. Derfor har jeg vært svært opptatt av at vi husholderer klokt med oljepengene, bl.a. fordi sjømatnæringen er den første som vil kjenne problemene dersom kronekurs og rentenivå stiger.

Regjeringen har som visjon at Norge skal være verdens fremste sjømatnasjon. Vi har alle forutsetninger for å klare det. Vi har rene og rike hav og en langstrakt kyst med mennesker som kan og vil skape noe. Og vi arbeider hver dag for at miljø- og næringshensyn kan leve side om side.

Situasjonen for de aller fleste fiskebestandene er nå

svært god, og det er et resultat av flere års god forvaltning av ressursene. Denne regjeringen har satset mye på å bekjempe ulovlig, urapportert og uregulert fiske i Barentshavet. Det er derfor veldig gledelig at arbeidet har gitt gode resultater. I 2009 ble det faktisk ikke registrert noe ulovlig, urapportert eller uregulert fiske av torsk i Barentshavet.

Vi fortsetter også kampen mot utkast med uforminset styrke, både nasjonalt og internasjonalt. Derfor er det svært gledelig at medlemslandene i FNs matvareorganisasjon med bakgrunn i et norsk forslag denne uken har blitt enige om felles internasjonale retningslinjer for bifangsthåndtering og reduksjon av utkast av fisk.

Havbruksnæringen er viktig for Norge. Den bidrar med høye eksportinntekter til landet og skaper stor aktivitet og mange arbeidsplasser i kystkommunene. Samtidig står havbruksnæringen overfor miljøutfordringer, særlig knyttet til rømming og lakselus. Regjeringens utgangspunkt er at vi vil legge til rette for vekst i havbruksnæringen, men under den klare forutsetning at den er innenfor bærekraftige rammer. I Finnmark og Troms er lusetallene lave, og det er ikke påvist resistens. Derfor mener vi at det i de to nordligste fylkene kan legges til rette for 5 pst. vekst i 2011.

Situasjonen i resten av landet er noe annerledes. Vi har imidlertid sagt at en ny vurdering av spørsmålet om kapasitetsøkning skal skje i 2012. Fram til 2012 må både myndigheter og næring bruke tiden godt for å legge et godt grunnlag for videre bærekraftig vekst. For regjeringen vil det si å arbeide med kunnskaps- og teknologiutvikling, følge opp bærekraftstrategien og utvikle måleenheter for miljømessig bærekraft. Jeg vil også se på tiltak som kan stimulere til gode holdninger hos næringsaktørene.

Norge blir av mange definert som å være en råvarenasjon. Sjømatnæringen bør ha større ambisjoner. Jeg mener at vi har et stort potensial i å ta ut merverdier bl.a. ved videreforedling. Så godt som all sjømat fra Norge blir foredlet, men mest i andre land. Ved systematisk produktutvikling og godt markedsarbeid er jeg overbevist om at det vil være både bedriftsøkonomisk og samfunnsøkonomisk lønnsomt å bevege seg lenger ut i verdikjeden. Det handler ikke minst om å komme nærmere inn på forbrukerne for å unngå å havne i konkurranse med billige produkter fra lavkostland.

Samtidig er det heller ikke til å legge skjul på at jo mer sjømatproduktene er foredlet, jo høyere tollbarrierer møter de. Derfor er den jobben regjeringen, med nærings- og handelsministeren i spissen, ved å forhandle fram gode handelsavtaler med våre handelspartnere, veldig viktig.

Målet om å bli verdens fremste sjømatnasjon krever at vi har et konkurransedyktig næringsliv. Vi må skape for å kunne dele. Derfor er regjeringens ansvarlige økonomiske politikk viktig for norsk sjømatnæring, og for å nå visjonen: Norge – verdens fremste sjømatnasjon.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Harald T. Nesvik (FrP) [14:09:37]: Jeg er helt enig med statsråden i at Norge skal være en framtreddende sjømatnasjon. Vi er det, vi skal være det, og vi må komme

et steg videre. Men spørsmålet mitt til statsråden knytter seg til en gave statsråden nettopp har fått – en levende en som sådan. Jeg tar gjerne noe av den i kokt form tilbake igjen, men det blir en helt annen diskusjon.

Kamtsjatkakrabben, eller kongekrabben, som nå brer om seg på Finnmarkskysten, og som det også nå sies er på vei lenger sørover, er blitt et stort problem, særlig innenfor fiskeriene og det som har med havbunnen å gjøre. Enkelte har også sagt at det er en uønsket art. Drom strides åpenbart noen forskjellige etater. I inneværende år har man flyttet grensene når det gjelder fritt fiske etc. Det gjør at det kan se ut som om man faktisk regulerer fangstene ned istedenfor opp for denne arten. Kan statsråden si noe om man vurderer å flytte grensene igjen, slik at man får tatt opp mer av kongekrabben?

Statsråd Lisbeth Berg-Hansen [14:10:46]: La meg få slå helt klart fast innledningsvis at er det noe jeg er helt sikker på, er det at den samme kongekrabben fortsatt vil gi oss nye spørsmål og nye utfordringer. Det er en relativ ny art i norsk fauna som jeg kan slå fast at vi ikke har nok kunnskap om. Samtidig er det sånn at de som har levd med den lengst, altså fiskerne i Øst-Finnmark, faktisk har lært seg å leve med den og utnytter den økonomisk på en god måte.

Så er det også sånn at forskere – det er i all hovedsak én forsker som er ekspert på dette området – sier at ja, det er endringer på havbunnen, men det er ikke sånn at det er ødeland.

Når det gjelder grensene, har vi ikke fastlagt neste års forvaltning, men vi vil følge det som Stortinget har vedtatt om en todelt forvaltning. Når grensene ble flyttet, var det jo for det første for å sette en stopper for det ulovlige fisket innenfor grensen, samtidig som det var utfordringer knyttet til biologien innerst i en fjord.

Harald T. Nesvik (FrP) [14:11:58]: Da skal vi bevege oss over i et nytt felt, og det går på oppdrett. Spørsmålet mitt til statsråden er knyttet til de forskjellige signalene som kommer fra forskjellige departementer. Statsråden – fiskeri- og kystministeren – har ett syn knyttet til oppdrett. Det er åpenbart at miljøvernminister Solheim har et helt annet syn på det. Videre ser vi forskjellige uttalelser fra forskjellige direktorater og institutter. Mens direktøren for Direktoratet for naturforvaltning har ett syn og nærmest vil slakte ned halvparten av norsk oppdrettsfisk, så har vi heldigvis andre direktorat som er i motsetning til dette.

Det har nettopp vært et møte der man skulle prøve å komme et steg videre. Signaler som kom ut fra det møtet, er at man står på stedet hvil og ingen ting skjer. Spørsmålet mitt til statsråden er følgende: Hvem er det nå vi skal høre på fra regjeringens side knyttet til oppdrettsnæringen og forvaltningen der? Kan vi nå stole på at det er fiskeriministeren som er det, slik at næringen går gode tider i møte, eller er det miljøvernministeren, så vi går dårlige tider i møte?

Statsråd Lisbeth Berg-Hansen [14:13:11]: La meg for det første slå fast at regjeringen har ett syn på denne

saken. Fiskeri- og kystministeren og miljøvernministeren er helt enige om at havbruksnæringen er en viktig næring, og at den er viktig for framtidig verdiskaping. Samtidig er vi akkurat like enige om at denne næringen har noen utfordringer som må løses. Det er satt et stort fokus på det. Så har vi en struktur under de forskjellige departementene. Det er ingen tvil om at fiskeri- og kystministeren er den som har ansvaret for havbruksnæringen og utviklingen av den, samtidig som det er heller ingen tvil om at miljøvernministeren har ansvaret for villaksens ve og vel og utfordringer knyttet til den. Så møtes vi for å diskutere dette, for det er i skjæringspunktet mellom villaksen og oppdrettsnæringen at utfordringene er. Vi har en veldig god dialog.

For øvrig ser jeg veldig fram til å komme tilbake i denne salen etter å ha fortært både juleribbe, kalkun og juletorsk og alt, for å diskutere dette videre. Det er fiskeri- og kystministeren som fortsatt har ansvaret og skal ha ansvaret for havbruksnæringen.

Frank Bakke-Jensen (H) [14:14:27]: Jeg tolker det sånn at det ikke blir kamtsjatkakrabbe på julebordet til fiskeriministeren.

For ikke veldig mange dager siden hadde vi en diskusjon i denne salen om reguleringen for fiskeriene. Da diskuterte vi boplikt ved generasjonsskifte i et rederi. Da var statsråden ganske klar på at det ikke var boplikt ved generasjonsskifter. Det var i en diskusjon med representanten Harald Nesvik. Så hørte vi i dag at Harald Nesvik i svar på en replikk gjentok boplikt som et av problemene.

Mitt spørsmål til statsråden blir: Er man mer usikker nå på om boplikten gjelder ved generasjonsskifter, eller kan statsråden bekrefte at det gjelder ikke?

Statsråd Lisbeth Berg-Hansen [14:15:21]: Statsråden er vesentlig mer sikker nå enn den kvelden vi diskuterte det. Da tok jeg et lite forbehold om min tolkning av regelverket, men fortet meg sporenstreks tilbake til departementet for å få avklart hvordan det er.

Det er slik at ved generasjonsskifte ved dødsfall er det ikke boplikt. Da kan en bo i Oslo og overta bedriften – det er selvsagt aktivitetskrav – og drive den administrativt fra Oslo. Men er det generasjonsskifte som ikke skyldes dødsfall, men et planlagt generasjonsskifte, er saken annerledes. Da skal jeg være kjempærlig og si at det synes jeg ikke det er veldig mye logikk i. Så jeg har bedt mitt embetsverk, med bakgrunn i den kunnskapen jeg da fikk med det spørsmålet som ble stilt i denne salen, om å forberede saken og komme til meg med den med tanke på i hvert fall å få lik behandling av de to tilfellene.

Så det som blir tatt opp i denne salen, tar jeg med meg og gjør noe med når det er klokt å gjøre noe med det. Det tror jeg det er i denne saken.

Frank Bakke-Jensen (H) [14:16:30]: Jeg må få skyte inn at det var også på bakgrunn av et velformulert Dokument nr. 8-forslag fra Høyre – slik at vi får alt rett her!

Jeg vil gjerne tilbake til et stadig tilbakevendende tema,

og det er innvandringspolitikk på finnmarkskysten. Nå er det slik at vi tidligere har spurt om forskningsinnsats. Politiske debatter blir bestandig vanskelig hvis man ikke er klar over hva som er fakta. Nå opplever jeg at diskusjonen rundt kongekrabbe er hard, høymælt, og den er til tider ganske merkbar langt unna krigssonen også.

I svaret til Nesvik sa statsråden at det er fortrinnsvis én forsker som har greie på dette. Jeg kommer fra Finnmark og vet at fjæraveien er lang, så det kan i utgangspunktet se ut som om det er litt lite mannskap til å finne ut om disse tingene. Har statsråden noen planer om å øke forskningsinnsatsen, eventuelt øke faktakunnskapen ute blant folk, sånn at vi får en litt annen diskusjon på dette feltet?

Statsråd Lisbeth Berg-Hansen [14:17:35]: For det første er jeg helt enig i at æres den som æres bør – så jeg skal gjerne dele æren knyttet til forrige sak.

Til kongekrabben. Som jeg sa i en tidligere svarreplik: Ja, jeg er helt sikker på at her får vi opp spørsmål og utfordringer som vi ikke har svar på i dag. Så var det vel kanskje litt unøyaktig av meg å si at det bare er én forsker som har greie på dette, men det er i alle fall én forsker som har vesentlig greie på det. I tillegg er det da forskere, ikke minst i Russland, som også har greie på dette, som også har vesentlig lengre erfaring med det jeg velger å kalle kongekrabbe – sikkert fordi jeg sliter litt med det ordet kamtsjatkakrabbe, men det er vel det som er det korrekte. Det er opplagt at her må vi opprettholde en høy innsats på forskningen. Jeg er også opptatt av at vi skal ha en debatt som er basert på fakta i denne saken. Jeg tror enhver debatt fortjener det når det gjelder utviklingen av norsk sjømatnæring. Det legger jeg fortsatt stor vekt på.

Rigmor Andersen Eide (KrF) [14:18:56]: Spørsmålet mitt er i samme gate som representanten Nesviks.

I går aksjonerte disse fiskerne utenfor Fiskeridepartementet med 4 000 kongekrabber. Det var litt av et liv! Aksjonen skjønte jeg var en protest mot ministerens, ifølge aksjonistene da, høyst kontroversielle kongekrabbeforvaltning, som er i strid med St.meld. nr. 40 for 2006–2007 og bryter en rekke internasjonale lover og konvensjoner, ifølge disse. Er dette en riktig beskrivelse av innholdet i forvaltningen, og vil dette føre til en økt invasjon av denne fremmede arten langs kysten vår?

Statsråd Lisbeth Berg-Hansen [14:19:43]: Det blir sagt her at i går aksjonerte fiskere. Ja, det var tre fiskere med i går. Men det er tredje runden på relativt kort tid at det er kongekrabbe på fortauet utenfor Fiskeri- og kystdepartementet.

Det blir også sagt at det var mye liv med 4 000 kongekrabber. I går tror jeg de var relativt døde. Det var nok mer liv i den første runden da det bare var 200. De var definitivt i live og var på tur inn i departementet på egne bein. Da var det nok større liv!

Det sies at dette handler om en protest mot Fiskeri- og kystdepartementets forvaltning. Jeg tror, for å si det som sant er, at Neptune Network og de som har kjørt denne aksjonen for tredje gang, nok har et annet formål enn det

kanskje fiskerne har. Men det får de bli enige om seg imellom. Neptune Network er misfornøyd fordi de påstår at de ikke har fått møte meg. Jeg har tilbudt dem møte når som helst på mitt møterom i departementet, og jeg har hatt møte med dem før om en annen sak. Det var de ikke fornøyd med denne gangen. Sånn er det, jeg har tilbudt dem det for å diskutere forvaltningen. Den er da tuftet på et vedtak i dette hus. Jeg vil videreføre det forvaltningsprinsippet.

Presidenten: Replikordskifte er omme.

Frank Bakke-Jensen (H) [14:21:11]: Høyres næringspolitikk har som mål å legge til rette for et variert og lønnsomt næringsliv, et næringsliv som trygger velferden, et næringsliv med sikre og interessante jobber.

I årets budsjettdebatt har det fra medlemmer av regjeringsfraksjonen til stadighet blitt etterlyst eksempler på den dynamiske effekten Høyre hevder man får når man bruker skattelette for å gi næringsutøverne bedre betingelser.

Da den rød-grønne regjeringen startet sitt arbeid i 2005, hadde Høyre, med den politikken man fikk til i Samarbeidsregjeringen, lagt forholdene godt til rette for økt næringsutvikling og økt verdiskaping. Mye av fortellingen om det rød-grønne glansbildet baserer seg altså på at norsk næringsliv har lyktes med å utnytte de gode rammebetingelsene – rammebetingelser de fikk med Høyre i regjering. Så når statsråd Giske tar knebøy og surfer på næringslivsbølgen, må han huske at for å skape en sånn bølge er man avhengig av muskler, og de musklene har altså Høyre i lag med næringslivet vært med og trent opp.

Trygghet for velferden, økonomisk vekst og et næringsliv med sikre jobber er altså en stor og viktig del av den etterlyste dynamiske effekten.

Nå er det ikke slik at skattelette er det eneste verktøyet Høyre har i sin næringslivspolitik. Forutsigbare betingelser er viktig. Norge har et gjennomregulert næringsliv, og da mener Høyre det er viktig å ha følgende momenter i minne:

Politiske reguleringer har ofte en kostnadsside. Derfor er det viktig å huske intensjonen når man skal inn å regulere. Forandre for å bevare heter det i Høyres verdibaserte næringspolitikk. Hvis forutsetningene for reguleringen endrer seg, må man også være villig til å se på reguleringer og forskrifter i et nytt lys. Det er en fare for, og Høyre mener at vi ser dette oftere nå, at reguleringene beholdes mer for politikken, hensynet til ett eller flere partier, eller for reguleringenes egen del, ikke fordi man skal oppfylle en intensjon. Det gjør at politikken blir uforutsigbar og skaper dårlige betingelser for økonomisk vekst. Høyre mener det er et problem at man opererer med forskjellige strukturordninger for ellers like fartøy innenfor kystflåten. Høyre vil også i større grad ha en markedsrettet fiskeripolitikk. Til representanten Lillian Hansen, som mener at alt er bare gloria, bare velstand: Jeg vil anbefale henne å reise nordover og spørre om alle innenfor næringen er like fornøyde.

Høyre mener Norge trenger en nasjonal strategi for mineralleting og utvinning, dette for å bøte på manglende

helhetstenkning og å skape forankring der man blir berørt. Høyre vil også se på minerallettingen i sammenheng med at antall verneprosesser eskalerer, verneprosesser som nesten uten unntak mangler forankring lokalt. Her mener Høyre at vår politikk skaper bedre forutsigbarhet for både næringsutvikling og vernepolitikk. Det er et tankekors at statsråd Giske tar fram den økte satsingen. Den er nok riktig, men det er faktisk sånn at vi er betenkt fra Høyres side. Hvis man ikke klarer å forankre denne typen prosesser lokalt, kan man risikere støy, noe som ikke bestandig skaper god, næringsvennlig politikk.

Så til reindriftsnæringen. Høyre mener at reindriftsnæringens største problem er at gjeldende lovverk ikke håndheves. Aktørene innen næringen har alt å tjene på at de blir sett på som næringsutøvere, med de rettigheter og plikter dette innebærer. I dag ser vi dessverre et bilde av en kulturbærende dyrefôrproducentnæring, og det kan vi ikke være bekjent av. Det blir ikke god næringspolitikk av unnlatelsessynder, og jeg mener faktisk at her bør statsråden ta sitt ansvar.

I debatten om oljeletting i Lofoten og Vesterålen trekker man dessverre føre-var-prinsippet så langt at man nekter å søke kunnskap.

Høyre mener det er viktig at næringspolitikken sørger for progresjon i den norske olje- og gassutvinningen. Vi mener vi trenger en politikk som sørger for at vi tar den posisjonen i Barentshavet vi må ha, for at norske sikkerhetskrav og norsk lovverk skal være rådende i industriutviklingen der nord. Da er det farlig å lukke øynene og håpe at dette går over.

Sprikende signaler om hvor man vil med politikken, er et problem for næringslivet.

Havbruksnæringen har det siste året opplevd en fantastisk økonomisk vekst, samtidig som miljøutfordringene har blitt større og større. Høyre er for å flytte makt ut til regionale ledd og mener en regional tildeling av konsesjoner er bra. Høyre vil derfor se på en ny forvaltningsmodell for havbruk. Men allikevel er det et viktig prinsipp: Hvis man flytter makt og myndighet, må man flytte det så kraftig og så ettertrykkelig at avgjørelsene som blir tatt ute i det regionale leddet, er de avgjørelsene som gjelder. Sirkuset rundt de to siste års tildelinger av laksekonsesjoner tjener ikke norsk næringspolitikk til ære. Høyre vil ha en forvaltningsmodell som skaper troverdighet overfor miljøverne, lokale myndigheter, næringsaktører, markedsaktører og investorer.

Til slutt: Høyre vil ta grep for å sikre villaksen, både av hensyn til villaksens situasjon og havbruksnæringens omdømme. Først når man tar sånne grep, blir Norge rigget til å bli verdens fremste sjømatnasjon.

Ingrid Heggø (A) [14:26:29]: Arbeidarpartiet er oppteke av å skapa og dela, at bedriftene og deira tilsette og eigarar har gode og føreseielege rammevilkår for å skapa verdiar og arbeidsplassar.

Regjeringa har sett i gang ei rekkje tiltak for forenkling og for å få på plass gode, langsiktige og føreseielege rammevilkår. Vi har fått gjennomført evaluering av Innovasjon Norge og SIVA. Vi utgreier meir vedrørande reise-

livssatsinga. Alt dette er bra, og eg ser fram til oppfølginga her.

Budsjettet til regjeringa er veldig tydeleg på innovasjon og nyskaping i næringslivet, bl.a. når det gjeld verkemiddel gjennom Innovasjon Norge og næringsretta forskning.

Så registrerer eg at opposisjonen, spesielt Framstegspartiet, har meir pengar å bruka på våre satsingar. Men det overordna fokuset for oss er likevel å halda orden i økonomien, elles går det gale med næringslivet vårt, med den eksportretta industrien og landet Noreg.

Sjølv om det smertar både Høgre og Framstegspartiet, har nasjonen Noreg lykkast i desse fem åra vi har sete i regjering, og då må det vera lov å seia at også regjeringa i stor grad har lykkast. Det betyr ikkje at vi er i mål. Vi vil meir. Men vi må kunna vera stolte over at 253 900 nye arbeidsplassar, 382 000 fleire sysselsette, den lågaste arbeidsløysa i Europa, og at Noreg atter ein gong er kåra til verdas beste land å bu i.

Så er det sjølv sagt ikkje slik at alt kjem av den raud-grøne politikken. Men på den andre sida kan det heller ikkje vera slik at alt dette har kome trass i regjeringa sin politikk. Dersom vi ser næringspolitikken i Noreg litt frå utsida: Noreg er rangert som nr. 8 på Verdensbankens «Doing Business»-liste, Noreg er nr. 9 på AMD-indeksen, Noreg vert lyfta fram som eit rapporteringsmessig skatteparadis i ein rapport frå Verdensbanken, alt dette trass i at vi har både formuesskatt og omfattande momsordningar.

Når ein så høyrer at formuesskatten skal vekk, for andre land har fjerna han, gløymer ein å seia at i desse landa har ein innført eignedomsskatt. Er det dette som er Høgre sitt svar på korleis vi skal få tak i nullskattytarane? For uansett kva ein meiner om formuesskatt, er dette ein skatt der vi tek dei rikaste. Tek ein han bort, fell noko av legitimiteten ved skattesystemet vårt bort. Skatten går til å sikra velferda vår. Tek ein bort formuesskatten, tilsvare det faktisk 12 000 sjukeheimplassar. I dette valet vel eg 12 000 fleire sjukeheimplassar. Det valet gjer nok det norske folket òg.

Næringskomiteen har ein del ting til felles, sjølv om ein etter å ha høyrte debatten både i dag og på tysdag, også ser at det er heilt klare politiske skiljeliner: brutaliseringa av arbeidslivet med 13 timars dag, 60 timars veke, mellombels tilsetjing og svekkja stillingsvern. Dette er ikkje vår politikk. Det er òg eit skilje i synet på samarbeidet med både arbeidstakar- og arbeidsgjevarorganisasjonane – ja, den norske modellen – i synet på å eiga vasskrafta vår, eigarskapspolitikken og ein aktiv næringspolitikk, ikkje ein næringsnøytral.

Mange av diskusjonane vi har hatt, har gått på forenkling. Næringslivet har spart 663 årsverk ved bruk av elektronisk innrapportering i Altinn. 45 millionar skjema er sende inn via Altinn sidan 2004. Dette er mange arbeidstimar sparte. Etter at skatteetaten begynte å tilby førehandsutfylte sjølvmeldingar på nett, er det friggitt om lag 800 årsverk.

Eg vil òg dra fram eit moment som har vore lite debattert, med omssyn til kvifor Noreg har greidd seg så bra gjennom finanskrisa, nemleg at vi har ei så høgt utdanna befolkning, og at kvinners deltaking i arbeidslivet

er svært høg. Investering i utdanning for kvinner er i realiteten investering i menneskeleg kapital, som er ein viktig føresetnad for økonomisk vekst. Men utan gode som mammaperm og pappaperm og utan kvotering og ein aktiv likestillingspolitikk hadde vi ikkje vore der vi er i dag. Og ved skattekutt er det menn som vinn, ikkje kvinner.

Eit anna kjenneteikn ved den norske modellen er at dei fleste arbeidstakarane er fast tilsette og organiserte. Dette gir eit ryddig arbeidsliv.

Dei vala som vi gjer i dag, får store konsekvensar for korleis næringslivet vårt ser ut om 20 år. Då må vi føra ein næringspolitikk som også skapar morgondagens arbeidsplassar. Då kan vi ikkje selja ut vassrettane eller dei store norske selskapa. Då kan vi ikkje ta vekk den eine partens innverknad i trepartssamarbeidet. Då kan vi ikkje føra ein næringsnøytral politikk.

Framtidas velferdssamfunn vert bygt no. Vi må skapa for å dela.

Hans Frode Kielland Asmyhr (FrP) [14:31:44]: Jeg har lagt merke til at de rød-grønne politikerne i denne debatten om landbrukspolitikken nok en gang kritiserer opposisjonen for opposisjonens forslag. Men når man hører de innleggene som rød-grønne politikere har hatt her i dag, er det de samme innholdsløse innleggene som er blitt holdt år etter år – antageligvis skrevet av den samme rådgiveren. Jeg vet ikke om jeg kan bruke ordet «floskler», president, men det er tomme ord, uten reelt innhold. Og det er likedan når man leser innstillingen: Det er ikke noen klar kurs.

Det er her vi er ved kjernen. Norsk landbruk står i dag overfor et betydelig veivalg for tiden som kommer. Det krever utstaking av en klar kurs. I dag er det ingen klar kurs. Det er ikke samsvar mellom det glade budskap som kommuniseres fra landbruksminister Brekk og andre rød-grønne politikere, og slik situasjonen oppleves ute i næringen.

Representanten Lundteigen har vært en tydelig kritiker av den rød-grønne politikken. Det har jeg registrert ved flere anledninger. Og jeg registrerte at Lundteigen i forbindelse med Flåttens innlegg kritiserte Høyre for manglende mulighet til å ta ut timelønn. Situasjonen i dag er jo at det under den rød-grønne regjeringen heller ikke er noen timelønn å snakke om, spesielt hvis man skal gjøre realistiske regnestykker når det gjelder vederlag både for kapital og for arbeid. Dette er alvorlig, fordi vi i denne næringen har en statlig politikk som er svært sent ute i forhold til utviklingen i landbruket. Det er en enorm utvikling der ute, ikke minst på den tekniske siden, og det vil få enorme betydninger for strukturen framover.

Det snakkes mye om at kapital ikke må gå ut av næringen, bl.a. når man kritiserer systemet med melkebørs. Men framover er vi avhengige av at ganske mange tar valget å gå ut av næringen, for at det skal være liv for dem som er igjen. Hvordan kan man forvente at folk skal ta et skritt ut av en næring, hvis man ikke kan få med seg den kapitalen man har investert i næringen?

Investeringssiden i næringen er svært kritisk. Kvoter og arealstørrelser kan ikke forsvare nødvendige investe-

ringer. Derfor er man nødt til å ta klare valg. Hvis man ikke klarer å ta de store valgene som man er er nødt til, vil endringene i de neste ti årene bli enorme med tanke på manglende økonomi, men også med tanke på den alderssammensetningen man har i næringen, og i befolkningen generelt.

Fremskrittspartiet viser klare veivalg i landbrukspolitikken.

Det er mye snakk om den kommende landbruksmeldingen. Jeg frykter at den blir en gjentakelse av status quo, altså slik det er i dag. Det man må gjøre i den kommende landbruksmeldingen, er at man må ta klare, tydelige valg, og man må ligge langt foran utviklingen slik den er i dag. Landbruksmeldingen må vise vei for politikken og næringen, ikke omvendt. Men med en så passiv statsråd i denne sektoren tror jeg at utviklingen vil bli det helt motsatte av hva man kommer til å utmeisle i den kommende landbruksmeldingen. Det er et paradoks at de som i dag virkelig satser på landbruket, gjør det motsatte av hva som er utmeislet i offentlig politikk. Det bør være et paradoks for flere enn undertegnede.

Else-May Botten (A) [14:37:06]: Når neste års statsbudsjett er strammere enn det vi har sett de siste fire årene, er det et tegn på at vi har orden i økonomien, og at det står sentralt for regjeringen. Det er viktig for oss som er opptatt av næringspolitikk.

En ansvarlig økonomisk politikk der man strammer inn på oljepengetruken, er viktig for norsk næringsliv, spesielt for industrien og konkurranseutsatte næringer. Selv om Norge har en åpen økonomi, som merker en stadig sterkere internasjonal konkurranse, har vi lavere ledighet nå enn under forrige regjering, uten finanskriser. Det er flere i arbeid, industriproduksjonen stiger, og det er optimisme å spore i næringslivet.

NHOs økonomidirektør sa for kort tid siden i en pressemelding at han avblåste finanskrisen. Det er nok mer optimistisk enn det jeg tør å være, men det bekrefter en sterk optimisme i næringslivet. For det er verdiskaping som skal finansiere velferden vår også i framtiden.

I budsjettet vi i dag behandler, legges det til rette for utvikling av et framtidsrettet og nyskapende næringsliv. Noen av tiltakene som er iverksatt for å dempe virkningene av finanskrisen, er skalert ned. Samtidig er det en økt satsing på virkemidler som bidrar til et innovativt, kunnskapsbasert og miljøvennlig næringsliv. Tiltakspakken for verft og utstyrsleverandører viser seg å være rett medisin til rett tid.

Tidligere i høst kunne vi lese i Aftenposten at krisestemningen er snudd til optimisme i verftene, og at verdien av kontraktene som var skrevet hos norske verft fram til september, var høyere enn i de to siste årene til sammen. Fremskrittspartiets representant Harald T. Nesvik sto i forrige uke på talerstolen her og skrøt av at han hadde vært med på å vedta dette, og det synes jeg er veldig bra. At regjeringen og næringsministeren har så solid støtte i Stortinget, også fra opposisjonen, vitner om en tverrpolitisk og god oppslutning om vår politikk.

GIEK er et av de virkemidlene norske bedrifter har hatt

ekstra stor nytte av, spesielt i den tiden som vi har lagt bak oss. Regjeringen har stilt opp med økte rammer og mer fleksible ordninger for å sørge for å dekke næringslivets behov for risikoavlastende ordninger. Rammene har hatt store økninger, og potten er nå på hele 120 mrd. kr.

Også andre næringspolitiske virkemidler har vist seg å være nyttige for norsk næringsliv i den fasen de har vært igjennom, som f.eks. Innovasjon Norge, Forskningsrådet, BIA-midler og satsing på reiseliv – ja, det kan nevnes mye.

Så registrerer vi at opposisjonen, og spesielt Fremskrittspartiet, har mer penger å bruke på disse virkemidlene enn det vi har. Men samtidig som de i innstillingen framstiller det som et problem at Innovasjon Norge har så mange føringer, legger man selv inn føringer og mener at Innovasjon Norge må satse på konkrete prosjekter.

I Høyres alternative budsjett framstilles det som et problem at de statlige næringsoverføringene har økt etter at den rød-grønne regjeringen tiltrådte. Framfor å øke den statlige næringsstøtten vil Høyre bedre rammebetingelsene for næringslivet. Likevel tar de opp i sine merknader flere konkrete prosjekter de mener myndighetene bør vise godvilje til, som Runde Miljøsenters, LofotenMat osv. Det er kanskje ikke veldig stø kurs her.

Satsingen på miljøteknologi er et punkt som jeg vil nevne spesielt. Regjeringen vil bruke hele 307 mill. kr på miljøteknologi i 2011. Det er en økning på 167 mill. kr fra i fjor og inkluderer et helt nytt treårig program for miljøteknologi. Som et ledd i denne strategien skal det gjennomføres et program for miljøteknologi over tre år på til sammen 500 mill. kr. Dette kommer i tillegg til en rekke andre satsinger på grønn teknologi over andre budsjetter, som Kunnskapsdepartementet, Miljøverndepartementet og Olje- og energidepartementet.

Gjennom å satse på miljøteknologi bidrar vi til å løse miljøutfordringene samtidig som vi trykker arbeidsplasser og skaper nye og gode arbeidsplasser. Mange bedrifter i Norge er allerede i full gang med å skape miljøvennlig teknologi, og innenfor maritim næring er dette noe som kommer veldig godt med, ikke minst innenfor hele verdikjeden. Spesielt positivt er dette for leverandørindustrien nå, som kanskje er den industrien i denne verdikjeden som sliter mest.

Presidenten: De talerne som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Laila Gustavsen (A) [14:42:10]: I dag kan vi lese om nok en gladsak knyttet til forsvarsindustrien i min lokalavis. I dagens næringspolitiske budsjettdebatt synes jeg også det er viktig å dra opp perspektivet rundt Forsvaret og industrien. Hvis vi går tilbake til den debatten som var i Stortinget om behandlingen av St.meld. nr. 38 for 2006–2007, uttalte Høyres Jan Petersen, som den gang var leder av forsvarskomiteen, at han

«nok er av dem som er mer skeptisk til gjenkjøpsinstituttet enn det veldig mange andre er».

I Innst. S. nr. 117 for 2007–2008 skrev han videre:

«Dette medlem mener det kan reises mange spør-

mål til hvordan forsvarsmateriell anskaffes og særlig om gjenkjøpsystemet.»

Videre argumenterte Høyre i sine merknader mot å senke grensen for når det skal kreves gjenkjøp, fra 75 mill. kr til 50 mill. kr. Som kjent var et flertall i Stortinget selvfølgelig uenig med Høyre, noe som igjen ble meget godt mottatt fra forsvars- og sikkerhetsindustrien, som ikke minst gir konkrete oppdrag til norsk industri i dag.

Jeg har også søkt i Høyres stortingsvalgprogram. Der står ikke ordet «gjenkjøp» nevnt en eneste gang. Det står heller ingen ting om forsvarsindustrien, heller ikke i prinsippprogrammet til Høyre.

Regjeringen har gått motsatt vei. Regjeringsflertallet har valgt å styrke samarbeidet mellom Forsvaret og industrien med utgangspunkt i det som er Forsvarets behov. Forsvarsindustrien i Norge blomster. Eksporten til utlandet har siden 2005 økt med ca. 50 pst. Arbeiderpartiet har alltid stått for en politikk der Forsvarets anskaffelser også skal brukes som et næringspolitisk verktøy, og at vi gjennom det kan klare å bidra til at vi har en solid norsk forsvarsindustri. Det er derfor vi fører en politikk som gjør at store anskaffelser til Forsvaret skal bidra til økt verdiskaping i Norge, både gjennom eierskap og gjennom gjenkjøpsavtaler. I tillegg vektlegger vi flernasjonalt samarbeid i forsvarspolitikken, og vi videreutvikler det nordiske forsvarssamarbeidet. Alt dette er svært viktig for å sikre norsk forsvarsindustri og flere tusen underleverandører over hele landet. Resultatet ser vi i form av høykompetente arbeidsplasser. Vi ser ny og viktig teknologi, som også har et stort sivilts bruksområde. Altså: Dette er en viktig del av vår næringspolitikk.

Jeg er glad for, i likhet med representanten Heggø, at næringsnøytraliteten er byttet ut med en verktøykasse, for jeg mener at vi trenger målrettede, konkrete og aktive virkemidler i næringspolitikken til å fremme de kompetanseintensive og framtidsrettede områdene der Norge har særlige forutsetninger. Forsvarsindustrien er en del av dette. I dag har dette ført til at en 35 år gammel virksomhet på Kongsberg kan videreutvikles og at 250–300 arbeidsplasser sikres oppdrag i 2012.

Tore Nordtun (A) [14:45:35]: Noen mener at de gode resultatene som Norge har oppnådd, skyldes tilfældigheter – at vi har funnet olje og gass på norsk sokkel – og at resultatene kommer av seg selv. Slik er det ikke.

Vi har en klar ideologi og en modell for hvordan vi skal oppnå gode resultater og arbeid til alle – ikke minst i et tett samarbeid mellom partene i arbeidslivet, gjennom en aktiv motkonjunkturpolitikk og en aktiv næringspolitikk og gjennom en sterkt skattefinansiert offentlig sektor. Det er det som er bærebjelkene i vårt system for arbeid til alle.

Vi har valgt å la inntektene fra naturressursene våre være fellesskapets eiendom. Vi har ikke privatisert og latt et lite mindretall få overta eiendomsretten til olje- og gassressursene og til vannkraften. Det har andre land gjort, og det har de tapt mye på.

Jeg er svært glad for at det som ligger i denne innstillingen, en betydelig styrking av Statkraft, er en politikk fra

regjeringens side som er framtidsrettet og god, ved at vi nå styrker selskapet med 14 mrd. kr, mens utbyttet framover er klart forankret. Statkraft er et av de strategisk viktigste selskapene for Norge som forvalter betydelige ressurser. De forvalter disse ressursene på vegne av fellesskapet, og bl.a. skal avkastningen komme fellesskapet til gode.

Selskapet tar nå noen viktige strategiske grep. Man ser på det europeiske kraftmarkedet, man er med på markedsoperasjonene, man ser på internasjonal vannkraft, vindkraft, fjernvarme, småkraftverk osv. Dette er framtidrettet ressursforvaltning, og det er miljøforvaltning på sikt, og dette vil ha stor betydning for Norge som nasjon. Her ser vi også hvordan et statlig eierskap kan operere og sette noe ut i livet. Her får fellesskapet penger tilbake på sikt – i mangfold.

Men Statkraft har også forpliktelser. Jeg mener at selskapet må brukes mye mer aktivt også i forholdet til den kraftkrevende industrien, og må være på banen i den sammenheng. Det er de i dag, men de må markere seg sterkere i framtiden.

Jeg er også svært glad for den store garantiordningen som kom på plass fra regjeringens side, med hele 20 mrd. kr inn i fondet. Dette skal skape langsiktige, forutsigbare kraftavtaler for den kraftkrevende industrien. Dette er også framtidrettet politikk, og jeg mener at vi i dag tar noen særdeles viktige beslutninger på fellesskapets vegne når det gjelder våre selskaper.

Siri A. Meling (H) [14:48:49]: Høyre er opptatt av at norsk industri, norske arbeidsplasser og verdiskaping har gode vekstvilkår. Dette er grunnlaget for den velferden vi alle ønsker.

Norsk kraftforedlende industri er blant våre eldste industritradisjoner, bygget opp rundt landets store vannkraftressurser, og sammen med flere generasjoners kompetanse har denne industrien inntatt ledende posisjoner også i en global sammenheng, ikke minst når det gjelder miljøvennlig produksjon.

Dessverre møter deler av denne industrien i dag noen utfordringer både når det gjelder rammebetingelser, og når det gjelder å sikre energitilgang til konkurransedyktige priser.

Flere av de gamle industrikontraktene er i ferd med å løpe ut, enkelte av disse allerede ved årsskiftet, som bare ligger noen uker frem i tid. Det ryktes sågar at en bedrift som Norske Skog på Skogn, med 500 arbeidsplasser direkte og kanskje så mange som det tredobbelte indirekte, risikerer å måtte sende ut permitteringsvarsel til sine ansatte – dette fordi en ny langsiktig kraftavtale ennå ikke er kommet på plass. Og vi kjenner alle til de utfordringer både næringsliv og husholdninger i Midt-Norge har på grunn av høye strømpriser, siden regjeringen har brukt altfor lang tid på å ta denne situasjonen på alvor.

Det samme gjelder garantiordningen for kraftkjøp, som ennå ikke er notifisert ESA.

Jeg håper at næringsministeren, som dessverre ikke er til stede i salen akkurat nå, har så god kjennskap til norsk kraftintensiv industri at han vet at denne type industri ikke bare kan skrus av og på, alt etter som hvor store nedbørs-

mengder som kommer. Vi snakker om en industri som opererer på et globalt marked, og som i samme øyeblikk de stenger ned produksjonen, fra kundenes side lett vil kunne erstattes av andre leverandører. Derfor er kontinuerlig drift viktig.

Statkraft, som står for om lag en tredjedel av all norsk vannkraftproduksjon, er en tilnærmet monopolist i markedet når det gjelder å tilby langvarige industrikontrakter. Selskapet står for om lag en tredjedel av all norsk vannkraftproduksjon, men dette er ikke det viktigste forholdet i denne sammenheng. Det at Statkraft sitter på så mye som 80 pst. av magasinkapasiteten, gjør at selskapet i praksis må kunne oppfattes som en monopolist. Det er derfor viktig at selskapet ikke utnytter sin monopolsituasjon, men er aktive og ikke minst positivt innstilt til å få frem løsninger om energileveranser til norsk industri på forretningsmessige vilkår.

På bakgrunn av begrensninger i nettkapasitet og der til hørende usikre overføringspriser er det for den kraftforedlende industri per dato et krevende prosjekt eventuelt å inngå langsiktige industrielle avtaler med utenlandske kraftselskaper. Dermed blir den monopolistsituasjonen Statkraft i realiteten er i, ytterligere forsterket.

Susanne Bratli (A) [14:51:59]: En aktiv næringspolitikk er viktig for bosetting og arbeidsplasser i hele landet. En aktiv næringspolitikk er mer enn det som foregår i Næringsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet og Fiskeri- og kystdepartementet. Den er sektorovergripende og handler om alt fra bolyst, utdanning, samferdsel og annen infrastruktur, som f.eks. bredbånd, til tilgang på elektrisk kraft til en fornuftig pris – og det vet jeg alt om, jeg som kommer fra Midt-Norge.

Jeg vet at kraftsituasjonen i Midt-Norge er uholdbar, og jeg mener at vi faktisk har brukt for lang tid til å få på plass løsninger, og at dette har skapt en svært utfordrende situasjon for industrien i Midt-Norge. Men situasjonen tas på alvor. Det bekymrer meg å høre representanter fra de tidligere Bondevik-partiene framstille situasjonen som om det skulle finnes en «quick fix» for å løse kraftsituasjonen i Midt-Norge.

Derfor er det på sin plass at vi har fokus på det, og jeg mener at vi må få på plass løsninger for å kompensere industrien i Midt-Norge for den konkurranseulempen strømprisene gir, noe som kommer i tillegg til avstandsulempene.

For oss som kommer fra distriktene, er det viktig å ha en regjering som har fokus på bosetting og verdiskaping i hele landet. Det er i distriktene grunnlaget for mye av landets verdiskaping finnes. Da Statistisk sentralbyrå tidligere i vår offentliggjorde tall som viste at verdiskapingen var større i sentrale strøk enn i distriktene, skapte det store diskusjoner, særlig i distriktene. Uavhengig av hva man mener om saken, er det i distriktene råvarene, som er grunnlaget for mye av verdiskapingen, finnes. Derfor er det viktig for næringsutvikling, for arbeidsplasser og for verdiskaping – ikke bare i distriktene, men i hele landet – at det bor og arbeider mennesker også i distriktene.

Derfor er det viktig, også for menneskene som bor

i Oslo, at det satses på bolyst, entreprenørskap og næringsutvikling på Leka, i Meråker, på Snåsa eller i Steinkjer.

Innovasjon Norge er et viktig verktøy for verdiskaping og arbeidsplasser over hele landet. Dagens modell, der mange ulike virkemidler og ulike krav til innovasjon forvaltes i én institusjon, er en god løsning for brukerne, samtidig som det sikrer effektiv og god distribusjon av virkemidlene, ikke minst gjennom lokalkontorene. Vi må derfor godta et mangfold i virkemiddelbruken og mer sammensatte målsettinger enn et ensidig fokus på innovasjonsnivået.

Innovasjon Norge spiller en viktig rolle i arbeidet med å utvikle næringslivet og samarbeidet med fylkeskommunene, og er sentral i denne sammenhengen. Dette gjelder særlig når fylkeskommunene fra 2010 er en betydelig eier av selskapet. Derfor er det foruroligende å høre representanter fra Høyre og Fremskrittspartiet bagatellisere sine egne forslag om å redusere overføringene til fylkeskommunene, både reduksjon i rammetilskudd generelt og reduksjon eller borttrødering av de regionale utviklingsmidlene over statsbudsjettet. Dette forteller meg at enkelte parti ikke har kunnskap om eller kjennskap til hvor viktig fylkeskommunenes rolle som regionale utviklingsaktører er, og hvor viktig deres oppmannsrolle for å samordne ulike virkemiddelaktører er – det være seg Innovasjon Norge, SIVA, såkornfond, regionale forskningsfond eller kommunene og deres førstelinjetjeneste.

Steinar Gullvåg (A) [14:55:21]: Vi har et godt land å leve i. Vi har gode velferdsordninger og et høyt velstandsnivå. Lønningene er høye. Det er prisene også. Arbeidskraften er relativt dyr, men vi har også overlevd finans- og gjeldskrisen med sysselsettingen i behold. Igjen er det vekst i økonomien, og norske eksportbedrifter later til å klare seg tilsynelatende godt, til tross for vårt norske kostnadsnivå.

Etter hvert som de økonomiske problemene tårner seg opp omkring oss og arbeidsledigheten øker, må vi regne med at enda flere vil se hen til landet der det faktisk er arbeid til folk flest og lønningene er høye. Og det må de gjerne gjøre. Men vi krever at de skal ha samme lønnsvilkår som norske arbeidstakere, følge norsk lov og norske arbeidslivsregler. Derfor har vi sett oss nødt til å allmenngjøre tariffavtaler, innføre solidaransvar, egne identitetskort i enkelte bransjer og opprette regionale verneombud. Men det er ikke nok. Utleie av arbeidskraft er blitt «big business». Seriose norske bedrifter opplever nå å bli utkonkurrert av selskaper som ikke følger norske lønns- og arbeidsbetingelser, skatteregler eller sosiale utgifter. Oppskriften er relativt enkel: Norsk eier oppretter et selskap i Litauen som driver utleie av arbeidskraft. Selskapet hyrer inn arbeidere fra Romania. Rumenerne leies deretter ut til norske selskaper på ordinær utleiekontrakt. All fakturering skjer via det litauiske selskapet. Utbetaling av lønn til arbeiderne går via internasjonale bankkontoer i Romania. Verken selskapet eller arbeidstakerne betaler skatt eller avgift til Norge, heller ikke til Litauen. Arbeidstakerne i Romania antas å sitte igjen med en timelønn på 50–60 kr, og

det er selvfølgelig svært lukrativt i ett av Europas fattigste land. Men de som virkelig tjener de store pengene, er de som leier ut arbeidskraften. Ingen kan konkurrere med dette, med mindre de driver på samme måten.

Norske firma som driver seriøst, med norske arbeidstakere, betaler skatt, arbeidsgiveravgift, feriepengar og selvsagt norsk tarifflønn og kost- og oppholdsgodtgjørelse til sine ansatte, har ikke en sjanse i konkurransen med disse andre bedriftene. Derfor er det svært viktig og avgjørende for norsk næringsliv at vi får bukt med dette problemet. Da må arbeidsmarkedspolitikken kobles med næringspolitikken og konkurransepolitikken.

Tor Bremer (A) [14:58:31]: Ein næringsdebatt utan eit tungt innslag av fokus på kunnskapsinstitusjonane våre blir i beste fall ein halvgod debatt. Eg seier det slik fordi kunnskapsinstitusjonane våre meir og meir kjem til å bli dei viktigaste kryssingspunktane i utforminga av ein framtidig næringspolitikk, og for den del òg i regionalpolitikken. Den viktigaste ressursen er og vil bli den menneskelege innsatsfaktoren. Den kunnskapen som Ola og Kari har i yrkeskarrieren, vil vera heilt avgjerande for om me lukkast med innovasjon, og det å skapa nye jobbar.

Eg brukte ordet kunnskapsinstitusjonar innleiingsvis, og då i brei forstand – alt ifrå barnehagen via dei yrkesretta utdanningane til høgare utdanning og forskning. Lat meg starta med det mest grunnleggjande, nemleg at barnehagane våre no har felles verdigrunnlag med skulane våre. I ein næringsdebatt vil eg difor peika på at me i dag snakkar om kreative barnehagar med fokus på nyskaping og entreprenørskap. Det er tidleg innsats i næringspolitikken. Det er altså ikkje berre i utdanningspolitikken det er viktig med tidleg innsats.

Barn og unge har nemleg av natur ein undrande og utforskande trong. Dette er eigenskapar som ein òg finn hos dei beste forskarane og dei mest energiske gründerane. Men nysgjerrigheita må stimulerast for å bli utvikla.

Både nasjonale og utanlandske undersøkingar viser at elevar som har hatt entreprenørskap som fag i skulen, skapar eigne bedrifter i vaksen alder ti gonger så ofte som dei som ikkje har hatt dette tilbodet.

Høgskulen i Sogn og Fjordane sitt samarbeid med fylkeskommunen om utvikling av opplæringstilbod i entreprenørskap er difor eit godt eksempel på dette. I lærarutdanninga er difor entreprenørskap lagt inn som tverrfagleg tema i utdanninga. Dette gjeld både allmennlæruddanninga og førskuleutdanninga, og høgskulen har også utvikla fleire vidareutdanningstilbod på dette området.

Alle studietilboda nyttar verktøyet REAL og erfaringsbasert læring. REAL er eit amerikansk erfaringsbasert og elevaktivt pedagogisk verktøy i entreprenørskap, som Høgskulen i Sogn og Fjordane har oversett og tilpassa norske forhold, i samarbeid med skular og barnehagar. Dette er viktig for å sikra landet vårt ein kunnskapsrik og kompetent arbeidsstyrke i framtida, noko som er heilt avgjerande for vår innovasjonsevne og verdiskaping. Med andre ord er samfunnet og framtidig arbeidsliv avhengige av skapande menneske – difor dette innspelet frå mi side i næringsdebatten.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [15:01:45]: Den internasjonale mat- og klimakrisen vil måtte få store konsekvenser både for internasjonal og norsk jord- og skogbrukspolitikk.

På samme måte som i 1974 er vi nå i en ny situasjon. Det er da viktig å ha rett perspektiv. Jordbruk er bruk av jord, skogbruk er bruk av skog, landbruk er bruk av land – altså: Vi må tilbake til basics. Landbruk er dypest sett gjenvinning av solenergi, og vi får samtidig også en effekt, nemlig at vi får fangst og lagring av CO₂ gjennom fotosyntesen. Dess flere grønne planter og dess grønne planter, dess større produksjon av fornybart karbon basert på luftas CO₂. Vi får altså redusert CO₂-mengde i lufta, samtidig som det gjennom fotosyntesen produseres karbon til erstatning for olje, gass og kullkarbon. Jeg velger å gjenta dette fra denne talerstol, fordi noen sannheter må bankes inn. Det har jeg erfaring for. Dette gir enorme perspektiver i utvikling av et grønt næringsliv.

Det er gledelig at regjeringspartiene i sine komitémerknader peker på viktigheten av å øke norsk sjøforsyningsgrad, basert på norske ressurser. Dette er helt i tråd med tilrådingen fra FN's matvareorganisasjon, FAO. Det er en trygg framtidspolitikk, som Norge har råd til!

Hvordan skal dette kunne realiseres når dagens virkelighet i jordbruket preges av rekrutteringskrise, redusert jordbruksareal, økt import av mat og mjøl til husdyra – altså stadig svakere matvaresikkerhet? Det trengs ny kurs for jordbrukspolitikken.

En trenger ikke være rakettforsker for å forstå at norsk matvaresikkerhet er gradvis svekket de siste 20 åra. Alle regjeringer i denne perioden har ansvar for dette. Ingen regjeringer har tatt et oppgjør med kursen. Diskusjonen har vært tempoet i å svekke matvaresikkerheten. Jeg skulle gjerne hørt denne ærlige sjølerkjennelsen fra flere i denne salen. Spesielt vil jeg utfordre Høyre og Arbeiderpartiet.

I diskusjonen om framtidens jordbrukspolitikk må matpolitikken avklares først. Ved en ærlig faglig-politisk debatt om hvilken matseddel norsk jordbruk skal produsere for å øke matvaresikkerheten, skal stortingsflertallet så ta valget. For meg er bestemødrenes omsorg for barnebarnas helse og mat en god rettsnor for framtidens matseddel. De tenker langsiktig trygghet ut fra erfaring.

Når denne matseddelen i større grad skal tuftes på norske naturressurser, er korn- og kraftfôrpolitikken et avgjørende virkemiddel. Det må bli mer lønnsomt å dyrke korn i Norge, det må bli mer lønnsomt å dyrke gras, og importen må reduseres.

Sjøløst vil det koste penger. Norge har en lav sjøforsyningsgrad, god økonomi og en rød-grønn regjering. Vi har forutsetninger for en ny kurs, og jeg venter i spenning.

Bjørn Lødemel (H) [15:05:05]: I Nationen har det den siste tida gått ein debatt om inntektsutviklinga i landbruket. Mykje tyder på at tala som landbruksministeren likar å skryte av, ikkje synleggjer dei reelle inntektene i næringa.

Høgre meiner at den norske landbrukspolitikken ikkje er tilpassa dei utfordringane som er, og at det er eit stort behov for ein politikk som gjev langt større handlefriheit for den enkelte bonde. Etter Høgre sitt syn vil det

vere eit av dei viktigaste tiltaka for å styrkje lønsemda og framtidstrua i landbruket.

Høgre har lenge pressa på for at Stortinget skal få handsame ei ny landbruksmelding, og endeleg har vi fått gjennomslag for det. Høgre meiner det ikke berre er avtaleverket som er avgjerande for å betre lønsemda i landbruket, det er heile totalsituasjonen for bonden som sjølvstendig næringsdrivande som Høgre no ønskjer å fokusere på. Det vil også vere eit viktig tema i den nye landbruksmeldinga.

Senterpartiet prøver å framstå som garantist for rammevilkåra til landbruksnæringa og prøver å skape eit avhengigheitsforhold mellom denne næringa og partiet. Når vi ser kor klistra Senterpartiet er til SV i viktige saker som privat eigedomsrett, vern, rovvilt og sosialistisk politikk generelt, er det klart at Høgre vil vere ein langt betre alliansepartnar for landbruket enn det Senterpartiet prøver å framstille det som også her i debatten i dag.

Høgre meiner at staten skal halde fram med økonomiske tilskot til landbruket, men at tilskota skal vere mindre byråkratiske og meir målretta. Skremselspropaganda frå senterpartipolitikarane og landbruksorganisasjonane om at Høgre i posisjon vil øydeleggje landbruket i distrikta, er svært misvisande.

Når Høgre reduserer overføringane til landbruket, blir det langt på veg vege opp av andre tiltak som reduserer utgiftene til bonden. Det blir ofte gløymt i den kritikken våre budsjett får frå landbruksorganisasjonane.

Høgre meiner at tilskotsordningane på ein heilt annen måte må tilpassast både kombinasjonsbruk og heiltidsbruk. Støtteordningane må forenklast og avbyråkratiserast. Vi må ha system med lågast mogleg forvaltingskostnader.

Det vi treng mest av alt i landbruket, er ein næringspolitikk som er treffsikker. Vi må stimulere oss vekk frå investeringstørka i landbruket. Derfor har Høgre føreslege investeringsfond etter svensk modell for å utsetje den høge personskattlegginga av enkeltmannsføretak. Derfor vil vi også fjerne arveavgift og formuesskatt, og vi vil heve minstefrådraget og heve toppskattgrensa for lønsmottakarar. Dei fleste bøndene har arbeidsinntekt og alternativ inntektskjelde ved sidan av, så dei blir også råka av toppskatten.

Vi ser i dag at det vil kome ei sak i Høgsterett om buplikt. Dette er forelda lovverk. Høgre vil fjerne priskontroll, delings- og bupliktreklar. Det vil også betre kapital- og verdisituasjonen i landbruket og dermed vere med på å skape eit meir aktivt og framtidretta landbruk.

Alf Egil Holmelid (SV) [15:08:14]: Eg vil starte med ein liten kommentar til representanten Bakke-Jensen.

Vi har her i denne salen diverse gonger fått beskjed frå opposisjonen om at no må regjeringa slutte å snakke om kva som har skjedd i tidlegare regjeringar, dei må slutte å snakke om kva tidlegare borgarlege regjeringar har gjort og ikkje gjort. Og så hadde Bakke-Jensen eit innlegg der han seier at det som går bra i næringslivet i dag, skriv seg frå tidlegare regjeringar. No må opposisjonen snart bestemme seg for om vi skal snakke om tidlegare regjeringar, eller om vi ikkje skal snakke om tidlegare regjeringar. Eller er det slik at vi skal snakke om tidlegare regjeringar

kvar gong noko går bra, og så skal vi ikkje snakke om tidlegare regjeringar kvar gong noko går dårleg? Det blir ein litt banal retorikk som eg synest eg måtte kommentere, ut frå at det spesielt er Høyre som stadig vekk har bedt næringsministeren slutte å snakke om tidlegare regjeringar. No skal ein plutsleg gjere det motsette når det passar, og prøve å ta æra for at det går bra i norsk næringsliv i dag.

Så vil eg kommentere ei sak som ikkje har vore teke opp her i dag før Tor Bremer tok ho opp, og det gjeld kompetanse og utdanning. Eg pleier av og til seie litt humoristisk – eller kanskje ikkje humoristisk – at det viktigaste næringsdepartementet er Kunnskapsdepartementet. Dersom ein har vore litt rundt i arbeidslivet i Noreg, og samanliknar det med arbeidslivet i andre land, ser ein at det som er veldig påfallande i norsk arbeidsliv, er at vi har eit høgt kompetansenivå på alle nivå i organisasjonen. Operatørar har eit høgt kompetansenivå, mekanikarar har eit høgt kompetansenivå, og dei kan lett samarbeide med folk med akademisk kompetanse, fordi dei har tillit til sin eigen kompetanse. Så dermed er det å vidareutvikle eit kunnskapsbasert samfunn som kan leggje til rette og vere konkurransedyktig ved at det er innovativt og ved at vi har arbeidarar som kan jobbe sjølvstendig, kanskje det viktigaste vi kan gjere. Då er den retorikken til Høyre som hovudsakleg går ut på at vi må få skattelette, for det vil redde alt i næringslivet, kanskje noko av det som er mest utfordrande i forhold til det som verkeleg betyr noko for næringslivet, nemleg at vi tek vare på dei fortrinna vi har, med høg kompetanse på alle nivå i organisasjonen. Då er også, som eg var inne på tidlegare, det å lage gode strukturar for at næringslivet og undervisningsinstitusjonane kan bli betre kjende med kvarandre, nokre av dei grepa vi må jobbe vidare med.

Elisabeth Røbekk Nørve (H) [15:11:14]: Høyre ønsker en fremtidsrettet og lønnsom landbruksnæring over hele landet, som gis nye utviklingsmuligheter med en redusert avhengighet av offentlig støtte. Høyre har i lang tid understreket behovet for en ny kurs i landbrukspolitikken, og vi er glade for at regjeringen nå endelig vil legge fram en landbruksmelding våren 2011. Forslag fra Høyre om en slik landbruksmelding har regjeringspartiene stemt ned flere ganger de seneste årene. Senest i forbindelse med statsbudsjettet for inneværende år pekte Høyre på en rekke utfordringer som møter landbruket, slik som rundt 30 000 tomme våningshus, at rundt 40 pst. av jordbruksarealene er utleiejord, og at priskontroll gjør bøndene fattigere og hemmer bosetting og investeringer i distriktene.

Vi registrerer at byggeaktiviteten i landbruket stuper, og at de faresignalene som Høyre har pekt på, nå er i ferd med å få gjennomslag i den offentlige debatten. «Mens graset gror, ramler låvene ned», skrev Nationen på lederplass.

Høyre mener det er tvingende nødvendig at den kommende landbruksmeldingen baserer seg på dokumenterte fakta om hva som er den reelle tilstanden i norsk landbruk i dag, men også at den bygger på realisme i forhold til hva som kan oppnås gjennom ulike typer virkemidler.

Mye tyder på at den offentlige historien om norsk landbruk ikke stemmer med realitetene. Da Landbrukets Ut-

redningskontor nylig la fram rapporten Nye bønder, fremgikk det at de nye bøndene i størst grad var blitt skuffet i sine forventninger når det gjaldt økonomien i gårdsdriften og utviklingen av priser på produktene.

Det er et paradoks med regjeringspartienes sterke kritikk av andre partiers landbrukspolitikk, når regjeringens manglende måloppnåelse er så veldokumentert.

For å styrke landbruket vil Høyre fjerne priskontrollen. Det må oppleves skrikende urimelig at Statskog kan betale milliardæren Stein Erik Hagen en pris himmelhøyt over takst for Borregaard Skoger, noe som andre skogeiere bare kan glemme. Vi husker også godt at regjeringen Stoltenberg lot dattera til den samme Hagen få kjøpe en herregård uten at priskontrollen slo inn. Dobbeltmoralen her er ikke god.

Høyre vil fjerne kravet om ti års skiftlige leieavtaler for jord, fordi det slår særlig uheldig ut ved vekstskifte. Høyre vil oppheve boplikten, fordi hele 35 000 småbruk med bolig i dag står tomme, og vi vil oppheve dagens delingsforbud i jordlova. Høyre vil også styrke de bruksrettighetenes rettigheter i statsallmenningene. Regjeringens løsninger imøtekommer ikke i tilstrekkelig grad fjellovens intensjoner om bruk i tråd med «tida og tilhøva». Forvaltninga preges i dag for mye av det å være museumsvoktere, som har altfor lite fokus på at bøndene må få utvikle sine bruk i tråd med samfunnsutviklinga.

Irene Lange Nordahl (Sp) [15:14:43]: Norge har unike reiselivstilbud, og Senterpartiet er opptatt av at reiselivet må gis mulighet til å utløse sitt potensial. Senterpartiet er tilfreds med at regjeringen fortsetter satsingen på reiseliv, og denne næringen må ses i sammenheng med natur, kultur, landbruk, fiskeri og samferdsel.

Senterpartiet er fornøyd med at minst 15 mill. kr av denne satsingen skal gå til Nordnorsk Reiseliv. Et nytt reiselivsselskap er nå etablert, og Senterpartiet har store forventninger til en felles profilering av Nord-Norge i utlandet gjennom dette selskapet.

Vi er også opptatt av å få mer volum inn i reiselivsnæringen for å øke lønnsomheten, og det er derfor viktig å få etablert flere direkte flyruter og charter-ruter, slik de har lyktes med i Finland. Så må det satses på etablering av flere reiselivsfyrtårn i Nord-Norge, som kan fungere som motorer i reiselivssatsingen.

Senterpartiet er opptatt av muligheten som ligger i at koblingene mellom tilgang til store og unike naturområder, utnyttning av lokale ressurser og tradisjoner og særpregede kulturlandskap, og ikke minst kunnskapen som folk har, og som er opparbeidet gjennom generasjoner, må utnyttes bedre for utvikling i reiselivet.

Senterpartiet mener det er viktig å styrke samarbeidet innen mat, reiseliv og opplevelser – på tvers av tradisjonelle næringer med bl.a. produkt, geografi og reisemål som fellesnevner.

For å realisere dette potensialet er det nødvendig med koordinert og tverrsektoriell innsats, og det vil være viktig å støtte opp under kompetansesenter med ansvar for å utvikle og spre den kunnskapen som kan nyttes innenfor reiseliv, mat, jakt og utmarksturisme. Her vil nasjonale

15. des. – 1) Bev. på statsbudsj. for 2011, kap. under Nærings- og handelsdept., Fiskeri- og kystdept., Landbruks- og matdept. og enkelte kap. under Fornyings-, administrasjons- og kirkedept. 2) Endringer i statsbudsj. for 2010 under Fiskeri- og kystdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2010 under Landbruks- og matdept. 4) Endringer i statsbudsj. for 2010 under Nærings- og handelsdept. 2010

kompetansesentre kunne spille en sentral rolle. Et eksempel på kompetansesenter er Norsk Fjellmatsenter, som er etablert i tilknytning til Geilo nasjonalparklandsby, med sterkt regionalt og lokalt initiativ og gjennomføringsevne. Dette vil også være med på å løfte norsk tradisjonell matproduksjon inn i en større sammenheng.

Fjord-Norge har over tid vært Norges flaggskip innenfor satsing på reiseliv, og fjordene på Vestlandet er svært viktig også nasjonalt.

Etableringen av Nordnorsk Reiseliv er inspirert av denne satsingen på Vestlandet, og jeg synes det er spennende at det er interesse i fjellregionen i vest for en lignende satsing. Dette viser at regional profilering, sett i sammenheng med den nasjonale reiselivsstrategien, har et stort potensial. Det er derfor viktig at regional profilering også vektlegges når den nasjonale reiselivsstrategien nå skal evalueres, og jeg ser fram til dette arbeidet.

Harald T. Nesvik (FrP) [15:17:46]: Jeg hadde egentlig ikke tenkt å forlenge debatten så veldig mye mer, men det var inntil representanten Lillian Hansen tok ordet. Da har jeg et behov for å oppklare noen åpenbare misforståelser, også om hvordan Fiskeridirektoratet fungerer. Jeg vil nesten be om at representanten Lillian Hansen, når hun kommer tilbake til kontoret sitt, setter seg ned og leser Prop. 1 S side 99. Der står det om Fiskeridirektoratet. Der går det klart fram at Fiskeridirektoratet har en rekke forskjellige oppgaver. Det er bl.a. registrert 484 ansatte i mars inneværende år. Man har en rekke kontorer og regionkontorer. Det er med andre ord en masse ting man kan gjøre for å forenkle og effektivisere for å få mer ut av pengene.

Det er det som ligger i den effektiviseringen som Fremskrittspartiet har lagt inn i sitt budsjett. Det går ikke på det som har med kontrollvirksomhet å gjøre, ikke på det som har å gjøre med registrering og samordning mellom bl.a. oppdrett og villfisk etc. Nei, den aller største utfordringen har en kanskje knyttet til det urapporterte, uregulerte og ulovlige fisket, og det er nettopp knyttet til kontrollapparatet. Da må vi ikke sette oss i den situasjonen som bl.a. regjeringen har gjort nettopp med at budsjettene på en del andre områder, som forsvar og justis, er så pint ned at man faktisk vurderer å legge et kystvaktfartøy til kai fordi man ikke har råd til å ha den kontrollen langs hele kysten. Det er disse utfordringene representanten Lillian Hansen pekte på, og dem må hun ta opp med sin egen regjering.

Videre har det vært veldig mye godord også innenfor fiskerisiden. Jeg er også helt overbevist om at statsråden kommer til å gjøre sitt ytterste nettopp for at denne næringen skal blomstre ytterligere. Som jeg har sagt tidligere, håper jeg at statsråden klarer å holde miljøvernminister Erik Solheim på et nivå som er forståelig, og ikke minst håndterbart, men at man sørger for å få opp det som har med det næringsmessige å gjøre også innenfor denne sektoren.

Da er jo spørsmålet – etter å ha hørt innleggene her i dag – hvordan vi skal få på plass en økt verdiskaping og tilvirkning av råstoffet ute i distriktene. Da vil jeg også replisere til representanten Lillian Hansen – som for øvrig hadde et godt innlegg når det gjaldt det aller meste, bort-

sett fra da hun kritiserte undertegnede – at det er underlig at man er imot og ikke kan gå inn og støtte prosjektet Lofoten Matpark. Lofoten Matpark er nettopp et prosjekt som har vært presentert inn, der man nettopp har vist mulighetene og at vi kan få det til. Det er meningsløst at man på det området ikke kan gå inn og se på enkeltprosjekter, mens på andre felt gjør man det hele tiden.

Svein Flåtten (H) [15:21:04]: Representanten Lundteigen sier at vi må ha en ny kurs for jordbrukspolitikken. Han sier også at ingen regjeringer har tatt noe oppgjør med den politikken vi har hatt, og derfor er vi havnet der vi er.

Ja, det er jeg enig i. Selvsagt må alle ta ansvaret for at vi har havnet der vi er. Men hvem er det som skal ta ansvaret for at vi havner et annet sted? Jo, det er den regjeringen som representanten Lundteigen parti er en del av. Han må ikke stå her oppe på Stortingets talerstol og skjelle ut Høyre, eller der nede tidligere i dag, og mene at Høyres forsøk på å si at vi kanskje bør tenke alternativt, er en frekkhet. Det er jo nettopp det han etterlyser; han etterlyser alternative tanker. Vi skal bidra med det i den nye landbruksmeldingen, og jeg inviterer representanten Lundteigen tidlig inn i Høyres tankeloft om jordbrukspolitikk. Jeg skjønner at han ikke finner gehør for sine tanker hos Senterpartiet. Når han skyter på Høyre i denne debatten, mener han egentlig ikke det. Det er en dekkoperasjon for å få et svar fra sine medpartier i regjeringen – fra SV, men særlig fra Arbeiderpartiet, som han da også selv nevner. Det er der knuten ligger, og da synes jeg det blir helt feil å angripe oss på en forenklet måte, som jeg har sagt også tidligere i dag, gjennom bare å henvise til kutt i budsjettene.

Vi har alternative tanker bak det vi gjør. Så er det ikke sikkert at det heller er riktig. Neida, men så vet vi jo da, som Lundteigen sier, at 20 års landbrukspolitikk heller ikke har vært riktig. Da er det faktisk behov for å tenke annerledes. Men først og fremst: Dette er regjeringens ansvar. Det er de som skal legge frem en ny landbruksmelding. Jeg er overbevist om at den må inneholde mye av de anføttelsene som representanten Lundteigen har i denne sammenheng. Hvis ikke får han komme til Høyre og se om han kan få gehør for noen av synspunktene sine i de mindretallsmerknadene som vi antakelig blir nødt til å skrive der.

Frank Bakke-Jensen (H) [15:24:05]: Det er en tre-fire punkter jeg blir nødt til å kikke litt på etter det som har vært tatt opp i debatten. Det ene går på det med Ungt Entreprenørskap, eller entreprenørskap som et verktøy for næringsutvikling og for å engasjere unge mennesker. Der er vi fra Høyre helt enige. Det er veldig viktig. Det er faktisk så viktig at vi mener regjeringen ikke vektlegger det nok i sitt budsjett.

Gjennom hele høsten har vi fått alarmerende meldinger fra dem som er engasjert i Ungt Entreprenørskap om at nå driver den sittende regjering og endrer finansieringsordningen deres på så mange felt, på så mange måter og så fort at man har problemer med å fullføre de programmene man har vedtatt skal fullføres, og man har i hvert

fall problemer med å få satt opp nye program tidligere. Derfor har Høyre i sitt alternative budsjett ekstra bevilgninger på 10 mill. kr til Ungt Entreprenørskap. Det er, til opplysning til representanten fra Arbeiderpartiet, fordi vi finner dette veldig viktig.

Så til representanten Lundteigen når det gjelder det med matsikkerheten. Jeg er bestandig like glad når folk fra Senterpartiet kommer opp og forteller meg at det blir så lite korn at vi kommer til å sulte i hjel. Vi produserer 35 millioner måltider mat av sjømat hver dag, og det er jo også de som hevder at å spise fisk kan være sunnere enn å spise flekk og duppe. Så det er faktisk sånn at vi har en mulighet til å brødfø oss i årene framover også, selv om det er godt mulig at det går med en og annen åker rundt i Norge.

Til slutt til Alf Egil Holmelid: Jeg kan for så vidt være enig med deg i at det er kjekt å drive både historieskrivning og omskrivning fra denne talerstolen. Mitt poeng med å gå tilbake til tiden før det rød-grønne glansbildet var å fortelle at næringspolitikk handler mest om næringsliv. Det er faktisk sånn at hvis man skal surfe på en bølge, må noen ha skapt den bølgen. De kreftene er det næringslivet som har skapt. Det er altså folk som har satt sparepengene sine i ærlig arbeid og har jobbet fram den veksten som kongeriket Norge har opplevd, og så kan vi politikere stå her oppe og rose oss av hvor fantastisk flott det er. Så jeg skal slutte å drive historiefortelling. Det er i orden. Men jeg vil få lov til å skyte inn at mye av det vi kan smykke oss med her oppe, er det næringslivet som sørger for at vi kan være med på.

Til slutt til det kunnskapsbaserte samfunnet, som veldig mange skal ha oss inn i: Jeg tror faktisk det kan bli ganske kjedt i det kunnskapsbaserte samfunnet hvis det er hodene i denne salen eller på landsmøtet til SV som skal finne ut hva vi skal ha kunnskap om. Jeg er ærlig og oppriktig på at det kunnskapsbaserte samfunnet må basere seg på den kjennskapen næringslivet har til hva vi i framtiden skal ha kunnskap om.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [15:27:15]: Det hadde vært en fordel å ha mulighet til flere innlegg i sånne debatter, men vi får bruke de muligheter som er.

Til representanten Bakke-Jensen: Ja, det å spise mer fisk er prøvd før. Da en prøvde det uten å ha jordbruksproduksjon, ble det rasjonering av den, og det var det eksperimentet.

Fremskrittspartiets representant Kielland Asmyhr skal ha honnør. Han sier at Fremskrittspartiet tar klare veivalg, og han er redd for at den nye landbrukspolitikken i for stor grad blir status quo. Det er også jeg. Representanten sier at det må tas klare, tydelige valg, og vi må ligge langt foran utviklingen. Helt presist! Svært bra! Ingen næring er mer langsiktig enn jordbruk og skogbruk. I ingen næring har man større behov for at de som går inn i det med utdanning og investering, har et 30-årsperspektiv, minst, på det de driver med. Derfor kan en være uenig i representanten Kielland Asmyhrs syn, men han viser vilje til å se de logiske konsekvensene av egen politikk og har ansatser til å si åpent og ærlig hva som er konsekvensene. Men det gjenstår en del.

Når det så gjelder Høyre, sier de at en «ønsker en fremtidsrettet og lønnsom landbruksnæring over hele landet som gis nye utviklingsmuligheter med en redusert avhengighet av offentlig støtte». Glitrende! Glitrende! Det skal være framtidsrettet! Det skal være lønnsomt! Det skal være over hele landet! Det skal gi nye utviklingsmuligheter! Og det skal gi redusert avhengighet av offentlig støtte! Glitrende! Men da må en jo vise vilje til en erkjennelse av hvordan en skal gjøre det framover, og ikke snakke om realisme – at det er realistisk nå å kutte jordbruksavtalens bevilgninger med 1 970 mill. kr det kommende året. Hvilken realisme er det over det, sett i forhold til Høyres målsetning? Det er det beste eksempelet på at Høyre fører videre en politikk hvor en har et flott mål og en politikk som går helt ut i grøfta i forhold til målet. Det er det mest elegante eksempelet jeg har sett her nå, hvor en prøver å presentere for det norske folk noe slikt.

De som er jordbrukere, forstår det sjølsagt. Jeg tar gjerne diskusjonen med representanten Røbekk Nørve. Du er invitert til Vestfossen når som helst. Der har vi et lokale som tar store møter. Du skal få presentere deg i full blomst. Velkommen!

Presidenten: Representanten Lundteigen har fortsatt anledning til en merknad på inntil 1 minutt – hvis det er behov for det?

For øvrig skal all tale rettes til presidenten.

Lillian Hansen (A) [15:30:40]: Aller først en opplysning til representanten Kielland Asmyhr: Alle vi fem fra Arbeiderpartiets fraksjonen i næringskomiteen skriver våre taler selv – alle sammen! Vi leser dem til og med opp for hverandre og tar tiden – dette altså til opplysning.

Til representanten Frank Bakke-Jensen: Her må man være etterrettelig. Jeg sa aldri at alt er bra i norsk fiskerinæring. Jeg sa ikke det – tvert om, jeg sa at det går bedre. Det går mye bedre. Alt er ikke bra, men det er nettopp derfor vi viderefører tiltak som garantiordningen og føringstilskuddet.

Så har jeg også lyst til å komme med en kommentar til representanten Harald Tom Nesvik. For det første blir jeg litt nervøs når han sier at det var et godt innlegg jeg hadde. Men jeg er veldig fornøyd med at han følte seg provosert.

Så til det siste, som går på Lofoten Matpark. Det er veldig fint at Fremskrittspartiet ønsker en satsing på mat. Det er bra – det er kultur, og det er oppsiktsvekkende. Men jeg forutsetter, når man i en slik sak legger inn en merknad, at man har sjekket bakgrunnen. Det er merkelig at hele opposisjonen, altså Kristelig Folkeparti, Høyre og Fremskrittspartiet, i den merknaden støtter det prosjektet.

Det er faktisk flere matprosjekt i Lofoten. Man er i regionen ikke blitt enige om hvordan de skal gå videre i denne saken. Det er som sagt minst to satsinger utenom Lofoten Matpark. Det er noe som heter Senter for Matopplevelse, som går i regi av Innovative Opplevelser og er finansiert av bedrifter og av Innovasjon Norge. Det skal visstnok – og det har jeg ikke fått tid til å sjekke – koordineres med Nærings- og handelsdepartementet etter de-

partementets initiativ til et ressurscenter for reiseliv samt at det skal være et samarbeid med Universitetet i Stavanger. Matsatsingen i Lofoten er, etter mitt syn, veldig bra. Når det kommer en ordentlig sak hit fra min region, skal jeg også gripe fatt i den. Matsatsingen i Lofoten må og bør avstemmes før det legges inn, som det er gjort i en merknad fra opposisjonen, i budsjettforslaget som ligger til behandling i dag.

Torgeir Trældal (FrP) [15:33:35]: Først vil jeg bare gi beskjed om at vi ønsker å støtte forslag nr. 28, fra Kristelig Folkeparti.

Jeg vil også komme med en kommentar til representanten fra Arbeiderpartiet om Lofoten Matpark. En av grunnene til at vi støtter det, er at vi i opposisjonen er veldig for distriktene, og vi er for å etablere nye ting. Det er flott for distriktene. Det er litt skuffende at representanten Lillian Hansen som er derfra, ikke vil være med og støtte distriktene. Men vi får ta det med oss på veien.

Det hadde vært litt artig å se hvordan Lundteigen ville vært som landbruksminister. Jeg hører at Lundteigen har forstått en del av problematikken med Senterpartiets politikk, så jeg ville ha sett fram til å få Lundteigen som landbruksminister, hvis Senterpartiet da må ha den posten. Men vi har selvfølgelig bedre partier til å overta denne posten her i denne salen.

For å gå litt inn i problematikken: Når det gjelder reingtallet i Finnmark, er det i dag altfor høyt. Det utspiller seg store dyretragedier, og vi er vitne til en ansvarsfraskrivelse fra regjeringen som man heldigvis ser sjelden. Vi har rein som invaderer innmarka. En stund var det et problem i Finnmark at de ødela innmarka til bøndene, men nå er altså hele Nord-Norge rammet. I dag er det to–tre oppslag i avisene i nord – og nå også langt ned i Nordland – om hvordan reinen raserer innmarka til bøndene, fordi man ikke klarer å ta tak i en situasjon som er kommet helt ut av kontroll. Det er på tide at man også setter dyrevelferden i fokus.

Hvis jeg i min gamle jobb som brannmann og utrykningsleder hadde vært like ineffektiv som regjeringen er her, hadde ikke byen Narvik bare vært brannskadet, den hadde vært brent ned, og det hadde bare vært aske igjen. Dette har man pratet om i flere år. Jeg har tatt det opp fra denne talerstolen. Flere ganger har vi tatt opp problematikken. Vi hadde en interpellasjon, der vi bl.a. varslet om en tragedie som ville komme til å skje på Finnmarksvidda. Og i dag skriver NRK: «Den varslede tragedien». De sier at det er en selvstyrt kollaps.

Man sier sågar, sammen med andre, at reindriftssjefen Ellen Inga O. Hætta er sterkere enn Stortinget. Det skriver NRK. Stortinget har ingen myndighet – de som sitter der. Med andre ord er altså reindriftssjefen og næringen sterkere enn Stortinget. Det må jo være en fallitterklæring for statsråden som selv har ansvaret for næringen. Han har ansvaret for reindriftssjefen, men her står det faktisk på trykk fra NRK at reindriftssjefen har mer makt enn Stortinget, for Stortinget er handlingslammet.

Jeg støtter det at regjeringen er handlingslammet i dette, og jeg vil støtte at det er på tide at noe skjer.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [15:36:45]: Næringsministeren startet sitt innlegg med å juble litt over at det blir en forlengelse av NO_x-fondavtalen med næringslivet. Det er noe jeg også gleder meg over, og det er noe som viser at regjeringen evner av og til å lytte til opposisjonen og næringslivet. Regjeringens første virkemiddel for å kutte NO_x-utslipp var selvsagt avgiftsskruen. Ingen trodde det ville virke. Næringen sa det ikke ville virke, og heldigvis etter et år eller to, snudde regjeringen politikken, og inngikk den ordningen som Fremskrittspartiet og Høyre hadde tatt til orde for hele veien, nemlig et fond.

Nå ser vi at det ble en suksess. Man klarer sannsynligvis å overoppfylle målsettingene, og man forlenger altså avtalen.

Dessverre har næringsministeren vært borte fra denne debatten ganske lenge nå. Han er like fraværende som verktøykassen på en del andre områder. For det er en del andre områder, som til tross for at Norge går bedre enn mange andre land i finanskrisetider, der det virker som om vi føler at vi har blitt så rike at vi begynner å velge vekk næringsinvesteringer. Eksempler på det har vært nevnt i debatten allerede, f.eks. CERNs ønsker om å investere i Norge. Andre eksempler er Hydro Aluminium Karmøy, som ønsker å investere i en ny aluminiumslinje, K6, men har bl.a. sagt at dagens energipolitikk og dagens CO₂-politikk gjør det umulig å ta den risikoen. Alcoa var i media for et år siden og ville luften tanken om et aluminiumsverk i Finnmark drevet på gasskraft. Da var Arbeiderpartiets Helga Pedersen svært interessert i en dialog. Men det har aldri medført noen politikkendring som har gjort et slikt prosjekt realistisk å utrede grundigere. Et kjent prosjekt i Midt-Norge, Ironman, er et moderne smelteverk med betydelig lavere CO₂-utslipp enn sine konkurrenter, basert på norsk gass. Mye tyder på at det prosjektet må etableres i utlandet med norsk gass, fordi dagens CO₂-politikk fra regjeringen ikke gjør det mulig å realisere det i Norge.

Vi ser også at industribedrifter i Midt-Norge som ønsker å sikre sin egen kraftforsyning gjennom bygging av gasskraftverk, ikke får rammebetingelser som gjør det mulig å gjøre nettopp det. Det stilles krav om CO₂-rensing fra oppstart, uten noen form for statlig bidrag. Det er det samme som å si at prosjektet ikke er ønsket. Dermed har denne regjeringen lagt problemer i veien for veldig mange store industriinvesteringer som Norge burde hatt, men som politikken hindrer.

Det er altså et marked for disse produktene globalt. De kunne etablert seg i Norge og styrket de norske klyngene, men næringsministeren mangler verktøykasse, og regjeringen mangler guts til å utfordre SV i CO₂-politikken. Jeg synes det er beklagelig. Vi må ikke være så fornøyd med tingenes tilstand som følge av oljeformuen at vi ikke skal la industrien få lov til å utvikle seg normalt fordi det kan komme litt CO₂-utslipp i den sammenheng. En må se globalt på de utlippene som kommer fra industrien, ikke nasjonalt.

Presidenten: Representanten Per Olaf Lundteigen har hatt ordet to ganger tidligere og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [15:40:03]: Representanten Lødemel spurte om hvorfor ikke Høyre er en bedre alliansepartner for Senterpartiet enn SV. Senterpartiet har tatt sitt valg, bl.a. ut fra en nøktern vurdering av Høyres fatale landbrukspolitikk, som ikke respekterer jordbruksarbeid økonomisk. Jeg skal belegge det: svekker importvernet, stor trussel både for primærproduksjonen og de titusener som er i næringsmiddelindustrien, svekker samvirket, styrker kjedemakt og handel, redusert mulighet for prisuttak, står på selskapsjordbrukets side, sier at aksjeselskaper er framtidsløsning når det gjelder eierskap i jordbruket, uten muligheter for odelslov, priskontroll og plikter knyttet til eiendomsretten. Høyres syn er historisk og ideologisk tuffet på en klar opposisjon til Senterpartiets syn. Vi føler oss vel i en allianse med SV når dette er Høyres alternativ, og jeg har ikke sett tegn til at de vil justere hovedkursen.

Presidenten: Representanten Svein Flåtten har hatt ordet to ganger tidligere og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Svein Flåtten (H) [15:41:34]: Jeg oppfatter at representanten Lundteigen også føler seg vel i selskap med Fremskrittspartiet og deres landbrukspolitikk etter sin omfavnelse av representanten Kielland Asmyhr tidligere her i dag.

Det jeg har forsøkt å si, og som jeg oppfatter at representanten Lundteigen er enig i, er at landbrukspolitikken har brakt oss til et sted hvor vi må finne ut hvor vi er. Det har jeg oppfattet at representanten Lundteigen er enig i. Det fremstår som en merkverdighet for meg at Fremskrittspartiets kutt, som er på 6–7 mrd. kr, tales det ikke negativt om, mens Høyres kutt, som er atskillig mindre, er Lundteigen mer opptatt av. Jeg tror at når Lundteigen sier at det han mener om Høyre er «historisk» betinget, er vi i nærheten av nøkkelen.

Terje Aasland (A) [15:42:46]: Jeg synes så langt at dette har vært en god debatt. Jeg tror de fleste har erkjent i en eller annen form at det er godt å drive næring i Norge, enten det er innenfor fiskeri eller annen type næringsliv, eller for den saks skyld ha gode muligheter i landbruket. Forskjellene kommer også godt fram.

De kanskje sterkeste engasjementene som har kommet så langt i denne debatten, er forholdet omkring snøscooter og reiselivssatsing, om ribbe, og så har vi hørt litt av hvert om fotosyntesen. Jeg kan berolige Lundteigen med at innlegget hans om fotosyntesen også kan få tilslutning fra Arbeiderpartiet, ellers er jeg litt forundret over resten av vurderingene som han fører.

Så til en del av de andre temaene som har vært oppe. Jeg er litt forundret over svaret fra Kristelig Folkeparti i forhold til den utraderingen de faktisk foretar av nettolønnsordningen. Begrunnelsen om at det er for å beskytte fiskeriene mot konkurranseeffekten fra ordinære sjøfolk, synes jeg er svært tynn. Det andre er at jeg synes Venstre i denne debatten har synset seg gjennom et innlegg i flere forsøk på å angripe regjeringspartiene, som jeg kanskje ikke synes står seg helt. For det første er ikke regjerings-

partiene imot forenkling i næringslivet, og for det andre er regjeringen ikke imot selvstendig næringsdrivende. Dette blir, med respekt å melde, litt for mye synsing.

Så litt til Kielland Asmyhr, som var innom og på en ærlig nok måte sa at man skulle hatt en sterk kursomlegging innenfor landbruket, og at man ikke får det med den rød-grønne regjeringen. Det er nok mulig, sett med Kielland Asmyhrs øyne. Den største kursomleggingen innenfor norsk landbruk hadde nok hans eget parti stått for, dersom de hadde fått gjennomslag for å utradere norsk landbruk gjennom å fjerne støtten til landbruket.

Så har jeg helt på tampen lyst til å ta opp noe representanten Siri A. Meling nevnte i forhold til langsiktige kraftavtaler til den kraftforedlende industrien – et innlegg jeg slutter meg helt og holdent til. Hun la til grunn en sterk forpliktelse i forhold til Statkrafts rolle. Jeg er derfor meget forundret over at Høyre for to kvelder siden i denne sal avviste ethvert ansvar kraftselgere har overfor den kraftforedlende industrien i Norge. Det er stor splittelse i Høyre om forholdet i dette spørsmålet. Det kunne vært greit å få en avklaring av om det er Flåtten angrep eller om det er Melings sympati som er gjeldende for Høyre.

Statsråd Lars Peder Brekk [15:46:10]: Jeg vil også, i det som ser ut til å bli avslutningen på denne debatten, takke for en omfattende diskusjon, som i stor grad har hatt fokus på landbruks- og matpolitikk. Jeg synes det er viktig at Stortinget i denne sal diskuterer det temaet både i dag og ellers, fordi vi jobber med noe av det som er det aller, aller viktigste innenfor norsk næringsliv og næringsaktivitet – det å produsere mat på norske ressurser for det norske folk. Det er det vi ønsker. Det er det vi satser på. Og det er det som er den store og viktige målsettingen med landbruks- og matpolitikken.

Det har kommet noen innlegg som jeg må få lov til å kommentere. Det var spesielt representantene Trældal og Bakke-Jensen som nevnte reindriften. Jeg vil understreke at en del av de innleggene, spesielt innlegget til representanten Trældal, beskriver en situasjon som jeg ikke kjenner meg igjen i med bakgrunn i den informasjonen jeg har fått etter møter med Mattilsynet, Reindriftsforvaltningen, Reindriftsstyret og alle dem som jobber med denne næringen. Jeg tror det er viktig å lese en del av medias beskrivelse av situasjonen i reindriftsnæringen med et litt mer kritisk blikk enn det enkelte i denne salen gjør.

Det er faktisk slik at vinterbeitene er i meget god stand, ifølge reindriftsagronomene. Det er riktig at vi har utfordringer med slakting akkurat nå. Det er også riktig at vi har noen utfordringer i forhold til dyrevelferd. Det er det tatt tak i. Utfordringene med slakting er også løst gjennom de tiltak vi tidligere har diskutert i denne salen, bl.a. ved at vi så langt ser ut til å få slaktet over 50 000 dyr i Finnmark, som er mer enn i både 2008 og 2009. På landsbasis ser det ut til at vi får slaktet 88 000 dyr, som er mer enn hvert år – bortsett fra ett – i de siste ti årene. Dette er det tatt tak i gjennom den virkemiddelbruken vi har tilrettelagt for. Det jobbes veldig aktivt for å få kontroll med både dyrevelferdsutfordringen og slaktesituasjonen, og med å få balanse i næringen framover.

15. des. – 1) Bev. på statsbudsj. for 2011, kap. under Nærings- og handelsdept., Fiskeri- og kystdept., Landbruks- og matdept. og enkelte kap. under Fornyings-, administrasjons- og kirkedept. 2) Endringer i statsbudsj. for 2010 under Fiskeri- og kystdept. 3) Endringer i statsbudsj. for 2010 under Landbruks- og matdept. 4) Endringer i statsbudsj. for 2010 under Nærings- og handelsdept.

Helt til slutt vil jeg si at det er noen som stiller spørsmål ved statistikk, resultater, innenfor norsk landbruk. Jeg har lyst til å si det sånn at de som kritiserer landbruks- og matministeren for å ha en dårlig statistikk, har ingen annen statistikk enn det Statistisk sentralbyrå og Budsjett-nemnda for landbruket har. Vi leser kanskje statistikken litt feil, men det er også her viktig å være litt mer nyansert enn det enkelte i denne salen er. Det er faktisk forskjell på gjennomsnittsbetraktninger og enkeltbruks resultater. Slik er det i all statistikk, og det bør en ha et kritisk nok syn til å se når en leser statistikken.

Statsråd Trond Giske [15:49:28]: Jeg har lyst til å si det samme som komitélederen, nemlig at dette har vært en god debatt. Det har vært en konstruktiv debatt. Det har vært en rolig debatt. Det er kanskje ikke tilfeldig at diskusjonen om budsjettene innenfor næringspolitikken – om det gjelder landbruk, fisk eller Næringsdepartementets områder eller konkurransepolitikken – er lagt til samme dag som julebordet. Det er grunn til å feire de resultatene vi har i Norge. Vi lever på en øy med nærmest full sysselsetting i et hav av arbeidsløshet. Vi lever på en holme av solide statsfinanser i et opprørt hav av statsgjeld og underskudd, og vi har et næringsliv som klarer seg internasjonalt og nasjonalt godt, på tross av en stor finanskriser. Det er vel slik, som det tidligere ble sagt her i et av innleggene fra regjeringspartiene, at det i hvert fall ikke kan være så galt at dette har skjedd på tross av en rød-grønn politikk. Jeg tror det har en sammenheng med den aktive innsatsen vi har gjort for å motvirke en finanskriser, for å bygge opp under nyskaping, for å satse rekordstore beløp på forskning og innovasjon, og for å samarbeide med næringslivet, ikke minst gjennom en politikk hvor vi støtter opp under de områdene hvor vi har særskilte fortrinn – i stedet for en passiv næringsnøytral politikk.

Norge er et lite land. Vi kan ikke bli best i alt, men vi har noen områder hvor vårt næringsliv er helt i verdensklasse fremragende. Det at det offentlige og private spiller på lag, styrker de områdene hvor vi allerede er sterk, etter godfotteorien, gjør at vi fortsatt kan hevde oss i et internasjonalt marked, som kommer til å være tøft også i årene som kommer.

Det er flott at dette er et område hvor jeg føler at ikke bare de rød-grønne partiene, men også opposisjonen i stor grad kan lene seg tilbake og se på året som har gått, med glade øyne og være optimistiske for det budsjettet vi vedtar for neste år.

Presidenten: Representanten Frank Bakke-Jensen har hatt ordet to ganger tidligere og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Frank Bakke-Jensen (H) [15:51:53]: Takk! Det skal bli i all hast.

Først til representanten Aasland som ikke klarte å kjenne igjen Høyre. Det vi diskuterte for to dager siden, var en merknad flertallet hadde i saken om Statkraft, der man i merknaden sa at man stilte forventninger til selskapet. Spørsmålet fra Høyre var om man fra regjeringspartiene

ville nøye seg med å formulere at man hadde forventninger til selskapet, eller om man ville gjøre noe i forhold til lov og forskrifter. Vi fikk aldri noe svar på det, og vi har ikke fått det i dag heller.

Så til slutt til statsråd Brekk: Det er faktisk slik at antallet slaktet rein i Finnmark er anstendig. Det er veldig bra, slik situasjonen er nå. Men grunnen til bekymringen og støyen er antallet rein som sulter i hjel. Det bør bekymre statsråden.

Presidenten: Representanten Torgeir Trældal har hatt ordet to ganger tidligere og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Torgeir Trældal (FrP) [15:52:53]: Jeg hadde ikke tenkt å ta ordet, men når statsråden sier at han ikke kjenner seg igjen i den situasjonen som er beskrevet om de dyretragediene som vi ser i Finnmark, blir jeg lettere skremt.

Vi ser av rapporter at 20–25 pst. av slaktevekten i enkelte sidaer og enkelte distrikter har gått ned. Det er bare 20 pst. av distriktene som har anbefalt slaktevekt, som er satt opp av regjeringen og Mattilsynet. Slakteriene melder om at det i enkelte distrikter nesten ikke er indrefilet igjen på reinen fordi den er så avmagret. Det er også kommet opp. Så er det kommet forskning som melder om at reinen faktisk mister alt som er av tenner på få år fordi den spiser for mye stein når det er for lite mat.

Så mitt spørsmål blir: Når skal statsråden slutte å prate og begynne å handle?

Gunnar Gundersen (H) [15:53:48]: Jeg har bare lyst til å komme med noen kommentarer, for det er en ganske interessant debatt. Jeg synes næringsministerens oppsummering var grei, at vi skal være fornøyd, og at det er et godt land å bo i. Men samtidig er selvtilfredsheten en svøpe. Det er åpenbart at de to–tre siste årene har det skjedd et ganske dramatisk skifte i balansen mellom offentlig og privat sektor. Det ser man ikke minst på sysselsettingsstatistikken – den dreier kraftig over på offentlig sektor.

Næringsministeren sa i sitt første innlegg noe om at vi er et rikt land, at vi er et kapitalrikt land, og at det er en utfordring å finne ut hvordan staten best kan bidra til å skape næringsutvikling. Det er jeg veldig enig i. Det beste bidraget her tror jeg er å la næringslivet beholde mer av kapitalen sin selv, ved å fjerne formuesskatten. Da er vi også litt inne i landbruket. Jeg synes man har fått en uhyre interessant ideologisk avklaring. Både landbruksministeren og Lundteigen har vært inne på det ideologiske i debatten. Det at Senterpartiet omfavner SV, som i utgangspunktet ikke aksepterer eiendomsretten, er jo ganske interessant. Man er langt inne i planøkonomien – og, som vi har sett noen historiske eksempler på, med planøkonomi blir det meste svart. Det gjelder også overføringene. Grunnen til det er jo rett og slett at man ikke ser kreativiteten som utløses ved at den enkelte får lov til å råde over sitt eget. At Senterpartiet så kraftig omfavner det som ideolog, synes jeg er ganske interessant.

Jeg har fulgt ganske mye av debatten, og det har vært veldig interessant, derfor hadde jeg lyst til å komme med en liten kommentar til slutt.

Presidenten: Representanten Harald T. Nesvik har hatt ordet to ganger tidligere og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Harald T. Nesvik (FrP) [15:55:49]: Jeg har et par små kommentarer. Når det gjelder debatten knyttet til Lofoten Matpark, er det altså et eksempel. Det er et eksempel på noe som kan gjøre at man i et distrikt kan ha en virksomhet som kan øke verdien. Det er ikke fordi man ikke tar hensyn til andre tiltak som måtte komme – det er positivt. Det som kan være med på å løfte fiskerinæringen, skape distriktsarbeidsplasser og øke verdien, skal jeg omfavne.

Bakgrunnen for at jeg tok ordet er for så vidt for å komme med en henstilling til statsråden. Statsråden sa i sitt innlegg, og har også sagt det tidligere knyttet til en eventuell senere utvidelse av MTB-en knyttet til oppdrettsnæringen andre steder enn i Troms og Finnmark, at man ikke vil se på det før i 2012. Jeg håper statsråden i hvert fall kan ha åpning for, dersom man klarer å få bukt med en del av disse problemene nedover langs kysten, at den gulroten kan ligge der at får man kontroll på situasjonen – også om man klarer det før 2012 – vil det kunne være en liten åpning for å øke MTB-en.

Presidenten: Presidenten gjør oppmerksom på at det er tre statsråder her.

Statsråd Lars Peder Brekk [15:57:17]: Jeg er nødt til på nytt å kommentere representanten Trældals innlegg. Det jeg sa i mitt forrige innlegg, er at beskrivelsene av det som skjer i reindriftsnæringen, er mer nyansert enn det som framkommer i denne sal med innlegget fra representanten Trældal, og det som kommer fram i enkelte medier. Det er faktisk slik i norsk reindrift at det er mange områder der det er bra balanse mellom produksjon av fôr og dyretall. Så er det noen få områder der det er stor ubalanse. Det er først og fremst i Vest-Finnmark, og det er der vi også setter inn virkemidlene nå, for å råde bot på situasjonen. Men i sørsamisk område og mange steder i Finnmark, Troms og Nordland er det brukbar balanse. Og det jobbes skikkelig og ordentlig fra de ulike reinbeitedistriktene for å få kontroll og sørge for en positiv utvikling framover. Jeg synes det er viktig at man i stortingsalen har nyansene med seg når man skal diskutere denne viktige næringen for store deler av landet.

Så har jeg lyst til å kommentere representanten Gundersens beskrivelse av Senterpartiet og vår manglende omsorg for privat eiendomsrett. Jeg har ikke opplevd at denne regjeringen er motstander av privat eiendomsrett, men det framkommer nærmest slik i det litt lystige innlegget fra representanten Gundersen her. Vi er opptatt av å videreutvikle satsingen på privat eiendomsrett framover. Denne regjeringen står selvsagt bak det.

Det som er viktig her, er at vi med samarbeidet i den rød-grønne regjeringen faktisk får gjort mer innenfor

dette området som vi snakker om, landbrukssiden, enn det som kan sies å ha skjedd under tidligere regjeringer, der representanten Gundersens parti har vært med.

Presidenten: Representanten Lillian Hansen har hatt ordet to ganger tidligere og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Lillian Hansen (A) [15:59:43]: Jeg kan ikke la være å kommentere det siste innlegget fra representanten Harald T. Nesvik. Det er veldig bra at manror seg tilbake til land igjen med tanke på Lofoten Matpark, men det står faktisk i merknaden – til slutt – at man forutsetter at Lofoten Matpark-prosjektet «følges opp av ansvarlige myndigheter». Klarere kan det ikke være, men det er bra.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sakene nr. 2, 3, 4 og 5.

(Votering, se sidene 1896, 1907 og 1908)

Sak nr. 6 [16:00:21]

Innstilling fra næringskomiteen om kapitalforhøyelse og statlig lån til Statskog SF (Innst. 153 S (2010–2011), jf. Prop. 11 S (2010–2011))

Presidenten: Etter ønske fra næringskomiteen vil presidenten foreslå at taletiden begrenses til 40 minutter og fordeles med inntil 5 minutter til hvert parti og inntil 5 minutter til statsråden.

Videre vil presidenten foreslå at det gis anledning til replikkordskifte på inntil tre replikker med svar etter innlegget fra statsråden innenfor den fordelte taletid.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Terje Aasland (A) [16:01:24] (komiteens leder og ordfører for saken): I denne saken foreslår regjeringen at Stortinget gir sin tilslutning til Statskog SFs kjøp av Borregaard Skoger AS, Borregaard Vafos AS og AS Børresen fra Orkla ASA og Borregaard NEA AS, til en pris av 1,725 mrd. kr. Kjøpet foreslås finansiert med en egenkapitalforhøyelse på 1, 250 mrd. kr. Resterende del av kjøpesummen, 475 mill. kr, finansieres ved et ansvarlig lån fra staten.

Flertallet i komiteen, Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti gir sin tilslutning til dette. Mindretallet, bestående av Høyre og Fremskrittspartiet, motsetter seg dette, og vil sikkert i egne innlegg begrunne dette standpunktet.

Vi mener det er positivt at staten gjennom sitt eierskap i Statskog SF gir selskapet anledning til å gjennomføre et eiendoms kjøp av historisk betydning. Skogeiendommene er fordelt på fire fylker og 24 kommuner.

Salget av Orklas skoger er det største salget av produk-

tiv skog i Norge i nyere tid. En eiendom av denne størrelsen er selvfølgelig av nasjonal interesse, uavhengig av de økonomiske beregningene som legges inn. Vi er derfor enig i at eiendommene har et betydelig verdipotensial utover selve skogverdien for en langsiktig eier. Det er viktig at staten gjennom Statskog sikres råderett over store og viktige naturressurser med stor betydning for samfunnet. Vi forutsetter derfor at kjøpet styrker mulighetene for å tilrettelegge for allmennhetens adgang til bl.a. jakt, fiske, rekreasjon og friluftsliv, og legger til grunn at råderetten benyttes slik at ressursene utnyttes til fellesskapets beste.

I denne saken har det vært mye diskusjon i enkelte miljøer om den forretningsmessige begrunnelsen for kjøpet. Vi legger til grunn at kjøpet er basert på forretningsmessige vilkår, og har merket oss at styret mener det er en god industriell investering for foretaket. Vi har videre registrert at det er en forretningsmessig vurdering som er lagt til grunn for prisfastsettelsen av eiendommen, og at det av Orklas børsmelding fremgikk at salget skjedde etter en bred prosess med stor konkurranse og flere attraktive bud. Dette er en eiendom som er omsatt i et åpent marked hvor høyeste bud vinner. Man må gjerne mene mye om dette, men det er bl.a. de som nå går imot forslaget, som også var med på å innsette det lovverket som gjør at markedet og høyeste pris blir gjort gjeldende.

Kjøpet vil med all sannsynlighet gi en bedre arrondering av Statskogs skogsarealer. Dette gir grunnlag for en bedre og mer effektiv skogsdrift og samtidig større fleksibilitet i planleggingen og gjennomføringen av avvirkningen over tid. I forbindelse med kjøpet er det lagt opp til et omfattende arronderingssalg av spredte skogteiger som foretaket eier fra før.

Innenfor disse rammer er flertallet særdeles opptatt av at man også får vurdere arronderingssalg av spredte teiger i Nordland og Troms, og vi forutsetter at regjeringen og selskapet tilstreber en god løsning på dette. Videre salg av eiendommer må også gi større mulighet for et aktivt lokalt eierskap, og inntektene fra arronderingssalget må benyttes til å nedbetale det statlige lånet på 475 mill. kr.

I forbindelse med kjøpet er det flere selskaper som skal struktureres inn i en ny organisasjon. I den forbindelse er det grunn til å påpeke at de ansatte i selskapene skal involveres og ivaretas på en god måte i de prosesser som nå gjennomføres.

Samlet sett er dette et utrolig godt kjøp, et kjøp som har dimensjoner langt utover de forretningsmessige sidene ved kjøpet. Dette er en eiendom av nasjonal betydning, og det er derfor en rettmessig plikt å sikre så store eiendommer i statlig forvaltning som det nå gis fullmakt til.

Jeg kan på det varmeste anbefale Stortinget å slutte seg til flertallets innstilling.

Øyvind Korsberg hadde her overtatt presidentplassen.

Harald T. Nesvik (FrP) [16:06:08]: Etter å ha hørt innlegget til komiteens leder, lurer jeg på hva slags informasjon komiteens leder sitter på som vi andre i komiteen ikke har fått tilgang til. Det er helt åpenbart at her må det

ha tilflytt noe informasjon som vi andre ikke har fått. For komiteens leder sa at

«dette er et utrolig godt kjøp».

Og hvis man går inn og hører på innlegget til komiteens leder, lurer jeg på: Hva er bakgrunnen? For hvis vi andre prøver å få ut grunnlagsmateriale for å få vite hva det er som ligger til grunn for verdifastsettelsen, så får vi ikke det. Vi får beskjed om at hvis komiteens flertall forlanger å få vite grunnlagsmaterialet, så vil statsråden vurdere å levere det ut – ikke før. Isteden blir vi oppfordret til å sende inn en del spørsmål, og det gjorde vi – en hel rekke spørsmål. Men vi får altså ikke de svarene vi ønsker.

Men ett svar fikk vi, og det er knyttet til spørsmålet: Er det deler av dette utrolig gode kjøpet som det her legges opp til, er det deler av denne skogen som ikke er drivverdig kommersielt? For det er åpenbart viktig når det gjelder verdifastsettelse av skogen, om det er drivverdig for å hente ut tømmer, etc. Da får vi svar tilbake: Ja, det er mange tusen dekar som ikke er drivverdig. Jeg husker ikke helt tallet, jeg tror det var i størrelsesorden 230 000 dekar. Det er betydelig i denne sammenheng.

Saken dreier seg heller ikke om det som komiteens leder var inne på, at dette er en konsekvens av det Stortinget tidligere har vedtatt når det gjelder fri prisfastsettelse. Nei, det er ikke det. Denne saken går på hvorvidt man skal bruke statlig kapital til å oppkapitalisere Statskog for å kunne gi et bud som ingen andre er i nærheten av, for å få hånd om denne skogen. Det er jo det saken dreier seg om. Er det fornuftig å bruke i overkant av 1,7 mrd. skatte kroner til dette formålet, eller burde vi heller brukt disse pengene på en annen måte som ville vært mer lønnsomt?

Komiteen hadde høring i denne saken. I den forbindelse fikk vi fra den ene høringsinstansen framlagt at ja visst, det var drivverdig – hver eneste tømmerstokk – og man regnet ut fra antall kubikk skog. Med en positiv tilvekst ville man kanskje kunne forsvare 1,7 mrd. kr. Den andre høringsinstansen var ikke av den oppfatning.

Jeg forventer at statsråden, når han går på talerstolen her i dag, sier litt mer om hva som ligger til grunn for denne verdifastsettelsen. Hva er det som gjør at disse 1,7 mrd. kr er fornuftig bruk av skatte kroner også i et økonomisk perspektiv der du kunne brukt det til å få annen avkastning i andre selskaper?

Jeg tror ikke dette er et godt kjøp økonomisk i forhold til hva man får igjen avkastningsmessig. Jeg lurer på hva man legger til grunn her når det gjelder hvilken avkastning man skal ha for denne kapitalen. Hvordan skal eiendommen drives på en skikkelig måte, og når vil et arronderingssalg finne sted?

Fremskrittspartiet har også et forslag i innstillingen knyttet til at vi ønsker at regjeringen gjennom sitt eierskap i Statskog SF skal

«pålegge selskapet umiddelbart å gå i gang med å planlegge et større arronderingssalg av de skogeiendommer og annen fast eiendom Statskog SF eier i dag».

Hvis man går inn i årsregnskapene, i regnskapstallene, til Statskog fram til i dag og ser på den oversikten – ja, statsråden har til og med skrevet et brev til komiteen og henvist til disse samlede regnskapene – må jeg bare si

at det er ingen lysting lesning knyttet til avkastning. Jeg håper man i hvert fall kan gjøre dette mer drivverdig enn man har gjort i virksomheten fram til i dag. Men med så mye av denne skogen som ikke er kommersielt drivbar, er dette heller ikke noe godt kjøp.

Men jeg gleder meg til å høre statsråden fra denne telerstol fortelle oss hvilket glimrende økonomisk grunnlag man har her nå for framtidig avkastning, sånn at vi får tilbake skattepengene. Jeg ser i hvert fall fram til at statsråden sier mer om hvilket verdigrunnlag som her ligger til grunn.

Presidenten: Presidenten er litt usikker på om representanten Nesvik tok opp forslaget.

Harald T. Nesvik (FrP) [16:11:13]: Det er herved tatt opp.

Presidenten: Da har representanten Harald T. Nesvik tatt opp det forslaget han refererte til.

Svein Flåtten (H) [16:11:14]: Statskog er slik innrettet som selskap at med så store kapitaltilførsler, låneopptak, som nå skal foregå, skal saken forelegges Stortinget – ikke for at Stortinget skal klappe, men for at Stortinget skal danne seg en egen oppfatning av hvorvidt dette er et fornuftig kjøp.

Det er dessverre slik i denne saken at det ikke har vært mulig, det er ikke grunnlag for, å slutte seg til det som regjeringen sier, og som flertallspartiene gjentar, nemlig at det er en forretningsmessig vurdering som er lagt til grunn for prisfastsettelsen. Vi har rett og slett ingen opplysninger som sier noe om at dette er en fornuftig pris. Det støttes også av veldig mange andre miljøer som kjenner skogsdrift, som kjenner denne næringsveien – de mener at prisen ikke er forretningsmessig riktig vurdert. Hvis vi bare hadde fått informasjon, kunne vi i hvert fall sagt noe om dette. For Høyres del synes vi at staten eier mer enn nok i norsk næringsliv fra før. Det skulle vært en meget optimal pris før vi ville sagt ja til dette.

Men nå er vi allikevel invitert til å mene noe om det, og trass i flere runder i komiteen, er de eneste argumentene som hele tiden gjentas, politiske. Altså: Dette er et politisk motivert kjøp. Det er en ideologi om å eie mer på private eieres bekostning. Jeg synes det er synd at det er slik. Komiteens leder sier at det nærmest er en funksjon av tidligere vedtak i Stortinget at det blir på denne måten, men det er det jo slett ikke. Det er en selvstendig vurdering hver gang hvorvidt staten skal kjøpe eller ei. Her har man da funnet at man gjerne vil kjøpe. Men jeg synes man kunne funnet en modell som kunne vært så åpen at vi hadde hatt et grunnlag for å si ja eller nei til dette. I stedet vet vi egentlig veldig lite.

Dette legger en betydelig byrde på statsråden, på departementet og på regjeringen i fremtiden. For når det gjelder avkastningskravene, er jo også dette usikkert. Det er et avkastningskrav i Statskog nå. Så er det signalisert at dette kan bli endret. Jeg leser dette slik – og det har formodningen for seg – at med den betydelige egenkapital-

innsprøytingen som kommer her nå, er det helt opplagt at avkastningskravene vil måtte bli redusert. Jeg tror ikke det er premie for å gjette det engang; dette vil komme relativt fort. Jeg synes det er synd at man jobber på denne måten, for vi som er i opposisjon, er jo stort sett henvist til ikke å få flertall for sakene våre. Men jeg synes det er ryddig at vi i hvert fall har et så godt innsyn at vi også er med på å gjøre en selvstendig vurdering av dette. Jeg må si at av og til sitter jeg igjen med følelsen av at dette stort sett er gjort i forhold til folks ferdselsrett i skogen.

I Nationen sist lørdag var det et stort oppslag med statsråden. Han sier at «et hovedformål med Statskog» – og da regner jeg med at det er kjøpet han mener, for det øker jo Statskogs arealer betydelig – «er at vi ønsker å legge til rette for allmennhetens tilgang til arealene. Den enkelte borger skal ha tilgang til utmark, fjellareal og skogsareal».

Javel? Jeg trodde vi hadde lovverk vedtatt for årevis siden som regulerte dette. Jeg for min del blir aldri hindret verken i statens skoger, vidder og fjell eller i private arealer i å bevege meg og ferdes hvor jeg vil. Og mitt inntrykk er at når det gjelder prisnivået – hvis man må utøve noe mer friluftsliv: jakt eller fiske – så er overhodet ikke staten spesielt rimelig.

Alf Egil Holmelid (SV) [16:16:48]: Eg skal ta nokre overordna vurderingar i denne saka, for vi har komme langt på dag i debattar med mange tunge saker.

Det som er utgangspunktet for denne saka, er at vi har sikra viktige naturressursar på norske hender, og det er ein viktig verdi i seg sjølv. Det er gjort på forretningsmessig grunnlag, og samtidig som vi har fått gjort dette på eit forretningsmessig grunnlag, har vi lagt til rette for eit arronderingssal som kan komme andre skogeigarar til nytte, og som såleis er til nytte for næringa og ikkje berre for Statskog.

I tillegg har vi fått lagt til rette for jakt, friluftsliv og fiske. Så det denne saka gjeld, er at vi har skaffa oss norske naturressursar på norske hender til kommersielle vilkår, og samtidig lagt til rette for andre positive ting i forhold til arronderingssal og i forhold til friluftsliv, fiske osv.

Så er opposisjonen veldig oppteken av pris, men dette er ein pris som er skapt i ein marknad som opposisjonen alltid er veldig for i alle andre samanhengar.

Irene Lange Nordahl (Sp) [16:18:30]: Statskogs kjøp av selskapene Borregaard Skoger AS, Børresen AS og Borregaard Vafos AS fra Orkla er det største kjøpet av produktiv skog i Norge i nyere tid. Kjøpet styrker Statskog som skogeier og gjør det mulig for selskapet å utvikle seg videre.

Dette kjøpet vil gi en bedre arrondering av Statskog sine skogarealer, gi grunnlag for en bedre og mer effektiv skogsdrift og samtidig gi større fleksibilitet i planlegging og gjennomføring av avvirking over tid. Oppkjøpet utvider også foretakets skogressursbase vesentlig og gir grunnlag for økt avvirkningsvolum, samtidig som det kan gi muligheter for nye energiprosjekter knyttet til fornybar og miljøvennlig energi. I tillegg utvider Statskog med

dette kjøpet sitt grunnlag for å tilrettelegge for jakt, fiske og friluftsliv.

Senterpartiet mener det var viktig å sikre denne skogen på norske hender, slik at staten gjennom Statskog sikres råderett over store og viktige naturressurser av stor betydning for samfunnet. Senterpartiet er opptatt av at råderetten benyttes slik at ressursene utnyttes til fellesskapets beste. Dette er i tråd med regjeringens eierskapspolitikk, som bl.a. går ut på å sikre råderetten over landets store naturressurser.

Senterpartiet er fornøyd med at foretaket legger opp til et omfattende arronderingssalg av spredte skogteiger som foretaket eier fra før, noe som vil styrke foretakets økonomi ytterligere og ikke minst gi lokale skogeiere mulighet til å styrke næringsgrunnlaget på sine eiendommer.

I merknadene til saken er det fra regjeringspartiene påpekt at vi ber regjeringen vurdere arronderingssalg av skogteiger også i Nordland og Troms. Jeg har klare forventninger til at landbruksministeren følger opp dette punktet overfor selskapet.

Senterpartiet mener det er positivt at staten gjennom sitt eierskap i Statskog gir selskapet anledning til å gjennomføre et eiendomskjøp av historisk betydning. Vi mener helt klart at dette er en investering for fremtiden.

Rigmor Andersen Eide (KrF) [16:20:45]: Formålet med statens eierskap i Statskog er å sikre effektiv ressursforvaltning til beste for samfunnet og tilrettelegge for allmennhetens behov for jakt, fiske og friluftstilbud. Foretaket har som mål å forvalte, drive og utvikle statlige skog- og fjelleiendommer med tilhørende ressurser. Eiendommene skal drives effektivt med sikte på å oppnå et tilfredsstillende økonomisk resultat.

Kristelig Folkeparti mener at disse hensynene er ivare tatt ved kjøpet av Borregaard-skogene, men vi er skeptiske til prisen. Statskog har inngått en avtale om kjøp av Orklas skogeiendommer for 1,7 mrd. kr. Det er en høy sum for en eiendom som har fått anslått en mye lavere verdi. De tre skogselskapene som Statskog har kjøpt, har ifølge Dagens Næringsliv en bokført verdi på 300 mill. kr i Orklas regnskaper. En årsak til at markedsprisen ligger mye høyere enn konsesjonsprisen, er at man regner inn en del faktorer som det ikke er adgang til ved konsesjonsbehandling, bl.a. forutsetninger om fremtidig prisvekst.

Styrets begrunnelse for oppkjøpet er at det vil styrke Statskogs posisjon som ledende skogeier i Norge, samtidig som det gir muligheter til tilrettelegging for jakt, fiske, friluftsliv og eiendoms- og energiutvikling. Styrets vurdering er derfor at eiendommene har et betydelig verdipotensial utover selve skogverdien for en langsiktig eier. Det har vi lagt vekt på i vår vurdering.

Konsentrasjon av foretakets skogeiendommer gir grunnlag for effektiv avvirkning av skog, og samtidig større fleksibilitet i planlegging og gjennomføring av avvirkning over tid. Oppkjøpet utvider foretakets skogressursbase vesentlig, og gir grunnlag for økt avvirkningsvolum. Dette vil i sin tur gi lavere kostnader ved avvirkning og være et potensial for å fremforhandle økte priser i marke-

det som følge av leveransepresisjon og leveransesikkerhet. Dette er viktig.

Norge har i dag vernet ca. 1,8 pst. av den produktive skogen, mens ekspertene anbefaler å få vernet minimum 4,6 pst. på kort sikt. Så store eiendommer som staten her har sikret seg, må etter Kristelig Folkepartis syn kunne bidra vesentlig til dette.

I tillegg til verneverdiene kan staten få bedre mulighet til å følge opp Stortingets vedtak om at Statskogs eiendommer skal tilbys som makeskifte, dvs. at private grunneiere som får vernet skog, får tilbud om annen skog istedenfor penger. Med dette kjøpet har staten dermed sikret seg store arealer skog som både direkte og indirekte kan gå til vern.

Statskog vil gjennom oppkjøpet styrke sin strategiske posisjon innen skogbruk, jakt og friluftsliv. Etter en helhetsvurdering har Kristelig Folkeparti bestemt seg for å støtte regjeringens forslag om kapitalforhøyelse og statlig lån til Statskog.

Statsråd Lars Peder Brekk [16:24:32]: Stortinget debatterte aspekter ved denne saken også den 18. november i år på bakgrunn av interpellasjon nr. 30 for 2010–2011, som var framsatt av representanten Gundersen. Jeg presiserte da at Statskog SF på rent forretningsmessig grunnlag har gjennomført en vurdering av de tre selskapene Orkla ut for salg. I Orklas børsmelding framgår det at salget skjedde etter en bred prosess med stor konkurranse og flere attraktive bud. Før regjeringen – med forbehold om Stortingets tilslutning – ga sitt samtykke til Statskog SFs investeringsbeslutning, ble det innhentet en vurdering av Statskog SFs investeringsplan, forretningsplan, fra selskapet Arctic Securities. Arctic Securities ga uttrykk for at vurderingene Statskog hadde gjort, er i tråd med hvordan en kunne vente at andre kommersielle aktører ville verdsette selskapene. I Prop. 11 S, Kapitalforhøyelse og statlig lån til Statskog SF, som nå er til behandling, er det redegjort nærmere for saken.

Jeg er glad for at flertallet i næringskomiteen mener det er positivt at staten gjennom sitt eierskap i Statskog SF gir selskapet anledning til å gjennomføre et eiendomskjøp som er av historisk betydning. Videre legger jeg vekt på at flertallet viser til at det er forretningsmessige vurderinger som er lagt til grunn for prisfastsettelsen. Jeg har merket meg at flertallet er fornøyd med at foretaket legger opp til et omfattende arronderingssalg av spredte skogteiger foretaket eier fra før, og at flertallet ber regjeringen vurdere arronderingssalg av spredte teiger også i Nordland og Troms. Jeg har også merket meg at flertallet forutsetter at inntektene fra arronderingssalget brukes til å nedbetale det statlige lånet på 475 mill. kr. Jeg vil ta høyde for dette ved fastsetting av avkastnings- og utbyttekravene for foretaket, og – som det framgår av proposisjonen – komme tilbake til Stortinget med dette på en egnet måte.

Flertallets tilråding innebærer at Statskog gis mulighet til å gjennomføre det største kjøpet av produktiv skog i nyere tid. Jeg vil gjennom den videre eierstyringen av foretaket legge vekt på at foretaket bidrar til verdiskaping og samfunnsnytte. Dette er altså en investering for fremtiden.

I lys av det er det vanskelig å forstå hvorfor Fremskrittspartiet og Høyre er så lite fornøyd med denne saken, og jeg siterer:

«Det er en viktig distriktsnæring. Det er kanskje en av de næringene som er til stede i flest kommuner. Den har et veldig potensial.»

Og videre:

«Den leder helt fra primærproduksjon til eksportmarked, og den har en verdiskaping som er på linje med fisk, altså oppdrett, og den har en lønnsomhet som konkurrerer godt med fisk.»

Hvem sier det? Det er faktisk Høyres stortingsrepresentant Gunnar Gundersens ord fra interpellasjonsdebatten 18. november i år. Representanten Gundersen er jo blant dem i Høyre som har greie på skog. Med det utgangspunktet Gundersen har, må det være liten grunn til å dra i tvil at Statskog har gjort et fornuftig skogkjøp, og jeg er forundret over at Høyres representanter i komiteen ikke viser større forståelse for dette i partiets merknader.

Jeg må også få kommentere at komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener at Stortinget ikke har fått tilstrekkelig informasjon i saken, noe som også understrekes i innlegg her nå nylig. Jeg viser her til at disse medlemmer

«kan ikke se at Stortinget gjennom proposisjonen har fått informasjon som gjør det mulig å avgjøre om kjøpet av Borregård Skoger fra Orkla er foretatt på forretningsmessig grunnlag».

For det første: I brev av 2. desember i år tilbød jeg komiteen ytterligere informasjon. I en sak som denne kan ikke all informasjon uten videre legges ut offentlig. Dersom informasjonen skulle tilflytte andre næringsutøvere med tilknytning til skogbruk og utmark i de områdene de aktuelle selskapene ligger, kan disse utnytte denne kunnskapen til å oppnå fordeler for egen virksomhet. Dersom Stortinget eventuelt ikke ga sin tilslutning til kjøpet, ville åpen informasjon også kunne være til skade for Orklas videre arbeid med salg av selskapene. Jeg la derfor vekt på at komiteen ville måtte behandle dokumentene i henhold til reglene i Stortingets forretningsorden som omhandler taushetsplikt. Dette ville altså innebære at dokumentene ikke ble gjort offentlig tilgjengelig. Komiteen har ikke respondert på mitt tilbud om mer informasjon, og jeg kan derfor ikke se at det er grunnlag for disse kritiske merknadene.

For det andre: Fremskrittspartiet og Høyre gjør et stort nummer av at denne investeringen ikke kan være en investering som gir god avkastning. Da må jeg på nytt vise til at det foreligger en vurdering fra et anerkjent konsulentfirma, Arctic Securities. De sier:

«Det er vår oppfatning at Statskog SF har lagt til grunn relevante og akseptable forutsetninger for fremtidige priser, avvikning, driftskostnader og synergier knyttet til eiendommene.»

De sier videre:

«Det er videre vår vurdering at det avkastningskrav som er satt er relevant og riktig for denne type investering.»

Og videre:

«Det er videre vår vurdering at de verdianslag som

er gjort for verdien av tomter, eiendommer for salg, utviklingsprosjekter og utmarksressurser er rimelige.»
Og til slutt sier de:

«I sum er det vår vurdering at prisen på NOK 1.725 mill, på de angitte kontraktsvilkår, er fair og i tråd med det andre kommersielle aktører kan ventes å verdsette eiendommen til.»

Så jeg er fornøyd med komiteens innstilling og forslag til vedtak. Dette har vært en grundig prosess. Statskog vil med dette kjøpet få utvidet sitt grunnlag for skogbasert verdiskaping.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Harald T. Nesvik (FrP) [16:29:57]: Når det gjelder den såkalte invitasjonen fra statsråden om at han ville respondere hvis han ble pålagt å respondere, kan han snakke med sine egne i komiteen om hvorfor han ikke fikk den henvendelsen. I stedet fikk statsråden en rekke spørsmål som han ble bedt om å svare på. Svarene man fikk der, var ikke tilstrekkelige til å danne seg det bildet man ønsket.

Statsråden viste selv i sitt innlegg til den vurderingen som er gjort av utenforstående. Der står det bare følgende:

«Det er videre vår vurdering at de verdianslag som er gjort for verdien av tomter, eiendommer for salg, utviklingsprosjekter og utmarksressurser er rimelige.»

Videre står det i neste avsnitt, om kontraktsvilkår, at de virker «fair». Det spørsmålet i hvert fall enkelte partier på Stortinget har bedt om svar på, er hva det er som ligger til grunn for selve verdivurderingen. Både Fremskrittspartiet og Høyre ønsket et lukket møte for å vurdere disse tingene. Det fikk man altså ikke.

Statsråd Lars Peder Brekk [16:31:03]: Som jeg understreket i interpellasjonsdebatten som vi hadde den 18. november, er det skogverdien som utgjør den største andelen av totalverdien. Skogressursen som ligger til grunn for verdivurderingen, er basert på et omfattende takseringsarbeid som er gjort i 2010, altså i år. Dette takseringsarbeidet har vist et betydelig større ressursgrunnlag enn selger selv har lagt til grunn i sin historiske avvirkningsstrategi.

Det er spesialister som har bistått Statskog i det arbeidet. Det er doktor Kåre Hobbestad, det er Nettskog, og det er GeoData. Det er de fremste spesialistene vi har på det området. I tillegg er de konklusjonene, de planene, som er lagt fram av Statskog, kontrollert av et anerkjent meglerfirma, Arctic Securities, som sier at de vurderinger som her er gjort, er fair og synes forretningsmessig riktige. Det er vanskelig å ikke feste tillit til en så omfattende og god prosess på det området.

Harald T. Nesvik (FrP) [16:32:05]: Når det gjelder verdifastsettelsen, kan Stortinget ikke gi sin vurdering av den, for det vet vi faktisk ikke noe om. Vi må anta at det som er lagt til grunn, er «fair», som det står i selve teksten. Det er ingen betraktninger av hva andre har gitt bud på. Det er mulig at man ikke har fått tak i den informasjonen, men i hvert fall er mitt spørsmål til statsråden følgende:

I den verddivurderingen som er gjort, har man der lagt til grunn at hele skogen, hele eiendommen, skal være drivverdig, eller har man tatt ut den biten som ikke er kommersielt drivverdig?

Så er det et spørsmål til statsråden som han i hvert fall bør svare på: Har staten fra sin side satt en kroneverdi på friluftsliv, jaktrettigheter etc. i tillegg, slik at det også er en del av denne vurderingen?

Statsråd Lars Peder Brekk [16:33:07]: Det er riktig som representanten Nesvik sier, at det er deler av det arealet som kjøpes, som ikke er drivverdig som skogsareal i tradisjonell forstand. Jeg har bare lyst til å understreke at når de ekspertene jeg nettopp nevnte, har gjennomgått de arealene som er til rådighet, så har det vært en vurdering av skogverdien på de arealene der det er skog. Det betyr selvsagt at de har vurdert de samlede skogverdiene. Det er skogverdien som i all hovedsak har gitt endringer i verdifastsettingen. Så er det – det er helt riktig – tillegg for andre elementer som inngår i totalverdien for et selskap.

Svein Flåtten (H) [16:33:51]: Statsråden gjør et nummer av at komiteen har fått en rekke informasjonen tilsendt. Poenget er at vi er Stortinget og nasjonalforsamlingen. Vi trenger informasjon som vi kan bruke åpent. Vi kan ikke sitte i de lukkede rom, slik som statsråd Brekk gjør, og vurdere lønnsomhet, forretningsmessighet og avkastning.

Det bringer meg til replikken, nemlig om avkastningskravet, som vi jo ikke kjenner, som statsråden har sagt vil bli revurdert i en eller annen fremtid, men som antagelig allerede er vurdert. For det er det kritiske punktet når en skal si om dette er forretningsmessig eller ei. Jeg vil gjerne at statsråden sier noe om sine tanker om dette, og også om hvordan han vurderer det eventuelle nye avkastningskravet som kommer, i forhold til det som nå er avkastningskravet, i forhold til f.eks. konsesjonspriser ved kjøp av skogeiendommer.

Statsråd Lars Peder Brekk [16:34:57]: Jeg har vært opptatt av at den informasjonen komiteen ønsker, selvsagt skal være tilgjengelig. Men det er faktisk slik at det er noen spilleregler i forbindelse med denne type transaksjoner som en må følge, og dem har vi vært veldig nøye med å følge i dette tilfellet. Om en skulle gått mer nøye inn på enkeltelementer, hadde det vært nødvendig å underskrive en taushetserklæring. Jeg skjønner Flåtten's behov for å ha en åpen informasjon, men jeg håper også en skjønner det behovet en har for å foreta den type vurderinger som er gjort på forretningsmessig grunnlag.

Når det gjelder avkastningskravet, vil jeg komme tilbake til Stortinget med det på en egnet måte senere. Jeg skal ikke kommentere det utover at Statskog har som formål å drive på forretningsmessig basis, og det skal fortsatt ligge til grunn.

Når det gjelder spørsmålet om konsesjonsprising, vil jeg bare understreke at her har Statskog opptrådt som en kjøper i et marked der en har priset kjøpet på en konkurransedyktig måte.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [16:36:15]: Saken gjelder ikke om dette er et forretningsmessig lønnsomt kjøp, men det gjelder spørsmål om kapitalforhøyelse og statlig lån til Statskog SF. Siden det er et kjøp som gjelder Borregaard Skoger organisert som aksjeselskap, er ikke konsesjonsloven mulig å gjøre gjeldende. Det er jo ett av de store hull som er i dagens konsesjonslov, og som raskest mulig må tettes for dermed å unngå den diskusjonen som Høyre og Fremskrittspartiet her drar opp, nemlig at en sier at dette ikke er forretningsmessig lønnsomt. En ønsker altså å ha en pris på skog framover som skal være basert på forretningsmessige kriterier – et bra prinsipp, som jeg skal komme nærmere inn på.

Det som er spillereglene derfor i dag, er at det er høyeste bud som får tilslaget. Komiteen har fått brev fra landbruksministeren av 2. desember i år, hvor det står at rådgiver for Statskog, Arctic Securities ved Jon Gunnar Pedersen, sier at en har vurdert prisen til å være «i tråd med det andre kommersielle aktører kan ventes å verdsette eiendommen til». Elegant sagt – meget elegant sagt. Hva andre aktører kan ventes å verdsette eiendommen til, er på godt norsk den prisen andre er villig til å betale for eiendommen. Det er systemet som vi her står overfor.

Det er bare staten som kan make å reise nødvendig kapital for å sikre samfunnsinteressene på 1,1 millioner dekar, hvorav 756 000 dekar er produktive. Det er et godt kjøp i den betydning at det er riktig i forhold til hva som kunne vært alternativet. Men sjølsagt er prisen for høy i forhold til det som er bruksverdien – det som er den forretningsmessige avkastningen av det. Det er jeg da helt enig med opposisjonen i, men det er ikke det som er tema her i dag.

Senterpartiet ønsket primært en annen løsning enn at det var Statskog SF som skulle kjøpe det. Vi ønsket primært at det var skogeiersamvirket som kunne kjøpe det, slik de har fått mulighet til ved andre store skogsalg, hvor en så videreselger det til aktive sjølstendige næringsdrivende, som altså bruker det som aktive skogbrukere.

Senterpartiets syn på prisspørsmålet er jo at det er bruksverdien som skal legges til grunn for konsesjonsprisen. Skogbruk er bruk av skog, det skal lønne seg å arbeide i skogen, det skal lønne seg å plante, det skal lønne seg å tynne, og det skal lønne seg å høste på en skånsom måte. Det er jo noe som ville vært umulig å få til ved en fri prisdannelse. Det vet jo alle, inklusiv representanten Gundersen, meget godt.

Arronderingssalg er viktig. Jeg håper statsråden sikrer at det startes opp umiddelbart og gjennomføres i denne stortingsperioden, til konsesjonspriser under konsesjonsloven.

Gunnar Gundersen (H) [16:39:40]: Jeg må si at det er sjelden jeg hører noen som trekker så underlige konklusjoner av sine egne utsagn som Lundteigen. Er det noe som demonstrerer at markedet faktisk setter pris på dem som

har investert i skogen, har høstet på en fornuftig måte, er det jo nettopp det han sier: at det var mange aktører som var ute etter å kjøpe Borregaard Skoger.

Borregaard Skoger er uhyre godt drevet. Den har investert høyere enn nesten noen annen eiendom i Norge, vil jeg tro. Det er velstelte skoger, og de fikk en fantastisk høy pris – det er jo nettopp det som er poenget. Da jeg leste flertallets innstilling, lurte jeg på om man egentlig hadde gått over til underholdningsbransjen, for der står det bl.a. at skogen «har et betydelig verdipotensial ut over selve skogverdien». I et marked vil man faktisk ta med alle verdier i en skogverdi. Så det man her har gjort, er jo å vurdere det ut ifra den prisen konsesjonsloven pålegger alle andre å bruke, og så sier man at den produserer en verdi som er langt lavere enn det markedet egentlig har lyst til å verdsette eiendommen til. Det flertallet sier, er at vi åpenlyst fratrar alle andre private eiere i Norge de verdiene som staten nå selv betaler Orkla Borregaard for, og det er noen underlige slutninger som Lundteigen trekker. Hvis vi ser på Statskogs kjøp av Borregaard, er jo det et kjøp som har alle vinnerkarakteristikker i seg for den rød-grønne regjeringen.

Jeg har hørt argumenter om at vi må jo selvfølgelig hindre at svenskegrensen flyttes vestover, og dette med allmennhetens tilgang, der Flåtten så godt illustrerte alle de feiloppfatninger som er der ute. Jeg har sett undersøkelser som viser at ni av ti slutter opp om dette kjøpet, men så har man klart å kludre det til ved å gå inn og begynne å forsvare det med forretningsmessige vilkår.

Forretningsmessige vilkår har staten definert. Det er på 4 pst., og når man ikke engang tør i proposisjonen å oppgi hvilke avkastningskrav man skal bedømme styret i Statskog etter, er det ganske utrolig. Jeg vil si at det er et styre som hadde lagt seg godt til rette for hending, hvis man hadde presisert et avkastningskrav her. Det er så åpenbart for alle andre at dette er – som Svein Flåtten sa – et rent politisk kjøp. Hadde man sagt det, hadde vi selvfølgelig kunnet si at det er vi uenig i, og man hadde sluppet å få all denne fiktive diskusjonen om forretningsmessige vilkår, for det er det ikke ut ifra hva staten selv har definert som forretningsmessige vilkår for alle andre. Det skjønner jeg ikke at landbruksministeren ikke ser konsekvensene av i forhold til både private kjøp og ekspropriasjonssaker.

Terje Aasland (A) [16:42:57]: Bare et par småting til oppklaring. Aller først: Jeg tror aldri at jeg ordla meg slik i mitt første innlegg at det var et godt økonomisk kjøp, og hvis jeg har sagt det, har jeg ikke noe grunnlag for å vurdere det dit hen. Men jeg tror det kommer fram av referatet at jeg faktisk ikke har sagt det.

Det vi hele tiden legger til grunn, er det som kommer fram i proposisjonen, og som styret understreker. Det vi legger til grunn, er at kjøpet er basert på forretningsmessige vilkår. Det står i proposisjonen og er opplyst som en tilegning fra styret. Det jeg sa, var at samlet sett er dette et godt kjøp. Det er noe helt annet enn det som Nesvik tilla meg.

Så har det vært en liten runde om dette med innsyn. Jeg synes Flåtten for så vidt begrunnet det godt. Stortinget er

en del av et åpent rom. Det var det han egentlig ønsket å bruke mer kunnskap om. Det som kanskje er årsaken til den disputten omkring innsyn eller ei, er at det var noen i komiteen som ønsket å få fullt innsyn og få seg forelagt det underlaget som styret fattet sin beslutning på. Prinsipielt synes flertallet i komiteen det var vanskelig, da man anså at man da ville overta det ansvaret som utvilsomt påligger styret og ikke minst regjeringen og statsråden. Det er begrunnelsen for det, uten å polemisere videre rundt det.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [16:45:00]: Jeg fikk behov for å gi en kommentar til representanten Gundersens innlegg. Han sa at her sto vi overfor velstelte skoger som ga grunnlaget for en høy pris. Jeg er helt enig i at det er velstelte skoger, hvor det er nedlagt en betydelig god og omfattende forstlig innsats i mange tiår.

Det er imidlertid sånn at ved salg av skog blir det i altfor liten grad sett på om skogen er velstelt eller ikke. Prisforskjell mellom velstelt skog og ikke-velstelt skog er langt mindre enn det som er kostnaden som er lagt inn i en velstelt skog kontra det som ikke er lagt inn i en ikke-velstelt skog.

Hvorfor er det sånn? Jo, fordi vi står her overfor kjøp og salg av et knapt gode. Det blir stadig flere kjøpere av skog, men det blir ikke større areal som kan selges. Det er en naturressurs som med stor sannsynlighet vil få større verdi i framtida, men som i dag, avkastningsmessig, har lav verdi på grunn av priser på fornybart karbon, som er ekstremt lave i konkurransen med det ikke-fornybare karbonet.

Så sa representanten Gundersen at denne saken viser hvilke verdier som private fratras når en kommer inn i konsesjonssystemet, kontra å ha fri prisfastsetting. På sett og vis er jeg enig i det poenget. Det viser det. Men da er spørsmålet: Hvorfor har vi vårt system? Hvorfor har vi vårt konsesjonsprissystem? Jo, fordi det er samfunnets oppgave å avbalansere interessene mellom partene, som er kjøper og selger. Stortinget har sjølsagt ansvaret for å ivareta kjøpers interesser. Det er jo kjøper som skal forvalte eiendommen framover. Hvis kjøper betaler en pris som er helt uavhengig av hva som gis av inntekter ved å forvalte eiendommen, ja vel, da vil vi få en forvaltning av eiendommen som ikke er i samfunnets interesse, for vi får et avstandseierskap og et bolageierskap som vi ikke ønsker i Norge. Derfor er konsesjonsprissystemet et glitrende system, som sikrer avveiningen av interessene. Ikke-konsesjon er høyeste pris for eierskapet – det er historisk sett primitivt.

Statsråd Lars Peder Brekk [16:48:15]: Det er bra at vi har mulighet til å diskutere skog i Stortinget, det er viktig. Det er også en viktig næring, som flere har sagt i denne debatten og også i tidligere debatter.

Jeg vil bare gjenta at denne verdivurderingen, selv om den av ulike representanter i denne salen sies å ikke være basert på forretningsmessige prinsipper, er den vurdert å være slik av alle som har gått gjennom saken. Jeg må få lov til å understreke det jeg svarte i replikkrunderen, at her er det foretatt en ny taksering av skogen, en nytaksering som er gjort i 2010, og som ikke var reflektert i det opprinnelige

prospektet som Orkla la ut da de skulle selge disse skogene. Denne nytakseringen er det kun de som har vært inne i prosessen, som har hatt mulighet til å gå inn på, og selv sagt er det slik at det er vanskelig for dem som er utenfor og ikke har detaljert kunnskap om dette. Men jeg vil understreke at denne nytakseringen, denne verdivurderingen, er foretatt av uavhengige aktører som har stor kompetanse på området, og som er av den fremste kompetanse vi har i landet.

Jeg har lyst til å understreke også videre at når Statskog nå skal arbeide videre med denne saken, skal de selvsagt drive skogen på forretningsmessig basis. Når Statskog skal foreta arronderingssalg, skal det skje i tråd med det som Stortinget her vedtar, og jeg er veldig opptatt av å følge opp de merknadene og de synspunktene som komiteen har fremmet, og som det da blir stemt over i forbindelse med denne saken.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 6. (Votering, se side 1911)

Sak nr. 7 [16:50:05]

Innstilling frå kommunal- og forvaltningskomiteen om endringar i statsbudsjettet for 2010 under Nærings- og handelsdepartementet (Innst. 131 S (2010–2011), jf. Prop. 24 S (2010–2011) kap. 2426, 5326 og 5613)

Presidenten: Ingen har bedt om ordet. (Votering, se side 1911)

Sak nr. 8 [16:50:38]

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Harald T. Nesvik, Per Roar Bredvold, Torgeir Trældal og Jørund Rytman om å fjerne tollsats på import fra kjøtt i perioden 6. desember–31. desember 2010 (Dokument 8:52 S (2010–2011))

Presidenten: Sak nr. 8 har ligget ute uten komitébehandling i henhold til forretningsordenens § 28 c.

Til denne saken foreligger det ikke noe forslag til taledidsfordeling, men presidenten vil foreslå at taletiden blir begrenset til 40 minutter og fordeles med inntil 5 minutter til hvert parti og inntil 5 minutter til statsråden.

Videre vil presidenten foreslå at det gis anledning til replikkordskifte på inntil tre replikker med svar etter innlegg fra statsråden innenfor den fordelte taletid.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Torgeir Trældal (FrP) [16:52:05]: Fremskrittspartiet mener at en fjerning av tollsatsen på kort sikt vil styrke

norsk næringsmiddelindustri og varehandel og sikre norske arbeidsplasser samt motvirke vesentlig den handelslekkasje man ellers ville opplevd i desember måned grunnet mangel på tilgang på kjøtt i matvarebutikkene i Norge, herunder spesielt juleribbe. Vi forutsetter at en slik endring vil garantere at alle innbyggere i Norges land som ønsker det, har en mulighet til å kjøpe juleribbe, og ikke minst til en rimelig og forbrukervennlig pris.

Jeg må si at jeg nærmest hoppet i stolen da jeg onsdag 30. november hørte landbruksminister Brekk på NRK Vestfold uttale at han reagerte på den lave ribbeprisen som ble brukt som lokkemat i butikkene. Så kom statsråd Brekk med følgende uttalelse: Det kan være aktuelt å sette en nedre prisgrense på matvarer. Videre uttalte statsråden: Vi er opptatt av at forbrukerne skal stå overfor riktige priser. Landbruksministeren vurderer også ifølge uttalelsen om billig ribbe kan bli forbudt i hele kongeriket.

Nortura satt i september i år med et lager på 4 800 tonn svinekjøtt. Så begynte priskrigen på ribbe, og lagrene gikk tomme på rekordtid. Dette er bevis på at hvis markedskreftene får styre, slipper man å risikere å destruere kjøttet. Hvis man satte ned prisen på egg, ville man også slippe å risikere å lage eggedosis av de svære eggbergene som er på lager. Men hva gjorde regjeringen der? De satte opp prisen på egg. Ja, det er tydelig langt mellom liv og lære!

Markedsregulatoren Nortura har eksportert eller, på godt norsk, dumpet nærmere 2 000 tonn svinekjøtt til Ukraina for godt under 10 kr pr. kg. Regjeringen Stoltenberg og hans Tordenskiolds soldater i Stortinget er mer opptatt av å subsidiere billig mat til Ukraina. Dette er sosialistisk politikk på sitt beste: Gi verden billig kjøtt, og la Ola og Kari nordmann betale regningen!

Mitt spørsmål til statsråden er: Kan statsråden garantere at Norge ikke nå importerer kjøttet de dumpet til Ukraina, tilbake til Norge, slik at skattebetalerne i Norge må betale regningen to ganger?

Jeg vil også be finansministeren sørge for at norske skattebetalere slipper å reise til Ukraina for å kjøpe billig norsk kjøtt som de allerede har betalt for gjennom jordbruksoppjøret.

Fremskrittspartiet stilte spørsmål til den svenske samarbeidsministeren Ewa Bjørling på siste sesjon i Reykjavik. Der stilte vi følgende spørsmål:

«Norge er vel et av de land i verden som har en mest proteksjonistisk politikk når det gjelder import av mat fra andre land, også fra våre naboland i Norden. Jeg kunne tenke meg å høre hvordan den svenske regjeringen ser på et slikt betydelig grensehinder. Og: Er dette noe den svenske samarbeidsministeren akter å ta opp med den norske samarbeidsministeren?»

Svaret til Ewa Bjørling var som følger:

«(...) ser jag naturligtvis att det är ett stort gränshinder att ha jordbrukstullar på i vissa fall upp till 124 procent gällande några mjölkvaror och några köttvaror mellan Sverige och Norge. Jag har också tagit upp exemplet att vi snart har ett frihandlavtal mellan EU och Sydkorea på plats som gör att det blir billigare att handla med mat mellan Sverige och Sydkorea än

det är med vår närmaste granne som dessutom är det land som de flesta av våra små svenska företag vill ha sin första exportkontakt med.

Det är en fråga som vi driver från svensk sida. Jag har också sett vissa framsteg från norsk sida. Men jag tycker att vi skulle kunna sätta oss ned och prata mer om det här för att riva de hindren.»

Det hadde vært litt interessant å høre finansministerens mening om dette, når vi på en måte er sammenlignet med Sør-Korea, og vi har naboland som vi ikke klarer å handle med. Hvordan ser finansministeren på dette? Ser han på noen tiltak for å rydde opp i dette?

Det er bare én ting jeg vil korrigere i det den svenske samarbeidsministeren sa. Hun sa nemlig at melketollen er på 124 pst. Det stemmer ikke. Den er faktisk på svimlende 388 pst. Så her har man tatt helt feil.

Jeg venter nå med spenning på svaret fra finansministeren før jeg eventuelt ber om ordet på nytt etter å ha hørt hans svar.

Jeg tar opp det forslaget som vi har lagt fram.

Presidenten: Representanten Torgeir Trældal har tatt opp det forslaget han refererte til.

Forslaget som ligger i dokumentet, vil være voterings-tema i sak nr. 8.

Svein Flåtten (H) [16:56:55]: Bare helt kort for å begrunne hvorfor vi ikke kommer til å stemme for forslaget. Det er ikke fordi vi er imot billigere ribbe. Det er heller ikke fordi vi under gitte forutsetninger er imot å justere ned tollsatser, men det er et større arbeid.

Vi har et system i Norge med markedsregulering, og det er jo nettopp det saken viser, at markedsregulatoren Nortura her har vært inne. Nå er ikke vi enig i at det er Nortura som er markedsregulator, men vi er for at det skal være en markedsregulering, kanskje i et selvstendig system. Det vi i hvert fall ikke er for, er at Stortinget skal være markedsregulator. Det er grunnen til at vi stemmer imot forslaget.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [16:57:50]: Saken gjelder ikke ribbe, den gjelder å fjerne toll på import av kjøtt, alle former for kjøtt, i perioden 6.–31. desember 2010. Sjølsagt er det et helt logisk forslag fra Fremskrittspartiet. Det er i tråd med hva Fremskrittspartiet er gjenkjennelig på. Det er jo ingen kvantumsbegrensninger i forslaget, og det vil jo sjølsagt føre til at det blir et helt annet prisnivå på kjøtt, ikke bare i desember, men i store deler av 2011, og det er jo det som er poenget. Fremskrittspartiet ønsker at kjøttprisene skal være sånn at det blir naturlig å få slike oppslag som vi har hatt i det siste, nemlig at ribba går til bikkja. Det er nå den ene delen av det. Det andre er at prisnivået til dem som produserer kjøttet, blir på et nivå, slik at det økonomisk blir helt uinteressant å stå for det.

Jeg er glad for at Høyre tar avstand fra forslaget, og jeg regner med at Fremskrittspartiet vil få høre nærmere om konsekvensen av forslaget fra dem innenfor næringsmiddelindustrien som hittil har luktet på Fremskrittsparti-

ets politikk, for de vil jo raskt erfare at dette til de grader er i strid med næringsmiddelindustriens interesser.

Det som er oppgaven i det temaet som vi her snakker om, er å få en produksjon i tråd med det som er salget i Norge. Det norske systemet baserer seg på et importvern som gir et tak på hvilke priser som kan tas ut i primærproduksjon, men det er ikke noe gulv i den prisen. Det systemet er sjølsagt helt avhengig av at det er en balanse mellom produksjon og forbruk, og det er ikke minst jordbruksavtalepartene og Stortingets ansvar å sikre det.

Dersom det ikke skulle skje i en kortere periode, ja vel, da har en mekanismer som sikrer helheten i denne produksjonen, på samme måten som i arbeidslivet, med de sikkerhetsmekanismer som der er når det gjelder permisjon og ledighetstrygd. Det er altså en modell som baserer seg på en avveining av interessene. Men Stortinget har det overordnede ansvaret for å sikre at produksjonen av mat i Norge står i forhold til salget. Hvis ikke blir det kostnader, enten for forbrukerne eller for samfunnet.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 8. (Votering, se side 1911)

Sak nr. 9 [17:00:41]

Innstilling fra finanskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2011 vedrørende rammeområde 20 Garanti-instituttet for eksportkreditt, rammeområde 21 Finansadministrasjon mv., enkelte tema under Finansdepartementet, enkelte garantier under Finansdepartementet og Nærings- og handelsdepartementet, statsbudsjettets 90-poster, kapitlene som gjelder overføring til og fra Statens pensjonsfond utland mv., og fullmakt til å ta opp statslån i 2011 (Innst. 5 S (2010–2011), jf. Prop. 1 S (2010–2011) og Prop. 1 S Tillegg 4 (2010–2011))

Presidenten: Etter ønske fra finanskomiteen vil presidenten foreslå at taletiden begrenses til 40 minutter og fordeles med inntil 5 minutter til hvert parti og inntil 5 minutter til statsråden.

Videre vil presidenten foreslå at det gis anledning til replikkordskifte på inntil tre replikker med svar etter innlegget fra statsråden innenfor den fordelte taletid.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Gerd Janne Kristoffersen (A) [17:02:14]: I den saken som vi behandler i dag, er det mange gjentakelser fra finansdebatten tidligere i høst. Jeg skal absolutt ikke starte den debatten på nytt, men jeg har en kort kommentar.

Jeg legger merke til at når alle de fire borgerlige partiene finner sammen i en felles merknad om skatt, hevder de at det er svært få som sier at

«skattelettelse er «gratis» for staten, det vil si at pro-

venytapet som staten får ved skattelettelser i sin helhet motsvares av økte skatteinntekter skapt av den økte aktiviteten som det initielle skatteuttaket har skapt».

Det synes jeg er en interessant merknad.

Den siste skattereformen skal evalueres neste år, og det gir oss god mulighet til å diskutere skattepolitikken i hele sin bredde. Jeg er rimelig sikker på at den skattepolitikken vi har innført og hatt etter 2005, vil vise at vi har fått et mer rettferdig skattesystem. Jeg har tillit til at finansministeren vil sørge for at det blir en bred evaluering, som også imøtekommer opposisjonens ønske om en vurdering av «de dynamiske effektene på kort og lang sikt ved redusert skatt på arbeid og formue».

For øvrig har jeg ingen andre kommentarer enn at Arbeiderpartiet støtter proposisjonen sånn som den ligger.

Jørund Rytman (FrP) [17:04:00]: Jeg tittet i går kveld igjennom hvordan debattene tilknyttet denne saken har forløpt de siste fem–seks årene. Jeg tror jeg trygt kan si at det har vært sprikende og forskjellige temaer som har vært i fokus, og ofte – eller iallfall noen ganger – en debatt som har tatt litt av. Det skal jeg forsøke ikke å bidra til i år. Så jeg tenkte å forholde meg spesielt til de forslag jeg har et ørlite håp om kanskje kunne få litt større tilslutning fra andre partier i denne salen.

Det første forslaget er det vi har sammen med Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre. Ordlyden er:

«Stortinget ber regjeringen om å sette ned et faglig basert utvalg som vurderer de dynamiske effektene på kort og lang sikt ved redusert skatt på arbeid og formue. Utvalget skal se både på nasjonale og internasjonale erfaringer. Konklusjonene legges frem for Stortinget senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2012.»

Det er noe som også forrige debattant snakket om.

Spesielt ut fra de siste ukers debatt og ikke minst det siste døgn, så vidt jeg hørte på radio, hvor det innrømmes selv fra regjeringshold at det er dynamiske effekter ved redusert skatt, håper jeg – siden det er jul og regjeringspartiene ofte liker å etablere utvalg som skal utrede – at forslaget kan få flertall i løpet av behandlingen av denne sak.

Fremskrittspartiet har også et annet forslag som går på dynamiske effekter, men som vi foreløpig står alene om:

«Stortinget ber regjeringen vurdere andre områder i statsbudsjettet hvor det er hensiktsmessig å justere tallene slik at dynamiske effekter hensyntas, som for eksempel innenfor veiinvesteringer, sykehusbehandlinger, tiltak som fremmer arbeidstilbudet, eller andre endringer som kan gi positive effekter for norsk økonomi og inntekter eller kostnadsbesparelser for staten.»

Vi har også en rekke forslag som vil effektivisere statlige myndigheter, og ikke minst gjøre det enklere for folk flest. Jeg skal ikke nevne alle disse, men jeg tenkte å nevne i hvert fall et av dem, som lyder slik:

«Stortinget ber regjeringen endre regelverket slik at reisende ikke behøver å ta ut transittbagasje for ny innsjekking på videre reise innenlands. Innsjekket bagasje skal kunne tollbehandles/kontrolleres uten nødven-

digvis fysisk kobling mellom passasjer og innsjekket bagasje.»

Vi fremmer dette fordi det viser seg at nordmenn som kommer fra utlandet til en flyplass i Norge, og som skal videre med fly innenlands, må hente ut bagasjen ved første stopp i Norge og deretter sjekke den inn på nytt for å reise innenlands. Dette har vært gjort kjent i en del medier i det siste og har også skapt mye frustrasjon i næringslivet. Denne ordningen tar lang tid for de reisende og bidrar til at køene blir lengre. Det belaster Avinors systemer mer enn nødvendig. Antall passasjerer som tilhører denne transittgruppen, utgjør ca. 20 pst. Vi vet at mange passasjerer dropper bagasjen og reiser videre når det er forsinkelser. Bagasjen må derfor ettersendes av flyselskapet, noe som innebærer merarbeid og økte kostnader for flyselskapene. For næringslivet og reiselivet i distriktene, store deler av lokalbefolkningen, betyr dagens ordning unødig stor avstand tidsmessig fra Europa og resten av verden. Derfor fremmer vi det forslaget.

Jeg vil avslutningsvis nevne forslag nr. 8, vedrørende skatteavtalen mellom Polen og Norge. Skatteavtalen medfører at polske sjøfolk på norske skip i NIS-registeret blir skattepliktige til Polen. Dette var ikke problematisert fra Finansdepartementets side da saken ble framlagt for oss i Stortinget, og konsekvensen kan bli at skip flagger ut av NIS-registeret. Avtalen bør derfor endres – i hvert fall bør ikrafttredelsestidspunktet for de aktuelle bestemmelsene utsettes – slik at man forhindrer slike uheldige virkninger.

Jeg vil avslutningsvis ta opp de forslag der Fremskrittspartiet står alene eller er sammen med andre om.

Presidenten: Representanten Jørund Rytman har tatt opp de forslagene som han refererte, og dem som han refererte til.

Jan Tore Sanner (H) [17:08:32]: De problemstillingene som ligger i denne innstillingen, er i all hovedsak drøftet tidligere, i finansdebatten, så jeg begrenser meg til å vise til finansdebatten og innstillingen, og tar opp de forslag hvor Høyre er forslagsstiller eller medforlagsstiller.

Presidenten: Representanten Jan Tore Sanner har tatt opp de forslagene han refererte til.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [17:09:08]: Jeg skal også være kort; jeg har bare to punkter.

Det gjelder forslag og merknader knyttet til investeringsstøtte til miljøvennlig teknologi. Der har regjeringspartiene hatt en veldig poengtert merknad som viser at en ønsker å stimulere private bedrifter hvor pilot- og demonstrasjonsanlegg og tilhørende kommersialisering av teknologien er helt avgjørende. Det sies konkret at det er avgjørende at selskapene som søker, har gjennomføringsevne, og at det gjelder teknologi knyttet til ulike fagområder.

Jeg hadde håpet at opposisjonen også kunne gi sin tilslutning til den poengterte innstillingen som vi har på det punktet. Den er blitt møtt med glede i det private næringsliv, fordi den er entydig, den er operativ, og den spenner videre framover i tid. Jeg tror det hadde vært klo-

kere enn at en stadig fremmer forslag om høyere fond på noen områder, som partiet Høyre også gjør i denne sammenheng.

Så bare en kort merknad til det som går på nedleggelse av skattekontorer. NTL Skatt har i henvendelse til finanskomiteen minnet oss om at en her må legge vekt på de ansattes medbestemmelse og i den forstand om og hvilke kontorer som i tilfelle kan nedlegges, og at også kommunestyrene, med sin politiske ledelse, trekkes inn, slik at en medvirker til det. En endring av kontorstrukturen på ligningsområdet har også betydning for hvilken informasjonsoppgave kommunene får, siden de fortsatt og helt rettmessig står for den kommunale skatteoppkreverrollen. Jeg håper at departementet kan være fleksibelt i forhold til den prosess som nå kommer, fordi det er ganske ulike vurderinger av i hvilken grad det er en omstilling som er framtidsrettet eller ikke, og vi ser at det er andre måter å gjøre dette på som virker mindre sentraliserende enn det som ligger i dette budsjettet.

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [17:11:41]: Jeg vil, i likhet med Jan Tore Sanner, bare henvise til finansdebatten og til de problemstillinger og utfordringer som også Kristelig Folkeparti var inne på. Jeg vil nøye meg med å fremme det forslaget som Kristelig Folkeparti har i innstillingen.

Presidenten: Representanten Geir Jørgen Bekkevold har tatt opp det forslaget han refererte til.

Borghild Tenden (V) [17:12:16]: Dette var forbillig kort. Jeg skal bruke litt mer tid, det håper jeg dere tåler. Jeg vil redegjøre for Venstres forslag i innstillingen.

Disse dreier seg i hovedsak om å tilføre mer kapital til Forskningsfondet, Kulturminnefondet og Fornybarfondet. Dette mener vi er avgjørende for å få til en målrettet satsing på områder som er svært viktige for Venstre når det gjelder forskning, bevaring av kulturminner og ikke minst utvikling av fornybar energi.

Regjeringen og regjeringspartienes forslag til bevilgninger til Forskningsfondet for 2011 vil i realiteten medføre mindre avkastning i årene som kommer, og det er selvsagt beklagelig.

For Venstre er det viktig å satse på det nyskapende miljø- og klimavennlige næringslivet. Et viktig virkemiddel i en slik satsing er vårt forslag om å opprette et nytt statlig organ/investeringselskap, Klimatek, som har som formål å investere i klimateknologi, klimagründere og miljøvennlig omstilling av eksisterende næringsliv. Selskapet baseres på de samme retningslinjer som nasjonale såkornfond under Innovasjon Norge, dvs. at det legges opp til en investeringskapital på 1 mrd. kr, hvorav staten bidrar med 500 mill. kr og private investorer med 500 mill. kr.

Jeg vil i tillegg bruke bare litt tid på et område som opptar meg og Venstre, nemlig internasjonal handel med CO₂-kvoter. Regjeringen har hvert eneste år kommet til Stortinget med et svært friskt forslag til bevilgningsvedtak når det gjelder kjøp av CO₂-kvoter. Hvert eneste år har regnskapet vist at dette har vært urealistisk budsjettering, som ikke har noen annen effekt enn å pynte på re-

gjeringsens miljø- og klimabudsjett. Samtidig har salget av CO₂-kvoter blitt gjennomført som planlagt. I sum har dette medført at Norge og den norske statskassen har tjent store penger på omsetning og forurensning, mens det motsatte var intensjonen – ikke minst intensjonen i klimaforliket. Det er derfor avgjørende viktig at dette kommer på sporet snarest mulig.

Jeg understreker at Venstre ikke er prinsipiell motstander av handel med utslippskvoter, men mener at regjeringen har lagt opp til et nivå for salg og kjøp som ikke er spesielt miljø- og klimavennlig. Det er på sin plass å påpeke det åpenbare paradokset at regjeringen gjennom å slette kvoter fremfor å selge dem i markedet kunne ha bidratt til en betydelig nedgang i Europas klimagassutslipp til en relativt lav pris.

Jeg viser også til at Venstre i sitt alternative statsbudsjett er opptatt av at omstruktureringen av skatteetaten skjer på en måte som gjør at det blir en mer fornuftig og hensiktsmessig nedlegging av skattekontorene. Dette var også representanten Lundteigen inne på, så jeg regner med at han fikser det i regjeringen.

Jeg viser også til at Venstre foreslo å gjøre noe med offentlige kreditorets svært aggressive gebyr- og innkreivingspolitikk, bl.a. når det gjelder forsinkelsesgebyr. Dette er noe som først og fremst rammer personer med store betalingsproblemer, gjerne definert som fattige. Venstre foreslo derfor å redusere disse gebyrene med 25 pst., eller tilsvarende en inntektsreduksjon på 56,2 mill. kr.

Jeg tar til slutt opp Venstres forslag.

Presidenten: Representanten Borghild Tenden har tatt opp det forslag hun refererte til.

Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 9.

(Votering, se side 1912)

Sak nr. 10 [17:15:39]

Innstilling fra finanskomiteen om samtykke til å sette i kraft en protokoll til skatteavtalen mellom Norge og Sveits (Innst. 151 S (2010–2011), jf. Prop. 17 S (2010–2011))

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [17:16:22]: Jeg skal ikke forlange møtet. Jeg vet at alle er interessert i å dra på julebord og spise tollbelagt ribbe. Men jeg bare tenkte jeg skulle minne om at vi nå har inngått mellom 30 og 40 skatteavtaler. Vi hadde en skatteavtale med Polen som hadde uheldige konsekvenser for norsk næringsliv. Det er slik at disse skatteavtalene blir inngått veldig raskt og ratifisert veldig raskt i Stortinget, og at de angjeldende næringerne som blir berørt av disse skatteavtalene, ikke får uttalt seg gjennom høringer. Man kan ikke forvente at bransjer følger med på det som regjeringen vedtar til ethvert tidspunkt. Det er først når ting går ut på høring, at de har muligheten til å reagere på hvilke konsekvenser det får for sin bransje.

Avtalen vi skal vedta her i dag, gjelder mellom Norge og Sveits, og sannsynligvis berører den ikke så mange direkte. Men det kan jo være avtaler i fremtiden, og kanskje

avtaler vi har behandlet, som har større konsekvenser. Så Fremskrittspartiets råd for fremtiden er at regjeringen bruker litt lengre tid og involverer de parter som blir berørt av avtaler, uten at vi skal stemme mot noen avtale.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 10. (Votering, se side 1922)

Sak nr. 11 [17:17:39]

Forslag fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen på vegne av Fremskrittspartiet fremsatt i Stortingets møte 9. desember 2010 (jf. Innst. 120 L):

«Stortinget ber regjeringen forhandle med EU om det foreliggende Parlaments- og rådsdirektiv om endring av direktiv 2006/48 og 2006/49 og bestemmelsene om godtgjørelser med sikte på å i størst mulig grad hindre begrensninger i avtalefriheten og inn gripen i markeds mekanismene når direktivene skal implementeres i Norge.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet. (Votering, se side 1922)

Etter at det var ringt til votering, uttalte

presidenten: Da skulle Stortinget være klart til å gå til votering i sakene nr. 2–11 på dagens kart.

I sak nr. 1 foreligger det ikke noe voteringstema.

Votering i sak nr. 2

Presidenten: Under debatten er det satt fram i alt 31 forslag. Det er

- forslagene nr. 1 og 2, fra Harald T. Nesvik, på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti
- forslagene nr. 3–8, fra Harald T. Nesvik, på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre
- forslag 9, fra Harald T. Nesvik, på vegne av Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti
- forslagene nr. 10–26, fra Harald T. Nesvik, på vegne av Fremskrittspartiet
- forslag nr. 27, fra Svein Flåtten, på vegne av Høyre og Kristelig Folkeparti
- forslagene 28–30, fra Rigmor Andersen Eide, på vegne av Kristelig Folkeparti
- forslag nr. 31, fra Terje Aasland, på vegne av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet

Forslagene nr. 1–30 er inntatt på s. 79–80 i innstillingen, mens forslag nr. 31 er omdelt på representantenes plasser i salen.

Det voteres over forslagene nr. 29 og 30, fra Kristelig Folkeparti.

Forslag nr. 29 lyder:

«Stortinget ber regjeringen vurdere en egen tiltakspakke for grasbasert husdyrhold i distriktene med mål-

rettede investeringsmidler for å opprettholde flere bruk i drift.»

Forslag nr. 30 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å gjeninnføre beredskapslagring av korn.»

Votering:

Forslagene fra Kristelig Folkeparti ble med 94 mot 6 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.27.47)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 28, fra Kristelig Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag som opphever begrensningene på antall medlemmer i en samdrift, at maksimalavstanden mellom gårder som inngår i samme samdrift må oppheves, og at samdrifter gis anledning til leie av kvote.»

Fremskrittspartiet og Venstre har varslet at de ønsker å støtte forslaget.

Votering:

Forslaget fra Kristelig Folkeparti ble med 71 mot 31 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.28.34)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 27, fra Høyre og Kristelig Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen gjennom forskriftsendring sørge for at skip i NIS har mulighet til å ta oppdrag til og fra installasjoner på norsk sokkel.»

Votering:

Forslaget fra Høyre og Kristelig Folkeparti ble med 77 mot 25 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.28.58)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 11–14, 16–19 og 22–26, fra Fremskrittspartiet.

Forslag nr. 11 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om en utvidelse av Argentummodellen med fond-i-fond-investeringer til tre nye fond.»

Forslag nr. 12 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om en lovfestet fullverdig nettolønnsordning for sjøfolk, og legge dette forslaget frem for Stortinget i løpet av 2011.»

Forslag nr. 13 lyder:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med fremleggelsen av revidert nasjonalbudsjett for 2011 legge frem forslag om at refusjonsbeløpet i nettolønnsordningen for sjøfolk blir justert for lønns- og prisveksten som

har funnet sted siden ordningen med et tak på 198 000 kroner ble innført.»

Forslag nr. 14 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremlegge en strategi for avbyråkratisering av fiskeri- og havbruksnæringens rammevilkår. Strategien fremlegges i løpet av 1. halvår 2011.»

Forslag nr. 16 lyder:

«Stortinget ber regjeringen foreta en gjennomgang av særavgiftsbelastningen pålagt fiskeri- og havbruksnæringen med sikte på opprydning og reduksjoner.»

Forslag nr. 17 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å avvikle eierskapsbegrensningene for havbruksnæringen.»

Forslag nr. 18 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for vekst i havbruksnæringen gjennom etablering av nye vederlagsfrie konsesjoner.»

Forslag nr. 19 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en strategi for bedre samordning av marin forskning med fiskerinæringen slik at næringens behov i større grad vektlegges enn hva tilfellet er i dag. Strategien fremlegges i løpet av 1. halvår 2011.»

Forslag nr. 22 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at det igangsettes nedslakting av tamrein på Finnmarksvidda for å unngå store dyrelidelser utover vinteren.»

Forslag nr. 23 lyder:

«Stortinget ber regjeringen gjennom sitt eierskap i Statskog SF å pålegge selskapet umiddelbart å gå i gang å planlegge et større arronderingssalg av de skogeiendommer og annen fast eiendom Statskog SF eier i dag.»

Forslag nr. 24 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at den bebudede landbruksmeldingen blir en melding som tar for seg hele verdikjeden.»

Forslag nr. 25 lyder:

«Stortinget ber regjeringen si opp jordbruksavtalen i sin nåværende form og justere periodiseringen av jordbruksoppgjøret til å følge kalenderåret, slik at fremtidige forhandlinger kommer inn som en del av budsjettprosessen.»

Forslag nr. 26 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en stortingsmelding om reindrift i løpet av 2011.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet ble med 79 mot 22 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.29.23)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 10, 15, 20 og 21, fra Fremskrittspartiet.

Forslag nr. 10 lyder:

«Stortinget ber regjeringen endre innretningen på

Innovasjon Norges virkemidler, slik at de i større grad gjøres landsdekkende og tilgjengelige for alle søkere.»

Forslag nr. 15 lyder:

«Stortinget ber regjeringen foreta en gjennomgang av råfiskloven og deltakerloven med sikte på modernisering og forenkling.»

Forslag nr. 20 lyder:

«Stortinget ber regjeringen oppheve forskrift om utførselskvote av fisk og fiskevarer fra sportsfiske.»

Forslag nr. 21 lyder:

«Stortinget ber regjeringen øke innsatsen for å bekjempe ulovlig, urapportert og uregistrert fiske.»

Venstre har varslet at de ønsker å støtte forslagene.

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet ble med 78 mot 24 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.29.51)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 9, fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen gjennom oppdragsdokumentet til Innovasjon Norge for 2011 sørge for at det avsettes 20 mill. kroner til programmet Innovasjon Møbel.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti ble med 73 mot 29 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.30.15)

Presidenten: Det voteres så over forslagene nr. 3–8, fra Fremskrittspartiet og Høyre.

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber regjeringen tilpasse gebyrinntektene til driften av Brønnøysundregistrene ved å innarbeide nivået på gebyrene i tråd med selvfinansieringsprinsippet i løpet av 2011.»

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber regjeringen justere periodiseringen av jordbruksoppgjøret til å følge kalenderåret, og at forhandlingene kommer inn som en del av budsjettprosessen.»

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber regjeringen justere periodiseringen av reindriftsavtalen til å følge kalenderåret, og at forhandlingene kommer inn som en del av budsjettprosessen.»

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en strategi for avbyråkratisering av landbruksnæringens rammevilkår som fremlegges i løpet av 2011.»

Forslag nr. 7 lyder:

«Stortinget ber regjeringen intensivere arbeidet med utvikling av nisje- og spesialprodukter i landbruket.»

Forslag nr. 8 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede de konkurransemessige sidene ved dagens ordning med opplysningskontorer for landbruket.»

Votering:

Forslagene fra Fremskrittspartiet og Høyre ble med 60 mot 42 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 17.30.36)

Presidenten: Det voterer over forslagene nr. 1 og 2, fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti.

Forslag nr. 1 lyder:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2011 legge frem en kostnadsoversikt, og en fremdriftsplan for å stoppe forurensingen fra de nedlagte gruvene i Sulitjelma.»

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at det ikke innkreves så høye gebyrer at det ødelegger næringsgrunnlaget for den norske skjellnæringen.»

Votering:

Forslagene fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti ble med 52 mot 44 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 17.31.02)

Presidenten: Det voterer så over forslag nr. 31, fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i Statsbudsjettet for 2011 kan utgiftsføre kjøp av aksjer i Norsk Hydro ASA uten bevilgning under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 96 Aksjer. Fullmakten gjelder inntil statens eierandel er kommet opp i 39,9 prosent.»

Votering:

Forslaget fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet ble bifalt med 54 mot 47 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 17.31.26)

Presidenten: Det skal nå voterer over komiteens innstilling under A, rammeområde 9.

Komiteen hadde innstilt:

A
Rammeområde 9
(Næring)

I

På statsbudsjettet for 2011 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
900		Nærings- og handelsdepartementet		
	1	Driftsutgifter	177 070 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	54 900 000	
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	20 100 000	
	72	Tilskudd til beredskapsordninger	3 100 000	
	73	Tilskudd til Ungt Entreprenørskap, <i>kan overføres</i>	11 000 000	
901		Styret for det industrielle rettsvern		
	1	Driftsutgifter	207 500 000	
902		Justervesenet		
	1	Driftsutgifter	100 100 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	2 100 000	
903		Norsk Akkreditering		
	1	Driftsutgifter	32 900 000	
904		Brønnøysundregistrene		
	1	Driftsutgifter	308 300 000	
	22	Forvaltning av Altinn-løsningen, <i>kan overføres</i>	187 700 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
905		Norges geologiske undersøkelse		
	1	Driftsutgifter	151 350 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	69 400 000	
906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard		
	1	Driftsutgifter	16 800 000	
	30	Sikrings- og miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	10 500 000	
	31	Miljøtiltak Løkken, <i>kan overføres</i>	30 000 000	
907		Sjøfartsdirektoratet		
	1	Driftsutgifter	310 700 000	
908		Skipsregistrene		
	1	Driftsutgifter	18 600 000	
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk		
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning</i>	1 646 600 000	
913		Standardisering		
	70	Tilskudd	28 000 000	
922		Romvirksomhet		
	50	Norsk Romsenter	48 700 000	
	70	Kontingent i European Space Agency (ESA)	131 860 000	
	71	Internasjonal romvirksomhet	377 360 000	
	72	Nasjonale følgemidler, <i>kan overføres</i>	48 900 000	
	73	Galileo	75 300 000	
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer		
	70	Tilskudd	40 000 000	
929		Norsk Designråd		
	70	Tilskudd	36 000 000	
934		Internasjonaliseringstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	13 000 000	
	73	Støtte ved kapitalvareeksport	423 000 000	
937		Svalbard Reiseliv AS		
	71	Tilskudd	2 100 000	
950		Forvaltning av statlig eierskap		
	21	Spesielle driftsutgifter	10 700 000	
953		Kings Bay AS		
	70	Tilskudd	15 000 000	
1550		Konkurransetilsynet		
	1	Driftsutgifter	83 707 000	
	23	Klagenemnda for offentlige anskaffelser	5 554 000	
2421		Innovasjon Norge		
	50	Innovasjon - prosjekter, fond	480 000 000	
	51	Tapsfond, såkornkapitalfond	10 000 000	
	70	Bedriftsutvikling og administrasjon	292 600 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	71	Nettverk, profilering og reiseliv - programmer, <i>kan overføres</i>	372 800 000	
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter, <i>kan overføres</i>	285 000 000	
	73	Tilskudd til innkjøpskonsortium for kjøp av kraft, <i>kan overføres</i>	20 000 000	
	78	Administrasjonsstøtte for distriktsrettede såkornfond	3 800 000	
	79	Maritim utvikling, <i>kan overføres</i>	10 000 000	
		Totale utgifter		6 172 101 000
Inntekter				
3900		Nærings- og handelsdepartementet		
	2	Ymse inntekter	120 000	
3901		Styret for det industrielle rettsvern		
	5	Inntekt av informasjonstjenester	6 000 000	
	6	Diverse inntekter	100 000	
	7	Inntekter knyttet til NPI	3 000 000	
	8	Gebyrer immaterielle rettigheter	37 800 000	
3902		Justervesenet		
	1	Gebyrinntekter	53 900 000	
	3	Inntekter fra salg av tjenester	12 600 000	
	4	Oppdragsinntekter	2 062 000	
3903		Norsk Akkreditering		
	1	Gebyrinntekter og andre inntekter	26 700 000	
3904		Brønnøysundregistrene		
	1	Gebyrinntekter	397 800 000	
	2	Refusjoner, oppdragsinntekter og andre inntekter	30 900 000	
	3	Refusjoner og inntekter knyttet til forvaltning av Altinn-løsningen	51 600 000	
3905		Norges geologiske undersøkelse		
	1	Oppdragsinntekter	31 100 000	
	2	Tilskudd til samfinansieringsprosjekter	38 300 000	
3906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard		
	1	Leie av bergrettigheter og eiendommer	200 000	
	2	Behandlingsgebyrer	500 000	
3907		Sjøfartsdirektoratet		
	1	Gebyrer for skip og offshoreinstallasjoner i NOR	124 300 000	
	2	Maritime personellsertifikater	11 000 000	
	3	Diverse inntekter	5 000 000	
	4	Gebyrer for skip i NIS	38 000 000	
	6	Overtredelsesgebyrer	12 000 000	
3908		Skipsregistrene		
	1	Gebyrer NOR	9 500 000	
	2	Gebyrer NIS	6 500 000	
3961		Selskaper under NHDs forvaltning		
	70	Garantiprovisjon, Statkraft SF	6 500 000	
	71	Garantiprovisjon, Eksportfinans ASA	9 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
4550	2	Konkurransetilsynet Ymse inntekter	224 000	
5325	50	Innovasjon Norge Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning	5 000 000	
	70	Låneprovisjoner	54 000 000	
		Totale inntekter		973 706 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2011 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 900 postene 1 og 21	kap. 3900 post 2
kap. 901 post 1	kap. 3901 postene 5, 6, 7 og 8
kap. 902 post 1	kap. 3902 postene 1 og 3
kap. 902 post 21	kap. 3902 post 4
kap. 903 post 1	kap. 3903 post 1
kap. 904 post 1	kap. 3904 post 2
kap. 904 post 22	kap. 3904 post 3
kap. 905 post 21	kap. 3905 postene 1 og 2
kap. 907 post 1	kap. 3907 post 3

III

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2011 kan overskride bevilgningen under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 21 Spesielle driftsutgifter, til dekning av meglerhonorarer og utgifter til faglig bistand ved salg av statlige aksjeposter, samt andre endringer som kan få betydning for eierstrukturen i selskapene.

IV

Fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2011 kan:

1. utgiftsføre utbetalinger knyttet til utførte pålagte miljøtiltak etter virksomheten i Raufoss ASA uten bevilgning under kap. 960 Raufoss ASA, post 71 Refusjon for miljøtiltak, innenfor gitt garantiramme på 90 mill. kroner.

2. utgifts-/inntektsføre ut-/innbetalinger knyttet til garantiansvar overfor Eksportfinans ASA uten bevilgning, under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 70 Utbetaling – garantiordning, Eksportfinans ASA og kap. 3950 Forvaltning av statlig eierskap, post 87 Innbetaling – garantiordning, Eksportfinans ASA, innen gitt garantiramme på 750 mill. kroner.

V

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2011 kan:

1. gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
2421	72	Innovasjon Norge Forsknings- og utviklingskontrakter	100 mill. kroner

2. gi tilsagn om tilskudd på 85,21 mill. euro utover gitt bevilgning for å delta i de frivillige programmene til Den europeiske romorganisasjonen ESA. Samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar skal likevel ikke overstige 129,25 mill. euro.
3. gi Eksportfinans ASA tilsagn om statlig dekning av framtidig underskudd på avregningskontoen for eksisterende eksportkredittordning, den såkalte 108-ordnin-

gen. Fullmakten gjelder for samlede framtidige underskudd som oppstår som følge av tilsagn om lån fram til 31. desember 2011. Fullmakten har som forutsetning at:

- a. Eksportfinans ASA fram til 31. desember 2011 kan gi tilsagn om lån ved leveranser av kapitalvarer og skip til utenlandske importører og til norske redere i internasjonal konkurranse til de gunstigste rente-

vilkår og kredittider som OECD (Arrangement on Officially Supported Export Credits) tillater.

- b. Eksportfinans ASA sin innlånspraksis for ordningen må godkjennes av Nærings- og handelsdepartementet. Departementet kan for øvrig utarbeide nærmere retningslinjer for ordningen.

VI

Fullmakt til å inngå forpliktelser utover gitt bevilgning i forbindelse med kjøp av utredninger og lignende

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2011 kan inngå forpliktelser for inntil 7,5 mill. kroner til utredninger og lignende utover gitt bevilgning under kap. 900 Nærings- og handelsdepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter.

VII

Garantifullmakt

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2011 kan gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier for inntil 40 mill. kroner for lån til realinvesteringer og driftskapital, men slik at total ramme for nytt og gammelt ansvar ikke overstiger 225 mill. kroner.

VIII

Dekning av forsikringstilfeller

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2011 kan:

1. gi tilsagn til Institutt for energiteknikk og Statsbygg om dekning av forsikringsansvar for inntil 80 000 000 euro overfor tredjeperson for instituttets og Statsbyggs ansvar etter lov av 12. mai 1972 nr. 28 om atomenergi-virksomhet, kapittel III.
2. inngå avtaler om forsikringsansvar under beredskapsordningen for statlig varekrigsforsikring innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 2 000 mill. kroner.

IX

Utlånsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2011 kan gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om:

1. nye landsdekkende innovasjonslån innenfor en ramme på 500 mill. kroner.
2. nye lån under lavrisikolåneordningen innenfor en ramme på 2 500 mill. kroner.

X

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser knyttet til miljøtiltak

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2011 kan pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for inntil 190 mill. kroner til gjennomføring av pålagte miljøtiltak på Løkken.

XI

Kapitalutvidelse i Den europeiske bank for gjenoppbygging og utvikling (EBRD)

Stortinget samtykker at Nærings- og handelsdepartementet i 2011 kan forplikte norsk deltakelse i kapitalutvidelse i EBRD som innebærer at Norges garantiansvar overfor banken økes med 112,6 mill. euro, til 297 mill. euro.

XII

Fullmakt om såkornfond opprettet mellom 1997 og 2000

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2011 kan gi Innovasjon Norge fullmakt til, ved overveiende sannsynlighet for konkurs i et av såkornfondene opprettet mellom 1997 og 2000, å:

1. konvertere hele eller deler av statens ansvarlige lån til egenkapital
2. nedskrive deler av statens ansvarlige lån
3. godkjenne salg av et såkornfond
4. godkjenne endringer i et fonds administrative lokalisering

XIII

Fullmakter vedrørende Norsk Romsenter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2011 kan gi Norsk Romsenter fullmakt til å:

1. selge andeler i selskaper hvor institusjonen forvalter eierandeler, og kjøpe andeler i nye selskaper.
2. benytte utbytte fra selskaper hvor institusjonen forvalter eierandeler og inntekter fra salg av andeler i slike selskaper til romrelatert virksomhet, herunder kjøp av andeler i nye selskaper.

XIV

Fullmakt til å avhende og bortfeste

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2011 kan bortfeste hjemfalte gruveeiendommer til museale formål vederlagsfritt.

Presidenten: Presidenten antar at Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti ønsker å stemme imot.

Voter ing :

Komiteens innstilling ble bifalt med 54 mot 48 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 17.31.56)

Presidenten: Det voteres over komiteens innstilling under B, rammeområde 10.

Komiteen hadde innstilt:

B
Rammeområde 10
(Fiskeri)

I

På statsbudsjettet for 2011 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
1000		Fiskeri- og kystdepartementet		
	1	Driftsutgifter	106 160 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	4 860 000	
	70	Tilskudd diverse formål, <i>kan overføres</i>	500 000	
	71	Tilskudd til kystkultur, <i>kan overføres</i>	9 250 000	
1001		Deltakelse i internasjonale organisasjoner		
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	9 500 000	
1030		Fiskeridirektoratet		
	1	Driftsutgifter	340 390 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	4 800 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	1 630 000	
1050		Diverse fiskeriformål		
	71	Sosiale tiltak, <i>kan overføres</i>	2 000 000	
	72	Tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere	13 400 000	
	74	Erstatninger, <i>kan overføres</i>	2 140 000	
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, <i>kan overføres</i>	50 000 000	
	79	Informasjon ressursforvaltning, <i>kan overføres</i>	1 440 000	
2415		Innovasjon Norge, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak		
	75	Marint verdiskapingsprogram, <i>kan overføres</i>	50 000 000	
		Totale utgifter		596 070 000
Inntekter				
4000		Fiskeri- og kystdepartementet		
		Refusjoner	10 000	
4030		Fiskeridirektoratet		
	1	Oppdragsinntekter	10 000	
	2	Salg av registre, diverse tjenester	80 000	
	4	Fangstinntekter Overvåkingsprogrammet	10 000	
	5	Gebyr kjøperregistrering	300 000	
	6	Forvaltningssanksjoner havbruk	835 000	
	8	Gebyr havbruk	12 700 000	
	9	Innmeldingsgebyr Merkeregisteret	2 450 000	
	12	Gebyr fiskeflåten	2 000 000	
	13	Inntekter vederlag oppdrettskonsesjoner	60 000 000	
	14	Refusjoner	10 000	
	20	Forvaltningssanksjoner fiskeflåten	10 000	
	22	Inntekter ordningen fiskeforsøk og veiledning	4 800 000	
		Totale inntekter		83 215 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fiskeri- og kystdepartementet i 2011 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekt under
kap. 1000 post 21	kap. 4000 post 4
kap. 1030 post 21	kap. 4030 post 22

III

Forlengelse av garantiavtalene

Stortinget samtykker i at Fiskeri- og kystdepartementet i 2011 kan gi Innovasjon Norge fullmakt til å videreføre inngåtte garantiavtaler med Norges Råfisklag og Norges Sildesalgslag i ytterligere ett år, slik at garantiavtalene senest utløper 31. desember 2011, på følgende vilkår:

1. Rammene for garantiavtalene i den utvidede toårsperioden skal tilpasses slik at tapsavsetningen fortsatt ligger innenfor den normale avsetningen på 1/3 av Innovasjon Norges garantiforpliktelser.
2. Eksisterende avsatt tapsfond videreføres og ubenyttede tapsfond innbetales til statskassen etter utløpet av den utvidede avtaleperioden.

Presidenten: Presidenten antar at Fremskrittspartiet og Høyre ønsker å stemme imot.

Votering:

Komiteens innstilling ble bifalt med 61 mot 41 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 17.32.22)

Presidenten: Det votes over komiteens innstilling til rammeområde 11.

Komiteen hadde innstilt:

C

**Rammeområde 11
(Landbruk)**

I

På statsbudsjettet for 2011 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
1100		Landbruks- og matdepartementet		
	1	Driftsutgifter	130 331 000	
	45	Store utstyrskjøp og vedlikehold - ordinære forvaltningsorganer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	2 595 000	
	50	Store utstyrskjøp og vedlikehold - forvaltningsorganer med særskilte fullmakter	255 000	
1112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet		
	50	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Veterinærinstituttet	85 651 000	
	51	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Bioforsk	65 846 000	
	52	Støtte til fagsentrene, Bioforsk	16 717 000	
1115		Mattilsynet		
	1	Driftsutgifter	1 153 640 000	
	22	Reguleringspremie til kommunale og fylkeskommunale pensjonskasser	7 225 000	
	23	Særskilte prosjekt, <i>kan overføres</i>	6 000 000	
	71	Tilskudd til erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	1 131 000	
1138		Støtte til organisasjoner m.m.		
	70	Støtte til organisasjoner, <i>kan overføres</i>	20 647 000	
	71	Internasjonalt skogpolitisk samarbeid - organisasjoner og prosesser, <i>kan overføres</i>	16 873 000	
1139		Genressurser, miljø- og ressursregistreringer		
	70	Tilskudd til miljø- og ressurstiltak, <i>kan overføres</i>	19 655 000	
	71	Tilskudd til genressursforvaltning, <i>kan overføres</i>	19 929 000	
1141		Kunnskapsutvikling m.m. innen miljø- og næringstiltak i landbruket		
	50	Næringsøkonomisk dokumentasjon og analyse	23 142 000	
	52	Kunnskapsutvikling og kunnskapsformidling om arealressurser, skog og landskap	94 970 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
1143		Statens landbruksforvaltning		
	1	Driftsutgifter	172 404 000	
	60	Tilskudd til veterinærdekning	122 445 000	
	70	Tilskudd til beredskap i kornsektoren, <i>kan overføres</i>	361 000	
	72	Erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	302 000	
	73	Tilskudd til erstatninger m.m. ved tiltak mot dyre- og plantesykdommer, <i>overslagsbevilgning</i>	45 610 000	
	74	Tilskudd til prosjekt innen planteforedling og oppformering, <i>kan overføres</i>	15 096 000	
	75	Kompensasjon til dyreeiere som blir pålagt beitenekt	1 000 000	
1144		Regionale og lokale tiltak i landbruket		
	77	Regionale og lokale tiltak i landbruket, <i>kan overføres</i> ...	6 592 000	
1147		Reindriftsforvaltningen		
	1	Driftsutgifter	41 289 000	
	45	Store utstyrskjøp og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	6 958 000	
	70	Tilskudd til fjellstuer	702 000	
	71	Omstillingstiltak i Indre Finnmark, <i>kan overføres</i>	8 904 000	
	82	Radioaktivitetstiltak, <i>kan overføres</i>	2 500 000	
1148		Naturskade - erstatninger		
	71	Naturskade, erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	90 000 000	
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket		
	51	Tilskudd til Utviklingsfondet for skogbruket	3 271 000	
	71	Tilskudd til verdiskapings- og klimatiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i>	62 485 000	
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.		
	50	Fondsavsetninger	1 075 153 000	
	70	Markedsregulering, <i>kan overføres</i>	197 900 000	
	73	Pristilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	2 283 500 000	
	74	Direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	7 810 119 000	
	77	Utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	211 230 000	
	78	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	1 759 704 000	
1151		Til gjennomføring av reindriftsavtalen		
	51	Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet	30 000 000	
	72	Tilskudd til organisasjonsarbeid	6 100 000	
	75	Kostnadsenkende og direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	61 800 000	
	79	Velferdsordninger	3 100 000	
1161		Statskog SF - forvaltningsdrift		
	70	Tilskudd til forvaltningsdrift	12 673 000	
	75	Oppsyn i statsallmenninger	9 296 000	
		Totale utgifter		15 705 101 000
Inntekter				
4100		Landbruks- og matdepartementet		
	1	Refusjoner m.m.	100 000	
4112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet		
	30	Husleie, Bioforsk	18 656 000	
4115		Mattilsynet		
	1	Gebyr m.m.	130 322 000	
	2	Driftsinntekter og refusjoner mv.	5 024 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
4138	1	Støtte til organisasjoner m.m. Refusjoner m.m.	7 194 000	
4143	1	Statens landbruksforvaltning Driftsinntekter m.m.	35 622 000	
4147	1	Reindriftsforvaltningen Refusjoner m.m.	36 000	
4150	85	Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m. Markedsordningen for korn	10 000 000	
5576	70	Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet Avgifter i matforvaltningen	613 767 000	
	71	Totalisatoravgift	125 000 000	
		Totale inntekter		945 721 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2011 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1100 post 1	kap. 4100 post 1
kap. 1115 post 1	kap. 4115 post 2
kap. 1143 post 1	kap. 4143 post 1
kap. 1147 post 1	kap. 4147 post 1

2. overskride bevilgningen under kap. 1100 Landbruks- og matdepartementet, post 45 Store utstyrskjøp og vedlikehold, med et beløp som tilsvare merinntektene fra salg av eiendom. Ubrukte merinntekter fra salg av eiendom kan regnes med ved utregning av overførbart beløp under bevilgningen.

1147 Reindriftsforvaltningen, post 1 Driftsutgifter, med inntil 0,5 mill. kroner i sammenheng med forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein.

IV

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2011 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

III

Forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2011 kan overskride bevilgningen under kap.

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1148	71	Naturskade – erstatninger Naturskade, erstatninger	30 mill. kroner

V

Salg av fast eiendom

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2011 kan

- selge innkjøpt og opprinnelig statseiendom for inntil 8 mill. kroner
- selge eiendom på Kjeller i Skedsmo kommune og benytte salgsinntekter til å dekke utgifter knyttet til eiendommen.

VI

Avgifter i matforvaltningen (kap. 5576 post 70)

§ 1 For 2011 kan Landbruks- og matdepartementet oppkreve matproduksjonsavgifter med følgende beløp:

- norsk produsert kjøtt: kr 0,49 per kg,
- norsk produsert melk: kr 0,0634 per liter,
- andre norsk produserte animalia: 1,92 pst.,
- norsk produserte vegetabilier: 0,80 pst.,
- fisk landet fra EØS-fartøy: kr 14,60 per tonn,

- f) fisk landet fra tredjelandsfartøy: kr 14,60 per tonn,
 g) fisk tatt om bord på norsk fabrikkfartøy eller omlastet til utenlandsk fartøy: kr 14,60 per tonn,
 h) produksjon av oppdrettsfisk: kr 14,60 per tonn,
 i) importert fisk og fiskevarer: kr 14,60 per tonn,
 j) importerte råvarer, unntatt fisk og fiskevarer: 1,14 pst.,
 k) importerte ferdigvarer og halvfabrikata, unntatt fisk og fiskevarer: 0,71 pst.

Landbruks- og matdepartementet kan oppkreve avgifter for tilsyn og kontroll med drikkevann (vannverk), kosmetikk, fôr til dyr utenom matproduksjon og planter som ikke er mat.

§ 2 Avgiftene skal dekke kostnader ved tilsyn og kontroll etter matloven § 21, dyrevelferdsloven § 29, husdyravloven § 6 a, dyrehelsepersonelloven § 37 a og kosmetikklova § 18.

Presidenten: Presidenten antar at Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil stemme imot.

Votering:

Komiteens innstilling ble bifalt med 54 mot 48 stemmer.
 (Voteringsutskrift kl. 17.32.48)

Votering i sak nr. 3

Komiteen hadde innstilt:

I statsbudsjettet for 2010 blir det gjort følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
Inntekter			
4030	13	Fiskeridirektoratet Inntekter vederlag, blir redusert med ..... frå kroner 360 000 000 til kroner 32 000 000	328 000 000

Votering:

Votering i sak nr. 4

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Komiteen hadde innstilt:

I statsbudsjettet for 2010 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
Utgifter			
1100	1	Landbruks- og matdepartementet Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 131 201 000 til kr 130 951 000	250 000
	45	Store utstyrskjøp og vedlikehold, kan overføres, kan benyttes under post 50, forhøyes med ..... fra kr 8 095 000 til kr 11 319 000	3 224 000
1115	22	Mattilsynet Reguleringspremie til kommunale og fylkeskommunale pensjonskasser, nedsettes med ..... fra kr 7 224 000 til kr 6 224 000	1 000 000
	71	Tilskudd til erstatninger, overslagsbevilgning, forhøyes med ..... fra kr 1 131 000 til kr 3 131 000	2 000 000
1143	73	Statens landbruksforvaltning Tilskudd til erstatninger m.m., ved tiltak mot dyre- og plantesykdommer, overslagsbevilgning, nedsettes med ..... fra kr 45 610 000 til kr 35 250 000	10 360 000
	75	Kompensasjon til dyreeiere som blir pålagt beitenekt, nedsettes med ..... fra kr 1 000 000 til kr 200 000	800 000
1147	82	Reindriftsforvaltningen Radioaktivitetstiltak, kan overføres, nedsettes med ..... fra kr 2 500 000 til kr 1 500 000	1 000 000
1148	71	Naturskade – erstatninger og sikring Naturskade, erstatninger, overslagsbevilgning, nedsettes med ..... fra kr 87 000 000 til kr 67 000 000	20 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
1149	71	Verdiskapnings- og utviklingstiltak i landbruket Tilskudd til verdiskapnings- og klimatiltak i landbruket, <i>kan overføres, nedsettes med</i> ..... fra kr 66 485 000 til kr 65 735 000	750 000
1150	50	Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m. Fondsavsetninger, <i>for høyes med</i> ..... fra kr 1 121 386 000 til kr 1 131 386 000	10 000 000
	78	Velferdsordninger, <i>kan overføres, nedsettes med</i> ..... fra kr 1 685 003 000 til kr 1 675 003 000	10 000 000
1151	51	Til gjennomføring av reindriftsavtalen Tilskudd til utviklings- og investeringsfondet, <i>for høyes med</i> ..... fra kr 32 900 000 til kr 35 900 000	3 000 000
	75	Kostnadssenkende og direkte tilskudd, <i>kan overføres, nedsettes med</i> ..... fra kr 62 100 000 til kr 59 100 000	3 000 000
Inntekter			
4100	40	Landbruks- og matdepartementet Salg av eiendom, <i>for høyes med</i> ..... fra kr 5 500 000 til kr 11 574 000	6 074 000
4115	1	Mattilsynet Gebyr m.m., <i>nedsettes med</i> ..... fra kr 117 142 000 til kr 112 042 000	5 100 000
4150	85	Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m. Markedsordningen for korn, <i>nedsettes med</i> ..... fra kr 53 150 000 til kr 41 000 000	12 150 000
5576	70	Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet Avgifter i matforvaltningen, <i>for høyes med</i> ..... fra kr 606 143 000 til kr 615 143 000	9 000 000
5651	85	Aksjer i selskap under Landbruks- og matdepartementet Utbytte, <i>for høyes med</i> ..... fra kr 750 000 til kr 6 105 000	5 355 000

Presidenten: Det votes først over komiteens innstilling til utgifter og inntekter med underliggende kapitler, med unntak av kap. 1151.

Votering:

Komiteens innstilling ble bifalt med 76 mot 23 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 17.33.52)

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 5

Presidenten: Det votes så over komiteens innstilling til kap. 1151.
Fremskrittspartiet har varslet at de vil stemme imot.

Presidenten: Under debatten har Svein Flåtten satt fram et forslag på vegne av Høyre. Forslaget lyder:
«I statsbudsjettet for 2010 blir det gjort følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
950	95 (ny)	Forvaltning av statleg eigarskap Kapitalinnskott, blir løyvd med	14 000 000 000»

Votering:

Forslaget fra Høyre ble med 78 mot 20 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 17.34.40)

Komiteen hadde innstilt:

I

I statsbudsjettet for 2010 blir det gjort følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
Utgifter			
900	1	Nærings- og handelsdepartementet Driftsutgifter, blir auka med ..... frå kr 174 467 000 til kr 174 542 000	75 000
909	73	Tiltak for sysselsetting av sjøfolk Tilskot til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med ..... frå kr 1 700 000 000 til kr 1 550 000 000	150 000 000
922	70	Romverksemd Kontingent i European Space Agency (ESA), blir redusert med frå kr 130 200 000 til kr 122 300 000	7 900 000
	71	Internasjonal romverksemd, blir redusert med	22 000 000
	73	Galileo, blir auka med ..... frå kr 119 900 000 til kr 126 400 000	6 500 000
924	70	Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogram Tilskot, <i>kan overførast</i> , blir redusert med ..... frå kr 56 000 000 til kr 44 000 000	12 000 000
950	21	Forvaltning av statleg eigarskap Spesielle driftsutgifter, blir auka med ..... frå kr 10 700 000 til kr 24 900 000	14 200 000
	95 (ny)	Kapitalinnskot, blir løyvd med	9 811 000 000
	96	Aksjar, blir redusert med ..... frå kr 4 982 700 000 til kr 4 932 800 000	49 900 000
960 (nytt)	Raufoss ASA		
	71	Refusjon for miljøtiltak, blir løyvd med	16 200 000
2421	50	Innovasjon Norge Innovasjon – prosjekter, fond, blir redusert med ..... frå kr 460 000 000 til kr 444 000 000	16 000 000
	70	Bedriftsutvikling og administrasjon, blir auka med ..... frå kr 435 300 000 til kr 455 300 000	20 000 000
	90	Lån frå statskassa til utlånsverksemd, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med ..... frå kr 45 900 000 000 til kr 46 950 000 000	1 050 000 000
Inntekter			
3901	1	Styret for det industrielle rettsvern Patentavgifter, blir redusert med ..... frå kr 118 000 000 til kr 106 150 000	11 850 000
	2	Varemerkeavgifter, blir auka med ..... frå kr 55 000 000 til kr 61 500 000	6 500 000
	3	Designavgifter, blir auka med ..... frå kr 3 700 000 til kr 4 000 000	300 000
	5	Inntekter av informasjonstjenester, blir redusert med ..... frå kr 8 700 000 til kr 6 700 000	2 000 000
	6	Diverse inntekter, blir auka med ..... frå kr 100 000 til kr 400 000	300 000
	7	Avgifter knytt til NPI, blir redusert med ..... frå kr 2 200 000 til kr 1 350 000	850 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
3902		Justervesenet	
	1	Gebyrinntekter, blir auka med ..... frå kr 42 600 000 til kr 45 050 000	2 450 000
	3	Inntekter frå sal av tenester, blir redusert med ..... frå kr 13 940 000 til kr 11 490 000	2 450 000
3907		Sjøfartsdirektoratet	
	2	Maritime personellsertifikat, blir redusert med ..... frå kr 15 000 000 til kr 11 000 000	4 000 000
	6	Overtredelsesgebyr, blir redusert med ..... frå kr 22 500 000 til kr 14 000 000	8 500 000
3950		Forvaltning av statleg eigarskap	
	96	Sal av aksjar, blir redusert med ..... frå kr 10 000 000 til 0	10 000 000
5325		Innovasjon Norge	
	90	Avdrag på uteståande fordringar, blir auka med ..... frå kr 43 800 000 000 til kr 46 100 000 000	2 300 000 000
91 (ny)		Tilbakeført kapital, såkornfond, blir løyvd med	30 000 000
5460		Garanti-instituttet for eksportkreditt	
	91	Avdrag på lån til byggelånsgarantiordninga, blir auka med ..... frå kr 100 000 til kr 104 000 000	103 900 000
5614		Renter frå Garanti-instituttet for eksportkreditt	
	80	Renter, blir redusert med ..... frå kr 2 800 000 til kr 742 000	2 058 000
5625		Renter og utbyte frå Innovasjon Norge	
	80	Renter på lån frå statskassa, blir redusert med ..... frå kr 400 000 000 til kr 305 000 000	95 000 000
83 (ny)		Tilbakeføring av renter frå såkornkapitalfond, blir løyvd med	4 100 000
87 (ny)		Utbyte frå Investinor AS, blir løyvd med	38 300 000
5656		Aksjar i selskap under NHD si forvaltning	
	85	Utbyte, blir redusert med ..... frå kr 9 050 000 000 til kr 4 861 000 000	4 189 000 000

II

Utviding av garantifullmakt

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2010 kan utgiftsføre utbetalningar knytt til utførte pålagte miljøtiltak etter verksemda i Raufoss ASA utan løyving under kap. 960 Raufoss ASA, post 71 Refusjon for miljøtiltak, innanfor gitt garantiramme på 124 mill. kroner.

III

Garantifullmakt

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2010 kan gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsegn om nye garantiar for inntil 70 mill. kroner, men slik at totalramma for nytt og gammalt ansvar ikkje overstig 370 mill. kroner.

IV

Lånefullmakt

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2010 kan gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsegn om nye landsdekkjande innovasjonslån innanfor ei ramme på 620 mill. kroner.

Presidenten: Det voteres først over komiteens innstilling under I, med unntak av kap. 5656.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det voteres så over komiteens innstilling til I kap. 5656.

Høyre har varslet at de ønsker å stemme imot.

Votering:

Komiteens innstilling ble bifalt med 82 mot 17 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 17.35.39)

Presidenten: Det voteres så over komiteens innstilling under II, III og VI.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 6

Presidenten: Under debatten har Harald T. Nesvik satt fram et forslag på vegne av Fremskrittspartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen gjennom sitt eierskap i Statskog SF å pålegge selskapet umiddelbart å gå i gang med å planlegge et større arronderingssalg av de skog-eiendommer og annen fast eiendom Statskog SF eier i dag.»

Votering:

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 79 mot 23 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.36.43)

Komiteen hadde innstilt:

I statsbudsjettet for 2010 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
Utgifter			
1162 (nytt)		Statskog SF - Forvaltning av statlig eierskap	
	90 (ny)	Lån til Statskog SF, bevilges med	475 000 000
	95 (ny)	Innskudd til egenkapital i Statskog SF, bevilges med	1 239 900 000
Inntekter			
5652		Innskuddskapital i Statskog SF	
	85	Utbytte, reduseres med 10 100 000 kroner til	0

Presidenten: Presidenten antar at Fremskrittspartiet og Høyre ønsker å stemme imot.

*Votering i sak nr. 7***Votering:**

Komiteens innstilling ble bifalt med 60 mot 41 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 17.37.17)

Komiteen hadde innstilt:

I statsbudsjettet for 2010 blir det gjort følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
Utgifter			
2426		SIVA SF	
	90	Lån, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med	60 000 000
		frå kr 100 000 000 til kr 40 000 000	
Inntekter			
5326		SIVA SF	
	90	Avdrag på utestående fordringar, blir auka med	40 000 000
		frå kr 40 000 000 til kr 80 000 000	
5613		Renter frå SIVA SF	
	80	Renter, blir auka med	6 800 000
		frå kr 30 300 000 til kr 37 100 000	

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 8

Presidenten: Det votes over forslaget i Representantforslag 52 S for 2010–2011, fra representantene Harald T. Nesvik, Per Roar Bredvold, Torgeir Trældal og Jørund Rytman. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen fjerne tollsatsen for importert kjøtt for perioden 6. desember–31. desember 2010.»

Votering:

Forslaget i Representantforslag 52 S ble med 74 mot 23 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 17.38.12)

Votering i sak nr. 9

Presidenten: Under debatten er det satt fram i alt 13 forslag. Det er

- forslag nr. 1, fra Jørund Rytman på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre
  - forslagene nr. 2–9, fra Jørund Rytman på vegne av Fremskrittspartiet
  - forslag nr. 10, fra Jan Tore Sanner på vegne av Høyre og Venstre
  - forslag nr. 11, fra Jan Tore Sanner på vegne av Høyre
  - forslag nr. 12, fra Geir Jørgen Bekkevold på vegne av Kristelig Folkeparti
  - forslag nr. 13, fra Borghild Tenden på vegne av Venstre
- Det voteres over forslag nr. 13, fra Venstre. Forslaget lyder:
«På statsbudsjettet for 2011 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
286	95	Forskningsfond Fondskapital - Fondet for forskning og nyskaping	73 000 000 000	
1432	90	Norsk kulturminnefond Fondskapital	200 000 000	
1825	95	Omlagging av energibruk og energiproduksjon Fondskapital	5 000 000 000	
2410	90	Statens lånekasse for utdanning Økt lån og rentegjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	18 084 949 000	
2425	91	Klimatek Investeringskapital	500 000 000	
2490	90	NVE Anlegg Økt lån og rentegjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	195 100 000»	

Voteringstavlene viste at det var avgitt 98 stemmer mot forslaget og 2 stemmer for.
(Voteringsutskrift kl. 17.39.02)

Tore Hagebakken (A) [17:39:13] (fra salen): Jeg skulle stemt imot.

Presidenten: Da har vi funnet den skyldige! For forslaget stemte da 1 og mot stemte 99. Resultatet er det samme, forslaget er ikke vedtatt.

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 12, fra Kristelig Folkeparti. Forslaget lyder:
«På statsbudsjettet for 2011 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
10	96	Egenkapital Statnett Styrket egenkapital Statnett	4 000 000 000	
161	95	Næringsutvikling NORFUND - grunnfondskapital ved investeringer i utviklingsland	657 250 000	
286	95	Forskningsfond Fondskapital - Fondet for forskning og nyskaping .	28 000 000 000	
950	91	Forvaltning av statlig eierskap Økt egenkapital i Statkraft	1 000 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
1432	90	Norsk kulturminnefond Kulturminnefondet	200 000 000	
1825	95	Omlegging av energibruk og energiproduksjon Grunnfond for fornybar energi og energieffektivisering	15 000 000 000	
2412	90	Husbanken Lån fra Husbanken, <i>overslagsbevilgning</i>	16 374 600 000	
2426	90	SIVA SF Lån, <i>overslagsbevilgning</i>	155 000 000	
	95	SIVA - støtte til infrastruktur for landbasert industriutvikling	25 000 000»	

Votering:

Forslaget fra Kristelig Folkeparti ble med 96 mot 6 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 17.39.57)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 11, fra Høyre.
Forslaget lyder:
«På statsbudsjettet for 2011 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
286	95	Forskningsfond Fondskapital - Fondet for forskning og nyskaping	13 000 000 000	
	96	Fondskapital - Fond for vitenskapelig utstyr	5 000 000 000	
1330	95	Særskilte transporttiltak Infrastrukturfond, kapitalinnskudd	50 000 000 000	
1432	95	Norsk kulturminnefond Kapitalinnskudd Norsk kulturminnefond	100 000 000	
1441	90	Klima- og forurensningsdirektoratet Fond for miljøvennlig teknologi, kapitalinnskudd .	5 000 000 000	
1833	95	CO ₂ -håndtering Kapitalinnskudd CLIMIT	1 000 000 000»	

Votering:

Forslaget fra Høyre ble med 84 mot 18 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 17.40.16)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 10, fra Høyre og Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2011 legge frem en vurdering av effekten ved helt eller delvis å slette klimavoter fremfor å selge disse i markedet sammenliknet med å øremerke gevinsten ved kvotesalg til andre utslippsreducerende tiltak, og legge frem forslag om enten redusert kvotesalg eller øremerking av salgsgevinster til klimatiltak.»

Votering:

Forslaget fra Høyre og Venstre ble med 83 mot 18 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 17.40.34)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 2–9, fra Fremskrittspartiet.

Forslag nr. 2 lyder:

«På statsbudsjettet for 2011 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
286	95	Forskningsfond Fondskapital – Fondet for forskning og nyskaping	13 000 000 000	
1321	95	Infrastrukturfond Kapitalinnskudd	60 000 000 000	
1825	95	Omlegging av energibruk og energiproduksjon Kapitalinnskudd	5 000 000 000	
1830	95	Forskning Forskningsfond	10 000 000 000	
2410	90	Statens lånekasse for utdanning Økt lån og rentegjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	17 927 349 000	
Inntekter				
4533	90	Sametinget Avvikling av samefolkets fond	80 000 000	
4540	90	Nasjonale minoriteter Avvikling av Romanifolkets fond	88 000 000»	

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide et statsbudsjettssystem der Stortinget kan vedta budsjettets poster for flere år av gangen.»

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge frem sak om hvordan tollmyndighetenes ressurser bedre kan utnyttes for å stoppe organisert kriminalitet og organisert smugling ved grensen.»

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber regjeringen endre regelverket slik at reisende ikke behøver å ta ut transittbagasje for ny innsjekking på videre reise innenlands. Innsjekket bagasje skal kunne tollbehandles/kontrolleres uten nødvendigvis fysisk kobling mellom passasjer og innsjekket bagasje.»

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber regjeringen nedsette en arbeidsgruppe som gjennomgår reglene for reiseregninger med sikte på forenklinger.»

Forslag nr. 7 lyder:

«Stortinget ber regjeringen vurdere inkludering av kostnader til bompenger, piggedekkgift og fergeutgifter i sjablongreglene for firmabil dekket av arbeidsgiver.»

Forslag nr. 8 lyder:

«Stortinget ber regjeringen iverksette tiltak som medfører at skatteavtalen mellom Polen og Norge justeres slik at polske sjøfolk i NIS-registeret ikke blir skattepliktige til Polen.»

Forslag nr. 9 lyder:

«Stortinget ber regjeringen vurdere andre områder i statsbudsjettet hvor det er hensiktsmessig å justere

tallene slik at dynamiske effekter hensyntas, som for eksempel innenfor veiinvesteringer, sykehusbehandlinger, tiltak som fremmer arbeidstilbudet, eller andre endringer som kan gi positive effekter for norsk økonomi og inntekter eller kostnadsbesparelser for staten.»

Votering:

Forslagene fra Fremskrittspartiet ble med 79 mot 23 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.40.53)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 1, fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen om å sette ned et faglig basert utvalg som vurderer de dynamiske effektene på kort og lang sikt ved redusert skatt på arbeid og formue. Utvalget skal se både på nasjonale og internasjonale erfaringer. Konklusjonene legges frem for Stortinget senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2012.»

Votering:

Forslaget fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 54 mot 48 stemmer ikke bifalt. (Voteringsutskrift kl. 17.41.14)

Presidenten: Vi skal nå votere over innstillingen til vedtak, men først må presidenten foreta en korrigerende under stor bokstav C, liten bokstav b:

Her skal romertall VI utgå, da det ved en inkurie har kommet med i innstillingen.

Nummereringen av de etterfølgende romertall vil bli endret tilsvarende.

Komiteen hadde innstilt:

**A. Rammeområde 20
(Garanti-instituttet for eksportkreditt)**

I

På statsbudsjettet for 2011 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
U t g i f t e r				
2460		Garanti-instituttet for eksportkreditt		
	24	Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter, refusjon av	-71 800 000	
		driftsutgifter fra risikoavsetningsfond		
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	71 800 000	0
		Totale utgifter		0
I n n t e k t e r				
5460		Garanti-instituttet for eksportkreditt		
	71	Tilbakeføring fra Gammel alminnelig ordning	207 000 000	
	72	Tilbakeføring fra Gammel særordning for utviklingsland	4 700 000	
5614		Renter fra Garanti-instituttet for eksportkreditt		
	80	Renter	100 000	
		Totale inntekter		211 800 000

II

Garantifullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2011 kan gi:

1. Garanti-instituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 120 000 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utlandet innenfor Alminnelige garantiordning og inkludert Gammel alminnelig ordning. Garantivirksomheten skal finne sted innenfor de rammer som «Arrangement on Officially Supported Export Credits» setter. Alminnelig garantiordning skal drives i balanse på lang sikt. Nærings- og handelsdepartementet kan gi utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av dette vedtaket.
2. Garanti-instituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 3 150 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utviklingsland, men likevel slik at rammen ikke overskrider sju ganger det til enhver tid inntående beløp på ordningens grunn-

fond. Garantivirksomheten skal finne sted innenfor de rammer som «Arrangement on Officially Supported Export Credits» setter. Virksomheten skal drives i balanse på lang sikt, gitt bevilgninger til grunnfondet. Nærings- og handelsdepartementet kan i samråd med Utenriksdepartementet gi utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av dette vedtaket.

3. Garanti-instituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 6 500 mill. kroner ved byggelån innenfor skipsbyggingsindustrien. Ordningen skal drives i balanse på lang sikt. Nærings- og handelsdepartementet kan gi utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av dette vedtaket.
4. Garanti-instituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme på 20 000 mill. kroner ved etablering av langsiktige kraftkontrakter i kraftintensiv industri. Nærings- og handelsdepartementet kan gi utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av dette vedtaket.

B. Rammeområde 21
(Finansadministrasjon mv.)

I

På statsbudsjettet for 2011 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
1600		Finansdepartementet		
	1	Driftsutgifter		297 600 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>		40 400 000
	70	Tilskuddsmidler fra Finansmarkedsfondet		11 800 000
1602		Finanstilsynet		
	1	Driftsutgifter		293 900 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>		10 000 000
1605		Senter for statlig økonomistyring		
	1	Driftsutgifter		320 800 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>		25 500 000
1608		Tiltak for å styrke statlig økonomi- og prosjektstyring		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>		16 100 000
1610		Toll- og avgiftsetaten		
	1	Driftsutgifter		1 362 300 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>		87 300 000
1618		Skatteetaten		
	1	Driftsutgifter		4 297 100 000
	21	Spesielle driftsutgifter		127 600 000
	22	Større IT-prosjekter, <i>kan overføres</i>		147 400 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>		92 400 000
1620		Statistisk sentralbyrå		
	1	Driftsutgifter		503 400 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>		188 900 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>		9 600 000
1632		Kompensasjon for merverdiavgift		
	61	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, <i>overslagsbevilgning</i>		14 500 000 000
	72	Tilskudd til private og ideelle virksomheter, <i>overslagsbevilgning</i>		1 460 000 000
1634		Statens innkrevingssentral		
	1	Driftsutgifter		253 700 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>		15 300 000

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
1637	70	EU-opplysning Tilskudd til frivillige organisasjoner	4 800 000	
1638	1	Kjøp av klimavoter Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	8 300 000	
	21	Kvotekjøp, generell ordning, <i>kan overføres</i>	415 000 000	
	22	Kvotekjøp, statsansattes flyreiser, <i>kan overføres</i>	10 000 000	
1645	70	Statens finansfond Tilskudd til drift	10 000 000	
1650	1	Statsgjeld, renter mv. Driftsutgifter	35 900 000	
	89	Renter og provisjon mv. på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	22 552 500 000	
		Totale utgifter		47 097 600 000
Inntekter				
4600	2	Finansdepartementet Diverse refusjoner	500 000	
	85	Avkastning fra Finansmarkedsfondet	11 800 000	
4602	3	Finanstilsynet Prospektkontrollgebyrer	9 000 000	
4605	1	Senter for statlig økonomistyring Økonomitjenester	37 200 000	
4610	1	Toll- og avgiftsetaten Særskilt vederlag for tolltjenester	6 400 000	
	2	Andre inntekter	2 800 000	
	3	Refunderte pante- og tinglysingsgebyr	2 000 000	
	4	Diverse refusjoner	2 700 000	
	11	Gebyr på kredittdeklarasjoner	240 000 000	
	85	Overtredelsesgebyr - valutadeklarerer	5 000 000	
4618	1	Skatteetaten Refunderte utleggs- og tinglysingsgebyr	50 000 000	
	2	Andre inntekter	31 400 000	
	5	Gebyr for utleggsforretninger	23 000 000	
	7	Gebyr for bindende forhåndsuttalelser	1 500 000	
4620	1	Statistisk sentralbyrå Salgsinntekter	300 000	
	2	Oppdragsinntekter	188 900 000	
	85	Tvangsmulkt	10 000 000	
4634	2	Statens innkrevingsentral Refusjoner	33 500 000	
	85	Misligholdte lån i Statens lånekasse for utdanning	250 000 000	
	86	Bøter, inndragninger mv.	1 225 000 000	
	87	Trafikantsanksjoner	70 000 000	
	88	Forsinkelsesgebyr, Regnskapsregisteret	225 000 000	
4638	1	Salg av klimavoter Salgsinntekter	730 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
5491		Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift		
	30	Avskrivninger	798 373 000	
5603		Renter av statens kapital i statens forretningsdrift		
	80	Renter av statens faste kapital	86 190 000	
5605		Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer		
	80	Av statskassens foliokonto i Norges Bank	1 260 800 000	
	81	Av verdipapirer og bankinnskudd i utenlandsk valuta	1 000 000	
	82	Av innenlandske verdipapirer	1 789 500 000	
	83	Av alminnelige fordringer	79 600 000	
	84	Av driftskreditt til statsbedrifter	237 700 000	
	85	Renteinntekter fra byteavtaler mv.	6 910 900 000	
	86	Renter av lån til andre stater	400 000	
	87	Renteinntekter mv. fra Statens finansfond	159 400 000	
	89	Garantiprovisjon	96 000 000	
		Totale inntekter		14 575 863 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2011 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1600 post 21	kap. 4600 post 2
kap. 1602 post 1	kap. 4602 post 3
kap. 1605 post 1	kap. 4605 post 1
kap. 1610 post 1	kap. 4610 postene 1 og 4
kap. 1618 post 1	kap. 4618 post 2
kap. 1634 post 1	kap. 4634 post 2

2. overskride bevilgningen til oppdragsvirksomhet på kap. 1620 Statistisk sentralbyrå, post 21 Spesielle driftsutgifter, med et beløp som tilsvare alle merinntektene på kap. 4620 Statistisk sentralbyrå, post 2 Oppdragsinntekter. Ubrukte merinntekter kan regnes med ved utregning av overførbart beløp på posten.

og utgifter til faglig bistand i forbindelse med salg av klimavoter.

2. Finansdepartementet i 2011 kan overskride bevilgningen på kap. 1638 Kjøp av klimavoter, post 21 Kvotekjøp, generell ordning, med et beløp som tilsvare inntekter fra salg av klimavoter som er regnskapsført på kap. 4638 Salg av klimavoter, post 2 Salg av innkjøpte kvoter.

III

Fullmakter til overskridelse

Stortinget samtykker i at:

1. Finansdepartementet i 2011 kan overskride bevilgningen på kap. 1638 Kjøp av klimavoter, post 1 Driftsutgifter, til dekning av honorarer, transaksjonskostnader

IV

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2011 kan foreta bestillinger utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1602		Finanstilsynet	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	10 mill. kroner
1610		Toll- og avgiftsetaten	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	30 mill. kroner
1618		Skatteetaten	

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1634	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	30 mill. kroner
		Statens innkrevingsentral	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	5 mill. kroner

V

Kjøp av klimavoter

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2011 kan inngå avtaler om kjøp av klimavoter ved bruk av Kyoto-mekanismene innenfor en samlet ramme på 3 450 mill. kroner for gamle og nye forpliktelser under kap. 1638 Kjøp av klimavoter, post 21 Kvotekjøp, generell ordning.

VI

Fullmakt til å inngå avtaler om investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2011 kan gjennomføre de investeringsprosjektene som er omtalt i Prop. 1 S (2010–2011) under kap. 1618 Skatteetaten, post 22 Større IT-prosjekter, innenfor de kostnadsrammer som der er angitt.

VII

Garantifullmakter

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2011 kan gi garantier for:

1. grunnkapitalen til Den nordiske investeringsbank innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt ansvar som ikke må overstige 1 243 659 651 euro.
2. lån fra Den nordiske investeringsbank vedrørende ordningen med prosjektinvesteringsslån innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt garantiansvar som ikke må overstige 340 991 000 euro.
3. miljølån gjennom Den nordiske investeringsbank innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt garantiansvar som ikke må overstige 63 500 000 euro.

VIII

Fullmakt til fortsatt bobehandling

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet for 2011 kan bestemme at det under ordningen med oppfølging

av statens krav i konkursbo pådras forpliktelser utover gitte bevilgninger, men slik at totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 21,4 mill. kroner. Utbetalinger dekkes av bevilgningene under kap. 1610 Toll- og avgiftsetaten, post 1 Driftsutgifter, og kap. 1618 Skatteetaten, post 21 Spesielle driftsutgifter.

IX

Fullmakt til å korrigere uoppklarte differanser og feilposter i tidligere års statsregnskap

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2011 i enkeltsaker kan korrigere uoppklarte differanser i regnskapene og feilposter i statsregnskapet som gjelder tidligere års regnskaper, ved postering over konto for forskyvninger i balansen i statsregnskapet i det inneværende års regnskap. Fullmakten gjelder inntil 1 mill. kroner.

X

Nettobudsjetteringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2011 kan:

1. trekke direkte utgifter i forbindelse med auksjonssalg fra salgsinntektene for det overskytende inntektsføres under kap. 4610 Toll- og avgiftsetaten, post 2 Andre inntekter.
2. nettopføre som utgiftsreduksjon under kap. 1618 Skatteetaten, post 1 Driftsutgifter, refusjoner av fellesutgifter og liknende der skatteetaten framleier lokaler.

XI

Statstilskudd til finansiering av folketrygden

Stortinget samtykker i at statstilskudd til finansiering av folketrygden, jf. folketrygdlovens § 23-10, gis med 94 501 300 000 kroner, hvorav 16 829 300 000 kroner gis til dekning av utgifter som fullt ut skal dekkes ved tilskudd fra staten, jf. § 23-10 tredje ledd.

C. Vedtak utenfor rammeområdene**a. Statens pensjonsfond utland**

På statsbudsjettet for 2011 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
2800		Statens pensjonsfond utland		
	50	Overføring til fondet	288 007 400 000	
		Totale utgifter		288 007 400 000
Inntekter				
5800		Statens pensjonsfond utland		
	50	Overføring fra fondet	134 971 016 000	
		Totale inntekter		134 971 016 000

b. Lånetransaksjoner mv.

I

På statsbudsjettet for 2011 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
U t g i f t e r				
100		Utenriksdepartementet		
	90	Lån til norske borgere i utlandet som ikke er sjømenn	360 000	
161		Næringsutvikling		
	95	NORFUND - grunnfondskapital ved investeringer i utviklingsland	757 250 000	
286		Forskningsfond		
	95	Fondskapital - Fondet for forskning og nyskaping	3 000 000 000	
614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse		
	90	Utlån, <i>overslagsbevilgning</i>	10 000 000 000	
732		Regionale helseforetak		
	91	Opptreksrenter for lån tom. 2007, <i>overslagsbevilgning</i>	9 500 000	
1651		Statsgjeld, avdrag og innløsning		
	98	Avdrag på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	46 150 000 000	
2410		Statens lånekasse for utdanning		
	90	Økt lån og rentegjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	17 889 849 000	
2412		Husbanken		
	90	Lån fra Husbanken, <i>overslagsbevilgning</i>	14 117 600 000	
2421		Innovasjon Norge		
	90	Lån fra statskassen til utlånsvirksomhet, <i>overslagsbevilgning</i>	43 700 000 000	
2426		SIVA SF		
	90	Lån, <i>overslagsbevilgning</i>	155 000 000	
		Totale utgifter		135 779 559 000
I n n t e k t e r				
3100		Utenriksdepartementet		
	90	Tilbakebetaling av nødlån fra utlandet	318 000	
3614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse		
	90	Tilbakebetaling av lån	4 500 000 000	
3732		Regionale helseforetak		
	90	Avdrag på investeringslån tom. 2007	677 000 000	
3950		Forvaltning av statlig eierskap		
	96	Salg av aksjer	10 000 000	
4023		Fiskeri-, havbruks- og transportrettet FoU		
	90	Tilbakebetaling lån fra Nofima	4 284 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
4312	90	Oslo Lufthavn AS Avdrag på lån	444 400 000	
4322	90	Svinesundsforbindelsen AS Avdrag på lån	41 000 000	
4725	90	Fellesinstitusjoner og -inntekter under Forsvarsstaben Lån til boligformål	648 000	
5310	90	Statens lånekassee for utdanning Redusert lån og rentegjeld	7 220 800 000	
	93	Omgjøring av studielån til stipend	4 711 249 000	
5312	90	Husbanken Avdrag	9 225 200 000	
5325	90	Innovasjon Norge Avdrag på utestående fordringer	43 250 000 000	
5326	90	SIVA SF Avdrag på utestående fordringer	155 000 000	
5341	95	Avdrag på utestående fordringer Avdrag på lån til andre stater	200 000	
	98	Avdrag på egenbeholdning statsobligasjoner	6 000 000 000	
5460	91	Garanti-instituttet for eksportkreditt Avdrag på lån til byggelånsgarantiordningen	100 000	
5999	90	Statslånemidler Lån	59 539 360 000	
		Totale inntekter		135 779 559 000

II

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2011 kan overskride bevilgningen under kap. 100 Utenriksdepartementet, post 90 Lån til norske borgere i utlandet som ikke er sjømenn, ved behov for bistand fra aktuelle transportselskaper ved evakuering av norske borgere i kriserammede land. Fullmakten gjelder i de tilfeller og på de betingelser som gjelder for denne typen bistand.

III

Forskudd på rammetilskudd

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i statsbudsjettet for 2011 kan utgiftsføre uten bevilgning:

1. inntil 350 mill. kroner på kap. 571 Rammetilskudd til kommuner, post 90 Forskudd på rammetilskudd som forskudd på rammetilskudd for 2012 til kommuner.
2. inntil 50 mill. kroner på kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner, post 90 Forskudd på rammetil-

skudd som forskudd på rammetilskudd for 2012 til fylkeskommuner.

IV

Husbankens låneramme

Stortinget samtykker i at Husbanken i 2011 kan gi tilsagn om lån for 15 mrd. kroner. Lånene vil bli utbetalt i 2011 og senere år.

V

Utbetaling under garantiordninger (trekkfullmakt)

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2011 kan foreta utbetalinger til Garanti-instituttet for eksportkreditt uten bevilgning i den utstrekning behovet for utbetalinger under byggelånsgarantiordningen overstiger innestående likvide midler tilknyttet ordningen, men slik at saldoen for nytt og gammelt trekk på trekkfullmaktskontoen ikke overstiger 600 mill. kroner. Utbetalinger på trekkfullmakten posteres under kap. 2460 Garanti-instituttet for eksportkreditt, post 91 Utbetaling iflg. trekkfullmakt – byggelånsgarantiordning

VI

I statsbudsjettet for 2011 blir det løyvd under følgjande kapittel:

Kap.	Post	Formål	Kroner
		Utgifter	
2309	1	Tilfeldige utgifter Driftsutgifter ..... mot tidlegare foreslått kr 9 825 000 000	9 873 000 000

VII

Finansdepartementet får fullmakt til å ta opp nye lang-siktige innanlandske statslån i 2011 til eit beløp av 50 000 mill. kroner.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

VIII

Finansdepartementet får fullmakt til å ha utestående kortsiktige marknadslån til eit beløp av 300 000 mill. kroner i 2011.

Votering i sak nr. 11

Presidenten: Det voterer over forslag fra Fremskrittspartiet fremsatt i Stortingets møte 9. desember 2010:

«Stortinget ber regjeringen forhandle med EU om det foreliggende Parlaments- og rådsdirektiv om endring av direktiv 2006/48 og 2006/49 og bestemmelsene om godtgjørelser med sikte på å i størst mulig grad hindre begrensninger i avtalefriheten og inngripen i markedsmekanismene når direktivene skal implementeres i Norge.»

IX

Finansdepartementet får fullmakt i 2011 til å ta imot innskot i form av kontolån frå statsinstitusjonar og statlege fond, og frå institusjonar som ved særlege høve kan bli pålagde å plassere likviditet som kontolån til staten.

X

Finansdepartementet får fullmakt til å inngå rentebyteavtalar og tilsvarende derivatavtalar i 2011.

Votering:

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 78 mot 23 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 17.42.38)

Votering:

Komiteens innstilling – med de foretatte rettelsjer: VI utgår, VII–X blir VI–IX – ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 10

Sak nr. 12 [17:42:48]

Komiteen hadde innstilt:

Referat

Stortinget samtykker til å sette i kraft en protokoll til skatteavtalen av 7. september 1987 med tilhørende protokoll av 12. april 2005 mellom Norge og Sveits, undertegnet i Oslo 31. august 2009.

Presidenten: Det foreligger ikke noe referat. Forlanger noen ordet før møtet heves? – Møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 17.43.